

Raport

RAPORT

O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

W 2025 ROKU

www.warmia.mazury.pl

**Zarząd Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

Spis treści

1. Wstęp	6
2. Otoczenie społeczno-ekonomiczne	8
3. Prace Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 roku.....	10
4. Kreowanie polityki rozwoju i zarządzanie strategiczne regionem.....	12
5. Gospodarka.....	22
5.1. Rynek pracy.....	22
5.2. Wsparcie rozwoju ekonomicznego.....	31
5.3. Społeczeństwo informacyjne.....	35
5.4. Obszary wiejskie	39
5.5. Turystyka	55
6. Społeczeństwo	68
6.1. Polityka społeczna.....	68
6.2. Sport	84
6.3. Kultura i edukacja	91
6.4. Zdrowie	106
6.5. Bezpieczeństwo publiczne	112
7. Współpraca	116
7.1. Współpraca międzynarodowa	116
7.2. Dialog społeczny i współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	125
7.3. Promocja	135
8. Infrastruktura i środowisko	156
8.1. Planowanie przestrzenne.....	156
8.2. Infrastruktura	162
8.3. Ochrona Środowiska	180
9. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	194
10. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027	198
11. Wykaz uchwał przyjętych przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r.	202

WSTĘP

1. Wstęp

Raport o stanie województwa jest corocznym dokumentem przygotowywanym przez zarząd województwa, którego obowiązek opracowania wynika z art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Zgodnie z ustawą, raport stanowi podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim z realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał sejmiku województwa. Raport jest przedstawiany sejmikowi województwa corocznie do 31 maja i stanowi podstawę do przeprowadzenia debaty.

W *Raporcie o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 roku* przedstawiono syntetyczny opis najważniejszych działań, projektów, wydarzeń, a także inicjatyw wpisujących się w realizację polityk, programów, planów i strategii wdrażanych przez zarząd województwa w ubiegłym roku. Szczegółowe informacje w tym zakresie są natomiast prezentowane w cyklicznych sprawozdaniach z realizacji poszczególnych programów, planów i strategii, podczas sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Podobnie jak w latach ubiegłych, *Raport* został opracowany na podstawie danych gromadzonych przez departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz jednostki organizacyjne samorządu województwa. Podejmowane przedsięwzięcia były mocno zróżnicowane i odnoszą się do wielu różnych dziedzin życia. Dotyczyły one między innymi: rozwoju gospodarczego, promocji i ochrony zdrowia, modernizacji terenów wiejskich, zagospodarowania przestrzennego, pomocy społecznej i wspierania rodziny, kultury oraz ochrony i opieki nad zabytkami, zarządzania drogami publicznymi i regionalną infrastrukturą, przeciwdziałania bezrobociu, promocji regionalnej i gospodarczej, edukacji, turystyki, działań zmierzających do kreowania społeczeństwa informacyjnego oraz wielu innych dziedzin. Tak duże zróżnicowanie działań wynika z szerokiego zakresu kompetencji samorządu województwa, który odpowiada za realizację zadań w wielu obszarach życia społeczno-gospodarczego oraz prowadzenie kompleksowej polityki rozwoju regionu.

Pomimo różnorodności przedsięwzięć, wszystkie działania realizowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r. wpisywały się w wizję strategii *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*. Jej dewiza brzmi: Warmia i Mazury regionem, w którym warto żyć niezależnie od wieku, wykształcenia, stanu posiadania, pochodzenia, miejsca zamieszkania, płci oraz kondycji zdrowotnej. Każda inicjatywa – od modernizacji infrastruktury, przez wzmacnianie gospodarki i adaptację do zmian klimatycznych, aż po promocję kultury i rozwój turystyki – koncentruje się na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców województwa. To człowiek stanowi centralny punkt rozwoju Warmii i Mazur.

***OTOCZENIE
SPOŁECZNO-EKONOMICZNE***

2. Otoczenie społeczno-ekonomiczne

Niniejszy rozdział ma wyłącznie charakter tła analitycznego, prezentującego uwarunkowania społeczno-gospodarcze funkcjonowania regionu.

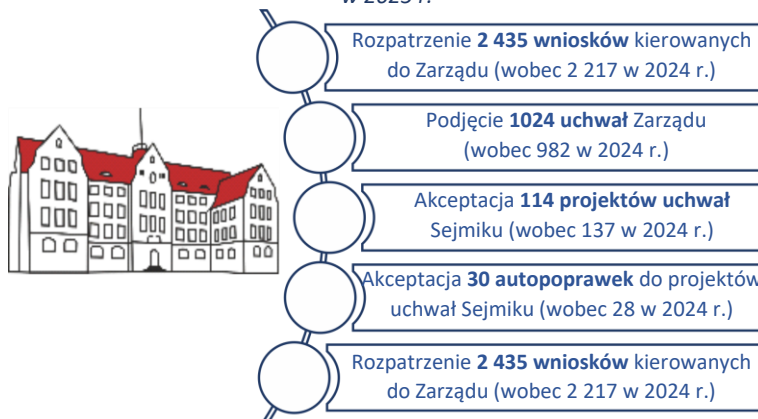
- **Liczba podmiotów gospodarczych** wpisanych do rejestru REGON na koniec 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wynosiła 152,3 tys. (ok. 2,8% ogółu podmiotów w Polsce) i była o 1,4% wyższa niż w końcu grudnia 2024 r. Dane te potwierdzają utrzymujący się kierunek rozwoju przedsiębiorczości w regionie, choć tempo wzrostu było nieco niższe niż średnio w kraju (2,6%).
- W 2025 r. **sprzedaż detaliczna** w cenach bieżących zrealizowana w województwie warmińsko-mazurskim przez przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) handlowe i niehandlowe była o 7,4% wyższa niż w 2024 r. Wynik ten przewyższający średnią krajową, która wyniosła 4,6%, potwierdza dynamiczny rozwój rynku konsumenckiego w regionie.
- W 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) wyniosło 125,4 tys. osób. W porównaniu do 2024 r. liczba ta zmniejszyła się o 4,2%. Była to tendencja ogólnopolska, gdyż przeciętnie w kraju liczba pracujących zmniejszyła się średnio o 0,9%, co pokazuje, że przedsiębiorstwa w całym kraju zmuszone były do dostosowywania się do zmieniających się warunków gospodarczych.
- Na koniec 2025 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy** wynosiła 43,7 tys. osób. W porównaniu z końcem 2024 r. oznacza to wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 12,3%. Tendencja wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych uwidoczniła się w całym kraju, jednak jej dynamika w województwie warmińsko-mazurskim była o 0,6 punktu procentowego niższa niż średnio w Polsce.
- **Stopa bezrobocia rejestrowanego** na koniec 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 9,3%, pozostając najwyższą w kraju obok województwa podkarpackiego (przy średniej krajowej 5,7%). W porównaniu z 2024 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie wzrosła o 0,9 punktu procentowego, podczas gdy średni wzrost w Polsce był mniejszy i wyniósł 0,6 punktu procentowego. Jednocześnie wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego obejmował wszystkie województwa.
- Warto zaznaczyć, że województwo warmińsko-mazurskie od lat należy do regionów o najwyższym bezrobociu w kraju, choć jeszcze niedawno **stopa bezrobocia rejestrowanego** była dwucyfrowa – na przykład, w 2015 roku wynosiła 16,2%. W dłuższym okresie, pomimo czasowych wahań, widać jednak stopniową poprawę sytuacji na regionalnym rynku pracy.
- W ujęciu rocznym skala **zwolnień grupowych** w regionie wyraźnie wyhamowała. W 2025 r. objęto nimi 433 osoby (o 49,5% mniej niż w 2024 r.), a wobec 675 osób (o 46,7% mniej niż w 2024 r.) zgłoszono zamiar zwolnień grupowych.
- **Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosło 7 397,17 zł, co oznacza wzrost o 7,8% w porównaniu z 2024 r. (przy średnim wzroście wynagrodzeń w kraju na poziomie 8,1%). Mimo tej poprawy, poziom wynagrodzeń wciąż pozostawał najniższy w skali kraju.

***PRACE ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W 2025 ROKU***

3. Prace Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 roku

W 2025 r. odbyło się 61 posiedzeń Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, podczas których rozstrzygano wnioski, podejmowano uchwały lub inicjowano uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podsumowanie prac Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przedstawia diagram nr 1.

Diagram 1. Prace Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r.

W 2025 r. zarejestrowano jedno rozstrzygnięcie nadzorcze – RIO, dotyczące: *Uchwały Zarządu Województwa Nr 5/77/25/VII z dnia 4 lutego 2025 r. w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.* - stwierdzono nieważność uchwały w zakresie zapisów ujętych w §1 ust. 2 po pkt 2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Organizacyjnego.

Przed każdą sesją radni otrzymywali sprawozdania marszałka województwa z prac zarządu w okresie między sesjami Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Sporządzono 10 takich sprawozdań.

Plan Pracy Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r. określony uchwałą nr IX/163/24 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia *Planu Pracy Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rok 2025*, został wykonany z jedną zmianą. W związku

z uświetnieniem jubileuszu 600-lecia wydania przywileju lokacyjnego miejscowości Ełk, na wniosek grupy radnych, zwołano XVI sesję Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, która odbyła się 12 września 2025 r. w Ełku.

***KREOWANIE POLITYKI
ROZWOJU I ZARZĄDZANIE
STRATEGICZNE REGIONEM***

4. Kreowanie polityki rozwoju i zarządzanie strategiczne regionem

Kluczowym zadaniem Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest określanie głównych kierunków rozwoju województwa, wskazywanie zakresu, trybu oraz warunków wsparcia ze środków krajowych oraz Unii Europejskiej, a także monitorowanie i ewaluacja celów rozwojowych województwa.

W 2025 r. zarządzanie strategiczne regionem było skoncentrowane zarówno na realizacji Strategii *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego* poprzez intensywne inwestowanie środków powierzonych województwu w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, jak i rozpoczęciu nowego cyklu planowania strategicznego i operacyjnego na kolejne lata.

Pierwszym krokiem w procesie nowego cyklu planowania strategicznego była uchwała Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 marca 2025 r. *w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego*. Stanowiła ona formalną podstawę rozpoczęcia aktualizacji Strategii rozwoju regionu do 2035 r. Za organizację procesu aktualizacji Strategii odpowiada Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wspierany przez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie oraz ekspertów wyłonionych w drodze zamówienia publicznego. Strategia nie jest jednak dokumentem samorządu, a rezultatem szerokiego procesu prowadzonego w sposób partycypacyjny. Powstaje ona w toku dyskusji, wymiany poglądów i prac warsztatowych przy aktywnym udziale jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli (gminy, powiaty, regiony sąsiadujące), organizacji pozarządowych i obywatelskich, środowisk naukowych i akademickich, przedstawicieli biznesu i partnerów gospodarczych, instytucji edukacji, ochrony zdrowia, rynku pracy, młodzieży, seniorów i grup defaworyzowanych, a także mieszkańców regionu – w ramach konsultacji społecznych. Z uwagi na rosnące znaczenie wielowymiarowego bezpieczeństwa regionu dodatkowo w pracach nad Strategią przewidziano aktywny udział służb mundurowych (policja, straż graniczna, wojsko, straż pożarna, etc.). Kolejnym etapem było zatem oficjalne powołanie gremiów, które w ciągu kolejnych miesięcy wspólnie pracować będą nad aktualizacją Strategii, tj.:

1. Strategicznej Grupy Roboczej (powołanej 13 lutego 2025 r. Zarządzeniem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego), która ma charakter gremium wewnętrznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Jej zadania polegają na dostarczaniu merytorycznej wiedzy, niezbędnych danych i informacji, opiniowaniu projektów dokumentów i materiałów opracowanych na potrzeby rewizji Strategii oraz aktywnym udziale w spotkaniach, warsztatach i seminariach związanych z jej aktualizacją. Grupę tworzą zarządzający departamentami dyrektorzy zaangażowani w późniejszą realizację Strategii,

2. Zespołu ds. aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego. To zewnętrzne gremium, które pełni funkcję opiniodawczo-doradczą zarządu województwa w zakresie przygotowania projektu aktualizacji Strategii. Zarząd określając skład instytucjonalny Zespołu (uchwałą z 8 lipca 2025 r.) kierował się przede wszystkim zasadą partnerstwa w procesie planowania, polegającą na współpracy władz samorządu województwa z podmiotami reprezentującymi różnorodne środowiska oraz instytucje (m.in. podmioty współpracy określone w art. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa). Ponadto na spotkania Zespołu zapraszani są eksperci zewnętrzni z głosem doradczym. Zadaniem Zespołu jest wsparcie aktualizacji Strategii, a w szczególności:

- przeprowadzenie weryfikacji wizji, priorytetów, celów strategicznych oraz celów operacyjnych i kierunków działań Strategii pod kątem ich ważności w perspektywie do 2035 r.,
- dokonanie oceny zgodności projektu aktualizacji Strategii z dokumentami strategicznymi szczebla unijnego i krajowego,
- udział w debatach, konferencjach i innych wydarzeniach na etapie opracowywania projektu aktualizacji Strategii.

W ramach prac Zespołu organizowane są m.in. *stoliki eksperckie*, w ramach których dyskusja obejmuje strategiczne dla województwa tematy. Do stolików zapraszani są eksperci zewnętrzni i regionalni. W październiku 2025 r. Zarząd przyjął *Założenia aktualizacji Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2035*, w których podsumowano głównie przesłanki korekty obranych celów i kierunków rozwoju przyjętych w Strategii, jej tło geopolityczne, społeczne i gospodarcze oraz uwarunkowania jakie towarzyszą procesowi. Obowiązująca Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego jest dokumentem średniookresowym, wyznaczającym kierunki rozwoju województwa w perspektywie 10 lat (obejmuje horyzont czasowy 2030 r.). Mimo że w wielu aspektach zachowuje aktualność, a wytyczone kierunki działań nadal są szczególnie istotne dla rozwoju regionu, musi zostać uzupełniona o wyzwania, które w ostatnich latach z coraz większą intensywnością determinują politykę rozwoju na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym. Należą do nich:

- zmiany klimatyczne – ich intensywność, konsekwencje, tempo zachodzących zmian, ale także polityki klimatyczne UE i globalne zobowiązania środowiskowe,
- zmiany demograficzne – starzenie się społeczeństw, migracje, zmiany na rynku pracy i dostęp do usług społecznych,
- rosnące znaczenie bezpieczeństwa i odporności terytorialnej (w tym ochrony ludności, infrastruktury podwójnego wykorzystania, bezpieczeństwa cywilnego, żywnościowego, klimatycznego i zdrowotnego),
- wzrost znaczenia jakości życia, przestrzeni i tożsamości lokalnej jako czynników przyciągających ludzi i kapitał,
- transformacja cyfrowa i upowszechnienie sztucznej inteligencji, automatyzacji i modelu gospodarki danych.

Mając na uwadze ww. wyzwania i fakt, iż przyjęte pierwotnie wizja, misja oraz cele strategiczne województwa pozostają aktualne (są realizowane m.in. poprzez wdrażanie programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027), proces aktualizacji Strategii obejmuje przede wszystkim wpływ powyższych globalnych trendów i wyzwań na kierunki działań podejmowanych w regionie. Ponadto będą brane pod uwagę także kwestie związane z podejściem terytorialnym, zaimplementowaniem wniosków wynikających z tzw. procesu przedsiębiorczego odkrywania. Proces ten skutkuje wyłanianiem się nowych obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego oraz obszarów horyzontalnych. Do dokumentu będą również włączane ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej wyższego szczebla.

Pierwsze spotkania obu gremiów odbyły się w IV kwartale 2025 r., a ich prace będą kontynuowane w kolejnych latach. Mając na uwadze, że równolegle toczą się procesy planistyczne na szczeblu krajowym (opracowanie średniokresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego), a także europejskim (w lipcu 2025 r. opublikowano projekty rozporządzeń dotyczących wieloletnich ram finansowych na lata 2028-2034) - trwają prace legislacyjne wydłużające obligatoryjny termin na aktualizację strategii rozwoju regionów do końca 2027 r.

Województwo równie mocno angażowało się w przygotowanie strategii krajowych, delegując przedstawicieli do grup roboczych i zespołów, opiniując powstające dokumenty (w tym: *Koncepcję*

KRK 2050
Koncepcja
Rozwoju
Kraju

Rozwoju Kraju przyjętą przez Radę Ministrów 25 lipca 2025 r., *Strategię Rozwoju Polski do 2035 r.*, której konsultacje społeczne zakończyły się 31 października 2025 r. oraz *Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego*,

której przyjęcie zaplanowano na 2026 r.). Trwały również prace nad założeniami prowadzenia polityki regionalnej po 2027 r., które znajdują odzwierciedlenie w nowej krajowej strategii rozwoju regionalnego. Udział w pracach nad dokumentami krajowymi gwarantuje możliwość zadbania o uwzględnienie w nich potrzeb regionu oraz znalezienia w przyszłości źródeł finansowania niezbędnych inwestycji i działań. Projekt pakietu rozporządzeń dotyczących wieloletnich ram finansowych na lata 2028-2034 zakłada daleko idące zmiany w systemie programowania i wdrażania środków unijnych w kolejnych latach, co stawia przed województwem nowe wyzwania.

W 2025 r. trwały intensywne prace nad wdrażaniem programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027, m.in. aktualizowano dokumenty systemowe Programu, tj. *Opis Systemu Zarządzania i Kontroli* oraz *Instrukcję Wykonawczą Instytucji Zarządzającej FEWiM 2021-2027*. Dwunastokrotnie aktualizowano harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie FEWiM 2021-2027, dodając 62 nowe nabory z alokacją 1,87 mld zł. Koordynowano również audyty i kontrole RPO WiM 2014-2020 oraz FEWiM 2021-2027 prowadzone przez uprawnione podmioty zewnętrzne, w tym Instytucję Audytową, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Najwyższą Izbę Kontroli. Ponadto przedstawiciele Instytucji Zarządzającej FEWiM 2021-2027 uczestniczyli w posiedzeniach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa.

Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 wszedł w najbardziej dynamiczną fazę implementacji, podsumowaną m.in. w ramach tzw. przeglądu śródkresowego, o którym mowa w art. 18 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. (rozporządzenie ogólne). Przegląd trwał od stycznia do września 2025 r. Proces ten objął m.in.: nieformalne negocjacje z Komisją Europejską, opiniowanie projektu zmian z Komitetem Monitorującym FEWiM i Instytucją Koordynującą Umowę Partnerstwa. Zakończył się decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z 18 listopada 2025 r. Przegląd śródkresowy potwierdził aktualność priorytetów wskazanych w programie oraz dedykowaną im alokację, umożliwiając tym samym odblokowanie 15% środków w ramach tzw. kwot elastyczności.

Ubiegły rok przyniósł również zmiany w samej polityce spójności UE, które także miały wpływ na FEWiM. 18 września 2025 r. weszły w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE zmieniające dotychczasowe przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego. Komisja zachęcała do wprowadzania zmian w programach finansowanych środkami polityki spójności na lata 2021-2027, będących odpowiedzią na nowe potrzeby Unii Europejskiej, tj.:

1. Poprawa konkurencyjności gospodarki, w rozumieniu zwiększania zdolności przemysłowych w celu wspierania zdolności obronnych, przy priorytetowym traktowaniu zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania.
2. Obronność i bezpieczeństwo, tj.:
  - zapewnianie gotowości cywilnej na wszystkich rodzajach terytoriów,
  - rozwój odpornej infrastruktury obronnej, przy priorytetowym traktowaniu infrastruktury podwójnego zastosowania, w tym w celu wspierania mobilności wojskowej w Unii oraz zwiększania gotowości cywilnej,
  - wspieranie rozwoju umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności podwójnego zastosowania oraz w dziedzinie cyberbezpieczeństwa.
3. Dostępne mieszkalnictwo, w rozumieniu wspierania dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań.
4. Bezpieczeństwo wodne - wspieranie bezpiecznego dostępu do wody, zrównoważonej gospodarki wodnej obejmującej zintegrowane zarządzanie wodą, a także odporności wodnej.
5. Transformacja energetyczna - wspieranie rozbudowy połączeń wzajemnych oraz powiązanej infrastruktury przesyłowej, dystrybucyjnej, magazynowej i pomocniczej, a także ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej oraz rozwoju infrastruktury ładowania.

Komisja Europejska zaproponowała również szereg zachęt (w tym finansowych) dla regionów, które do końca 2025 r. zdecydują się przenieść na nowe cele min. 10% alokacji swoich programów. Należy do nich m.in.: dodatkowa zaliczka w 2026 r., wydłużenie terminu kwalifikowalności i refundacji wydatków oraz automatycznego anulowania zobowiązań o dodatkowy rok, tj. do 31 grudnia 2030 r. Dopuszczono również zwiększenie stopy dofinansowania projektów realizowanych w ramach nowych priorytetów UE o 10 pkt proc. – nawet do 100% wkładu Unii w stosownych przypadkach. Dlatego niezwłocznie po zakończeniu przeglądu śródkresowego rozpoczęto prace nad kolejną zmianą Programu uwzględniającą nowe priorytety

polityki spójności. 16 grudnia 2025 r. do Komisji Europejskiej złożony został projekt FEWiM obejmujący przesunięcie niemal 178,6 mln euro pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (153,6 mln euro) i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (25 mln euro) na nowe priorytety tj.:

- Priorytet 15 Bezpieczeństwo (alokacja - 115 mln euro EFRR), kierowany na obronność i bezpieczeństwo,
- Priorytet 16 Dostępne mieszkalnictwo (alokacja - 25 mln euro EFRR), kierowany na wsparcie dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań,
- Priorytet 17 Odporność wodna (alokacja - 13,6 mln euro EFRR), kierowany na inwestycje zapewniający bezpieczny i stały dostęp do wody,
- Priorytet 18 Gotowość cywilna (alokacja - 25 mln euro EFS+), kierowany na wsparcie placówek oświatowych, ludności cywilnej oraz pracowników w rozwoju umiejętności w zakresie bezpieczeństwa.

Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej w powyżej sprawie została wydana w 2026 r.

Równoległe Komisja Europejska zatwierdziła zmiany w programie FEWiM 2021-2027, umożliwiające finansowanie inwestycji w infrastrukturę portową i okołoportową w województwie warmińsko-mazurskim (decyzja wykonawcza z 18 listopada 2025 r.). W ramach tych zmian przewidziano przedsięwzięcia o wartości blisko 38 mln euro, obejmujące m.in. rozbudowę infrastruktury przeładunkowej, terminali oraz poprawę dostępu transportowego. Zmodyfikowany program rozszerza wsparcie na projekty transportu morskiego o znaczeniu strategicznym, powiązane z sieciami europejskimi i bezpieczeństwem. Realizacja tych inwestycji będzie uzależniona od jakości przygotowanych projektów i dalszego zaangażowania inwestycyjnego.

Ponadto w 2025 r. prowadzono intensywne prace nad przygotowaniem pakietu dokumentów zamknięcia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 we współpracy z Instytucją Certyfikującą oraz Instytucją Audytową.

Jednocześnie analizowano i opiniowano opublikowane przez Komisję Europejską projekty rozporządzeń dotyczące Wieloletnich Ram Finansowych, czyli budżetu Unii Europejskiej na lata 2028-2034. Współpracowano z pozostałymi samorządami polskich województw m.in. nad projektami stanowisk Konwentu Marszałków Województw RP i Zarządu Związku Województw RP w tym zakresie, *Memorandum Regionów Francji, Hiszpanii, Niemiec, Polski i Włoch w sprawie znaczenia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej dla wzmocnienia UE oraz roli Polityki Spójności po 2027 roku*, a także wspólnym listem części regionów UE (w ramach inicjatywy EURegions4Cohesion) do współprzewodniczącego Komisji Europejskiej na temat przyszłości Polityki Spójności.

Wspólnie z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej realizowano projekt *Regiony Rewitalizacji Edycja 3.0*. W 2025 r. m. in. zorganizowano spotkania z ekspertami mające na celu wsparcie realizacji gminnych programów rewitalizacji oraz skierowane do osób zaangażowanych w ich przygotowanie i realizację na

terenie gminy, seminarium dla członków komitetów rewitalizacji, a także szkolenie *Innowacje społeczne i angażowanie różnych grup społecznych w procesach rewitalizacji*. Łącznie w spotkaniach udział wzięły 193 osoby. Prowadzono także doradztwo dla gmin w zakresie zagadnień dotyczących opracowania gminnych programów rewitalizacji, a także zarządzania procesem rewitalizacji. Dodatkowo w ramach projektu monitorowano procesy rewitalizacyjne w regionie, kontynuowano promocję procesów rewitalizacyjnych w kraju i regionie oraz promocję samego projektu, a także uczestniczono w spotkaniach międzyregionalnej sieci zespołów ds. rewitalizacji.

W ubiegłym roku przedstawiciele Instytucji Zarządzającej FEWiM 2021-2027 aktywnie uczestniczyli w 9. etapie międzynarodowego programu badawczego IQ-Net, zrzeszającego krajowych i zagranicznych partnerów. Umożliwia on wsparcie merytoryczne oraz wymianę wiedzy i doświadczeń na temat aktualnych tematów związanych z programowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem i ewaluacją programów polityki spójności.

Dodatkowo w 2025 r. Komisja Europejska w ramach *Inicjatywy na rzecz regionów rozwijających się dla wschodnich regionów przygranicznych (Eastern Border Regions Catching-up Regions Initiative CuRI)* zaproponowała realizację projektów dedykowanych polskim regionom graniczącym z Federacją Rosyjską. Zarząd województwa w odpowiedzi zgłosił propozycję objęcia tą inicjatywą obszaru pięciu powiatów leżących przy granicy z Federacją Rosyjską, tj. braniewskiego, bartoszyckiego, kętrzyńskiego, węgorzewskiego i gołdapskiego. Inicjatywa ta jest wdrażana przez Bank Światowy we współpracy z Komisją Europejską. Oferuje ona wsparcie świadczone przez ekspertów Banku Światowego i obejmuje: identyfikację wyzwań i potrzeb wybranego obszaru oraz rozwiązań i projektów, które będą na nie odpowiedzią, budowanie potencjału lokalnych społeczności oraz tworzenie sieci współpracy i wzajemne uczenie się. Działania te zostały zaplanowane na dwa lata.

W ubiegłym roku województwo było zaangażowane w proces realizacji programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW 2021-2027)*. Prace w tym zakresie odnosiły się przede wszystkim do współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej oraz innymi województwami i instytucjami zaangażowanymi

**Fundusze Europejskie
dla Polski Wschodniej**

we wdrażanie FEPW 2021-2027. Aktywność województwa w organach decyzyjnych (Komitet Monitorujący) i pomocniczych (Grupa robocza) programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 koncentrowała się głównie na zabezpieczeniu rzeczywistych potrzeb i interesów Warmii i Mazur m.in. w zakresie rozwoju sieci elektroenergetycznych, modernizacji infrastruktury drogowej oraz kolejowej, rozwoju transportu zbiorowego, budownictwa społecznego, a także aktywizacji przedsiębiorczości, w tym działań powiązanych z rozwojem sektora turystycznego.

Ponadto województwo uczestniczyło w procesie wdrażania oraz realizacji działań informacyjno-promocyjnych programów współpracy terytorialnej *Interreg*, obejmujących wszystkie subregiony

województwa warmińsko-mazurskiego. W 2025 r. rozstrzygnięto kolejne nabory wniosków w ramach dwóch programów współpracy transgranicznej: *Interreg Litwa-Polska 2021-2027* (obejmującego subregiony ełcki oraz olsztyński) oraz *Interreg Południowy Bałtyk 2021-2027* (obejmującego subregiony elbląski i olsztyński). Aktywność przedstawicieli województwa warmińsko-mazurskiego w pracach

transgranicznych komitetów monitorujących koncentrowała się na kwestiach planistycznych oraz wdrożeniowych obejmujących wybór projektów z udziałem partnerów z województwa warmińsko-mazurskiego, monitorowanie realizacji przedsięwzięć transgranicznych oraz kształtowanie kierunków dalszego wdrażania programów i zapewnienie efektywnego wykorzystania środków.

W strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie kontynuowane są działania Regionalnych Punktów Kontaktowych Programów *Interreg Litwa-Polska 2021-2027* oraz *Interreg Południowy Bałtyk 2021-2027*. Aktywność tych punktów obejmuje działania informacyjne i konsultacyjne wspierające beneficjentów z Warmii i Mazur w rozwoju koncepcji przedsięwzięć transgranicznych, poszukiwaniu partnerów zagranicznych oraz przygotowaniu projektów dobrej jakości. Istotnym elementem prowadzonych działań było również organizowanie spotkań informacyjnych oraz

konsultacji indywidualnych. Miały one na celu podniesienie kompetencji potencjalnych wnioskodawców w zakresie przygotowania i realizacji projektów transgranicznych. Podejmowane inicjatywy przyczyniły się do zwiększenia aktywności podmiotów z województwa warmińsko-mazurskiego w programach Interreg, a także do wzrostu jakości składanych wniosków projektowych oraz skuteczniejszego wykorzystania dostępnych środków finansowych. Równolegle realizowane były działania województwa w ramach uczestnictwa w krajowym Komitecie Konsultacyjnym Programów Transnarodowych i Międzyregionalnego Interreg oraz wspieraniu w województwie kampanii informacyjnych i promocyjnych tej grupy programów, tj. *Interreg Region Morza Bałtyckiego*, *Europa Środkowa* i *Interreg Europa*.

Z inicjatywy województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r. realizowano kluczowe etapy projektu *Regio-Silience: Targeted policy learning project for the territories bordering the Russian Federation* (Regio-Silience. Ukierunkowany projekt realizacji polityk dla terytoriów graniczących z Federacją Rosyjską). Przedsięwzięcie uzyskało wsparcie eksperckie programu Interreg Europa 2021-2027, w ramach instrumentu peer review (recenzja partnerska). Główne międzynarodowe wydarzenie projektu odbyło się w styczniu w Olsztynie. Celem inicjatywy było opracowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim oraz w wybranych regionach Litwy, Łotwy, Estonii, Finlandii oraz Norwegii w kontekście zamrożenia relacji z Rosją po wybuchu wojny w Ukrainie. W rezultacie wspólnych działań partnerów opracowane zostały ukierunkowane rekomendacje dotyczące dostosowania i przeprojektowania instrumentów wsparcia dla regionów najbardziej dotkniętych wojną i sąsiedztwem z Rosją, ze szczególnym uwzględnieniem instrumentów polityki spójności, aby lepiej odpowiadały aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej regionów przygranicznych i konsekwencjom trwającej wojny. Wspólne działania były kontynuowane w ramach spotkania w siedzibie Komisji Europejskiej (DG REGIO) w Brukseli, gdzie delegacje regionalne przedstawiły Komisji kluczowe wyzwania stojące przed wschodnimi regionami granicznymi Unii Europejskiej, a także rekomendacje możliwych rozwiązań, zidentyfikowanych w raporcie końcowym projektu. W kolejnym etapie dialog z regionami przygranicznymi był kontynuowany podczas

międzynarodowego wydarzenia w Salla (Finlandia). Podczas niego partnerzy wspólnie pracowali nad rekomendacjami w zakresie poprawy atrakcyjności, odporności i łączności północno-wschodnich regionów przygranicznych Europy, w czasach spadku demograficznego, przyspieszających transformacji geopolitycznych i geoeconomicznych oraz rosnących obaw o bezpieczeństwo. Wybrane rekomendacje projektu *Regio-Silience* zostały zgłoszone w ramach konsultacji *Paktu na rzecz wschodnich regionów przygranicznych* - inicjatywy KE mającej na celu zwiększenie odporności regionów Unii Europejskiej graniczących z Federacją Rosyjską, Białorusią i Ukrainą.

Istotnym narzędziem w procesie tworzenia polityki rozwoju jest ewaluacja, która ocenia skuteczność działań publicznych. Umożliwia ona zarówno ocenę efektywności podejmowanych przedsięwzięć, jak i dostarcza cennych wskazówek do dalszego doskonalenia kierunków rozwoju. W 2025 r. zakończyła się realizacja dwóch badań ewaluacyjnych, dotyczących FEWiM 2021-2027. Były to:

1. *Ocena dopasowania wsparcia integracji obywateli państw trzecich na rynku pracy w ramach FEWiM 2021-2027 do ich potrzeb oraz oczekiwań pracodawców.* Głównym celem badania była ocena trafności wsparcia osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w ramach FEWiM 2021-2027.
2. *Ewaluacja kryteriów i systemu wyboru projektów FEWiM 2021-2027.* Celem głównym badania była ocena systemu wyboru projektów FEWiM 2021-2027, w tym kryteriów wyboru projektów oraz określenie możliwych usprawnień w tym zakresie.

W wyniku przeprowadzonych badań ewaluacyjnych opracowano 19 rekomendacji, z których 6 zostało przekazanych Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej celem dalszego ich procedowania, zaś 13 pozostałych dotyczy programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027¹.

Ponadto w 2025 r. rozpoczęto realizację badania ewaluacyjnego pn. *Ewaluacja on-going Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Warmińsko-Mazurskie 2030*, którego zakończenie planowane jest w 2026 r. Głównym celem badania jest ocena polityki rozwoju regionalnego przedstawionej w Strategii *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego* w kontekście zmian społeczno-gospodarczych zachodzących w regionie, kraju i UE, a także wyzwań następnej perspektywy finansowej UE po 2027 r.

¹ Wszystkie raporty z ewaluacji FEWiM 2021-2027 (zawierające przyjęte rekomendacje) są dostępne na stronie <https://funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl/>

W 2025 r. swoje prace kontynuowało Warmińsko-Mazurskie Forum Terytorialne, które zostało powołane 8 czerwca 2021 r. uchwałą zarządu województwa nr 30/316/21/VI. Warmińsko-Mazurskie Forum Terytorialne jest przestrzenią do dyskusji na temat kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego, z uwzględnieniem jego wymiaru terytorialnego. Forum skupia przedstawicieli różnych środowisk uczestniczących w działaniach na rzecz rozwoju regionu.

Umożliwia wymianę poglądów i doświadczeń, a także zapewnia przepływ wiedzy i informacji między różnymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi zaangażowanymi w działania na rzecz rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego.

W 2025 r. odbyły się dwa posiedzenia Forum. Jedno spotkanie było poświęcone rozpoczęciu procesu aktualizacji *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2035* – najważniejszego dokumentu określającego kierunki rozwoju regionu. Podczas dyskusji uczestnicy Forum podkreślali m.in. znaczenie dostosowania Strategii do wyzwań takich jak zmiany demograficzne, klimat, innowacje i powiązanie edukacji z rynkiem pracy.

Drugie z posiedzeń było organizowane wspólnie z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa. Tematem przewodnim spotkania były wyzwania i perspektywy migracyjne w regionie, w ramach którego uczestnicy dyskutowali o tym, jak procesy migracyjne wpływają na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur, a także roli integracji społecznej w kontekście wyzwań migracyjnych. Warmińsko-Mazurskie Forum Terytorialne cieszy się coraz większym zainteresowaniem, o czym świadczy duża liczba uczestników posiedzeń.

GOSPODARKA

5. Gospodarka

5.1. Rynek pracy

Rynek pracy jest szczególną przestrzenią, której centralnym podmiotem pozostaje człowiek. Sytuacja na rynku pracy w istotnym stopniu determinuje poziom zamożności społeczeństwa oraz jakość życia mieszkańców regionu. Zmiany na rynku pracy odzwierciedlają kondycję gospodarki, a jednocześnie znacząco wpływają na tempo i kierunki rozwoju społeczno-ekonomicznego województwa. Rynek pracy stanowi zatem jeden z kluczowych obszarów oddziaływania polityk publicznych, których celem jest wspieranie osób bezrobotnych, poszukujących zatrudnienia oraz zagrożonych utratą pracy w utrzymaniu aktywności zawodowej i zwiększaniu ich szans na trwałe zatrudnienie.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego odpowiedzialną za kreowanie regionalnej polityki zatrudnienia jest Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie (WUP), który corocznie podejmuje szereg działań mających na celu poprawę sytuacji na regionalnym rynku pracy.

Najważniejsze obszary dla podejmowanych działań w minionym roku zostały wyznaczone w *Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2025 r.* (RPDZ) zatwierdzonym uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr 15/256/25/VII z dnia 1 kwietnia 2025 r. Jest on dokumentem o charakterze operacyjnym, określającym i koordynującym regionalną politykę rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w krótkim czasie. *Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2025 r.* oprócz założeń *Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026* uwzględnia także regionalne dokumenty strategiczne. Głównym dokumentem strategicznym wyznaczającym kierunki rozwoju województwa jest *Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*. Określone w niej działania w dużej mierze koncentrują się na kompetencjach mieszkańców regionu.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, będąca podstawą sporządzenia regionalnego planu działań nakłada także obowiązek uwzględniania w nim zapisów regionalnej strategii w zakresie polityki społecznej. W naszym województwie rolę tę pełni *Strategia polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030*.

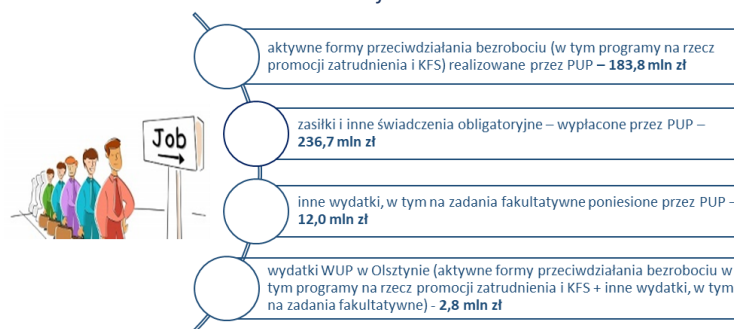
Najważniejsze kierunki działań na rzecz zatrudnienia w 2025 r. realizowane były w oparciu o wytyczne wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. W 2025 r. obszar rynku pracy regulowały dwa akty prawne – do 31 maja 2025 r. dotychczasowa ustawa, natomiast od 1 czerwca 2025 r. Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r., poz. 620), która – przy zachowaniu kierunków działań określonych w RPDZ – zmodyfikowała zasady wyznaczania priorytetów oraz instrumenty aktywizacji (z uwzględnieniem art. 461 ustawy). Większość podejmowanych działań stanowiła kontynuację regionalnej polityki w tym zakresie z lat poprzednich. W 2025 r. koncentrowały się one na zwiększeniu aktywności zawodowej mieszkańców, lepszym wykorzystaniu zasobów rynku

pracy, wsparciu pracodawców w adaptacji do zmian społeczno-gospodarczych, dopasowaniu kwalifikacji do potrzeb regionalnej gospodarki oraz podnoszeniu jakości usług publicznych służb zatrudnienia i OHP.

Ponadto określając roczną politykę rynku pracy należy nadmienić, iż jest to uszczegółowienie zadań wynikających ze *Zaktualizowanej Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 r.* przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XIV/346/16 z 23 lutego 2016 r.

W 2025 r. na działania na rzecz wzrostu zatrudnienia oraz zwiększania aktywności społecznej i zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim z Funduszu Pracy wydano 435,3 mln zł (w tym wydatki WUP w Olsztynie) – szczegóły w tym zakresie przedstawiono na diagramie nr 2. Wydatki te były o 11% większe niż w 2024 r.

Diagram 2. Wydatki na rzecz wzrostu zatrudnienia i zwiększenia aktywności zawodowej w 2025 r.

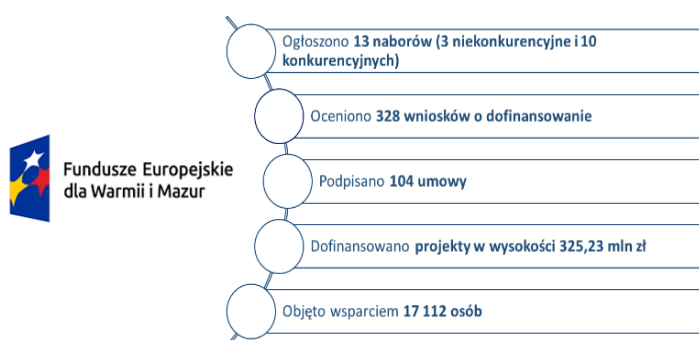

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami przyznany limit środków Funduszu Pracy został podzielony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie dla poszczególnych samorządów powiatowych. Podział uzyskał akceptację Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy oraz został zatwierdzony przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W ramach wykorzystania środków z budżetu Funduszu Pracy w 2025 r. zaktywizowano 10 815 bezrobotnych, tj. o 1 471 osób mniej niż w 2024 r.

W 2025 r. kontynuowano realizację programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. WUP w Olsztynie pełni rolę Instytucji Pośredniczącej i jest odpowiedzialny za wdrażanie kompleksowych działań na rzecz aktywizacji zawodowej m.in. osób bezrobotnych, poszukujących pracy, ubogich pracujących, osób zwolnionych z pracy, kobiet powracających na rynek pracy, obywateli państw trzecich oraz za profesjonalizację kadr instytucji rynku pracy. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej w ramach FEWiM 2021-2027 zaprezentowano na diagramie nr 3.

Diagram 3. Realizacja działań na rzecz aktywizacji zawodowej w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (dane w ujęciu narastającym od początku realizacji programu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

W regionie nadal odnotowuje się stałe zapotrzebowanie na pracę świadczoną przez cudzoziemców. W 2025 r. powiatowe urzędy pracy w województwie warmińsko-mazurskim rozpatrzyły 5 478 takich wniosków – o 631 mniej (tj. o 10,3%) niż w 2024 r. Obywatele wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogli ubiegać się również o zezwolenie na pracę sezonową. W omawianym okresie powiatowe urzędy pracy wydały 413 takich zezwoleń – spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem o 34 zezwoleń. Najwięcej tego typu dokumentów – 68 (16,5% ogółu) – wydano obywatelom Kolumbii. Na pozostałe 83,5% zezwoleń składają się te, które otrzymali obywatele: Armenii, Azerbejdżanu, Bangladeszu, Białorusi, Filipin, Gruzji, Gwatemali, Indii, Indonezji, Kazachstanu, Kirgistanu, Korei Południowej, Mauritiusu, Nepalu, Pakistanu, Rwandy, Sri Lanki, Turcji, Turkmenistanu, Ukrainy, Uzbekistanu, Wenezueli i Wietnamu. Ponadto w 2025 r. Wojewoda Warmińsko-Mazurski wydał 2 026 zezwoleń na pracę cudzoziemcom, o 29,3% (tj. 836) mniej niż w 2024 r., przy czym najwięcej zezwoleń otrzymali obywatele Indii (379 zezwoleń), co stanowiło 18,7% ogółu zezwoleń wydanych przez wojewodę.

Diagram 4. Działania na rzecz zatrudnienia cudzoziemców na rynku pracy województwa w 2025 r.

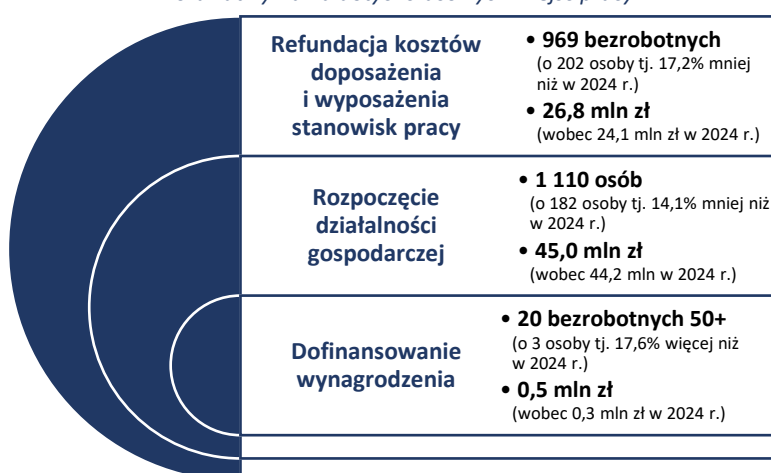
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

Oprócz dotychczasowych form uzyskania zezwolenia na pracę, w 2025 r. obywatele Ukrainy otrzymali prawo do rejestrowania się w powiatowych urzędach pracy, a pracodawcy zatrudniający uchodźców zyskali możliwość skorzystania z uproszczonej procedury powiadomień o powierzeniu pracy. Do końca 2025 r. za pośrednictwem portalu praca.gov.pl odnotowano 75 795 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy – wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem o 12 732 powiadomienia.

Dodatkowo w Centrach Poradnictwa Zawodowego w Olsztynie i w Elblągu, będących wyspecjalizowanymi komórkami organizacyjnymi przy Wojewódzkim Urzędzie Pracy, działały Punkty Kontaktowe świadczące usługi dla cudzoziemców. Uruchomiono je w 2022 r., w celu oferowania usług informacyjnych. Dotyczyły głównie zasad poruszania się po lokalnym rynku pracy, w tym możliwości zatrudnienia, przygotowania CV, rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, założenia własnej firmy, możliwości wsparcia instytucjonalnego, obowiązujących wymogów ZUS-u oraz Urzędu Skarbowego, a także zasad zatrudniania obywateli Ukrainy. Z tej formy pomocy skorzystało 8 osób – o 62 osoby mniej niż w 2024 r. Spadek liczby cudzoziemców korzystających z Punktów Kontaktowych w Centrach Poradnictwa Zawodowego w Olsztynie i Elblągu można tłumaczyć kilkoma praktycznymi czynnikami. Lokalny rynek pracy stał się bardziej nasycony, co oznacza mniejszy napływ nowych osób poszukujących zatrudnienia i wsparcia. Jednocześnie wielu cudzoziemców, którzy przebywają w regionie dłużej, lepiej orientuje się w przepisach dotyczących pracy i pobytu, przez co rzadziej potrzebują bezpośrednich konsultacji. Duże znaczenie ma także łatwiejszy dostęp do informacji w Internecie – na stronach instytucji publicznych, w mediach społecznościowych oraz poprzez organizacje wspierające migrantów. Ponadto część osób mogła już wcześniej skorzystać z pomocy Punktów Kontaktowych, co naturalnie zmniejszyło zapotrzebowanie na te usługi w kolejnych latach.

Zadania na rzecz rozwoju regionalnego rynku pracy nie skupiały się wyłącznie na osobach bezrobotnych, lecz w dużej mierze dotyczyły wspierania przedsiębiorców w tworzeniu nowych oraz utrzymaniu istniejących miejsc pracy. Podejmowane działania, w ramach dostępnych rozwiązań ustawowych, poniesione koszty i uzyskane efekty przedstawione zostały na diagramie nr 5.

Diagram 5. Wsparcie przedsiębiorców w tworzeniu nowych oraz utrzymaniu dotychczasowych miejsc pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

W omawianym okresie, kluczowym obszarem działań, wyznaczonym przez MRPiPS, podobnie jak w roku poprzednim, było wsparcie

rozwoju kompetencji zawodowych i społecznych mieszkańców (oraz cudzoziemców) sprzyjających aktywności zawodowej oraz zapobieganie coraz bardziej widocznym na rynku pracy lukom kompetencyjnym, utrudniającym rekrutację pracowników w wielu dziedzinach działalności gospodarczej. Zadania te realizowane były m.in. dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego, którego głównym celem w 2025 roku było dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Efektem udzielanego wsparcia było zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki.

Podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego dla urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego dokonał zarząd województwa. W 2025 r. samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego, na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, otrzymały fundusze w ramach tzw. limitu podstawowego w wysokości ponad 10,6 mln zł, tj. o 3,1 mln zł (o 41,3%) więcej niż w 2024 r. oraz środki z rezerwy w wysokość blisko 3,1 mln zł, tj. o 500 tys. zł (o 19,2%) więcej niż w 2024 r. Umożliwiło to aktywizację 7 280 osób, o 2 486 osób (51,9%) więcej niż w 2024 r. Najwięcej funduszy otrzymali pracodawcy, którzy przeznaczyli środki na wsparcie zawodowe kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych zawodach deficytowych, na wsparcie rozwoju umiejętności cyfrowych oraz na wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju, a także na wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji osób po 50 roku życia.

Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego otrzymał również Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, do zadań którego należy przede wszystkim promocja tego instrumentu na lokalnym rynku pracy oraz prowadzenie badań i analiz dotyczących m.in. oceny efektywności udzielonego wsparcia. W 2025 r. WUP w Olsztynie na te cele wydatkował 246,0 tys. zł, wobec 173,0 tys. zł w 2024 r.

W 2025 roku zrealizowano badanie pt. *Zapotrzebowanie na zawody, kwalifikacje i umiejętności wśród przedsiębiorców działających w obszarze inteligentnej specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego – ekonomia wody*. Głównym celem przedsięwzięcia było ustalenie, jakich zawodów, kwalifikacji i umiejętności potrzebują przedsiębiorcy działający w obszarze inteligentnej specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego określanej jako ekonomia wody. Projekt badawczy miał

również za zadanie zdiagnozowanie struktury oraz zmian w zapotrzebowaniu kadrowym w obszarach związanych z tą specjalizacją, ze szczególnym naciskiem na kierunki rozwoju kompetencji zawodowych oraz powiązania pomiędzy rynkiem pracy a systemem edukacji.

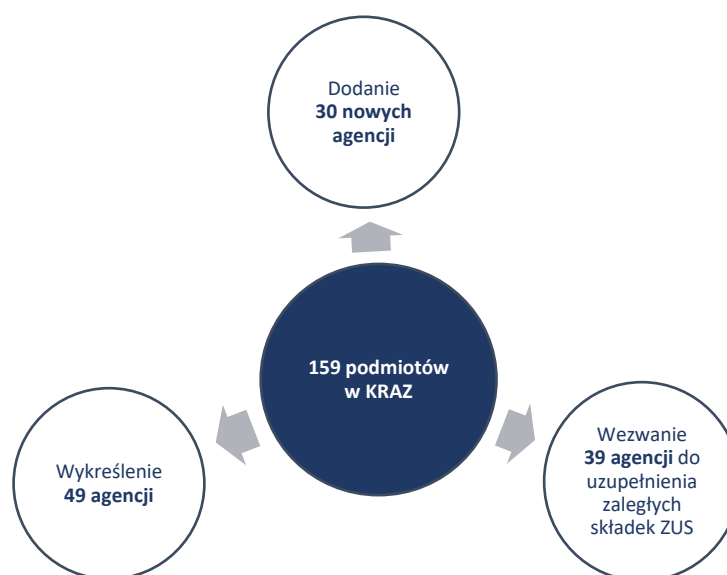
Badanie realizowano w pięciu obszarach aktywności gospodarczej inteligentnej specjalizacji – ekonomia wody:

1. Produkcja i naprawa statków i łodzi,
2. Zakwaterowanie, wypoczynek i sport,
3. Ochrona środowiska i instalacje wodne,
4. Żywność wysokiej jakości,
5. Produkcja maszyn i urządzeń mechanicznych.

Efektem końcowym jest raport dostępny na stronie WUP w Olsztynie: <https://wupolsztyn.praca.gov.pl/-/raport-koncowy-inteligentna-specjalizacja-ekonomia-wody-2025>

Na mocy Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz uwzględniając zapisy Ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie prowadził rejestr agencji zatrudnienia. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (KRAZ) posiadało 159 firm – o 26 mniej niż w 2024 r. Obowiązująca od 01.06.2025 r. roku ustawa zobowiązuje podmioty prowadzące agencje zatrudnienia do dostosowania się do szeregu nowych zmian regulujących

Diagram 6. Rejestr agencji zatrudnienia w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

możliwość świadczenia usług pośrednictwa pracy. Do najważniejszych z nich należy rozdzielenie świadczenia usług na rzecz obywateli Polski oraz cudzoziemców, a także zwiększenie kar nakładanych przez PIP za przestępstwa i wykroczenia związane z działalnością agencji. Działania podejmowane w 2025 r. w tym zakresie przedstawione zostały na diagramie nr 6.

W 2025 r. po raz jedenasty przeprowadzono badanie *Barometr zawodów*², którego celem jest określenie popytu na pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy (tj. w 2026 r.). Efektem pracy uczestników badania (pracowników powiatowych urzędów pracy oraz pracowników innych instytucji rynku pracy) jest prognoza sytuacji na lokalnym rynku pracy określająca relację pomiędzy popytem a podażą dostępnej siły roboczej.

Badanie to stanowi źródło informacji nie tylko dla urzędów pracy oraz samych zainteresowanych, lecz również dla szkół, które kształcą przyszłe kadry dla potrzeb województwa warmińsko-mazurskiego.

² *Barometr zawodów*, <https://wupolsztyn.praca.gov.pl/prognozy-2026>, WUP, Olsztyn 2026.

Prognoza Barometru Zawodów na 2026 rok pozwala określić występowanie deficytu, równowagi lub nadwyżki wśród 168 grup zawodów w regionie. W opracowaniu na 2026 r. wyróżniono 19 grup zawodów deficytowych (w prognozie na 2025 r. były wskazane 22 grupy).

Wykaz zawodów deficytowych przedstawiony został na diagramie nr 7. W dalszym ciągu przeważać będzie grupa zawodów zrównoważonych (147 grup zawodów – wzrost o trzy grupy zawodów w porównaniu z 2025 r.). Utrzymującą się tendencją jest, tak jak w roku ubiegłym, brak grupy zawodów nadwyżkowych.

Diagram 7. Zawody deficytowe na Warmii i Mazurach

Stale co roku wzrasta liczba uczestników paneli eksperckich reprezentujących różnorodne instytucje zarówno rynku pracy, edukacji oraz innych obszarów, które odgrywają kluczową rolę w trakcie realizacji badania. Ich wyniki są szeroko rozpowszechniane, m.in. podczas spotkań z przedstawicielami szkół branżowych w województwie oraz przedstawicielami instytucji zaangażowanymi w kształtowanie polityki edukacyjnej w regionie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

Ekologiczna i cyfrowa transformacja gospodarki i społeczeństwa, która zrewolucjonizuje rynek pracy i wytworzy zapotrzebowanie na nowe umiejętności w różnych sektorach i zawodach, skłania do szukania rozwiązań zmierzających do zwiększenia adekwatności działań instytucji rynku pracy oraz podniesienia ich efektywności. Na znaczeniu zyskuje jakość usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, a w szczególności poradnictwa zawodowego.

W 2025 r. Centrum Poradnictwa Zawodowego w Olsztynie i w Elblągu realizowały zadania na rzecz koordynacji, rozwoju i promocji poradnictwa zawodowego w regionie. W ramach poradnictwa indywidualnego przyjęto 234 osoby (419 wizyt), a informacją zawodową objęto ponad 2,1 tys. osób. W zajęciach grupowych uczestniczyło łącznie 6,8 tys. osób. Dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania informacyjne w formule on-line (webinaria). W wydarzeniach tych uczestniczyło łącznie 930 osób. Tematyka spotkań koncentrowała się na identyfikacji zasobów i kompetencji, motywacji do aktywności zawodowej, skutecznych metodach poszukiwania pracy, przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz planowaniu celów zawodowych. Przeprowadzono również diagnostykę psychologiczną (96 osób) oraz 114 indywidualnych konsultacji psychologicznych.

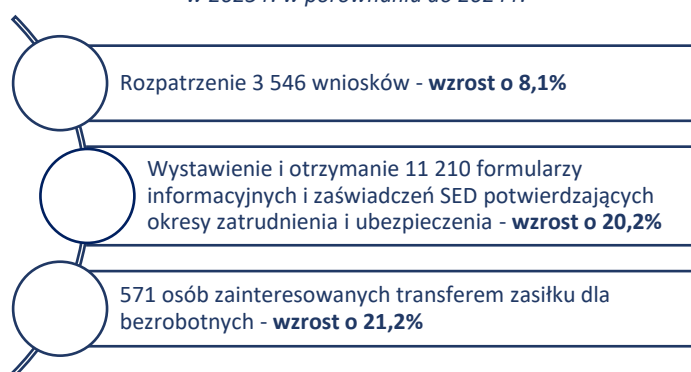
W 2025 r. WUP w Olsztynie kontynuował realizację projektu w ramach naboru pt. *Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych*, finansowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Głównym założeniem projektu jest

wzmocnienie roli i znaczenia doradztwa zawodowego poprzez wdrożenie innowacyjnego i trwałego mechanizmu doradztwa edukacyjno-zawodowego (DE-Z) w województwie warmińsko-mazurskim opartego na systematycznym podnoszeniu kompetencji kadry doradczej oraz budowaniu wiodących specjalizacji Centrów Poradnictwa Zawodowego. Kluczowym działaniem projektu w 2025 r. była profesjonalizacja kadry doradców zawodowych w nurcie analizy transakcyjnej. Doradcy ukończyli zaawansowany cykl szkoleń z zakresu analizy transakcyjnej w poradnictwie zawodowym, zakończony uzyskaniem certyfikatów potwierdzających nabycie specjalistycznych kompetencji. Kolejnym założeniem projektu jest koordynacja usług doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie warmińsko-mazurskim oraz dostosowanie platformy internetowej stworzonej w ramach projektu RPO WiM 2014-2020 *Warmia i Mazury doradztwem zawodowym stoi* w celu wykorzystania jej zasobów oraz wprowadzenia dodatkowych funkcjonalności i modyfikacji niezbędnych do spełnienia działań projektowych.

W województwie warmińsko-mazurskim realizowane jest również międzynarodowe pośrednictwo pracy prowadzone w ramach sieci EURES. Działania kadry EURES skupiały się zarówno na nawiązywaniu kontaktów z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnymi (1 128 osób w 2025 r., wobec 1 009 osób w 2024 r.). Finalnie w 2025 r. za pośrednictwem sieci EURES zrealizowano 320 zagranicznych ofert pracy z krajów UE (tj. o 9 mniej niż w 2024 r.).

Z upoważnienia marszałka województwa realizowano także zadania wynikające z międzynarodowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych. W ubiegłym roku rozpatrzono 3 546 wniosków osób zainteresowanych przyznaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych bądź uzyskaniem możliwości transferu zasiłku, a także uzyskaniem dokumentów potwierdzających okresy ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia w Polsce. Na diagramie nr 8 przedstawione zostały działania podjęte w 2025 r. w porównaniu do roku poprzedniego wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

Diagram 8. Koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego w 2025 r. w porównaniu do 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

Przejawem poszukiwań przez instytucje rynku pracy nieszablonowych rozwiązań są inicjatywy podejmowane w ramach partnerstwa lokalnego koordynowanego przez WUP w Olsztynie pn. *PAKT dla Rozwoju Poradnictwa Zawodowego*. Partnerstwo opiera się na działalności siedmiu zespołów zadaniowych, których liderami są przedstawiciele WUP. Głównym celem funkcjonowania partnerstwa jest zintegrowanie środowisk zaangażowanych w rozwiązywanie problemów związanych z doradztwem zawodowym w województwie poprzez współpracę instytucji rynku pracy i edukacji, a także połączenie sił, pomysłów i przedsięwzięć prowadzących do podniesienia jakości i efektywności poradnictwa zawodowego na Warmii i Mazurach. Partnerstwo lokalne na 31 grudnia 2025 r. skupiało 98 instytucji zrzeszało 174 doradców zawodowych, to o 3 instytucje i 12 doradców zawodowych więcej niż w 2024 r.

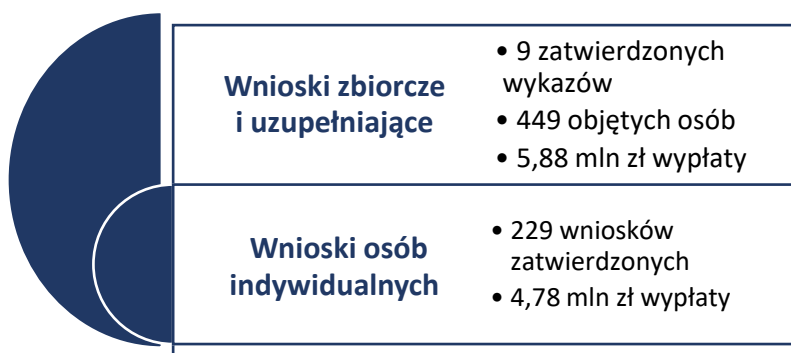
W ramach PAKT-u Wojewódzki Urząd Pracy zorganizował konferencję pt. *Siła relacji międzyludzkich – jak nie dać się samotności*, która zainaugurowała XV edycję Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery, realizowanego pod hasłem przewodnim *Siła relacji w erze samotności*. W konferencji inauguracyjnej udział wzięły 252 osoby. Konferencja została zrealizowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Inicjatywa jest częścią działania pilotażowego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie składającego się na projekt w ramach naboru *Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych*.

Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery jest cyklicznym wydarzeniem, którego tematyka każdorazowo odpowiada na aktualne potrzeby regionu w zakresie rozwoju kariery zawodowej, poradnictwa edukacyjno-zawodowego oraz powiązań z regionalnym rynkiem pracy. W okresie od 20 do 24 października, z inicjatywy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w ramach Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery, na terenie województwa zrealizowano liczne przedsięwzięcia przygotowane przez instytucje współtworzące PAKT, w tym m.in. konkursy, spotkania informacyjne, warsztaty, wizyty studyjne, seminaria oraz inne formy aktywności. Misją ubiegłorocznych wydarzeń o zasięgu regionalnym było uświadomienie uczestnikom, jak ważnym i niepokojącym zjawiskiem jest rosnąca samotność i osamotnienie oraz ich potencjalne skutki społeczne i ekonomiczne w najbliższych latach. W przebieg Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery WUP włączyło się w sumie 241 instytucji, które zorganizowały łącznie 516 różnorodnych wydarzeń, z których skorzystało 30 419 osób (więcej niż w 2024 r. o 3 604 osoby).

W 2025 r. zorganizowano trzecią edycję wydarzenia pt. *Miasteczko zawodów*. Wydarzenie to zostało zrealizowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zeszłoroczne przedsięwzięcie to kolejna edycja, poprzednia miała miejsce w 2024 r. i wpisywała się w kalendarium Warmińsko-Mazurskiego Tygodnia Kariery. Inicjatywa skierowana była do uczniów siódmych i ósmych klas szkół podstawowych naszego województwa. W 2025 r. udział wzięło 1 603 uczestników, w tym 1 481 uczniów z 67 szkół podstawowych wraz z opiekunami. Odwiedzający mieli możliwość skorzystania z 62 stoisk wystawienniczych. Miasteczko zawodów odbyło się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz przy współudziale Warmińsko-Mazurskiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego, szkół branżowych z naszego regionu, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Banku Żywności w Olsztynie, służb mundurowych, instytucji rynku pracy, lokalnych i regionalnych pracodawców.

Samorząd województwa podejmuje również działania wynikające z zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP), z którego środków wypłacane są roszczenia pracownicze w razie niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu braku jego wypłacalności. Ogółem w 2025 r. z FGŚP wypłacono 10,66 mln zł, wobec

Diagram 9. Wypłaty z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Olsztynie.

12,12 mln zł w 2024 r. W minionym roku w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych odzyskano kwotę 871,5 tys. zł (wobec 646,4 tys. zł w 2024 r.), a 4,39 mln zł należności umorzono na podstawie decyzji dysponenta Funduszu (wobec 1,85 mln zł w 2024 r.).

5.2. Wsparcie rozwoju ekonomicznego

Wspieranie rozwoju ekonomicznego Warmii i Mazur jest jednym z priorytetów działań zarządu województwa. Z tego względu w regionie realizowanych jest szereg przedsięwzięć, mających na celu rozwój czterech regionalnych inteligentnych specjalizacji, którymi są: drewno i meblarstwo, ekonomia wody, żywność wysokiej jakości oraz zdrowe życie. Należy jednak podkreślić, że sytuacja gospodarcza regionu nie zależy wyłącznie od działań władz samorządowych. Istotny wpływ na gospodarkę mają czynniki zewnętrzne, tj. sytuacja gospodarcza kraju, poziom inflacji i stóp procentowych, a także skutki wojny w Ukrainie, w tym jej oddziaływanie na bezpieczeństwo, handel międzynarodowy oraz sytuację gospodarczą w regionach przygranicznych.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

**STRATEGIA ROZWOJU
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO
WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

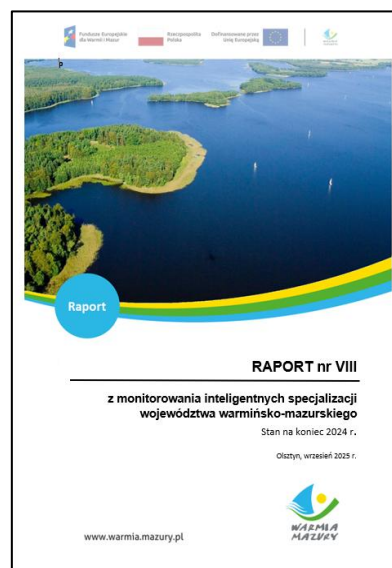
W ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 realizowane były działania wspierające rozwój gospodarczy regionu, w szczególności poprzez wzmacnianie potencjału przedsiębiorstw.

Do końca 2025 r. w Priorytecie 1 *Gospodarka* wsparciem objęto 449 mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w ramach 46 realizowanych projektów. Wkład środków Unii Europejskiej wyniósł 263,9 mln zł, przy całkowitej wartości projektów na poziomie 347,8 mln zł.

Istotną część interwencji programu stanowi również wsparcie rozwoju regionalnych inteligentnych specjalizacji. Do końca 2025 r. w ramach FEWiM 2021–2027 dofinansowanie uzyskało 379 projektów wpisujących się w obszary inteligentnych specjalizacji regionu, na łączną kwotę ponad 1,27 mld zł wkładu UE³. Wsparciem objęto m.in. przedsięwzięcia z zakresu działalności badawczo-rozwojowej, e-usług publicznych, profesjonalizacji usług dla MŚP, rozwoju kompetencji dla gospodarki oraz cyfryzacji przedsiębiorstw, a także inicjatywy wspierające rozwój kapitału ludzkiego.

W 2025 r. kontynuowano wdrażanie instrumentów finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027, realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) jako operatora instrumentów finansowych. W całym okresie programowania zaplanowano na ten cel blisko 500 mln zł, z czego 425 mln zł stanowią środki Unii Europejskiej. Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do przedsiębiorców oraz jednostek sektora publicznego znajdujących się w tzw. luce finansowej. W 2025 r. udzielono 159 pożyczek na łączną kwotę blisko 76 mln zł.

W 2025 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, przygotowano *Raport z monitorowania inteligentnych specjalizacji*. Dokument przedstawia kondycję gospodarczą regionu oraz sytuację czterech inteligentnych specjalizacji w 2024 r. Uwzględnia także analizę efektów wsparcia udzielanego w ramach programu FEWiM 2021–2027 oraz funduszy krajowych i unijnych. Coroczny monitoring dostarcza władzom regionu

³ W tym uwzględniono projekty dot. finansowania w formie instrumentów finansowych oraz usług rozwojowych, które także mogą wspierać inteligentne specjalizacje (wydatkowane do końca okresu kwalifikowalności wydatków)

i interesariuszom informacji m.in. o postępach realizacji Strategii i osiągniętych rezultatach. Zgromadzone dane pozwalają śledzić dynamikę rozwoju specjalizacji, wskazują kierunki działań dla środowiska naukowego oraz wspierają instytucje otoczenia biznesu, samorządy i organizacje przedsiębiorców w przygotowaniu adekwatnej oferty dla gospodarki. Dotychczas opracowano osiem raportów poświęconych monitorowaniu inteligentnych specjalizacji regionu. Każdy z nich trafiał pod obrady *Regionalnego Komitetu Sterującego ds. innowacyjności*, stając się punktem wyjścia do merytorycznej debaty.

W 2025 r. województwo warmińsko-mazurskie kontynuowało członkostwo w *Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w zakresie Badań i Innowacji (ERRIN)*, do której należy od 2019 r. Udział w sieci zapewnia dostęp do aktualnych informacji o programach unijnych i badaniach, umożliwia wymianę doświadczeń oraz wspiera nawiązywanie kontaktów z europejskimi instytucjami działającymi w obszarze innowacji. Członkowie ERRIN współpracują w 13 grupach tematycznych i 2 zadaniowych, a sieć aktywnie ułatwia tworzenie partnerstw i konsorcjów projektowych, m.in. poprzez organizację

spotkań projektowych i matchmakingowych. Dzięki ERRIN realizowane były projekty RECIPROCITY oraz Pathways2Resilience, z udziałem Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i samorządu województwa. Z zasobów i możliwości oferowanych przez sieć korzystały także inne podmioty z regionu, w tym jednostki organizacyjne województwa oraz instytucje

naukowe. W 2025 r., w ramach aktywności sieciowej, podmioty uczestniczyły m.in. w spotkaniach poświęconych projektowi Pathways2Resilience, zagadnieniom inteligentnych specjalizacji, przyszłości koncepcji S3, inicjatywie Circular Cities and Regions Initiative (CCRI). W 2025 r. odbyło się także spotkanie polskich regionów, członków ERRIN, którego celem było określenie wspólnych obszarów zainteresowań oraz możliwości wzajemnej współpracy, a także przybliżenia zainteresowanym korzyści jakie przynosi członkostwo w sieci.

Rozwój regionalnych inteligentnych specjalizacji wspierany był również poprzez uczestnictwo Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Sieci Dyrektorów Inteligentnych Specjalizacji Regionów Morza Bałtyckiego (BSR S3 DN), w której pracach region uczestniczy od 2019 r. Skupia ona 10 regionów z 5 różnych krajów z obszaru Morza Bałtyckiego (Polski, Szwecji, Finlandii, Niemiec oraz Litwy) reprezentowanych przez osoby odpowiedzialne za kształtowanie polityki inteligentnych specjalizacji. Sieć ma na celu wzmacnianie współpracy międzyregionalnej, wymianę wiedzy i doświadczeń związanych ze strategiami inteligentnych specjalizacji oraz innowacjami.

W 2025 r. przedstawiciel województwa warmińsko-mazurskiego wziął udział spotkaniu sieci, które odbyło się w formule on-line. Omawiano m.in. aktualne wyzwania stojące przed regionami w kontekście zmian kierunków polityki unijnej, w szczególności w odniesieniu do przyszłego okresu, zagadnienia związane z bezpieczeństwem, odpornością i przygotowaniem regionów na sytuacje kryzysowe, a także ryzyka

Diagram 10. Struktura Sieci Sieci Dyrektorów Inteligentnych Specjalizacji Regionów Morza Bałtyckiego

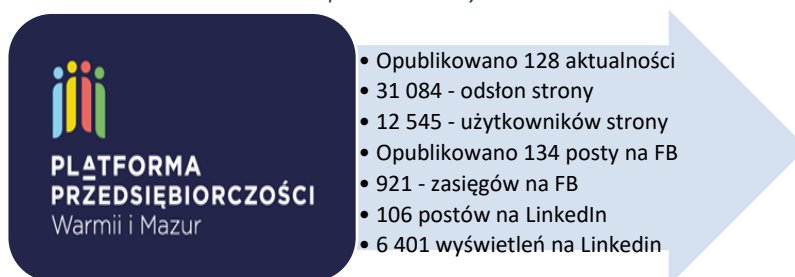

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Polityki Regionalnej.

związane z pogłębianiem się luki innowacyjnej pomiędzy regionami. Przedstawiciele regionów dzielili się także informacjami na temat aktualizacji regionalnych strategii rozwoju i inteligentnych specjalizacji.

Istotną rolę w komunikacji z otoczeniem gospodarczym – przedsiębiorcami, instytucjami wsparcia biznesu oraz osobami rozważającymi uruchomienie własnej działalności – pełni funkcjonujący od 2019 r. serwis internetowy Platforma Przedsiębiorczości Warmii i Mazur <https://biznes.warmia.mazury.pl/>. Jest to miejsce, w którym publikowane są kluczowe informacje dotyczące prowadzenia biznesu w regionie, ułatwiając potencjalnym użytkownikom dotarcie do aktualnych wiadomości o trendach, możliwościach finansowania oraz wydarzeniach gospodarczych.

Diagram 11. Funkcjonowanie serwisu internetowego i profilu w mediach społecznościowych w 2025 r.

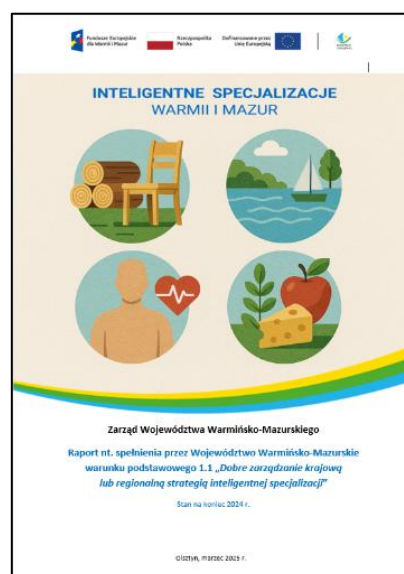
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Polityki Regionalnej.

Z myślą o przejrzystości i wygodzie, wszystkie treści są prezentowane w sposób czytelny i przyjazny, co pozwala szybko dotrzeć do najważniejszych danych. W 2025 r. rozpoczęto modernizację serwisu pod kątem funkcjonalności i użyteczności. Szczególną uwagę zwrócono na wyeksponowanie istotnych dla przedsiębiorców treści, takich jak np. inteligentne specjalizacje,

możliwości finansowania i programy wsparcia oraz informacje o dostępnych terenach inwestycyjnych. Istotnym elementem rozwoju serwisu w 2025 r. było uruchomienie nowej zakładki dedykowanej Instytucjom Otoczenia Biznesu, umożliwiającej prezentację ich wizytówek oraz zakresu świadczonych usług. Równoległe opublikowano 128 aktualności tematycznych. Rozwiązanie to wpisuje się w funkcję Platformy jako narzędzia integrującego informacje o dostępnych formach wsparcia dla przedsiębiorców w regionie.

Od 2024 r. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie organizuje Forum Współpracy Instytucji Otoczenia Biznesu – wydarzenie, które szybko stało się kluczową przestrzenią integrującą środowisko IOB i wzmacniającą regionalny ekosystem wsparcia przedsiębiorczości. W 2025 r. odbyła się druga edycja Forum, zatytułowana *W stronę jutra – megatrendy i odporność systemów gospodarczych*. Dwudniowe spotkanie zgromadziło przedstawicieli kluczowych, regionalnych instytucji otoczenia biznesu, nauki oraz reprezentantów Komisji Europejskiej i Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Pierwszy dzień poświęcono megatrendom, kapitałowi społecznemu i roli współpracy w budowaniu przewagi konkurencyjnej regionu. Drugi dzień poświęcono zagadnieniom bezpieczeństwa i odporności instytucji otoczenia biznesu oraz omówieniu działań, które mogą realnie wspierać rozwój oraz bezpieczeństwo przedsiębiorstw.

Opracowano kolejny raport potwierdzający spełnienie warunku podstawowego 1.1 *Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji* w ramach celu polityki 1

Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz łączności cyfrowej, określonego w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. Spełnienie tego warunku jest niezbędne do korzystania ze środków europejskich w perspektywie 2021–2027. Przeprowadzona ocena została oparta na szczegółowej analizie i weryfikacji stopnia realizacji siedmiu kryteriów ustanowionych przez Komisję Europejską.

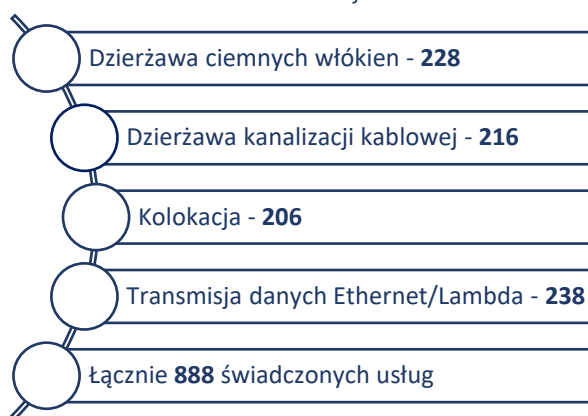
5.3. Społeczeństwo informacyjne

Dzisiejsze społeczeństwa coraz bardziej opierają swój rozwój na wykorzystywaniu informacji oraz nowych technologiach informatycznych. Dlatego niezwykle istotny jest rozwój usług i narzędzi teleinformatycznych, budowanie podstaw dla transformacji cyfrowej gospodarki Warmii i Mazur, w tym specjalistycznych kadr jak również promowanie umiejętności cyfrowych u mieszkańców.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Województwo Warmińsko-Mazurskie jest właścicielem infrastruktury szerokopasmowej powstałej w ramach projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013. Od 2024 r. do statutowych obowiązków Warmińsko-Mazurskiego Centrum Nowych Technologii (WMCNT) należy wykonywanie zadań Województwa Warmińsko-Mazurskiego jako operatora infrastruktury Regionalnej Sieci Szerokopasmowej (RSS). RSS przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności obszaru, przez który przebiega, oferując innym operatorom telekomunikacyjnym usługi transmisji danych, dzierżawy kanalizacji kablowej, dzierżawy ciemnych włókien oraz kolokacji. W efekcie umożliwiła szerszy dostęp do Internetu dla instytucji publicznych, przedsiębiorstw oraz mieszkańców regionu – wydano 79 warunków dotyczących przyłączenia do sieci oraz jej przebudowy. W 2025 r. przeprowadzono aktualizację oprogramowania urządzeń sieciowych wraz z aktualizacją do najnowszej wersji systemu zarządzania tymi urządzeniami – w chwili obecnej RSS posiada najnowszą wersję oprogramowania oraz systemu zarządzania oferowaną przez producenta systemu, co bezpośrednio wpływa na bezpieczeństwo sieci oraz podnosi jakość świadczonych usług. Ponadto wdrożono autorski program do monitorowania węzłów aktywnych (program do szybkiego podawania kluczowych informacji dotyczących zasilania węzłów dystrybucyjnych) oraz wdrożono rozwiązanie do monitorowania kabli światłowodowych (pozwala to na ciągły monitoring pary włókien światłowodowych i natychmiastową informację w przypadku awarii infrastruktury). Według stanu na koniec 2025 r. na usługi świadczone z wykorzystaniem infrastruktury RSS w województwie warmińsko-mazurskim zawarto 888 umów szczegółowych (wzrost o ok. 7% w stosunku do 2024 r.), a ich klasyfikacja przedstawiona została na diagramie nr 12.

Diagram 12. Usługi świadczone w województwie warmińsko-mazurskim w ramach Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WMCNT.

Począwszy od 2010 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego świadczy e-usługi jednostkom zewnętrznym (powiatom, gminom, jednostkom organizacyjnym województwa) oraz innym zainteresowanym organizacjom. Oferowane przez WMCNT e-usługi to m.in. możliwość publikacji

informacji na dostępnej publicznie stronie internetowej www.sopd.warmia.mazury.pl oraz w *Regionalnym Biuletynie Informacji Publicznej*, a także możliwość archiwizacji danych na przestrzeni dyskowej Samorządowego Ośrodka Przetwarzania Danych, udostępnienie zasobów informatycznych na potrzeby usługi hostingowej oraz współdzielony kalendarz – dostępna publicznie usługa do planowania i zarządzania czasem. WMCNT świadczy łącznie 127 usług na rzecz 81 jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych z terenu województwa.

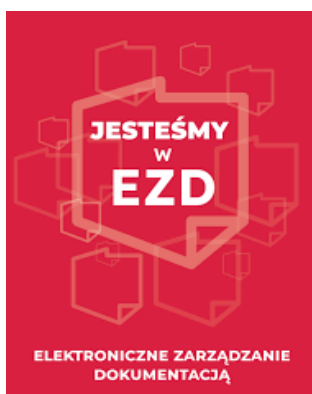

W 2025 r. po raz kolejny przystąpiono do ogólnopolskiej akcji *Dzień bezpiecznego Internetu*. Obecnie Internet stał się nieodłącznym elementem życia dzieci i młodzieży, dlatego ważne jest ciągłe budowanie ich świadomości. Zorganizowany 9 lutego przez WMCNT *Dzień bezpiecznego Internetu* był skierowany do młodzieży i nauczycieli – ambasadorów z dwóch szkół ponadpodstawowych z Olsztyna objętych patronatem przez WMCNT. Wykłady dotyczyły edukacji w zakresie cyberbezpieczeństwa. Zakres obejmował m.in. zagrożenia internetowe (phishing, wyciek danych), kradzież kont i tożsamości w mediach społecznościowych, tworzenie bezpiecznych haseł czy rozpoznawanie fałszywych domen internetowych. Interaktywne prezentacje i quizy sprawdziły się doskonale jako metoda zwiększania zaangażowania uczestników oraz poszerzania ich wiedzy.

W kwietniu 2025 r. z inicjatywy samorządu województwa odbył się *Konwent Informatyków Warmii i Mazur*. Była to już IX edycja wydarzenia, które miało na celu podniesienie kompetencji cyfrowych oraz integrację lokalnego środowiska z branży IT działającego w administracji publicznej. Tematem przewodnim wydarzenia była e-administracja w dobie AI, w tym bezpieczeństwo infrastruktury, cyberbezpieczeństwo oraz tematyka związana z elektronicznym zarządzaniem dokumentacją (EZD). Oprócz uzupełnienia wiedzy teoretycznej w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego uczestnicy mogli skorzystać z dwudniowych warsztatów poświęconych wdrażaniu systemu EZD w jednostkach samorządu terytorialnego, prowadzonych przez pracowników WMCNT oraz poznać innowacyjne rozwiązania programistyczne, informatyczne lub technologiczne dedykowane jednostkom.

W październiku w Hali Urania w Olsztynie spotkały się setki zawodników, ekspertów z dziedziny nowych technologii, edukatorów entuzjastów gamingu. Wydarzeniu Olsztyn Gaming Series towarzyszyły liczne aktywności edukacyjne. Uczestnicy mogli odwiedzić strefy tematyczne oraz wziąć udział w panelach dotyczących m.in. sztucznej inteligencji, programowania, cyberbezpieczeństwa i produkcji gier. Dyskusje i spotkania z ekspertami pokazały, że gaming jest naturalnym pomostem do kariery w branży IT, inżynierii oprogramowania czy data science – rozwija refleks, analityczne myślenie oraz umiejętność pracy zespołowej. Organizatorem wydarzenia było Miasto Olsztyn, przy strategicznym partnerstwie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz WMCNT.

W 2025 r. zostało podpisane porozumienie z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym (NASK), na mocy którego WMCNT przyjęło rolę Partnera Wiodącego w procesie wdrażania nowoczesnego systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją EZD RP. Jednostka koordynuje transformację cyfrową w 20 wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych. Korzyścią strategiczną jest ujednolicenie standardu pracy administracyjnej w skali samorządu województwa oraz obniżenie kosztów wdrożenia dzięki centralizacji kompetencji w jednym ośrodku. W ramach współpracy z NASK w dniach 25–26 listopada 2025 r. w Olsztynie odbyło się szkolenie poświęcone wdrożeniu systemu EZD RP w jednostkach Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zajęcia poprowadzili trenerzy NASK, prezentując kluczowe funkcjonalności EZD RP oraz prowadząc ćwiczenia praktyczne przygotowujące do uruchomienia środowiska produkcyjnego z początkiem 2026 r.

W ramach umowy o przyznanie grantu na projekt *Wzmocnienie infrastruktury teleinformatycznej* podpisanej w 2024 r. przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, sfinalizowano zakup serwerów, które zwiększą bezpieczeństwo przetwarzania i przechowywania informacji poprzez wzmocnienie odporności jednostki oraz zdolności do skutecznego zapobiegania incydentom bezpieczeństwa teleinformatycznego, wykrywania ich, jak i reagowania na nie. Rozszerzenie infrastruktury serwerowej zapewni zwiększenie stabilności systemów, spowoduje redukcję ryzyka awarii związanego z wykorzystaniem pojedynczego elementu oraz usprawni procesy monitorowania i reagowania na ewentualne incydenty. Projekt jest realizowany w ramach Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

Kolejną z inicjatyw w zakresie rozwoju społeczeństwa informatycznego jest multimedialne stoisko technologiczne *Cyfrowy Zakątek*, którego celem jest promowanie poprzez formy multimedialne działań WMCNT oraz rozwój kompetencji cyfrowych. W ubiegłym roku stoisko prezentowane było m.in. podczas X Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach, Olsztyn Green Festiwal, Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur,

Miasteczka Zawodów, warsztatów w Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie i Electron Show w Zespole Szkół Elektronicznych i Telekomunikacyjnych w Olsztynie. Odwiedzający stoisko mieli okazję zgłębić tajniki programowania, pilotażu dronów oraz korzystania z rzeczywistości wirtualnej. Mogli również uczestniczyć w różnorodnych quizach i konkursach, a także obejrzeć filmy wykonane w technologii 360°, ukazujące turystyczne atrakcje regionu. Dzięki zaawansowanym technologiom, goście *Cyfrowego Zakątka* mogli przenieść się w czasie do bitwy pod Grunwaldem lub wirtualnie zwiedzić olsztyńską starówkę, towarzysząc Mikołajowi Kopernikowi podczas jazdy na rolnikach. Na stoisku odwiedzający mogli również dowiedzieć się o działaniach podejmowanych przez WMCNT.

Od 2024 r. WMCNT realizuje projekt szkoleniowy pt. *Tysiąc sto jeden kompetencji cyfrowych* w ramach Priorytetu 1 Gospodarka, działanie 1.6. E-usługi publiczne (schemat B) programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. Jest to projekt strategiczny, który ma na celu podniesienie umiejętności 1 101 pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz ich jednostek organizacyjnych z województwa warmińsko-mazurskiego. Szkolenia pozwolą na zwiększenie efektywności i jakości usług świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne, niezbędnych do przeprowadzenia transformacji cyfrowej w organizacji i wdrożenia dostępnych e-usług wysokiej jakości. W 2025 r., w ramach 6 zjazdów szkoleniowych, zostało przeszkolonych 425 osób.

Inną inicjatywą edukacyjną realizowaną przez WMCNT były szkolenia z zakresu MS Excel i MS Word skierowane do pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Z oferty skorzystało ponad stu pracowników Urzędu, a jej zakres obejmował praktyczne wykorzystanie arkuszy kalkulacyjnych oraz edytora tekstu w pracy administracyjnej. Szkolenia dotyczyły m.in. pracy z danymi, tworzenia zestawień i raportów, formatowania dokumentów oraz usprawniania codziennych procesów biurowych, co powinno przełożyć się na wzrost efektywności i jakości pracy uczestników.

W 2025 r. w WMCNT wdrożono program wsparcia edukacji zawodowej, przyjmując na staże i praktyki 13 osób (studentów i absolwentów). Działanie to wspiera rozwój kompetencji zawodowych i społecznych szkolących się, a także przyczynia się do kształcenia przyszłych kadr IT dla regionu i przeciwdziałania luce kompetencyjnej na rynku pracy.

W 2025 r. była kontynuowana współpraca z Ambasadorami Kompetencji Cyfrowych – grupą zaangażowanych nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ambasadorzy pełnią rolę przewodników, zachęcając uczniów do kreatywnego myślenia oraz odważnego sięgania po innowacyjne rozwiązania. Dzięki ich wsparciu młodzież zyskuje nie tylko umiejętności techniczne, ale także motywację do aktywnego uczestnictwa w dynamicznie zmieniającym się świecie cyfrowym. Wspólne działania Ambasadorów stanowią fundament budowania nowoczesnej edukacji, która odpowiada na potrzeby przyszłości i kształtuje nowe pokolenie twórców technologii.

5.4. Obszary wiejskie

Realizacja przedsięwzięć zmierzających do rozwoju obszarów wiejskich i poprawy warunków życia ludności tam mieszkającej jest jednym z najważniejszych zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Dzieje się tak, ponieważ około 41% mieszkańców naszego regionu stanowi ludność mieszkająca na wsi. Wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom w 2025 r. z inicjatywy Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjęto szereg inicjatyw mających na celu rozwój obszarów wiejskich w naszym regionie. Miały one przyczynić się zarówno do aktywizacji i promocji obszarów wiejskich, jak i rozwoju rolnictwa, które nadal pozostaje ważną gałęzią regionalnej gospodarki.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Aktywizację i promocję obszarów wiejskich umożliwia m.in. realizacja konkursu *Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, którego celem jest promowanie działań z zakresu modernizacji terenów wiejskich, wspieranie przedsięwzięć inwestycyjnych wpływających na zwiększenie poziomu zaangażowania społeczności lokalnych na obszarach wiejskich oraz rozwój demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego. W 2025 r. dofinansowano 44 przedsięwzięcia na łączną kwotę 900 tys. zł z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (dla porównania w 2024 r. dofinansowano 39 przedsięwzięć na kwotę 800 tys. zł). Środki finansowe samorządu województwa zostały przeznaczone na realizację małych inwestycji między innymi takich jak: modernizacja przystanków, budowa altan, wiat, wędzarni, grilli, zagospodarowanie centrów wsi, przestrzeni publicznej do odpoczynku itp.

Diagram 13. Informacja o konkursie *Małe Granty Sołeckie* w 2025 r.

44 przedsięwzięcia

900 tys. zł
z budżetu

województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Diagram 14. Informacja o konkursie *Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla* w 2025 r.

30 przedsięwzięć

600 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Wsparciu obszarów wiejskich służy także inicjatywa samorządu województwa *Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...* Jej głównym celem jest wzrost aktywności i integracji społeczności obszarów wiejskich, zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz swojego sołectwa, a także poprawa warunków życia mieszkańców wsi. W projekcie uczestniczy 157 sołectw z 67 gmin województwa warmińsko-mazurskiego. W ramach przedsięwzięcia corocznie organizowane są szkolenia i warsztaty dla grup odnowy wsi i ich liderów, koordynatorów gminnych, władz gmin oraz moderatorów, wyjazdy studyjne, konkursy, wydarzenia służące nawiązywaniu partnerstw pomiędzy sołectwami, działania promocyjno-informacyjne. Dodatkowo w ramach inicjatywy ogłaszany jest konkurs *Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla*. W ubiegłym roku z tego konkursu dofinansowano 30 przedsięwzięć na kwotę 600 tys. zł. Dla porównania w 2024 r. było to 16 przedsięwzięć na kwotę 300 tys. zł.

Diagram 15. Konkurs dla organizacji pozarządowych w zakresie aktywizacji społeczności lokalnej na obszarach wiejskich w 2025 r.

8 zadań

80 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Z otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych i podmiotów uprawnionych w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich w 2025 r. dofinansowano 8 zadań na kwotę blisko 80 tys. zł (w 2024 r. było to 9 zadań na kwotę 80 tys. zł). W wyniku realizacji przedsięwzięcia wykonano zadania z zakresu wspierania wsi tematycznych oraz wpływające na poprawę estetyki miejscowości wiejskich w województwie warmińsko-mazurskim.

Realizowano także konkurs *Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich*. Jego celem było promowanie działań z zakresu modernizacji terenów wiejskich oraz budowanie silnego kapitału społecznego. W 2025 r. z tej inicjatywy dofinansowano 23 zadania na kwotę blisko 200 tys. zł (w 2024 r. były to również 23 zadania o wartości 200 tys. zł). Pozwoliło to na zakup sprzętu AGD, namiotów, grilli, garnków i naczyń, akcesoriów ułatwiających pracę w kuchni i umożliwiających estetyczne podawanie potraw, ekspozytorów do przetworów i innych produktów oraz strojów ludowych.

Diagram 16. Konkurs Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich w 2025 r.

**Koła Gospodyń
Wiejskich**
MISŁEKICU

23 zadania

200 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

W 2025 r. zorganizowano *Samorządowe Forum Sołtysów na Warmii i Mazurach* dla około 1 500 osób. Wydarzenie było okazją do wspólnego świętowania obchodów Dnia Sołtysa oraz wyrażenia wdzięczności za zaangażowanie i pracę sołtysów na rzecz społeczności lokalnych, a także stanowiło przestrzeń do refleksji nad dalszymi działaniami służącymi rozwojowi obszarów wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego. Dodatkowo w Lidzbarku Warmińskim zorganizowano VII Forum Odnowy Wsi *Współpracę mamy w genach* dla 100 osób zaangażowanych w inicjatywę odnowy wsi (liderzy, członkowie grup odnowy wsi, koordynatorzy gminni, władze gmin, sołtysi). Forum było podsumowaniem wdrażania inicjatywy samorządu w ramach odnowy wsi oraz pochyleniem się nad różnorodnymi tematami z zakresu aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.

W 2025 r. zarząd województwa zrealizował szereg działań, które miały na celu promocję żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej. Tego typu inicjatywy należą do kluczowych zadań samorządu województwa, ponieważ żywność wysokiej jakości jest jedną z inteligentnych specjalizacji regionu. W 2025 r. na rzecz promowania żywności wysokiej jakości podejmowano następujące działania:

- Udział w targach *Festiwal Smaków Regionalnych* w dniach 1-2 marca 2025 r. w Gdańsku. Była to pierwsza edycja targów. Na stoisku Województwa zaprezentowało się 12 wystawców – członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*. Na uczestników czekały liczne pokazy kulinarne, warsztaty, live cooking oraz spotkania z influencerami kulinarnymi.

- Udział w *Targach Smaki Regionów w Poznaniu* w dniach 26-28 września 2025 r., podczas których żywność regionalną, tradycyjną i lokalną zaprezentowało 13 wystawców z województwa warmińsko-mazurskiego – członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*. W trakcie wydarzenia wręczono prestiżowe nagrody *Perła 2025* oraz nagród w konkursie o *Złoty Medal Targów*. Operacja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
- Współorganizacja wraz z Zespołem Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskim Regionalnym Związkiem Hodowców Owiec i Kóz, 2-dniowych warsztatów edukacyjno-kulinarnych *Jagnięcina i koźlęcina – mięsa niszowe w gastronomii*. Celem warsztatów było zdobycie przez uczestników umiejętności przygotowania potraw z koźlęciny i jagnięciny pod okiem doświadczonych kucharzy, a także poszerzenie wiedzy teoretycznej, w szczególności wśród młodzieży, na temat historii, tradycji i znaczenia hodowli owiec i kóz w kontekście zrównoważonego rozwoju. Zostały przeprowadzone 2 warsztaty kulinarne wraz z prelekcją przeprowadzoną przez ekspertów z Warmińsko-Mazurskiego Regionalnego Związku Hodowców Owiec i Kóz. Pierwszego dnia warsztatów szkolili się pracownicy branży gastronomicznej, w tym członkowie sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*. Drugi dzień warsztatów poświęcony był uczniom oraz nauczycielom z Zespołu Szkół Gastronomiczno-Spożywczych.
- Organizacja wydarzenia pn. *Dziedzictwo Kulinarne Warmii i Mazur. Targi żywności regionalnej, naturalnej i tradycyjnej* 14 czerwca 2025 r. na Starym Mieście w Olsztynie. Głównym celem przedsięwzięcia była promocja i rozwój sektora żywności regionalnej, tradycyjnej i naturalnej w województwie warmińsko-mazurskim. Wydarzenie miało charakter otwarty i było skierowane do mieszkańców, turystów odwiedzających olsztyńską starówkę w tym dniu. Podczas targów odbyły się m.in. pokazy kulinarne połączone z degustacją produktów regionalnych/tradycyjnych, warsztaty kulinarne, muzyka na żywo, pokazy tańca, konkurs *Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów*. Podczas części wystawienniczej wzięło udział 31 wystawców – lokalnych producentów i przetwórców.
- Udział w *Elbląskim Świątku Chleba* w dniach 23-24 sierpnia 2025 r. Zorganizowano pokazy kulinarne przygotowania potraw regionalnych wraz z bezpłatną degustacją oraz zapewniono stoiska wystawiennicze dla członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*.

- Organizacja etapu regionalnego XXIV edycji ogólnopolskiego konkursu *Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów* we współpracy z Polską Izłą Produktu Regionalnego i Lokalnego. Do konkursu zgłoszono 33 produkty i 8 potraw od producentów żywności oraz restauratorów z województwa warmińsko-mazurskiego. Nominowano 6 produktów i 2 potrawy do nagrody *Perła 2025*. Krajowa Kapituła Konkursu przyznała ostatecznie nagrodę 5 produktom i 2 potrawom. Perły zostały wręczone na wielkim finale konkursu podczas targów *Smaki Regionów w Poznaniu*.

- Udział w wydarzeniu Polish Day w Brukseli w czerwcu 2025 roku. Stoisko Województwa Warmińsko-Mazurskiego cieszyło się dużym zainteresowaniem. Nawiązywano kontakty z Polonią mieszkającą w Belgii, innymi narodowościami oraz z innymi województwami obecnymi podczas tego wydarzenia. Polish Day odbyło się w sercu europejskiej stolicy w parku Cinquantenaire. Stoisko naszego regionu przyciągnęło uwagę setek odwiedzających, którzy mieli okazję poznać nie tylko region od strony turystycznej, ale też od strony kulinarnej, ponieważ każdy z odwiedzających mógł skosztować produktów od lokalnych producentów z Warmii i Mazur – członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*. Wydarzenie stanowiło zwieńczenie polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.

- Współorganizacja wydarzeń promujących żywność regionalną, tradycyjną, naturalną, m.in.: *X FESTIWALU SERÓW I TWAROGÓW POLSKIEGO MLECZARSTWA* w dniach 13-14 września 2025 r. w Olsztynie oraz *Festiwal Pieczarki* w dniu 4 października 2025 r. w Jerutach.
- Prowadzenie strony internetowej <https://dziedzictwokulinarne.pl> oraz profilu w mediach społecznościowych. Strona internetowa zapewnia dostęp do informacji o sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*, w tym wszelkich niezbędnych dokumentów związanych z jej działalnością, aktualnego wykazu jej członków, wydarzeń realizowanych w ramach sieci oraz materiałów promocyjnych. Dodatkowa aktywna promocja produktów i usług kulinarnych odbywa się poprzez kanały mediów społecznościowych: Facebook i Instagram.

- 10 kwietnia 2025 r. zrealizowano szkolenie *Produkty tradycyjne województwa warmińsko-mazurskiego*. Celem szkolenia była m.in. promocja *Listy Produktów Tradycyjnych* oraz przekazanie wiedzy na temat wpisywania produktów na listę, identyfikacji produktów, sposobów udowodnienia historii wytwarzania produktów. Szkolenie skierowane było do producentów i przetwórców żywności, restauratorów, producentów rolnych, w tym

członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*, a także osób zainteresowanych wpisaniem wytwarzanego produktu/potrawy na ministerialną *Listę Produktów Tradycyjnych*.

- W dniach 11 – 14 grudnia 2025 r. na Starym Mieście w Olsztynie odbył się *Warmiński Jarmark Świąteczny*. Województwo włączyło się w organizację wydarzenia poprzez udzielenie gminie Olsztyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej, w ramach której został zapewniony pokaz kulinarny na scenie głównej, upominki dla dzieci, oprawa artystyczna, promocja wydarzenia. Zapewniono również stoiska wystawiennicze, na których zaprezentowało się 14 członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*.
- Przygotowano artykuły promujące wysokiej jakości żywność lokalną, tradycyjną i regionalną, które opublikowano w czasopiśmie: *Smak i Tradycja* – Magazyn Informacyjny Polskiej Izby Produktu Regionalnego, *Droga Wolna* – Kwartalnik Pracowników Zarządu Dróg Wojewódzkich (ZDW) w Olsztynie.
- Przygotowano publikację pn. *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury* jako narzędzie promujące nową markę regionu Warmii i Mazur, mające na celu również utrwalanie wizerunku znaku oraz zwiększenie jego rozpoznawalności wśród zainteresowanych producentów i przetwórców żywności, restauratorów, a także mieszkańców i turystów.

W ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie:

- w zakresie upowszechniania i ochrony konsumenta dofinansowano 2 oferty na kwotę 18 650 zł (w 2024 r. była to 1 oferta na kwotę 10 tys. zł),
- w zakresie żywności i ochrony dziedzictwa kulinarnego dofinansowano 4 oferty na kwotę niemal 60 tys. zł (w 2024 r. było to 5 ofert na kwotę niemal 60 tys. zł)

Dzięki wsparciu organizacji pozarządowych zrealizowano następnie wydarzenia, dzięki którym upowszechniano wiedzę dotyczącą żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej wysokiej jakości: konferencję naukową, warsztaty i kiermasze, przygotowano mapę dziedzictwa kulinarnego, a także przeprowadzono wiele działań edukacyjnych.

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą nr 5/68/25/VII z dnia 4 lutego 2025 r. zatwierdził regulamin oraz ogłosił konkurs *Organizacja wydarzeń regionalnych promujących żywność naturalną, tradycyjną i lokalną oraz dziedzictwo kulinarne Warmii i Mazur w 2025 r.* Celem konkursu była promocja i upowszechnianie produkcji żywności regionalnej, lokalnej, naturalnej, tradycyjnej w województwie warmińsko-mazurskim. Beneficjentami w konkursie mogły być gminy wiejskie, miejsko-wiejskie lub miejskie, położone w województwie warmińsko-mazurskim.

Diagram 17. Informacja o dotacjach dla organizacji pozarządowych

**6 projektów
organizacji**

78,7 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

W wyniku naboru wpłynęło 18 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 461,9 tys. zł. Do dofinansowania zarekomendowanych zostało 10 wniosków na łączną kwotę pomocy 242,1 tys. zł. Wydarzenia, które uzyskały wsparcie zostały ujęte w *Kalendarzu imprez regionalnych promujących żywność naturalną, tradycyjną, lokalną i regionalną województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r.*

Na podstawie opinii wydanych przez Zespół

opiniodawczo-doradczy ds. Sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury* oraz rekomendacji Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zatwierdził 11 nowych członków sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury* na okres kolejnych dwóch lat kalendarzowych oraz odnowił członkostwo w sieci 60 podmiotom w trzech kategoriach: gastronomia, producenci i przetwórcy, edukacja. Pełna lista członków sieci dostępna jest na stronie <https://dziedzictwokulinarne.pl>. Na koniec 2025 roku do sieci należało 71 członków.

Prowadzono także listę produktów tradycyjnych, na którą w 2025 r. zostały wpisane *Kluchy warmińskie*. Aktualnie na liście znajduje się łącznie 48 produktów i potraw z naszego województwa.

W dniach 20-24 października 2025 r. została zorganizowana zagraniczna wizyta studyjna dla producentów i przetwórców oraz restauratorów z regionu Warmii i Mazur zrzeszonych w sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*. Wizyta odbyła się w Andaluzji (Hiszpania). Celem wizyty była między innymi wymiana wiedzy i dobrych praktyk w zakresie produkcji i promocji żywności regionalnej, naturalnej i tradycyjnej pomiędzy przedstawicielami Sieci *Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury*, a przedstawicielami odwiedzanego regionu. Podczas wizyty odbyły się wizytacje u określonych producentów i przetwórców żywności regionalnej charakterystycznej dla regionu Andaluzji. Uczestnicy podczas wyjazdu mieli okazję odwiedzić 6 producentów i byli to:

- Quesería Monte Robledo – producent i hodowca kóz, wytwórca serów,
- Jamones Eiriz – producent i hodowca świń, wytwórca szynki iberyjskiej,
- Oleoestepa Sevilla – producent oliwy, wytwórca oliwy z oliwek,
- Mantecados Polvorones de Estepa – producent słodczy La Fortaleza,
- Arroz Doña Ana – producent ryżu,
- Bodegas Gonzales Palacios – producent i hodowca winogron, wytwórca wina.

Diagram 18. Informacja o konkursie Organizacja wydarzeń regionalnych promujących żywność naturalną, tradycyjną i lokalną oraz dziedzictwo kulinarne Warmii i Mazur w 2025 r.

10 dofinansowanych wniosków

242,1 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Podczas każdej z wizyt zaprezentowane zostały: historia podmiotów, produkowane w nich wyroby, sposób ich produkcji oraz odbyły się warsztaty i degustacje. Spotkania były również dobrym momentem na nawiązanie kontaktów handlowych pomiędzy uczestnikami, a goszczącymi grupę producentami. Dzięki bezpośredniej komunikacji, uczestnicy wizyty mogli czerpać wiedzę m.in. na temat produkcji, sposobów promocji i prezentacji obiektów oraz sprzedaży produktów, uzyskali informację jak

łączyć historię regionu i produktu z miejscem pochodzenia i teraźniejszością. Uczestnicy mogli przekonać się jak ważna jest obecność żywności regionalnej, pochodzącej z danego miejsca w turystyce kulinarnej i zwiększaniu wpływu na rozwój gospodarczy regionu. Wizyta studyjna była również okazją do promocji sieci Dziedzictwa Kulinarne Warmia Mazury w międzynarodowym środowisku. Grupa uczestników wizyty studyjnej stanowiła 30 osób: producenci i przetwórcy żywności regionalnej, tradycyjnej, lokalnej w tym gospodarstwa, restauratorzy, zakłady przetwórstwa żywności - członkowie Sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury. Profil działalności uczestników można zobaczyć na stronie internetowej <https://dziedzictwokulinarne.pl> (25 osób), przedstawiciele Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego – osoby zajmujące się żywnością regionalną, tradycyjną, lokalną (5 osób). Operacja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

W dniach 3-4 grudnia 2025 r. zostało zorganizowane Forum sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury. Forum stanowiło podsumowanie dotychczasowych dwuletnich działań w ramach sieci. Była to okazja do spotkania wszystkich podmiotów, które mogą posługiwać się znakiem Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury, omówienia planów na przyszłość, prezentację wzajemnych dobrych praktyk i doświadczeń oraz rozmowy o problemach. W trakcie wydarzenia

zorganizowane zostały spotkania typu *speed dating w biznesie*, czyli krótkie rozmowy w formule 1 na 1, których celem było sieciowanie członków oraz nawiązanie cennych kontaktów zawodowych, znalezienie partnerów biznesowych, wymiana doświadczeń. Odbyły się dwie debaty: *Lista produktów tradycyjnych – czy warto podjąć wyzwanie?* oraz *Firma rodzinna – dobrodziejstwo czy przekleństwo?* Miały miejsce również prelekcje tj. m.in. *Zalety i korzyści zrzeszania się lokalnych producentów w stowarzyszenia*, *Problematyka dostępności dziczyzny dla klientów indywidualnych*. Drugiego dnia Forum przeprowadzono dwa bloki szkoleniowe: *Wykorzystania nowych technologii tj. AI w biznesie i marketingu* oraz *Skuteczna komunikacja z klientem jako kluczowe elementy w prowadzeniu firmy*. Podczas Forum wręczono również certyfikaty członkostwa w sieci Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury 3 nowym podmiotom. W wydarzeniu wzięło udział 100 osób.

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r. realizował także *Program upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników województwa warmińsko-mazurskiego na 2025 r.* W tym zakresie przeprowadzono m.in. szkolenia powiatowe i gminne, wizytacje, informowano i prowadzono konsultacje z rolnikami na temat dobrostanu zwierząt, zorganizowano konferencję stacjonarną w Mortągach pn. *Ochrona zdrowia zwierząt gospodarskich – dobrostan i bioasekuracja*, opracowano i udostępniono artykuły prasowe, newsy na stronie internetowej oraz opracowano i rozpowszechniono broszurę informacyjną.

26 listopada 2025 r. po raz trzeci odbył się finał konkursu o nagrodę Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego pn. *Laur Agrobiznesu – 2025*, którego celem było wyróżnienie najbardziej aktywnych osób z województwa warmińsko-mazurskiego związanych zawodowo z rolnictwem, sektorem rolno-spożywczym, w tym przedsiębiorców, których działania, osiągnięcia i aktywność w branży rolniczej zostały dostrzeżone i wyjątkowo docenione w kraju i za granicą. Najlepsi uczestnicy zostali nagrodzeni w sześciu kategoriach statuetką oraz nagrodami finansowymi, których łączna pula wyniosła 60 tys. zł. Operacja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Ponadto, w oparciu o porozumienie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz Warmińsko-Mazurską Izbą Rolniczą przeprowadzono Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe dla gatunków roślin uprawnych o dużym znaczeniu gospodarczym na obszarze województwa, wpisanych do krajowego rejestru lub znajdujących się we wspólnotowym katalogu odmian. Na tej podstawie opracowano *Listę Odmian Zalecanych* do uprawy na terenie województwa dostępną na stronach: <https://wrocikowo.coboru.gov.pl/lzo>.

W 2025 r. odbył się także konkurs *Sadzenie drzew i krzewów miododajnych, jako sposób na ochronę bioróżnorodności w województwie warmińsko-mazurskim - w trosce o owady zapylające*. W ramach niniejszego konkursu wsparcie finansowe w wysokości 298,8 tys. zł zostało udzielone 37 gminom w formie dotacji celowej na zakup drzew i krzewów miododajnych. W ten sposób powstały skwery, alejki oraz zielone wyspy, które służą zarówno jako pożytek dla owadów zapylających, jak również mieszkańcom naszego województwa, jako miejsca odpoczynku.

W 2025 r. podejmowano również przedsięwzięcia mające przyczynić się do rozwoju rybactwa w regionie. W tym zakresie dokonano okresowego sprawdzenia wypełniania obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki przez uprawnionych do rybactwa. Łącznie skontrolowano 127 obwodów rybackich (wobec 123 w 2024 r.), w tym wydano jedną negatywną ocenę. Dodatkowo w 2025 r. wydano 50 decyzji administracyjnych zezwalających na odstępstwa od zakazów połowu ryb w okresach ochronnych i wymiarach ochronnych do celów zarybieniowych i badawczo-naukowych.

Rok 2025 był ostatnim rokiem, w którym realizowano w województwie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wdrażanie działań było związane z poprawą podstawowych usług i odnowy wsi na obszarach wiejskich, gospodarowaniem zasobami wodnymi oraz ze wsparciem dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER.

Samorząd województwa w 2025 r. zakończył kontraktację i wypłatę środków finansowych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w ramach następujących działań:

- *Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa,*
- *Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich,*
- *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER.*

Z uwagi na fakt, że rolnictwo jest oparte na zasobach wodnych, a ich dostępność jest czynnikiem warunkującym produktywność gleby, właściwym jest wsparcie inwestycji mających na celu poprawę gospodarki wodnej na terenach rolniczych. Wsparcie na inwestycje związane z gromadzeniem wody, pozwoliło gminom oraz Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (PGW Wody Polskie) ubiegać się o dofinansowanie w ramach zarządzania zasobami wodnymi.

W województwie warmińsko-mazurskim problem suszy i zanikania ujęć wody, a tym samym potrzeb magazynowania wody, występuje na terenie całego regionu i staje się coraz większym wyzwaniem dla mieszkańców i samorządów lokalnych.

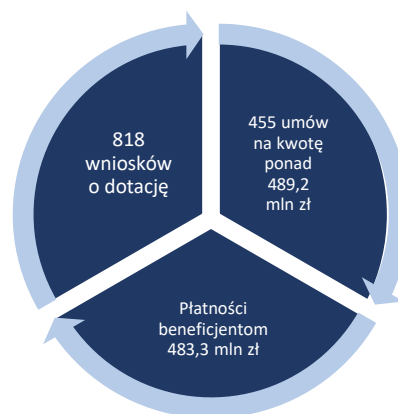
Samorząd województwa przeprowadził dwa nabory wniosków na dofinansowanie budowy, przebudowy, modernizacji lub wyposażenia obiektów budowlanych służących do gromadzenia wód opadowych i roztopowych, wód gruntowych lub wód płynących. Inwestycje związane ze zbiornikami retencyjnymi o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m, spotkały się z pozytywnym odbiorem społeczności lokalnych. Gminy złożyły do urzędu marszałkowskiego 60 wniosków na łączną kwotę pomocy wynoszącą blisko 25,5 mln zł. Na realizację inwestycji, które służą ograniczeniu odpływu wody i zwiększeniu możliwości jej retencjonowania zostało zawartych 48 umów o przyznaniu pomocy, a łączna wartość wypłaconej pomocy przekroczyła 15,5 mln zł.

Dodatkowo w województwie została zawarta 1 umowa z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, w ramach której zrealizowano inwestycję polegającą na kształtowaniu przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Dymy na odcinku 1,5 km w gminie Biskupiec w powiecie olsztyńskim. Ostateczne dofinansowanie tego projektu wyniosło 1,5 mln zł.

W ramach działania *Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich* do urzędu marszałkowskiego od początku realizacji PROW 2014-2020 złożono 818 wniosków o przyznanie pomocy, łącznie podpisano 455 umów na kwotę ponad 489,2 mln zł. Zrealizowane płatności wyniosły ponad 483,3 mln zł. Realizację działania przedstawia diagram nr 19.

Diagram 19. Realizacja działania *Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Biorąc pod uwagę ogromne potrzeby samorządów lokalnych w zakresie budowy lub modernizacji dróg lokalnych, duże wsparcie skierowano właśnie na infrastrukturę drogową. W wyniku trzech ogłoszonych naborów wniosków, według stanu na 31 grudnia 2025 r., w województwie warmińsko-mazurskim zawarto 270 umów o przyznaniu pomocy na kwotę wsparcia ponad 223,4 mln zł. Ostatecznie zrealizowane płatności wyniosły ponad 221,2 mln zł. Łącznie dofinansowaniem objęto 120 km dróg powiatowych i 254 km dróg gminnych, z których korzysta 250 tys. użytkowników. Realizacja poszczególnych inwestycji wpłynęła korzystnie na

poprawę komfortu życia mieszkańców i wizerunek regionu, a także ułatwiła, a w niektórych przypadkach umożliwiła, dostęp do obiektów użyteczności publicznej. Dzięki tym inwestycjom mieszkańcy województwa, w szczególności z obszarów wykluczonych, w tym popegeerowskich, korzystają z ulepszonej lokalnej infrastruktury drogowej.

Ogromnym zainteresowaniem ze strony samorządów lokalnych cieszyły się także nabory wniosków o przyznanie pomocy na realizację inwestycji typu *Gospodarka wodno-ściekowa*. W odpowiedzi na trzy ogłoszenia do urzędu marszałkowskiego w roku 2016, 2019 oraz 2022 wpłynęło łącznie 269 wniosków o przyznanie pomocy. Wsparcie skierowano na budowę, przebudowę i wyposażenie obiektów budowlanych służących zaopatrzeniu w wodę lub odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków oraz na zakup i montaż urządzeń oraz instalacji kanalizacyjnych lub wodociągowych. Łącznie zawarto 142 umowy na realizację tego typu inwestycji, a wartość podpisanych umów przekroczyła 244,7 mln zł. Zrealizowano płatności na kwotę 240,4 mln zł. Dofinansowaniem objęto 267 km sieci wodociągowych, 346 km kanalizacji sanitarnej, 479 przydomowych i 22 gminne oczyszczalnie ścieków, 18 ujęć wody oraz 45 stacji uzdatniania wody. Zrealizowane przez gminy i spółki gminne inwestycje z pewnością spełniły oczekiwania mieszkańców obszarów wiejskich oraz podniosły poziom życia. Inwestycje te doprowadziły także do zachowania walorów środowiska wodnego i ekosystemów od niego zależnych na poziomie umożliwiającym korzystanie z nich przez następne pokolenia.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW 2014-2020) pomocą objęto również budowę lub przebudowę targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów. Wsparcie dla gmin ukierunkowane było na wykonanie inwestycji na targowiskach w miejscowościach do 200 tysięcy mieszkańców. Powstałe lub przebudowane targowiska

zostały utwardzone, oświetlone, częściowo zadaszone, wyposażone w instalacje sanitarne oraz w miejsca parkingowe. Ideą dofinansowania targowisk pn. *Mój Rynek* było doprowadzenie do skrócenia łańcucha żywnościowego i zwiększenia udziału rolników w wartości dodanej, co niewątpliwie ułatwiło dystrybucję produktów rolnych oraz produktów regionalnych. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim zawarto 14 umów o przyznaniu pomocy na kwotę 11,6 mln zł. Zrealizowano wszystkie płatności na ponad 11,5 mln zł.

Działanie *Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich* umożliwiło także wsparcie finansowe przedsięwzięć w zakresie:

- ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego,
- inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne,
- kształtowania przestrzeni publicznej.

Na wyżej wymienione typy operacji, według stanu na 31 grudnia 2025 r., w województwie warmińsko-mazurskim zawarto 29 umów o przyznanie pomocy na kwotę ponad 10,4 mln zł. Zrealizowano wszystkie inwestycje i wypłacono środki finansowe na łączną kwotę 10,2 mln zł. W miejscowościach do 5 tysięcy mieszkańców powstały nowe obiekty turystyczne i rekreacyjne. Wybudowano i przebudowano infrastrukturę publiczną w tym chodniki, parkingi, place zabaw. Powstały nowe centra rekreacyjno-sportowe oraz skateparki. Wybudowano, rozbudowano bądź przebudowano świetlice, domy kultury i miejsca aktywności społecznej, przeprowadzono także poprawę stanu technicznego obiektów zabytkowych.

Kolejnym istotnym elementem wydatkowania środków unijnych na obszarach wiejskich jest wdrażanie inicjatywy LEADER, która realizowana była poprzez wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania (LGD) i Lokalnych Grup Rybackich (LGR). LEADER to działania lokalne i przede wszystkim zaplanowane przez samych mieszkańców, bowiem to właśnie oni wiedzą, czego najbardziej potrzebują. Pomysł na przedsiębiorczość

i aktywność społeczną bez ludzi z pasją nie jest możliwy. To właśnie lokalni liderzy wspierają i inicjują wszelkie działania, a wśród nich są samorządy lokalne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, osoby fizyczne oraz kościoły i związki wyznaniowe. LEADER to jedno z unijnych narzędzi Wspólnej Polityki Rolnej, stanowiące odrębny kierunek wsparcia w ramach PROW 2014-2020, rozumiane jako rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS). Oznacza to, że za pośrednictwem LGD i LGR z obszaru objętego daną LSR, beneficjenci realizowali operacje związane m. in. z rozwojem przedsiębiorczości, podejmowaniem nowej działalności gospodarczej i tworzeniem nowych miejsc pracy. Wiele inicjatyw dotyczyło wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na terenach wiejskich w zakresie świadczenia usług turystycznych, rozwijania rynków zbytu produktów lub usług lokalnych oraz w ramach krótkich łańcuchów dostaw, zachowania dziedzictwa lokalnego,

budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej oraz promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów i usług lokalnych. Ponad 50% środków przeznaczonych na wdrażanie tych strategii skierowano na tworzenie nowych miejsc pracy. Dotychczasowe doświadczenie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jako instytucji wdrażającej programy unijne, służące pozyskiwaniu funduszy w wyżej wymienionych zakresach, pokazuje, że jest to najskuteczniejsza forma tzw. pobudzenia obszarów wiejskich, zmieniająca oblicze warmińsko-mazurskiej wsi na lepsze.

W ramach inicjatywy LEADER, według stanu na 31 grudnia 2025 r., w województwie warmińsko-mazurskim wpłynęło łącznie 2 114 wniosków o przyznanie pomocy, co następnie przełożyło się na zawarcie z beneficjentami łącznie 1 274 umów na kwotę ponad 178 mln zł. Płatności na rzecz beneficjentów wyniosły ponad 177,4 mln zł. Ze wsparcia oferowanego za pośrednictwem Leadera skorzystały głównie osoby fizyczne i podmioty gospodarcze, a także organizacje pozarządowe (w tym stowarzyszenia), ochotnicze straże pożarne, parafie oraz samorządy lokalne. Przy udziale środków przeznaczonych na Leadera z PROW 2014-2020 na terenie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich wybudowano i wyremontowano oraz zmodernizowano wiele nowoczesnych obiektów rekreacyjno-turystyczno-kulturalnych.

Diagram 20. Realizacja inicjatywy LEADER

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

Od momentu przystąpienia Polski do Wspólnoty Europejskiej, w województwie warmińsko-mazurskim, odczuwa się ogromne zmiany wynikające z dofinansowania inwestycji w infrastrukturę techniczną i społeczną czy tworzenie pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich. Zakończona perspektywa finansowa PROW 2014-2020 dała ogromną satysfakcję z dobrze wykonanej pracy w regionie. Umiejętne wykorzystanie szansy finansowania przedsięwzięć z funduszy unijnych przełożyło się na wiele realnych korzyści dla mieszkańców województwa. Na obszarach wiejskich, dzięki szybkiemu tempu rozwoju przedsiębiorczości, zaczęto odnotowywać spadek bezrobocia. Prawie dwukrotnie wzrosła liczba osób fizycznych prowadzących samodzielnie działalność gospodarczą, również w zakresie działalności niezwiązanej z rolnictwem. Minione 20 lat nadrobienia zaległości w rozwoju gospodarczym i społecznym Warmii i Mazur pokazuje, jak dzięki kreatywności i pracowitości samorządów lokalnych oraz organizacji pozarządowych, odpowiednio wspieranych środkami unijnymi, może wzrosnąć jakość życia społeczności lokalnych.

W 2025 r. samorząd województwa kontynuował wdrażanie interwencji z nowej perspektywy finansowej UE. W ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 region dysponuje budżetem ok. 103 mln zł na rozwój infrastruktury wiejskiej i interwencji LEADER. Pierwsze nabory wniosków, za pośrednictwem 11 Lokalnych Grup Działania, przeprowadzone

zostały na początku 2025 r. Do urzędu marszałkowskiego za pośrednictwem nowego systemu informatycznego w ramach komponentu na Wdrażanie LSR złożone zostały 562 wnioski o przyznanie pomocy. Pierwszych 27 umów na kwotę ponad 3,1 mln zł zostało zawartych w IV kwartale 2025 r. Unijne dofinansowanie pozwala m.in. na wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, biogospodarki oraz działalności pozarolniczej w małych gospodarstwach – w tym agroturystyki, zagród edukacyjnych czy gospodarstw opiekuńczych. Fundusze kierowane są także na ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, poprawę dostępu do usług publicznych oraz włączanie społeczne różnych grup mieszkańców. Dodatkowo lokalne grupy działania korzystają ze wsparcia na komponent Zarządzanie LSR, w ramach którego otrzymały w 2025 r. zaliczki w wysokości ponad 9,6 mln zł. Środki te pozwalają na ich funkcjonowanie oraz wdrażanie umów o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach lokalnych strategii rozwoju wybranych do finansowania w okresie programowania 2023-2027.

Samorząd województwa realizuje także zadania z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, koncentrując się na rozwoju infrastruktury wodno-ściekowej. W 2025 r. podpisano 18 umów na łączną kwotę pomocy ponad 64 mln zł. Wsparcie w ramach inwestycji w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na

terenach wiejskich skierowane zostało do gmin i spółek gminnych na budowę i modernizację sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych, w tym wdrożenie nowoczesnych rozwiązań cyfrowych, takich jak monitoring i zdalne odczyty wodomierzy. Dodatkowo za ponad 1,2 mln zł zrealizowano 4 przedsięwzięcia w ramach inwestycji w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, dzięki czemu powstały w regionie cztery zbiorniki retencyjne. Pod koniec 2025 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zdecydowało o przekazaniu do samorządów województw dodatkowej puli środków na gospodarkę wodno-ściekową, co w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego, oznacza kolejne 60 mln zł do wydatkowania na rzecz poprawy stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarach wiejskich.

Pierwsza połowa 2025 roku stanowiła okres finalizacji wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w tym działań realizowanych w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich – jego integralnego komponentu. KSOW pełniła istotną rolę wspierającą wobec beneficjentów programu, przyczyniając się do podnoszenia jakości realizowanych operacji poprzez upowszechnianie dobrych praktyk, promowanie innowacyjnych rozwiązań oraz wzmacnianie współpracy pomiędzy Lokalnymi Grupami Działania, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami obszarów wiejskich. Jednocześnie Sieć działała na rzecz efektywnej wymiany informacji oraz budowania trwałych partnerstw między podmiotami zaangażowanymi w rozwój lokalny, których wspólnym celem była poprawa jakości życia na obszarach wiejskich

i w małych miastach. W ramach swojej działalności KSOW realizowała szeroki wachlarz inicjatyw wspierających rozwój obszarów wiejskich na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim. Podejmowane działania miały charakter zarówno informacyjny, jak i edukacyjny oraz analityczny. Organizowano konferencje, targi, wizyty studyjne oraz spotkania branżowe, a także szkolenia i warsztaty, przygotowywano publikacje tematyczne oraz materiały prasowe i multimedialne.

W tym okresie Samorząd Województwa, działając w oparciu o plan operacyjny KSOW na lata 2024–2025, zorganizował w dniach 15–16 maja 2026 roku w hotelu Mikołajki Resort Hotel & Spa w Jorze Wielkiej dwudniowe spotkanie dla Lokalnych Grup Działania z województwa warmińsko-mazurskiego pn. „Spotkanie szkoleniowo-informacyjne dla Lokalnych Grup Działania”. W wydarzeniu uczestniczyło łącznie 71 osób, w tym przedstawiciele LGD, jednostek samorządu terytorialnego oraz administracji samorządu

województwa. Program spotkania obejmował zagadnienia istotne z punktu widzenia bieżącej działalności LGD a także wyzwań stojących przed obszarami wiejskimi. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z praktycznym zastosowaniem narzędzi sztucznej inteligencji w codziennej pracy, w szczególności w zakresie zwiększania efektywności działań oraz komunikacji, w tym promocji organizacji pozarządowych w mediach społecznościowych, takich jak na przykład Instagram. Istotnym elementem programu było również pogłębienie wiedzy dotyczącej funkcjonowania i rozwoju Zagród Edukacyjnych jako formy dywersyfikacji działalności na obszarach wiejskich. Ponadto uczestnicy podjęli refleksję nad aktualną sytuacją młodzieży na terenach wiejskich, analizując przyczyny migracji młodych osób do miast oraz konsekwencje tego zjawiska dla lokalnych społeczności. Poruszenie tej problematyki oraz zapewnienie przestrzeni do otwartej dyskusji sprzyjało wymianie doświadczeń i dobrych praktyk, a także umożliwiło wypracowanie propozycji rozwiązań, które mogą w przyszłości przyczynić się do ograniczenia niekorzystnych trendów demograficznych i społecznych na obszarach wiejskich.

W związku z finalizacją Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich opracowano i opublikowano artykuł stanowiący syntetyczne podsumowanie realizacji perspektywy finansowej PROW 2014–2020 w województwie warmińsko-mazurskim. Materiał przedstawiał skalę oraz znaczenie osiągniętych efektów, wskazując, że dzięki wykorzystaniu ponad 163 mln euro środków pochodzących z funduszy unijnych możliwa była realizacja szeregu kluczowych inwestycji odpowiadających na realne potrzeby lokalnych społeczności. W artykule podkreślono, że wsparcie w ramach programu przyczyniło się przede wszystkim do rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej. Zrealizowano liczne przedsięwzięcia obejmujące budowę i modernizację dróg lokalnych, rozwój gospodarki wodno-ściekowej, poprawę jakości przestrzeni publicznej, a także tworzenie i modernizację obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i społeczne. Efekty tych działań w sposób bezpośredni przełożyły się na poprawę jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich i małych miast oraz zwiększenie dostępności podstawowych usług. Istotnym elementem podsumowania była również rola podejścia LEADER, realizowanego za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania. Wskazano, że inicjatywa ta odegrała znaczącą rolę w rozwoju przedsiębiorczości, tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy oraz aktywizacji mieszkańców. Dzięki oddolnemu charakterowi działań możliwe było skuteczne dopasowanie realizowanych projektów do lokalnych potrzeb, co sprzyjało budowaniu kapitału społecznego i wzmocnieniu współpracy na poziomie lokalnym. Ponadto zwrócono uwagę na wpływ

programu na rozwój turystyki oraz ochronę i promocję dziedzictwa kulturowego regionu. Wsparcie kierowane było również na działania integrujące społeczności lokalne oraz wzmacniające ich tożsamość i zaangażowanie w rozwój „małych ojczyzn”. Podsumowując, w artykule wskazano, że realizacja PROW 2014–2020 w województwie warmińsko-mazurskim przyczyniła się do wyraźnej modernizacji regionu, wzmocnienia jego potencjału gospodarczego i społecznego oraz zwiększenia atrakcyjności obszarów wiejskich jako miejsca do życia, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej.

W drugiej połowie 2025 roku samorząd województwa rozpoczął wdrażanie środków unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej UE. W ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 kontynuowano działania związane z realizacją Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW+) w województwie warmińsko-mazurskim. Przy wsparciu środków KSOW+ będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zrealizowano następujące działania:

- w dniach 7-8 lipca 2025 r. zorganizowano dwudniową konferencję pn. *„Siła kobiet na obszarach wiejskich! Motywacja, pasja i działanie – skuteczne kroki w budowaniu lepszej codzienności”* dla kobiet z obszarów wiejskich (przedstawicielek KGW, sołtysek, liderek swoich miejscowości działających w ramach Wojewódzkiego Programu Odnowy Wsi, rolniczek i mieszkanek terenów wiejskich). Celem konferencji było zwiększenie

świadomości kobiet o ich wpływie na rozwój obszarów wiejskich. Tematyką konferencji było między innymi rozwijanie umiejętności przywódczych oraz interpersonalnych kobiet jako liderek swoich miejscowości. Uczestniczki konferencji miały okazję poznać praktyczne wskazówki dotyczące rozwoju zawodowego i skutecznego poruszania się na rynku pracy, poznania narzędzi do budowania marki i komunikacji. Istotnym elementem konferencji była także wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy uczestniczkami oraz przykłady dobrych praktyk w realizacji działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich. Nie zabrakło rozmów o kluczowych aspektach budowania efektywnych zespołów, zarządzania oraz znaczeniu wsparcia w drodze do osiągania sukcesów, które są jednocześnie realizacją pasji. Dzięki powyższym działaniom zrealizowano cele PS WPR dotyczące równouprawnienia płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, a także wzmocnienia pozycji kobiet w rolnictwie i na obszarach wiejskich co sprzyja rozwojowi terenów wiejskich.

- w dniach 6-10 października 2025 r. wyjazd studyjny do województwa śląskiego pn. *Śląskie. Rolnictwo Precyzyjne i Innowacyjne Technologie*, które głównymi uczestnikami byli rolnicy z województwa warmińsko-mazurskiego. Celem wizyty studyjnej było zapoznanie uczestników z nowoczesnymi rozwiązaniami stosowanymi w gospodarstwach rolnych województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa precyzyjnego, automatyzacji procesów produkcji rolnej oraz rolnictwa ekologicznego. Działanie to bezpośrednio wpisywało się w cele promowania transferu wiedzy i innowacyjności w rolnictwie oraz wspierania rozwoju obszarów wiejskich poprzez upowszechnianie innowacyjnych praktyk i technologii. Wyjazd stworzył przestrzeń do aktywnej wymiany doświadczeń pomiędzy rolnikami z Warmii i Mazur

oraz województwa śląskiego, sprzyjając wzajemnemu uczeniu się oraz włączeniu wszystkich zainteresowanych stron w procesy wymiany i rozwijania wiedzy. Bezpośredni kontakt z praktykami oraz obserwacja funkcjonujących rozwiązań w gospodarstwach umożliwiły transfer wiedzy o charakterze praktycznym, możliwej do wykorzystania w codziennej działalności rolniczej. Podczas wizyty poruszano zagadnienia związane z nowoczesnym zarządzaniem gospodarstwami rolnymi, regionalizacją produkcji, rozwojem produktów lokalnych oraz przedsiębiorczości rolniczej. Dyskusje i spotkania z gospodarzami gospodarstw sprzyjały interakcji pomiędzy uczestnikami, wzmacniając współpracę międzyregionalną oraz budując sieć kontaktów, które mogą stanowić podstawę do realizacji przyszłych wspólnych inicjatyw. Wyjazd umożliwił również porównanie różnic i podobieństw w prowadzeniu gospodarstw w obu województwach, co dodatkowo wzbogaciło proces wzajemnego uczenia się i pokazało potencjał współpracy jako narzędzia wspierającego innowacyjność w rolnictwie i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

- w dniach 13-14 listopada 2025 r. zorganizowano dwudniową konferencję pn. „*Rolnictwo 4.0 - Innowacje i Biotechnologie*”. Konferencja poświęcona była wsparciu rolników z Warmii i Mazur oraz przedstawicieli instytucji związanych z rolnictwem. Uczestnicy poznali najnowsze technologie, rozwiązania proekologiczne, zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności. Zaprezentowano również aktualne programy wspierające

sektor rolny oraz kierunki polityki wpływającej na przyszłość obszarów wiejskich. Wystąpienia ekspertów z dziedziny agroinnowacji i ekotechnologii stworzyły przestrzeń do wartościowej dyskusji, inspirując do dalszych działań na rzecz nowoczesnego i odpowiedzialnego rolnictwa. Wydarzenie podkreśliło znaczenie współpracy między rolnikami, naukowcami i instytucjami publicznymi dla rozwoju regionu. W programie znalazło się również miejsce na wystąpienie poświęcone funkcjonowaniu innowacyjnego gospodarstwa w praktyce – temu, jak nowoczesne technologie realnie zmieniają codzienną pracę rolnika. Swoimi doświadczeniami podzielił się także rolnik, który w przystępny sposób opowiedział o wykorzystaniu dronów i sensorów do monitorowania upraw oraz podkreślił, jak znacząco usprawniają one procesy produkcyjne. Tym samym wydarzenie realizowało cele polegające na promowaniu transferu wiedzy, wspieraniu innowacyjności oraz budowaniu współpracy na rzecz nowoczesnego, odpowiedzialnego i zrównoważonego rolnictwa. Partnerem operacji była Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w Olsztynie.

Innymi działaniami podejmowanymi w 2025 r. na rzecz rozwoju i promocji obszarów wiejskich w województwie warmińsko-mazurskim było również wsparcie współorganizacji różnych wydarzeń, w tym:

- współorganizacja Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych w Olsztynie (ufundowanie nagród),
- współorganizacja Młodzieżowego Czempionatu Koni Zimnokrwistych w Kętrzynie (ufundowanie nagród).

5.5. Turystyka

Turystyka stanowi istotny element gospodarki województwa warmińsko-mazurskiego. Warmia, Mazury i Powiśle należą bowiem do czołówki regionów o niepowtarzalnych walorach przyrodniczych, posiadając jednocześnie liczne zabytki. Atrakcje te sprawiają, że corocznie województwo odwiedzają rzesze turystów krajowych i zagranicznych. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął szereg działań zmierzających do rozwoju turystyki w regionie.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Rok 2025 potwierdza wieloletnią obserwację trendów wskazując, że wciąż rosnącym zainteresowaniem cieszy się turystyka i rekreacja rowerowa. Z tego też powodu pojawia się konieczność zapewnienia dostępu do kompleksowej informacji o szlakach rowerowych jak również miejscach i obiektach spełniających podstawowe kryteria dostępności dla turysty rowerowego na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego.

Są one ujęte w systemie rekomendacji Miejsc Przyjaznych Rowerzystom (MPR), który jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rowerzystów, dla których jednolity i porównywalny system jest istotnym wyznacznikiem jakości produktu turystycznego. Prowadzenie działań w ramach tworzenia i wzmacniania systemów MPR skierowane jest do przedstawicieli obiektów noclegowych, atrakcji turystycznych, obiektów gastronomicznych, informacji turystycznych oraz pozostałych obiektów usługowych, które zlokalizowane są w województwie warmińsko-mazurskim.

W 2025 r. przyznano łącznie 70 rekomendacji Miejsc Przyjaznych Rowerzystom 50-ciu obiektom w różnych kategoriach. W 2025 r. ogłoszono dwa odrębne nabory, umożliwiające zgłaszanie do:

1. Systemu Rekomendacji Miejsc Przyjaznych Rowerzystom w Województwie Warmińsko-Mazurskim dla obiektów zlokalizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
2. Systemu rekomendacji Miejsc Przyjaznych Rowerzystom na warmińsko-mazurskim odcinku Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo dla obiektów położonych w tzw. korytarzu Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo.

W 2025 r. w celu upowszechniania turystyki rowerowej oraz zwiększania rozpoznawalności systemu Miejsc Przyjaznych Rowerzystom podejmowano następujące działania:

- W dniach 10-13 czerwca współorganizowano stoisko krajowe Polskiej Organizacji Turystycznej podczas międzynarodowej konferencji Velo-city w Gdańsku, organizowanej przez Europejską Federację Cyklistów (ECF).

- W kwietniu i listopadzie zorganizowano dwa spotkania dla przedstawicieli obiektów posługujących się rekomendacją MPR jak również osób zainteresowanych, podczas których przekazano praktyczne wskazówki odnoszące się do dostosowania oferty do potrzeb turysty rowerowego.
- W październiku zorganizowano 4 edycję Forum Rowerowego na Warmii i Mazurach, które odbyło się ponownie w Olsztynie. Celem tego cyklicznego wydarzenia jest promowanie dobrych praktyk, wymiana informacji na temat nowych trendów, zasad bezpieczeństwa oraz dostosowania infrastruktury turystycznej do potrzeb rowerzystów.

- Wykonano również aktualizację tras I i II części przewodnika *Rowerowe Warmińsko-Mazurskie*. Wydawnictwo to, składające się z trzech części, cieszy się nieustannie rosnącym zainteresowaniem wśród środowisk rowerowych i odwiedzających stoiska promocyjne.

- Przygotowano kampanię informacyjno-promocyjną prowadzoną w największych regionalnych rozgłośniach radiowych – Radio Olsztyn, Melo Radio, Radio Eska. Kampania miała na celu dotarcie do szerokiego grona odbiorców z informacją o prowadzonych naborach do systemu MPR oraz korzyściach wynikających z uzyskania rekomendacji. W ramach kampanii w mediach społecznościowych oraz na stronach internetowych Radia Eska i Radia Olsztyn opublikowano artykuły sponsorowane oraz przeprowadzono kampanię display o zasięgu 71 000 unikalnych użytkowników.
- Przeprowadzono kampanię *RoweLove* – poprzez cykl filmów promocyjnych wyemitowanych w regionalnej telewizji TVP Olsztyn prezentujących różnorodne szlaki rowerowe na Warmii i Mazurach, promujących turystykę rowerową oraz ukazujących region jako atrakcyjny, dostępny i przyjazny rowerzystom. Ich odwzorowaniem elektronicznym jest zakładka rowerowa pod adresem <https://mazury.travel/rowery/>, gdzie znajduje się szereg informacji o warmińsko-mazurskich szlakach i miejscach, do których warto wybrać się dwukołowcem.

W 2025 r. kontynuowano współpracę z władzami województw kujawsko-pomorskiego i pomorskiego w celu rozwoju oferty turystycznej oraz promocji Szlaku Kopernikowskiego. W wyniku zawartej umowy ponadregionalnej opracowano: przewodnik turystyczny po całym szlaku, przewodnik po szlaku dla rodzin z dziećmi oraz zrealizowano wspólną 12 tygodniową kampanię promocyjną Szlaku Kopernikowskiego w mediach społecznościowych. Kampania osiągnęła zasięg 1,462 mln unikalnych użytkowników. Przewodniki opracowane w ramach współpracy można pobrać na stronie internetowej <https://szlakkopernikowski.pl>.

WARMIŃSKO - MAZURSKIE | KUJAWSKO - POMORSKIE | POMORSKIE

S Z L A K
KOPERNIKOWSKI

Oktadka przewodnika turystycznego Szlaku Kopernikowskiego, fot. arch. Departament Turystyki i Sportu

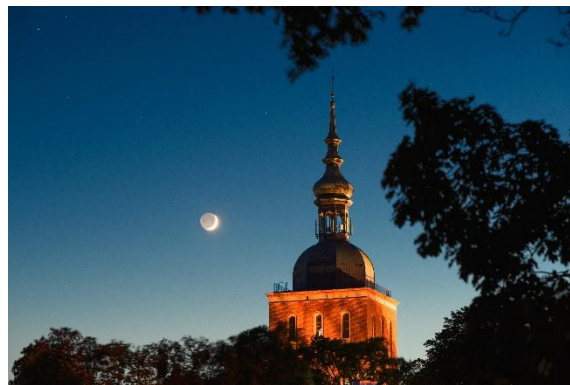
W 2025 r. pilotażowo wdrożono innowacyjną formę promocji atrakcji turystycznych zlokalizowanych na Szlaku Kopernikowskim poprzez oznaczenie lokalizacji w aplikacji dla kierowców. Celem działania było zwiększenie rozpoznawalności szlaku oraz dotarcie z informacją o jego atrakcyjności do osób podróżujących samochodem. W ciągu 11 miesięcy komunikaty promocyjne dotarły do 4,720 mln użytkowników aplikacji, co potwierdziło wysoki potencjał wykorzystania nowoczesnych narzędzi cyfrowych w promocji regionu.

We wrześniu 2025 r. w Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego KORTOSFERA zorganizowano spotkanie regionalnych i ponadregionalnych partnerów Szlaku Kopernikowskiego, które miało na celu podsumowanie dotychczasowej współpracy oraz uzgodnienie wizji rozwoju, działań i promocji Szlaku w 2026 r.

W 2025 r. rozstrzygnięto także kolejną edycję *Konkursu Fotograficznego Szlak Kopernikowski w obiektywie*, którego głównym celem jest promocja miejsc i obiektów tej atrakcji turystycznej w województwie warmińsko-mazurskim, związanych z życiem i działalnością Mikołaja Kopernika.

Fotografia laureatki III miejsca konkursu fotograficznego Szlak Kopernikowski w Obiektywie Grążyna Adamczyk – „Wejście do Bazyliki WNMP Św. Andrzeja – odbite w oknie - Frombork” fot. arch. Departament Turystyki i Sportu

Fotografia laureata I miejsca konkursu fotograficznego Szlak Kopernikowski w Obiektywie Maciej Wiśniewski – „Wieża Radziejowskiego-Frombork” fot. arch. Departament

Do konkursu zgłoszono 59 prac, z których wyłoniono laureatów trzech pierwszych miejsc oraz wyróżnienia. Pula nagród przyznanych w konkursie wyniosła 10 tys. zł brutto.

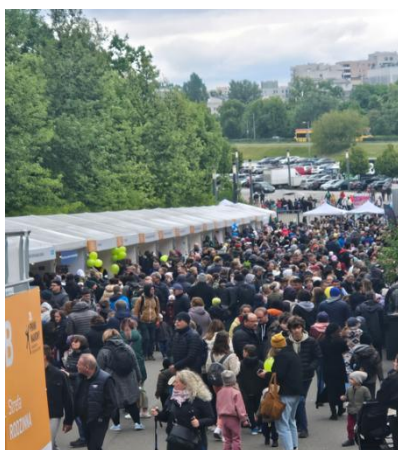
Gala 10-lecia współpracy na Szlaku Kopernikowskim była podsumowaniem wspólnych działań sygnatariuszy listu intencyjnego. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego już w 2007 r. podjął działania mające na celu rozbudowę oferty turystycznej na Szlaku Kopernikowskim, a od 2015 r. zaprosił do wspólnych działań samorządy i organizacje działające wzdłuż niego. Strony zadeklarowały podjęcie współpracy służącej wzmocnieniu tej marki i jej promocji turystycznej.

Do 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim współpraca objęła 44 podmioty, a dodając partnerów w postaci gmin i instytucji kultury z województw pomorskiego i kujawsko-pomorskiego - 82 podmioty.

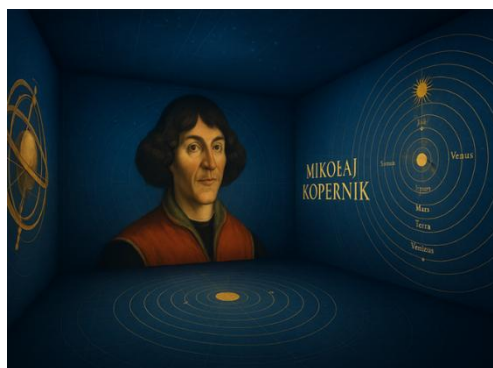
W 2025 r. w ramach działań edukacyjno-promocyjnych Szlaku Kopernikowskiego uczestniczono w następujących przedsięwzięciach:

- W maju w 28 Pikniku Naukowym Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik, największej imprezie plenerowej tego typu w Europie, organizowanej pod hasłem *Ale Kosmos!* na terenie Stadionu Narodowego w Warszawie,
- W czerwcu w Polish Day in Brussels – wydarzenia promującego Polskę, będące zwieńczeniem polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Samorząd województwa promował atrakcje turystyczne, aktywny wypoczynek, trasy rowerowe Green Velo, a także Szlak Kopernikowski i Szlak Kanału Elbląskiego,
- W sierpniu we Fromborku podczas XII edycji Turnieju Miast Kopernikańskich oraz Festiwalu Musicus Copernicus,
- We wrześniu we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Centrum Dziedzictwa przygotowano stoisko promocyjne warmińsko-mazurskiego odcinka Szlaku Kopernikowskiego podczas pikniku rodzinnego w Głębocku, organizowanego w ramach akcji „Weekend na Szlaku Kopernikowskim”.

Stoisko promocyjne podczas wydarzeń promujących Szlak Kopernikowski, źródło: Arch. DTiS

W 2025 r. w ramach działań mających na celu rozwój Szlaku Kopernikowskiego prowadzono prace przygotowawcze związane z realizacją projektu strategicznego *Szlak Kopernikowski – kompleksowy rozwój oferty turystycznego szlaku kulturowego*, którego celem jest wzmocnienie i unowocześnienie oferty turystyki kulturowej w oparciu o dziedzictwo Mikołaja Kopernika. Projekt stanowi element szerszego przedsięwzięcia obejmującego rozwój kluczowych instytucji i produktów kulturowych regionu. Zakres projektu obejmuje stworzenie nowoczesnej, zintegrowanej oferty kulturowej, spajającej miejscowości i obiekty położone na warmińsko-mazurskim odcinku Szlaku Kopernikowskiego w jeden kompleksowy produkt turystyczny. Działania zaplanowane w ramach projektu koncentrują się na wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi cyfrowych i rozwiązań immersyjnych w postaci kubiku, kapsuły mobilnej oraz aplikacji służących prezentacji dziedzictwa kulturowego w sposób atrakcyjny, dostępny i dostosowany do zróżnicowanych potrzeb odbiorców. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia dostępności oferty kulturalnej, wydłużenia sezonu turystycznego oraz wzmocnienia wizerunku województwa warmińsko-mazurskiego jako regionu wykorzystującego innowacyjne formy prezentacji dziedzictwa kulturowego. Projekt planowany jest do realizacji w latach 2026–2028.

W 2025 r. w ramach upubliczniania i realizowania kierunków strategicznych rozwoju i promocji turystyki zorganizowano po raz 12 konferencję z cyklu: *Kształtowanie oferty turystycznej regionu Warmii i Mazur*. Konferencja jest kierowana do branży turystycznej i okołoturystycznej a jej celem jest rozwijanie i doskonalenie oferty turystycznej regionu poprzez wymianę wiedzy, doświadczeń oraz prezentację najlepszych rozwiązań i trendów. W konferencji udział wzięło 126 osób.

W 2025 r. zorganizowano także Forum Turystyki w rozszerzonym składzie o zaproszonych gości – przedstawicieli branży turystycznej. Podczas wydarzenia wysłuchano prezentacji Ministerstwa Sportu i Turystyki, a także Polskiej Organizacji Turystycznej i Głównego Urzędu Statystycznego na temat przyszłości turystyki w Polsce. O przyszłości turystyki na Warmii i Mazurach rozmawiali samorządowcy, przedstawiciele rządu, branży turystycznej oraz przedsiębiorcy. W trakcie dyskusji zaznaczano, że szansą dynamicznego rozwoju turystyki jest inwestowanie w zrównoważony jej rozwój jak również możliwości korzystania ze środków unijnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. przeprowadzony został monitoring gospodarki turystycznej województwa warmińsko-mazurskiego. Opracowano Informację o ruchu turystycznym w 2024 r. Analiza ruchu turystycznego w województwie warmińsko-mazurskim za 2024 r. została oparta o dane z Urzędów Statystycznych oraz z Bazy Danych Lokalnych. Ruch turystyczny w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. wykazał tendencję wzrostową, zarówno pod względem liczby turystów, jak i udzielonych

noclegów. W 2024 r. liczba turystów wzrosła do ok. 1,38 mln, w tym 1,27 mln krajowych i ok. 103 tys. zagranicznych. Oznacza to wzrost ogólnej liczby odwiedzających o blisko 7%, przy jednoczesnym zwiększeniu udziału turystów zagranicznych z 6,7% do 7,5%. W porównaniu do 2023 r. odnotowano wzrost zainteresowania noclegami ze strony turystów zagranicznych. W całym województwie odnotowano ok. 103 tys. turystów zagranicznych, najwięcej gości pochodziło z Niemiec. Kolejne miejsca zajmowali turyści z Litwy, Wielkiej Brytanii, Czech, Ukrainy, Francji, Włoch, Szwecji oraz USA. W 2024 r. w województwie warmińsko-mazurskim zwiększyła się liczba turystów korzystających z noclegów w obiektach turystycznych aż o 6,9% względem roku poprzedniego i udzielonych noclegów. Spośród wszystkich turystów korzystających z bazy noclegowej w regionie, najwięcej osób nocowało w powiecie mrągowskim (20,5%). Wysokie udziały zanotowano także w Olsztynie (15,1%), powiecie giżyckim (13,4%), ostródzkim (11,3%) oraz olsztyńskim (9,5%). W 2024 r. turystyczne obiekty noclegowe posiadające mniej niż 10 miejsc w województwie warmińsko-mazurskim odnotowały 51,8 tys. turystów korzystających z bazy noclegowej oraz udzieliły 249,4 tys. noclegów. Wyniki te wskazują na istotną rolę tego segmentu w regionalnej turystyce, szczególnie biorąc pod uwagę charakter województwa – bogactwo jezior, lasów i terenów sprzyjających turystyce indywidualnej oraz agroturystyce. Liczba miejsc noclegowych w województwie warmińsko-mazurskim wzrosła o około 1 tys., osiągając 41,7 tys. miejsca w 2024 r., co stanowi wzrost o 2,6% w porównaniu do 2023 r., kiedy liczba miejsc wynosiła 40,6 tys. Pełny raport został umieszczony na stronie samorządu województwa. Wstępne dane GUS z okresu styczeń-listopad 2025 r. dostępne na stronie <http://turystyka.stat.gov.pl> w zakładce *Analizy Regionalne* wskazują na dalszy wzrost liczby turystów w badanych obiektach w województwie warmińsko-mazurskim na poziomie około 8 %.

W 2025 r. samorząd województwa ogłosił kolejną edycję konkursu *Pamiętka regionu Warmii i Mazur*. Konkurs ma na celu promowanie tradycyjnego, lokalnego rzemiosła i działalności artystycznej w turystyce. Pamiętka regionu ma być wynikiem inspiracji kulturą i tradycją regionu Warmii i Mazur. To także promocja postaci Mikołaja Kopernika, który część swego życia spędził na Warmii. Aby upamiętnić wielkiego astronoma, wyodrębniono w ramach konkursu kategorię *Mikołaj Kopernik wybrał Warmię*. Wpłynęło 48 prac z całej Polski. W kategorii *Pamiętka regionu Warmii i Mazur* zgłoszono 34 prace, natomiast w kategorii

Wystawa pokonkursowa w WBP w Olsztynie
źródło: Arch. Departament Turystyki i Sportu.

poświęconej Mikołajowi Kopernikowi *Kopernik wybrał Warmię* – 14. Zwieńczeniem konkursu była wystawa wszystkich prac dostępna przez cały październik 2025 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

Diagram 21. Informacja o dotacjach na infrastrukturę turystyczną

14 gmin

**województwa
warmińsko-
mazurskiego**

303,6 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Turystyki i Sportu

W 2025 r. dla gmin z województwa warmińsko-mazurskiego zorganizowano siódmą edycję konkursu grantowego *Łączy nas turystyka*. Na finansowe wsparcie mogły liczyć zadania związane z budową, rozbudową, doposażeniem, odnową czy modernizacją ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej oraz rekreacyjnej w województwie warmińsko-mazurskim. Do nich można zaliczyć m.in. zagospodarowywanie plaż, kształtowanie terenów zielonych, urządzenie miejsc odpoczynku dla rowerzystów i kajakarzy. Maksymalna wysokość dofinansowania jednego projektu wynosiła 30 tys. zł. Każda gmina miała możliwość złożenia tylko jednego wniosku, a finansowy wkład własny gminy nie mógł być niższy niż 50% całkowitego wydatku na zadanie.

Na konkurs wpłynęły 43 wnioski (w 2024 r. 30 wniosków). Województwo warmińsko-mazurskie zawarło 11 umów z gminami (wobec 12 umów w 2024 r.) i udzieliło pomocy finansowej w formie dotacji celowych w łącznej wysokości 205,9 tys. zł (wobec 204,9 tys. zł w 2024 r.). Powstały m.in. projekty: *Odpooczynek na Szlaku Kopernikowskim w zielonej pergoli w Pieniężnie*, *Doposażenie w infrastrukturę miejsc obsługi rowerzystów w Budrach*, *Zagospodarowanie przy ul. Łużyckiej w Dobrym Mieście – etap I*, *Podniesienie atrakcyjności przestrzeni parku publicznej w Giżycku poprzez promowanie miasta i Szlaku Fortyfikacji Mazurskich*, *Modernizacja MOR we Fromborku*.

Z uwagi na duże zainteresowanie gmin ogłoszonym konkursem, samorząd województwa wychodząc naprzeciw oczekiwaniom gmin, udzielił dodatkowych dotacji czterem samorządom z województwa warmińsko-mazurskiego. Pomoc finansowa w formie dotacji celowych w łącznej wysokości 97,7 tys. zł została udzielona na realizację m.in. następujących projektów *Szlakiem Elbląskich Form Przestrzennych*, *Ekspozycja zdjęcia mieszkańców oraz wykonanie muralu w Miłomłynie*.

Samorząd województwa warmińsko-mazurskiego corocznie wspiera rozwój turystyki w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych organizacji pozarządowych. W 2025 r. konkurs obejmował realizację zadań z zakresu:

Diagram 22. Wsparcie rozwoju turystyki w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych

14 zadań

228 tys. zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Turystyki i Sportu.

- wdrożenia działań służących rozwojowi i promocji infrastruktury flagowych szlaków turystycznych Warmii i Mazur ze szczególnym uwzględnieniem szlaków: Kopernikowskiego, Fortyfikacji Mazurskich i Pisa-Narew,
- wdrożenie działań służących rozwojowi kompetencji kadr turystycznych województwa warmińsko-mazurskiego.

Dofinansowano 11 zadań na kwotę ok. 228 tys. zł (wobec 9 zadań na kwotę dofinansowania 170 tys. zł w 2024 r.). Dzięki przekazanym środkom, zrealizowano zadania o łącznej wartości ponad 388 tys. zł (dotacje stanowiły 58,6% wartości realizowanych przedsięwzięć). W 2025 r. dofinansowywane były następujące zadania m.in.:

- *Szlak Fortyfikacji Mazurskich: Projekt audiowizualny,*
- *Balts road – Szlak Jaćwieski,*
- *Z Kopernikiem na warmińskich zamkach Szlaku Kopernikowskiego,*
- *Niebo Kopernika 2025,*
- *Rowerowy Zawrót Głowy w Krainie Kanału Elbląskiego,*
- *Wędrówki z Mikołajem Kopernikiem. Podróż druga. Komiksowy przewodnik historyczno-kulturowy.*

W 2025 r. pozytywną ocenę uzyskał projekt Pisa-Narew – szlak aktywnej turystyki wodnej i został wybrany do dofinansowania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, działanie Zrównoważona turystyka. Projekt otrzymał ok. 128,8 mln zł dofinansowania przy całkowitej wartości 152,1 mln zł, z czego województwo warmińsko-mazurskie pozyskało ok. 7,3 mln zł dofinansowania, natomiast Partner Lokalny – gmina Pisz – 29,1 mln zł, co pozwoli na realizację kluczowych inwestycji infrastrukturalnych i działań promocyjnych na terenie regionu. Projekt obejmuje obszar trzech województw: podlaskiego, mazowieckiego oraz warmińsko-mazurskiego i ma charakter ponadregionalny. Województwo warmińsko-mazurskie uczestniczy w jego realizacji jako Partner Regionalny, natomiast rolę Partnera Wiodącego pełni województwo podlaskie. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie spójnego, zintegrowanego produktu turystycznego Pisa–Narew, opartego na zasobach przyrodniczo-krajobrazowych oraz dziedzictwie kulturowym obszarów położonych wzdłuż szlaku, a także wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności. Efektem realizacji projektu będzie zagospodarowanie około 396,5 km szlaków wodnych oraz wzmocnienie oferty turystycznej regionów objętych projektem, w szczególności w zakresie turystyki aktywnej i zrównoważonej. Projekt planowany jest do realizacji do 2028 r.

rete internazionale delle città del buon vivere

Województwo Warmińsko-Mazurskie pełni także funkcję członka wspierającego w Międzynarodowym Stowarzyszeniu Miast Cittaslow. Do zadań w tym zakresie należy prowadzenie Sekretariatu Polskiej Sieci Miast Cittaslow i związane z tym działania: bieżąca współpraca z miastami członkowskimi sieci, realizacja w 2025 r. procedury certyfikacji nowych miast pretendujących do członkostwa (Kętrzyn, Susz oraz Pieniężno) oraz wygaszenie członkostwa na wniosek miasta Golub-

Dobrzyń. Recertyfikacja miast członkowskich została zrealizowana w następujących miastach: Reszel, Biskupiec, Bisztynek, Nowe Miasto Lubawskie i Murowana Goślina, Bartoszyce, Prudnik, Lidzbark, Działdowo, Orneta (po 10 latach), Olecko, Morąg oraz Szczytno (po 5 latach).

Współpracowano również z biurem międzynarodowej sieci w Orvieto w zakresie bieżącej działalności stowarzyszenia (uczestnictwo w posiedzeniach Międzynarodowego Komitetu Koordynującego, Zgromadzeniu Ogólnym Cittaslow International) oraz promocji sieci krajowej w mediach społecznościowych i Internecie. W 2025 r. region Warmii i Mazur otrzymał promesę na organizację Światowego Zgromadzenia Członków sieci miast Cittaslow w 2027 r., co pokryje się z Jubileuszem 20-lecia powstania sieci krajowej. W czerwcu 2025 r. samorząd województwa wspierał udział delegacji miast w województwa warmińsko-mazurskiego w Festiwalu Miast Cittaslow w Sianowie (woj. zachodniopomorskie).

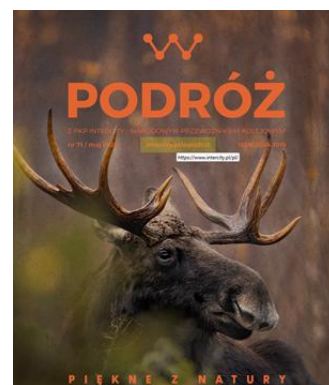
Władze województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r. realizowały również szereg innych przedsięwzięć, inicjatyw i projektów, mających na celu promocję walorów przyrodniczych i oferty turystycznej Warmii, Mazur i Powiśla. Z inicjatywy Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego organizowano następujące działania:

- *W II połowie 2025 r. uruchomiono program Jesień na Warmii i Mazurach realizowany poprzez Warmińsko-Mazurski Bon Turystyczny. Program został zrealizowany na zlecenie samorządu województwa. Organizatorem technicznym Programu była Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna (WMROT). W 2025 r. z bonu skorzystało około 3500 użytkowników. Najczęściej byli to mieszkańcy województw: Mazowieckiego, Warmińsko-Mazurskiego i Pomorskiego. Do programu zgłosiło się ponad 200 obiektów turystycznych z regionu.*

- *Promocja regionu poprzez kampanie w mediach społecznościowych, mające na celu promocję szlaków turystycznych, zabytków i atrakcji turystycznych Warmii i Mazur.*
  - Jednym z działań była kampania reklamowa Google z wykorzystaniem spotu promującego region, który uzyskał 775 tys. wyświetleń.
  - Zrealizowano także kampanię Meta Ads skierowaną do odbiorców w Polsce, która osiągnęła zasięg 1,95 mln użytkowników na Facebooku oraz na Instagramie, a także kampanię w Niemczech (Zagłębie Ruhry) o zasięgu 1,44 mln wyświetleń na Facebook oraz Instagramie.

- *Publikacja promocyjnych artykułów prasowych*
  - Artykuły promocyjne w magazynie lifestylowo-turystycznym *Made in Warmia & Mazury*,
  - Artykuły promocyjne w czasopiśmie *Love WM* wydawanym przez WMROT,
  - Kampania artykułowa w serwisie Wyborcza.pl, obejmująca publikacje: *Gotyk jest genialny! Zamki na Warmii i Mazurach, Śladami genialnego Kopernika po Warmii i Mazurach, Genialna rowerowa jesień na Warmii i Mazurach, Złota Warmia, Tajemnicze Mazury – genialne szlaki turystyczne, które warto odwiedzić tej jesieni*. Akcją medialną uzupełniono kampanią internetową. Łączna liczba wyświetleń wyniosła 3,36 mln osób,
  - Artykuły promocyjne na stronie internetowej Radia Olsztyn jako uzupełnienie kampanii radiowej w Radiu Olsztyn oraz Radiu Rajdowym w związku z promocją Rajdowych Mistrzostw Polski.
- *Promocja regionu w ogólnopolskim radiu*
  - Zrealizowano lokalną kampanię radiową w stacjach: Melo Radio Kraków, Rock Radio Kraków, Radio Pogoda Kraków oraz Złote Przeboje Kraków. Emitowany spot zachęcał do odwiedzenia Warmii i Mazur z wykorzystaniem bezpośrednich połączeń kolejowych oraz lotniczych,
  - Przeprowadzono kampanię radiową na antenach TOK FM oraz Antyradia promującą turystykę regionalną w okresie jesieni,
  - Wyemitowano spoty radiowe w Radiu Olsztyn oraz Radiu Rajdowym w związku z promocją Rajdowych Mistrzostw Polski.
- *Promocja regionu w nośnikach komunikacji publicznej*
  - Opublikowano artykuł *Rowerowe wakacje na Warmii i Mazurach* w magazynie pokładowym *Podróż*, dystrybuowanym w pociągach PKP Intercity,
  - Przeprowadzono kampanię w metrze warszawskim na 28 ekranach zlokalizowanych na 7 stacjach metra obejmującą emisję spotu promującego region.
- *Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki*

Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki zorganizowano 26 września 2025 r. na scenie amfiteatru w Mrągowie. Wydarzenie to miało na celu podsumowanie mijającego sezonu turystycznego, a jego hasło przewodnie brzmiało *Turystyka i zrównoważona transformacja*. Podczas uroczystości wręczono honorowe odznaki ministerialne *Za zasługi dla turystyki* osobom szczególnie zaangażowanym w rozwój turystyki w regionie oraz jednej organizacji działającej na rzecz promocji i rozwoju turystyki. Przyznano również odznaki *Za zasługi dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego* przedstawicielom lokalnych środowisk turystycznych. W trakcie gali uhonorowano także przedstawicieli branży turystycznej z regionu Warmii i Mazur, którzy zostali laureatami

konkursów o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym. Wyróżnienia trafiły m.in. do obiektów noclegowych z regionu oraz instytucji działających w obszarze turystyki. Gratulacje przekazano również laureatom konkursów branżowych, w tym konkursu Mister Camping oraz Nagrody Magellana. Uhonorowano także zdobywców czołowych miejsc w konkursie na *Pamiątkę turystyczną regionu Warmii i Mazur* oraz organizacje pozarządowe, których projekty zostały najwyżej ocenione w konkursie na realizację zadań publicznych samorządu województwa w zakresie rozwoju turystyki.

- *Promocja województwa warmińsko-mazurskiego podczas targów i eventów*

- IX Żeglarskich Mistrzostw Polski Influencerów w Węgorzewie. W ramach współpracy realizowano działania promocyjne obejmujące publikacje w mediach społecznościowych oraz informacje na stronie internetowej wydarzenia,
- Udział w targach Fish & Adventure odbywających się we wrześniu w hali Urania w Olsztynie, organizując stoisko promujące region, wyposażone w publikacje turystyczne, materiały promocyjne oraz atrakcyjną oprawę wizualną,
- XXIII Ogólnopolskie Otwarcie Sezonu Morsów 2025/2026 w Starych Jabłonkach, które przyciągnęło setki entuzjastów zimowych kąpeli z całej Polski. Wydarzenie promujące zdrowy styl życia.

- *Przygotowanie wydawnictw turystycznych*

- folder *Atrakcje Turystyczne Warmii i Mazur* w polskiej wersji językowej w liczbie 3 tys. egz.,
- folder *Miasteczka Cittaslow* w polskiej wersji językowej w liczbie 3 tys. egz.,
- przewodnik *Wycieczki po Warmii i Mazurach* w liczbie 3 tys. egz.,
- mapa *Obiekty kempingowe* w liczbie 3 tys. egz.,
- mapa *Wielkie Jeziora Mazurskie* w liczbie 3 tys. egz.

Wycieczki
po Warmii i Mazurach

www.mazury.travel

Atrakcje turystyczne
Warmii i Mazur

www.mazury.travel

Obiekty kempingowe
Camping sites
Camping-Objekte

www.mazury.travel

SPOŁECZEŃSTWO

6. Społeczeństwo

6.1. Polityka społeczna

Polityka społeczna jest jednym z kluczowych działań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podejmowanie przedsięwzięć w tym zakresie wpływa na poprawę integracji i aktywności mieszkańców, co zwiększa potencjał rozwojowy województwa we wszystkich obszarach życia społecznego. Realizacja przedsięwzięć w ramach polityki społecznej przyczynia się do poprawy jakości życia oraz zwiększa możliwości rozwoju umiejętności i kompetencji społecznych, wyrównuje poziom życia mieszkańców województwa, stwarza osobom z niepełnosprawnościami lepsze warunki do rehabilitacji zawodowej i społecznej, zapobiega procesom wykluczenia społecznego oraz pomaga osobom i rodzinom w kryzysie.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, jako departament odpowiedzialny za kreowanie polityki społecznej samorządu województwa corocznie podejmuje na Warmii i Mazurach szereg działań mających na celu poprawę sytuacji osób zagrożonych ryzykiem wykluczenia społecznego.

Realizacja polityki społecznej w województwie warmińsko-mazurskim opiera się na założeniach *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030*, będącej kluczowym dokumentem programowym i istotnym narzędziem w realizacji regionalnej polityki społecznej. Strategia w sposób kompleksowy i długofalowy określa cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki niezbędne do podjęcia działań. Jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby i ma służyć rozwojowi kapitału ludzkiego i społecznego województwa. Celem przyświecającym Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców województwa.

Strategia polityki społecznej powstała w 2021 r. dzięki partycypacji i zaangażowaniu przedstawicieli wielu instytucji i podmiotów działających w obszarze jej realizacji. Ma ona charakter interdyscyplinarny, a jej wdrażanie wymaga współpracy administracji rządowej i samorządowej, biznesu oraz wielu partnerów, w tym m.in.: jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, instytucji oświaty, kultury i edukacji, rynku pracy, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego oraz organizacji pozarządowych.

W 2025 r. realizacja zapisów *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030* odbywała się na podstawie następujących programów wojewódzkich i działań:

- **Monitoring Strategii**

W 2025 r. prowadzony był monitoring, na podstawie którego opracowano raport opisujący najważniejsze działania realizowane w latach 2023-2024 w ramach *Strategii*. W raporcie przedstawiono osiągnięte wartości wskaźników, a także najistotniejsze wnioski z realizacji celów operacyjnych. Dokument stanowi zbiór danych i informacji obrazujących najważniejsze

przedsięwzięcia i inicjatywy podjęte w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej. Raport został przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego 30 września 2025 r.

- **Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2026-2028**

22 grudnia 2025 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął *Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2026-2028*. Głównym celem dokumentu jest określenie kierunków i źródeł finansowania rozwoju usług społecznych oraz usług zdrowotnych na poziomie regionalnym. Założenia planu wynikają z przeprowadzonej diagnozy zapotrzebowania na świadczenie usług społecznych w poszczególnych grupach objętych interwencją, tj. rodzina z dziećmi, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością, migranci, obywatele państw trzecich. Potrzeba opracowania regionalnego planu deinstytucjonalizacji usług wynikała z krajowej *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)* przyjętej 15 czerwca 2022 r. przez Radę Ministrów.

- **Organizacja szkoleń kadr jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej województwa warmińsko-mazurskiego**

Organizowanie szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej jest zadaniem ustawowym realizowanym przez samorząd województwa określonym w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. W omawianym okresie zorganizowano 1 szkolenie dla kadry kierowniczej centrum usług społecznych, ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie województwa warmińsko-mazurskiego. Tematem szkolenia było zarządzanie superwizyjne. Łącznie przeszkolono 94 osoby. Więcej szkoleń dla kadr pomocy społecznej zrealizowano w ramach projektu *Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur*.

- **Projekt niekonkurencyjny Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. *Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur***

Od 1 października 2023 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizuje projekt pt. *Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur* w ramach Działania 4.13. *Wysokiej jakości system włączenia społecznego* programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i budżetu państwa.

Celem projektu jest uspołnienie polityki włączenia społecznego realizowanej na Warmii i Mazurach, jak również wypracowanie mechanizmu jej sprawniejszej koordynacji i lepszego przepływu informacji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym oraz różnymi podmiotami wewnątrz województwa. Projekt zakłada działania realizowane na poziomie województwa w zakresie usług społecznych, pomocy społecznej, ekonomii społecznej i aktywnej integracji, służące poprawie efektywności i koordynacji działań dotyczących włączenia społecznego.

Efektom projektu będzie objęcie wsparciem 914 pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, z czego 869 podniesie swoje

kwalifikacje. Wartość projektu wynosi 18,3 mln zł, a jego okres realizacji to 01.10.2023-31.12.2028 r.

Najważniejsze wydarzenia w ramach projektu w 2025 r.:

1. Badania, analizy i programowanie polityki społecznej w regionie

Zrealizowano szereg badań i analiz na poziomie województwa potrzebnych do skutecznej realizacji działań w zakresie włączenia społecznego, którymi były:

- Badanie dotyczące zjawiska bezdomności oraz usług społecznych realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim na rzecz osób w kryzysie bezdomności w 2024 r.
- Aktualizacja wykazu podmiotów świadczących usługi społeczne w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.
- Analiza problemów społecznych województwa warmińsko-mazurskiego w ujęciu pomocy społecznej w 2024 r.
- Opracowanie pt. *Problemy społeczne województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2014-2024 w ujęciu statystycznym*.
- *Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.*
- Informacja na temat centrów i klubów integracji społecznej funkcjonujących w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31 grudnia 2024 r.).
- Monitoring spółdzielni socjalnych w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31 grudnia 2024 r.).
- *Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2026-2028*.
- Raport z diagnozy potrzeb szkoleniowo-doradczych.
- Raport z badania dotyczącego sytuacji rodzin z dziećmi w województwie warmińsko-mazurskim i realizowanych na ich rzecz usług społecznych. Termin realizacji badania to październik 2024 – luty 2025 r.
- Zlecenie badania dotyczącego zapotrzebowania na usługi społeczne wśród samotnych osób starszych w województwie warmińsko-mazurskim. Termin realizacji badania to lipiec 2025 – styczeń 2026 r.

2. Wsparcie doradcze w planowaniu i wdrażaniu usług społecznych

29 maja 2025 r. w Olsztynie zorganizowano regionalną konferencję pt. *Jak pomóc rodzinie w kryzysie – usługi społeczne i system wsparcia*, w której wzięło udział 150 przedstawicieli instytucji pomocy i integracji społecznej, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji wspierających rodzinę, pieczę zastępczą i adopcję oraz podmiotów ekonomii społecznej.

W maju 2025 r. zorganizowano również 3 warsztaty pn. *CUS w pigułce* dla 45 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i ośrodków pomocy społecznej, które dostarczyły uczestnikom skompensowanej wiedzy dotyczącej procesu tworzenia i funkcjonowania centrum usług społecznych.

W czerwcu 2025 r. odbyła się 3-dniowa wizyta studyjna do centrów usług społecznych oraz podmiotów realizujących usługi społeczne w województwie mazowieckim i kujawsko-pomorskim dla 25-ciu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i kierownictwa ośrodków pomocy społecznej.

14-17 października 2025 r. odbyła się wizyta studyjna do Włoch, której celem było poznanie nowoczesnych rozwiązań w obszarze usług społecznych, wymiana doświadczeń z instytucjami zagranicznymi oraz ocena możliwości wdrożenia dobrych praktyk w regionie. W wizycie tej wzięło udział 20-stu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

W 2025 r. zorganizowano również 4 seminaria współpracy międzyinstytucjonalnej dla przedstawicieli instytucji pomocy społecznej, podmiotów zajmujących się pomocą i integracją społeczną, instytucji wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji z województwa warmińsko-mazurskiego oraz ich otoczenia. Odbyły się one 22 maja w Iławie, 12 czerwca w Mrągowie, 18 września w Lidzbarku Warmińskim oraz 26 listopada w Szczytnie. W seminariach uczestniczyło łącznie 120 osób.

13 marca 2025 r. w Lubominie uroczystie otwarto piąte Centrum Usług Społecznych w województwie warmińsko-mazurskim, którego powstanie jest wyrazem otwartości gminy na rozwój usług społecznych. Proces przekształcania OPS w CUS odbywał się przy wsparciu doradczym Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

Ponadto, w ramach projektu wyprodukowano spot dotyczący działalności centrów usług społecznych z województwa warmińsko-mazurskiego oraz rozwoju usług społecznych świadczonych w środowiskach lokalnych. Celem spotu jest promocja CUS i usług społecznych, przełamanie stereotypów dotyczących pomocy społecznej oraz upowszechnianie zaangażowania społecznego. Spot jest promowany w mediach społecznościowych oraz emitowany w telewizji o zasięgu wojewódzkim.

W 2025 r. doradczynie ROPS przeprowadziły doradztwo dla 30 JST/CUS/OPS w zakresie rozwoju usług społecznych oraz kluczowych zagadnień związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem CUS-ów oraz opracowywaniem lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych (LPDI).

Kontynuowano doradztwo specjalistyczne dotyczące tworzenia oraz funkcjonowania Centrów Usług Społecznych w 3 obszarach:

- gotowości OPS do utworzenia CUS - dla 28 gmin,
- diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej - dla 40 gmin,

- aspektów prawnych - dla 39 gmin.

Realizowano w dalszym ciągu doradztwo specjalistyczne z zakresu tworzenia i wdrażania lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych dla 71 jednostek samorządu terytorialnego/Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie/Ośrodków Pomocy Społecznej/Centrów Usług Społecznych.

Ponadto, w 2025 r., na szczeblu powiatowym przeprowadzono doradztwo specjalistyczne dla 21 jednostek dotyczące planowania i realizacji działań z zakresu deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych, w tym w pieczy zastępczej.

3. Szkolenia

Potencjał instytucjonalny, organizacyjny oraz kompetencyjny instytucji pomocy i integracji społecznej wzmacniano poprzez organizację szkoleń i superwizji:

- Od lutego do grudnia 2025 r. przeprowadzono 660 godzin superwizji pracy socjalnej indywidualnej i grupowej w ośrodkach pomocy społecznej.
- W pierwszym półroczu 2025 r. odbyło się szkolenie z zakresu I stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny.
- W lutym 2025 r. odbyły się dwa 3-dniowe szkolenia stacjonarne dla pracowników jednostek organizacyjnych samorządów gminnych i powiatowych pn. *Wypalenie zawodowe* (w szkoleniach wzięły udział 32 osoby).
- W okresie kwiecień-czerwiec 2025 r. odbyło się szkolenie dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych (forma hybrydowa - ze szkolenia skorzystało 80 osób).
- W czerwcu 2025 r. odbyły się dwa 1-dniowe szkolenia online pn. *Rodzinny wywiad środowiskowy jako narzędzie metodycznej pracy pracownika socjalnego*, przeznaczone dla pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej/centrach usług społecznych (w szkoleniach wzięło udział 30 osób).
- W czerwcu 2025 r. odbyły się również dwa 1-dniowe szkolenia online pn. *Zasady prowadzenia mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego dla wychowanków pieczy zastępczej*. Szkolenia skierowane były do pracowników powiatowych centrów pomocy rodzinie (w szkoleniach wzięło udział 30 osób).
- We wrześniu 2025 r. odbyły się dwa 1-dniowe szkolenia online pn. *Wsparcie procesu integracji cudzoziemców*, dla pracowników zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej/centrach usług społecznych/powiatowych centrach pomocy rodzinie (w szkoleniach wzięło udział 30 osób).

- We wrześniu oraz październiku 2025 r. odbyły się dwa 1-dniowe szkolenia online pn. *Uwrażliwienie na kwestie różnorodności i niedyskryminacji grup społecznych* (w szkoleniach wzięło udział 30 osób).

- W październiku oraz listopadzie 2025 r. odbyły się trzy 3-dniowe szkolenia stacjonarne pn. *Diagnoza rodziny. Tworzenie planu pracy z rodziną oraz planu pomocy dziecku, jako skuteczne narzędzie pracy*. Szkolenia przeznaczone były dla pracowników ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie (w szkoleniach wzięło udział 48 osób).
- W październiku oraz grudniu 2025 r., odbyły się dwa 3-dniowe szkolenia stacjonarne pn. *Skuteczna komunikacja w trudnych sytuacjach w pracy z rodziną - rozwiązywanie konfliktów z elementami mediacji*. Szkolenia przeznaczone były dla pracowników ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze wspierania rodziny (w szkoleniach wzięły udział 32 osoby).
- W okresie październik-grudzień 2025 r. odbyły się trzy 3-dniowe szkolenia stacjonarne pn. *Podniesienie poziomu bezpieczeństwa osobistego pracowników socjalnych podczas wykonywania czynności zawodowych* (w szkoleniach wzięło udział 48 osób).
- W grudniu 2025 r., odbyły się trzy odrębne jednodniowe szkolenia pn. *Opracowanie i realizacja kontraktów socjalnych* (łącznie dla 45 osób), w których wzięli udział pracownicy ośrodków pomocy społecznej oraz centrów usług społecznych.
- W grudniu 2025 r. zorganizowano 4 szkolenia dla kadry Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

4. Koordynacja ekonomii społecznej w regionie

- Zespół ds. ekonomii społecznej zorganizował 4 posiedzenia Warmińsko-Mazurskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.
- W marcu w Piszcu oraz we wrześniu 2025 r. w Mrągowie zorganizowano 2-dniowe spotkania Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej. Głównym celem spotkań było dalsze wzmacnianie sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych oraz wymiana doświadczeń i informacji o współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów reintegracyjnych w obszarze usług społecznych. W obu spotkaniach udział wzięło łącznie ponad 120 osób.
- Od lutego do lipca 2025 r. zorganizowano 1-dniowe oraz 2-dniowe szkolenia podnoszące kompetencje pracowników oraz kadry zarządzającej Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej z Olsztyna, Elbląga, Nidzicy oraz Ełku.

- W kwietniu 2025 r. odbyło się seminarium dla przedstawicieli powiatowych/miejskich zespołów ds. ekonomii społecznej na poziomie regionalnym pt. *Siła usług społecznych – kluczowe wyzwania, rozwiązania, współpraca między JST-PES*, w którym wzięło udział 75 osób.

- Od stycznia do kwietnia 2025 r. prowadzono zajęcia z zakresu przedsiębiorczości społecznej dla młodzieży w 40 szkołach ponadpodstawowych (Elblągu, Iławie, Pastęku, Ełku, Giżycku, Węgorzewie, Orzyszu, Nidzicy, Szczytnie, Lidzbarku, Malinowie, Iłowie-Osada, Jagarzewie, Kurzętniku, Bartoszczach, Kętrzynie, Ornecie, Górowie Iławeckim oraz Lidzbarku Warmińskim). Łącznie w działaniach edukacyjnych udział wzięło ponad 600 uczniów z Warmii i Mazur.

- W maju 2025 r. w Hajnówce w woj. podlaskim zorganizowano dla przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej (tj. Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Samopomocy, Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej) 3-dniową wizytę studyjną pn. *Forum Inicjatyw Lokalnych Przedsiębiorcza Polska Wschodnia*. Głównym celem wyjazdu było budowanie spójnej i trwałej sieci współpracy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w Polsce Wschodniej, a także umożliwienie wymiany wiedzy i doświadczeń oraz dobrych praktyk w zakresie przedsiębiorczości społecznej na wschodzie Polski. W wyjeździe udział wzięło łącznie 20 osób.

- W lipcu 2025 r. zorganizowano posiedzenie członków Kapituły Znak Promującego Ekonomię Społeczną Zakup Prospołeczny, która pozytywnie zarekomendowała wnioski 5 podmiotów ekonomii społecznej ubiegających się o przyznanie Certyfikatu *Zakup Prospołeczny*.

- We wrześniu 2025 r. w Giżycku oraz Iławie zorganizowano grę terenową dla młodzieży szkolnej, która została Laureatem Konkursu Ambasador Ekonomii Społecznej w Kategorii Szkoła Przyjazna Ekonomii Społecznej w 2024 r. W grze terenowej udział wzięło 50 uczniów.

– W październiku 2025 r. zorganizowano wyjazd studyjny do województwa pomorskiego oraz zachodniopomorskiego dla przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej z Warmii i Mazur. W wizycie studyjnej wzięło udział 20 osób.

– W listopadzie 2025 r. zorganizowano 4 warsztaty dla jednostek samorządu terytorialnego pn. *Akademia Ekonomii Społecznej dla Samorządowca*.

– W listopadzie 2025 r. zorganizowano również regionalne spotkanie dotyczące współpracy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w kontekście rozwoju ekonomii społecznej na Warmii i Mazurach. W spotkaniu wzięło udział 90 osób.

– W lutym w Olsztynie, we wrześniu w Elblągu oraz w grudniu 2025 r. w Kamionce zorganizowano spotkania monitoringowe Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej z Warmii i Mazur. Ponadto w maju 2025 r. w Giżycku odbyło się 2-dniowe spotkanie sieciujące OWESy z regionu. W spotkaniu wzięło udział 20 osób.

• **Program *Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027***

Pod koniec czerwca 2025 r. przyjęto *Raport z monitoringu wdrażania w latach 2023-2024 programu „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027”*. Raport opracowano na podstawie informacji otrzymanych z urzędów i instytucji różnych polityk sektorowych w regionie. Za monitorowanie Programu, w tym za proces zbierania danych oraz opracowanie raportu okresowego, odpowiadał Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Ponadto Uchwałą Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego powołany został Zespół ds. monitorowania programu *Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027*. Zadaniem Zespołu było monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności działań wdrażanych w ramach realizacji Programu.

W marcu 2025 r. w Olsztynie odbyło się pierwsze posiedzenie Warmińsko-Mazurskiej Rady Seniorów III kadencji na lata 2024-2029. Głównym celem jej działania jest tworzenie warunków do wykorzystania potencjału środowisk senioralnych poprzez ich reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie. W 2025 r. odbyły się cztery posiedzenia Zarządu Rady oraz cztery posiedzenia Rady Seniorów, w tym jedno posiedzenie wyjazdowe w Lidzbarku Warmińskim, na którym Członkowie Rady Seniorów zapoznali się z działaniami samorządu oraz usługami społecznymi świadczonymi na rzecz osób starszych w Lidzbarku Warmińskim.

W październiku 2025 r. zorganizowano konferencję z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Starszych pt. *Czego potrzebują dzisiejsi Seniorzy? – budowanie lokalnego systemu wsparcia*. Podczas konferencji rozstrzygnięto konkurs na *Aktywnego Seniora/Seniorkę oraz Najlepszą Inicjatywę Seniorską Warmii i Mazur*. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele władz lokalnych, ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, organizacji pozarządowych oraz środowiska senioralnego (łącznie ok. 150 osób).

W dniach 24-25 listopada 2025 r. w Olsztynie spotkali się przedstawiciele gminnych rad seniorów z regionu. Wydarzenie pod nazwą *Wojewódzkie Spotkania Rad Seniorów* odbyło się już po raz ósmy. Organizatorem była Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Spotkania gminnych rad seniorów mają na celu wymianę doświadczeń, zapoznanie się z modelowo działającymi radami oraz prezentację dobrych praktyk.

- **Program Współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – w obszarze pomocy społecznej**

W 2025 r. dofinansowano 17 zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym, w tym dwa zadania w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Łącznie przekazano kwotę niemal 220 tys. zł m.in. na zadania z zakresu: wzrostu jakości życia osób starszych, wspierania działań ukierunkowanych na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania działań na rzecz osób będących w kryzysie bezdomności.

- **Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny**

Jest to inicjatywa z zakresu polityki prorodzinnej upowszechniana przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od 1999 r. Co roku na przełomie maja i czerwca w całym regionie odbywają się obchody tego wydarzenia, których przygotowanie aktywizuje i integruje społeczności lokalne. W wielu gminach organizowane są festyny i pikniki rodzinne, a także warsztaty i zawody sportowe. Są one okazją do wspólnego spędzenia czasu, a przede wszystkim sprzyjają wzmocnieniu więzi rodzinnych i społecznych.

W 2025 r. odbyły się *XXVII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny*, które przebiegały pod hasłem przewodnim *Zaloguj się do rodziny*. Konferencja inauguracyjna miała miejsce 7 maja 2025 r. w Kuźni Społecznej w Olsztynie. Podczas wydarzenia przedstawiono zagadnienia dotyczące m.in. wpływu technologii cyfrowych na rozwój emocjonalny i edukacyjny dzieci oraz omówiono zagrożenia związane z funkcjonowaniem dziecka w sieci. Konferencję zakończył występ wokalny podopiecznych Pałacu Młodzieży im. Orłąt Lwowskich w Olsztynie.

Tegoroczna edycja *Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny* zakończyła się 7 czerwca 2025 r. w Braniewie, gdzie odbyła się konferencja wojewódzka poświęcona wsparciu rodzin. Towarzyszył jej festyn rodzinny z wieloma atrakcjami, do których należały występy artystyczne w Amfiteatrze Miejskim w Braniewie. Główną gwiazdą koncertu był zespół dziecięcy *Małe TGD*.

W obchody *XXVII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny* włączyły się 93 podmioty z całego województwa. Z roku na rok popularność tego przedsięwzięcia rośnie. Współorganizatorami lokalnych obchodów Dni Rodziny są nie tylko jednostki administracji publicznej, ale także placówki edukacyjne, ośrodki kultury, ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych czy powiatowe centra pomocy rodzinie. Włączają się w nie także inne instytucje publiczne tj. urzędy pracy czy służby mundurowe oraz organizacje społeczne. Relacje z obchodów *XXVII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny* zostały opublikowane w Biuletynie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

- **Program Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny**

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od 2014 r. realizuje program pn. *Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny*, którego celem jest wsparcie rodzin wielodzietnych.

Działania programu skierowane są do rodzin, których status został potwierdzony wydaniem Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Program obejmuje zatem rodziny (także zastępcze i rodzinne domy dziecka), składające się z rodziców (rodzica), którzy mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Istotą programu jest wprowadzenie systemu ulg i zniżek dla rodzin wielodzietnych, oferowanych przez partnerów, którymi są podmioty usługowe i kulturalne działające na terenie naszego województwa. Członkom rodzin wielodzietnych przysługują liczne uprawnienia, m.in. w postaci zniżek na zakup biletów wstępu na wydarzenia kulturalne czy na dodatkowe zajęcia edukacyjne.

Ponadto program stwarza dostęp do korzystniejszej oferty rekreacyjnej, turystycznej i innej. Program w pewnym stopniu pomaga odciążyć rodzinne budżety. Stanowi zachętę do kreatywnego i wspólnego spędzania wolnego czasu, a także jest okazją do promocji naszego regionu, jako miejsca przyjaznego rodzinom wielodzietnym.

Partnerem programu może stać się każdy podmiot z województwa warmińsko-mazurskiego, oferujący system ulg i zniżek na świadczone usługi lub oferowane działania i inicjatywy prorodzinne. W jego realizację do tej pory włączyło się 59 partnerów, wśród których znajdują się podmioty prywatne oraz jednostki samorządowe.

Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny

Stawimy razem dobry klimat dla rodziny!

Przejdź się do Programu!

www.warmia.mazury.pl

• **Warmińsko-Mazurski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2027**

W 2025 r. w całym województwie realizowany był program z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, który w sposób kompleksowy określa kierunki działania, służące wsparciu rodzin i rozwojowi pieczy zastępczej. Kierunki interwencji koncentrują się na wzmacnianiu kapitału społecznego województwa m.in. poprzez rozwój usług społecznych sprzyjających aktywizacji i pracy z rodziną, szczególnie w odniesieniu do grup zagrożonych wykluczeniem.

Kluczowym elementem realizacji programu jest projekt strategiczny pn. *Spółeczny wymiar Warmii i Mazur – wsparcie i opieka (2023-2027)*. Beneficjentami projektu są powiaty i miasta na prawach powiatu, natomiast jednostkami realizującymi Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Podstawę działań projektowych stanowi idea deinstytucjonalizacji, która w przypadku pieczy zastępczej oznacza rozwijanie jej rodzinnych form. Istotą projektu jest objęcie wsparciem wszystkich podmiotów systemu pieczy zastępczej, czyli dzieci umieszczonych w pieczy (instytucjonalnej i rodzinnej), opiekunów i kandydatów na opiekunów oraz kadry jednostek organizacyjnych systemu pieczy zastępczej. Większość środków przewidzianych na realizację projektu jest przeznaczona na zapewnienie uczestnikom wsparcia specjalistycznego, m.in. diagnoz i konsultacji psychologicznych, a także terapii i treningów umiejętności społecznych, organizacji grup wsparcia, wyjazdów edukacyjnych i wypoczynkowych oraz szkoleń i doradztwa. Ważnym elementem projektu jest również wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz promocja rodzicielstwa zastępczego. Pozostała część środków, pozwoli na budowę, dostosowanie, modernizację oraz adaptację pomieszczeń na potrzeby mieszkań treningowych, rodzinnych domów dziecka oraz jednostek poradnictwa specjalistycznego.

Ponadto, w ramach realizacji programu podejmowanych jest wiele inicjatyw, takich jak konferencje, szkolenia, kampanie informacyjne, mających na celu m.in. wdrożenie działań ukierunkowanych na wspieranie rodzin w przewyżnianiu problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Przykładem takiego działania jest organizowana co roku *Warmińsko-Mazurska Konferencja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego*. Ma ona na celu wsparcie i poprawę funkcjonowania rodzicielstwa zastępczego oraz skupienie uwagi instytucji pracujących na rzecz dziecka na potrzebach rodzinnej pieczy zastępczej. W 2025 r. zorganizowano

jubileuszową X edycję konferencji. Podczas wydarzenia nagrodzono okolicznościowymi statuetkami *Diament Dobroci i Serca* wszystkie powiatowe centra pomocy rodzinie z całego województwa, Elbląskie Centrum Usług Społecznych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie, za codzienną pracę na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej.

- **Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026**

W ramach programu w 2025 r. w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami, wykonano roboty budowlane w 4 obiektach służących rehabilitacji. Kwota dofinansowania w tym zakresie wyniosła 1,7 mln zł ze środków PFRON, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Realizacja zadania stworzyła podopiecznym lepsze warunki do kompleksowej rehabilitacji. Ze złożonych wniosków o dofinansowanie tych zadań i sprawozdań wynika, że z nowo powstałych lub rozbudowanych w tym okresie obiektów skorzystają 664 osoby, w tym 313 z niepełnosprawnościami.

W 2025 r. w ramach wyrównywania szans w zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami dofinansowano koszty działania wszystkich 10 zakładów aktywności zawodowej funkcjonujących w województwie warmińsko-mazurskim (Zakłady Aktywności Zawodowej w Giżycku, Elblągu, Kamionku Wielkim, Olsztynie, Biskupcu, Ostródzie, Bartoszycach, Piszcu, Nidzicy i Kętrzynie) na łączną kwotę 16 mln zł (tj. o 267 tys. zł więcej niż w 2024 r.). Na dofinansowanie złożyły się środki PFRON będące w dyspozycji samorządu województwa w wysokości 15 mln zł (o ok. 132 tys. zł więcej niż w 2024 r.) oraz środki budżetu samorządu w wysokości 1,1 mln zł (o 135 tys. zł więcej niż w 2024 r.).

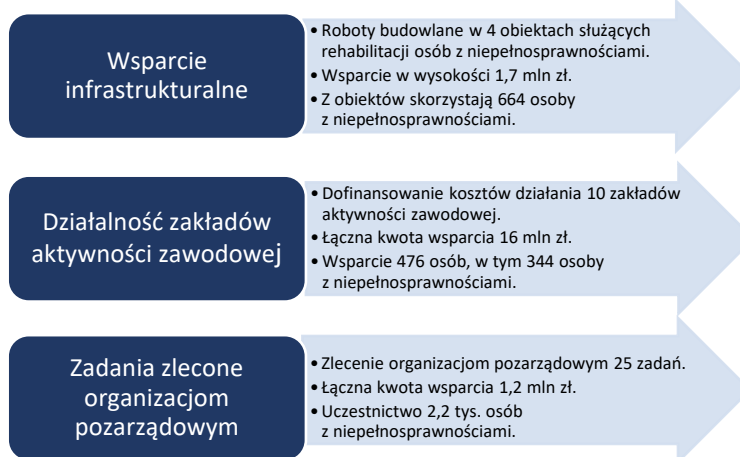
Na koniec ubiegłego roku Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ) zatrudniały 476 osób, w tym 344 osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 132 osoby personelu (w stosunku do 2024 r. liczba zatrudnionych zwiększyła się o 1 osobę). Dzięki dofinansowaniu, osoby z niepełnosprawnościami zatrudnione w tych zakładach, obok wykonywania pracy zarobkowej, uczestniczą w rehabilitacji społecznej, przygotowują się do życia w otwartym środowisku oraz uczą się pełnego, niezależnego i aktywnego życia w miarę indywidualnych możliwości.

Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami zatrudnienia w Zakładach Aktywności Zawodowej sprawia, że stają się one bardziej samodzielne i zaradne życiowo. Uzyskują niezależność finansową, co wpływa korzystnie na sytuację materialną całej rodziny.

W 2025 r. ze środków PFRON zlecono 21 organizacjom pozarządowym, 25 zadań dotyczących rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób z niepełnościami, na łączną kwotę 1,2 mln zł (o 179 tys. zł mniej niż w 2024 r.). Całkowita wartość realizowanych zadań to 1,3 mln zł.

Diagram 23. Realizacja wsparcia osób z niepełnościami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ROPS.

W projektach łącznie uczestniczyły 2 192 osoby z niepełnościami (wobec 2630 osób w 2024 r.).

Podjęte działania umożliwiły tym osobom szerszy udział w życiu społecznym i integrację ze środowiskiem, co może przyczynić się do poprawy jakości życia tych osób i członków ich rodzin.

• **Warmińsko-Mazurski Program Rozwoju Ekonomii Społecznej 2023-2030**

Program wyznacza główne cele i kierunki kompleksowych działań w obszarze ekonomii społecznej, które przede wszystkim skupiają się na wsparciu przedsiębiorczości społecznej, sprzyjają zatrudnieniu i integracji społeczno-zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz służą zwiększeniu popytu i podaży usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej w środowisku lokalnym, a także upowszechnianiu ekonomii społecznej. Struktura regionalnych działań była wdrażana przy zastosowaniu środków finansowych pochodzących zarówno z funduszy europejskich, środków budżetu państwa, ale także środków pochodzących z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Od 1 października 2023 r. koordynacja ekonomii społecznej odbywa się w ramach nowego projektu niekonkurencyjnego pn. *Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur* realizowanego w ramach działania 4.13 *Wysokiej jakości system włączenia społecznego* współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027.

We wrześniu 2025 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął raport o stanie ekonomii społecznej w regionie za 2024 r., opracowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

• **Warmińsko-Mazurski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026**

W ramach programu w 2025 r. zrealizowano następujące zadania:

- Zorganizowano szkolenie dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej pn. *Aspekty prawne przeciwdziałania przemocy domowej z elementami superwizji*. łącznie przeszkolono

117 osób - członków zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych oraz osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

- Przeprowadzono *Akcję Otwarte Drzwi*, w ramach której w dzień wolny od pracy, tj. w sobotę 6 grudnia 2025 r., placówki oraz instytucje niosące pomoc osobom doznającym przemocy domowej były otwarte i służyły pomocą wszystkim zainteresowanym, którzy ze względu na codzienne obowiązki w dni powszednie nie mogli skorzystać z pomocy. W inicjatywę włączyły się 104 instytucje (91 instytucji w 2024 r.).
- Przeprowadzono spotkanie szkoleniowe w formie on-line, które dotyczyło wykorzystywania w praktyce przepisów prawnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Podczas szkolenia omówiono m.in.:
  - wagę nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
  - wytyczne Komendanta Głównego Policji w sprawie wykonywania przez policjantów niektórych czynności w ramach procedury *Niebieskie Karty*,
  - wytyczne Prokuratora Generalnego w sprawie zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
  - zapisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
  - aktualne zapisy oraz planowane zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W spotkaniu uczestniczyli specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy z województwa warmińsko-mazurskiego – łącznie ponad 430 osób.

- W ramach wojewódzkich obchodów kampanii *Biała Wstążka*, zorganizowano konferencję poświęconą przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet. Miała ona na celu upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy domowej. Podczas konferencji wyróżnieni zostali także *Kawalerowie Białej Wstążki*, tj. mężczyźni, którzy zasłużyli się w pomocy kobietom doświadczającym przemocy. W 2025 r. przyznano sześć takich wyróżnień.

- Przekazano 30 tys. zł dwóm organizacjom pozarządowym na realizację 2 zadań w ramach otwartego konkursu ofert w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

• **Warmińsko-Mazurski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026**

W ramach programu w 2025 r. podejmowano działania zmierzające do szerokiej współpracy z samorządami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. Zrealizowano m.in. następujące zadania:

– Przekazano niemal 155 tys. zł siedmiu organizacjom pozarządowym na realizację 9 zadań w ramach otwartego konkursu ofert w obszarze profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego. Zrealizowane zadania obejmowały tematykę profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień zarówno od alkoholu, jak i od innych substancji psychoaktywnych.

– Przekazano 60 tys. zł *Wojewódzkiemu Ośrodkowi Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku* na szkolenie pracowników placówek leczenia uzależnień w województwie warmińsko-mazurskim. W ramach dotacji przeprowadzono superwizje programów terapeutycznych w 24 placówkach – superwizją objętych zostało 117 osób (łącznie 200 godzin superwizji).

– Zorganizowano 3-dniowe szkolenie pn. *Zrozumieć dziecko z FASD – mózg, zmysły, relacja. Praktyczne strategie wsparcia w przedszkolu i klasach I-III*. Szkolenie kierowane było do nauczycieli przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej oraz wychowawców placówek opiekuńczo-wychowawczych. Szkolenie skupiało obszar tematyczny wokół: objawów, diagnozowania oraz codziennego funkcjonowania dziecka z FASD, podstaw neurorozwoju, zaburzeń zmysłów oraz relacji. Podczas szkolenia kwalifikacje podniosło 50 osób.

– Zorganizowano szkolenie dotyczące zachowań samobójczych dzieci i młodzieży dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu 3 subregionów województwa warmińsko-mazurskiego: w Olsztynie, Elblągu oraz Ełku. Kwalifikacje podniosło łącznie 160 osób.

– W Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach (TRS) przeprowadzono cykl szkoleń dotyczących skutków zażywania substancji psychoaktywnych, podczas których przedstawiciele

placówek: edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz inne osoby pracujące bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą, podnieśli swoje kwalifikacje. Podczas czterech dwudniowych cykli szkoleniowych kwalifikacje podniosło 100 osób.

– Zorganizowano naradę szkoleniową pełnomocników oraz koordynatorów gminnych ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych specjalistów pracujących w obszarze uzależnień. Spotkanie miało charakter warsztatowy i obejmowało zakresem tematycznym m.in: współczesne uzależnienia od nowych technologii czy wpływ technologii na zdrowie psychiczne. Podczas dwudniowej narady kwalifikacje podniosło 67 osób.

- Przeprowadzono badanie ankietowe w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych ESPAD: *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*. Badanie przeprowadzono na próbie reprezentatywnej uczniów szkół średnich z województwa warmińsko-mazurskiego w wieku 15-16 lat oraz 17-18 lat w momencie badania (łącznie 1 925 wywiadów ankietowych). Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Zbadano również postawy i zachowania nauczycieli i pedagogów szkolnych w obszarze profilaktyki adresowanej do młodzieży szkolnej (łącznie 100 nauczycieli i 30 pedagogów szkolnych).
- Przekazano 140 tys. zł Ośrodkowi Rehabilitacji Uzależnionych DOREN im. Berty Trusiewicz w Różewcu na dofinansowanie prac modernizacyjnych i inwestycyjnych.
- Przekazano niemal 111 tys. zł Wojewódzkiemu Zespołowi Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie na dofinansowanie prac inwestycyjno-remontowych na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Wojewódzkim Zespole Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.
- Przekazano 100 tys. zł Szpitalowi Psychiatrycznemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Węgorzewie na dofinansowanie remontu i modernizacji budynku w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku.
- Przekazano łącznie około 101 tys. zł trzem organizacjom na wyposażenie utworzonych Centrów Integracji Społecznej w Olsztynie, Nidzicy oraz Szczytnie.

6.2. Sport

Województwo warmińsko-mazurskie tworzy warunki dla rozwoju sportu w regionie w celu wzmocnienia aktywności sportowej mieszkańców oraz promocji regionu przez działalność sportową. Formy wsparcia są różne, ale każda z nich pośrednio lub bezpośrednio trafia do stowarzyszeń, organizacji i klubów sportowych umożliwiając im funkcjonowanie i prowadzenie działalności. Elementem wsparcia są nie tylko środki finansowe, ale także pomoc organizacyjna, patronaty i inne dotychczas stosowane formy. Na szczególną uwagę zasługują działania ukierunkowane na zwiększenie uczestnictwa w aktywności sportowej mieszkańców regionu oraz wyrównywanie szans dostępu do tej aktywności osobom ze środowisk wiejskich, słabo rozwiniętych ekonomicznie, osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom starszym.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wspiera upowszechnianie różnorodnych form aktywności sportowej w różnych środowiskach i grupach społecznych między innymi przez:

- rozbudowę infrastruktury sportowej,
- dotacje przyznawane w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań województwa w zakresie sportu,
- promocję województwa przez sport.

Infrastruktura sportowa

Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców regionu, samorząd województwa w 2025 r. ponownie stworzył możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe na realizację zadań własnych samorządów lokalnych w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej. W tym celu ogłoszono konkurs pn. *Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie warmińsko-mazurskim 2025*, który miał na celu:

- poprawę stanu i rozwój infrastruktury sportowej w województwie warmińsko-mazurskim,
- zwiększenie dostępności obiektów sportowych dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego,
- budowę obiektów sportowych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Założenia konkursu uwzględniały budowę, modernizację, remonty obiektów sportowych oraz zakup wyposażenia obiektów sportowych na terenie gmin/powiatów województwa warmińsko-mazurskiego. Na podstawie rekomendacji zarządu województwa, sejmik przyznał dofinansowanie 29 gminom oraz powiatom wynoszące 828 tys. zł (w 2024 r. dofinansowanie w wysokości 820 tys. zł przyznano 27 gminom oraz powiatom).

Przykładowymi projektami realizowanymi w ramach konkursu *Małe granty* były:

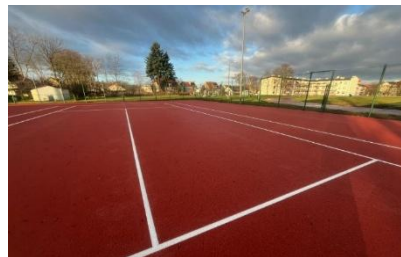
- modernizacja infrastruktury sportowej przy Domach dla Dzieci w Olsztynku,

Diagram 24. Informacja o konkursie *Małe granty na infrastrukturę sportową – przyznane środki*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Turystyki i Sportu.

- remont podłogi w siłowni Hali Mistrzów przy Szkole Podstawowej nr 4 w Kętrzynie,
- modernizacja i doposażenie infrastruktury sportowej przy sali fitness i hali sportowej Zespołu Szkół im. C.K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim,
- modernizacja boiska piłkarskiego w Dobrym Mieście poprzez montaż systemu automatycznego nawadniania,
- modernizacja kortu tenisowego przy Zespole Szkół w Pasłęku.

Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwach

Program rozwoju infrastruktury sportowej w województwach został zainaugurowany w 2025 r. z inicjatywy Ministerstwa Sportu i Turystyki i jest realizowany we współpracy z samorządami województw. Ma on na celu poprawę warunków do uprawiania sportu, a także zwiększenie dostępności nowoczesnych, ogólnodostępnych obiektów sportowych, poprzez dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego związanych m.in. z budową nowych oraz modernizacją lub rozbudową już istniejących obiektów sportowych.

Na rzecz beneficjentów z województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r. zarezerwowano 7,2 mln zł z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Ministerstwa Sportu i Turystyki. Projekty były oceniane w dwóch etapach, a w październiku i listopadzie 2025 r. Ministerstwo Sportu i Turystyki opublikowało protokoły z ich oceny. Dziesięć projektów z województwa warmińsko-mazurskiego zostało ocenionych pozytywnie. Z uwagi na fakt, że program zakłada finansowanie ze źródeł wkładu własnego beneficjenta (co najmniej 40 %) Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (do 30%) oraz samorządu województwa (do 30%) w budżecie województwa na 2026 r. zarezerwowano środki na udzielenie dotacji wybranym jednostkom samorządu terytorialnego według harmonogramu realizacji projektów w 2026 r.

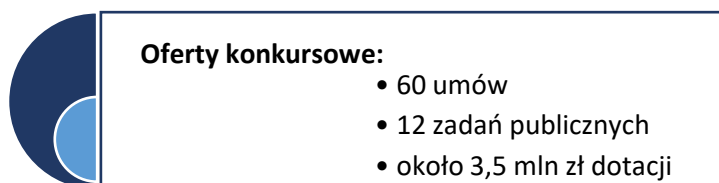
Upowszechnianie sportu we współpracy z organizacjami pozarządowymi

Istotny element upowszechniania sportu w regionie stanowi coroczny otwarty konkurs samorządu województwa z zakresu rozwoju kultury fizycznej. Głównymi partnerami w realizacji zadań województwa w zakresie sportu są organizacje sportowe: Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu, Warmińsko-Mazurski Szkolny Związek Sportowy, Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe oraz Organizacja Środowiskowa AZS Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W 2025 r. w trybie konkursowym oraz pozakonkursowym, podpisano 60 umów z organizacjami pozarządowymi na realizację 12 zadań publicznych z zakresu rozwoju kultury fizycznej na łączną kwotę dotacji około 3,5 mln zł (w 2024 r. podpisano 68 umów i realizowano 12 zadań publicznych, na łączną

Diagram 25. Konkurs ofert na wykonanie zadań publicznych Samorządu Województwa w zakresie rozwoju kultury fizycznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Turystyki i Sportu.

kwotę 3,1 mln zł). Dzięki przekazanym dotacjom zrealizowano zadania o łącznej wartości ok. 6,2 mln zł (wobec 5,91 mln zł w 2024 r.), przy czym dotacje stanowią ok. 54,9% wartości realizowanych zadań. W realizacji zadań zleconych wzięło udział łącznie 745 wolontariuszy (w 2024 r. 209 wolontariuszy).

Sport powszechny i wyczynowy

Proponowane przez samorząd województwa zadania z zakresu rozwoju kultury fizycznej w 2025 r. dotyczą sportu powszechnego i wyczynowego oraz obejmują różne środowiska i grupy społeczne.

W obszarze sportu powszechnego Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego realizuje zadania dotyczące sportu:

- w środowisku szkolnym,
- w środowisku akademickim,
- w środowisku wiejskim i małych miast,
- osób z niepełnosprawnościami,
- osób starszych.

W 2025 r. na sport powszechny przeznaczono około 1,2 mln zł (tj. o 30,4% więcej niż w 2024 r.), co stanowiło około 33,6% ogólnej kwoty dotacji. Dzięki temu podpisano 33 umowy (wobec 38 umów w 2024 r.) z organizacjami pozarządowymi o łącznej wartości ponad 1,93 mln zł (z czego dotacje stanowiły 59,4% wartości realizowanych zadań).

Na bazie sportu powszechnego samorząd województwa buduje siłę sportu wyczynowego. Samorząd docenia i wspiera sport wyczynowy, na różnych jego poziomach, poczynając od sportu dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo po sport osób dorosłych, a szczególnie sport olimpijski i paraolimpijski.

W ramach przyznanych dotacji w obszarze sportu wyczynowego realizowane są następujące zadania:

- wspieranie wojewódzkiego szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo,
- wspieranie przygotowań i udziału reprezentantów województwa w sportowej rywalizacji organizowanej przez właściwe dla danej dyscypliny związki sportowe w dyscyplinach olimpijskich i w wiodących dyscyplinach nieolimpijskich, objętych systemem sportu młodzieżowego oraz ich organizacja na terenie województwa warmińsko-mazurskiego,
- wspieranie wojewódzkich ośrodków szkolenia sportowego,
- szkolenie zawodników i ich udział we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach paraolimpijskich i igrzyskach głuchych,
- wspieranie przygotowań i udziału w zawodach wybitnych reprezentantów województwa, przygotowujących się do Igrzysk Olimpijskich, mistrzostw świata i Europy, olimpijskich i nieolimpijskich,
- wspieranie szkolenia i przygotowań zawodników środowiska wiejskiego i małych miast do startów w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Diagram 26. Sport powszechny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Turystyki i Sportu.

W 2025 r. na sport wyczynowy przeznaczono około 2,3 mln zł (tj. o około 3% mniej niż w 2024 r.), co stanowiło 66,4% ogólnej kwoty dotacji. Dzięki temu podpisano 27 umów (wobec 30 umów w 2024 r.) z organizacjami pozarządowymi o łącznej wartości 4,27 mln zł (z czego dotacje stanowiły 52,9% wartości realizowanych zadań w obszarze sportu wyczynowego w regionie).

Diagram 27. Sport wyczynowy

27 umów

2,3 mln zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Turystyki i Sportu.

W dniach 19–21 września 2025 r. w Olsztynie odbyły się zawody sportowe *Warmia Mazury Senior Games 2025*, skierowane do osób

w wieku 50+, a w piłce siatkowej w wieku 45+. W wydarzeniu wzięło udział 432 zawodników, którzy rywalizowali w pięciu dyscyplinach: lekkiej atletyce, brydżu sportowym, tenisie stołowym, pływaniu oraz piłce siatkowej.

Zawody przeprowadzono w nowoczesnych, dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności obiektach sportowych Olsztyna. Zawody *Warmia Mazury Senior Games 2025* przyczyniły się do promocji aktywności fizycznej osób 50+, integracji środowiska sportowego oraz budowy potencjału do organizacji kolejnych edycji imprezy.

Decyzją Ministra Sportu i Turystyki z sierpnia 2025 r. województwo warmińsko-mazurskie będzie gospodarzem finałów *Ogólnopolska Olimpiada Młodzi w sportach halowych 2027*. Wydarzenie obejmie rywalizację młodych zawodników z całej Polski w kilkunastu dyscyplinach sportowych. Organizacja wydarzenia stanowi istotne wyróżnienie dla regionu oraz szansę na promocję jego potencjału infrastrukturalnego i sportowego.

Stypendia sportowe

Samorząd województwa docenia i wspiera sportowców z regionu przyznając nagrody i stypendia sportowe. Pozwala to wesprzeć najbardziej uzdolnionych sportowców z Warmii i Mazur. Nagradzani są zawodnicy osiągający sukcesy we współzawodnictwie sportowym oraz trenerzy i inne osoby wyróżniające się osiągnięciami w działalności na rzecz rozwoju sportu w regionie.

W 2025 r. przyznano 69 stypendiów sportowych osobom fizycznym na łączną kwotę 376 tys. zł (dla porównania w 2024 r. przyznano 58 stypendiów na kwotę 289 tys. zł). Wśród stypendystów w 2025 r. znaleźli się m.in. uczestnicy Igrzysk Olimpijskich w Paryżu, medaliści mistrzostw świata i Europy oraz Mistrzowie Polski.

Gala Sportu 2025

Samorząd województwa jest organizatorem cyklicznej uroczystości *Gala Sportu*, na której nagradzani są najlepsi zawodnicy, trenerzy oraz działacze sportowi z Warmii i Mazur. Jest to wydarzenie, które podsumowuje sportowy rok w regionie. *Gala Sportu 2025* odbyła się 11 kwietnia 2025 r. w Filharmonii

Warmińsko-Mazurskiej im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie. Podczas uroczystości samorząd województwa wyróżnił najlepszych sportowców z regionu, trenerów prowadzących szkolenie oraz osoby pracujące i działające na rzecz rozwoju sportu w województwie warmińsko-mazurskim.

W 2025 r. nagrodami pieniężnymi wyróżniono 69 sportowców, trenerów oraz działaczy sportowych w kwocie 130 tys. zł (dla porównania w 2024 r. przyznano 48 nagród pieniężnych w łącznej kwocie 115 tys. zł).

Wśród nagrodzonych sportowców z województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r. znaleźli się m.in. reprezentanci Polski, medaliści mistrzostw świata i mistrzostw Europy oraz uczestnicy Igrzysk Olimpijskich w Paryżu. Przyznano również trzy wyróżnienia specjalne dla sportowych osobowości roku 2025:

1. Sportowe odkrycie roku Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Anastazja Kuś,
2. Trener roku sportu młodzieżowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Bronisława Ludwichowska,
3. Sportowiec roku Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Rafał Rocki.

Ponadto podczas *Gali Sportu 2025*:

- Wręczono dwie odznaki honorowe *Zasłużony dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, którą otrzymali Andrzej Gronowicz oraz Jerzy Kowalski.
- Wyróżniono 5 gmin, z których kluby sportowe zdobyły największą liczbę punktów w klasyfikacji Ogólnopolskiego Systemu Sportu Młodzieżowego w 2025 r., wykazywały się aktywnością w zakresie upowszechniania sportu oraz tworzenia warunków do uprawiania sportu. Wyróżnionymi gminami były: miasto Olsztyn, miasto Elbląg, gmina miejska Giżycko, gmina miejska Ostróda oraz gmina miejska Kętrzyn.
- Wyróżniono 4 kluby z regionu, najwyżej sklasyfikowane w Ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego w 2025 r., w następującej kolejności:
  1. Klub Sportowy AZS Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,
  2. YC NAUTICUS,
  3. Warmińsko-Mazurski KLUB SPORTOWY UKS Silvant Kajak Elbląg,
  4. MTP KORMORAN.

Wsparcie imprez i wydarzeń sportowych

W 2025 r. samorząd województwa włączył się w organizację wielu imprez sportowych, w tym takich o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, których organizatorami były m.in. kluby, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Wiele imprez zostało wspartych zakupem pucharów, medali i drobnego sprzętu sportowego. Były to m.in.:

- XXVIII Międzynarodowy Kongres Żuławski im. ARC MM Mirosława Wołka w Warlitech Wielkich w dniach 26.02-2.03.2025 r.,

- 25 Mistrzostwa Polski Sędziów w piłce Siatkowej,
- X Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Mężczyzn i Kobiet im. mł. asp. Marka Cekały o Puchar Komendanta Głównego Policji,
- Finał IV edycji Pucharu Warmińsko – Mazurskiej Ligi Jeździeckiej 2025,
- Gala Motosportowa 2025,
- Gala Piłkarska Warmińsko-Mazurskiego Związku Piłki Nożnej.

Promocja regionu w związku z wydarzeniami sportowymi

Warmia i Mazury promują się podczas imprez i inicjatyw sportowych o wysokiej randze. Wydarzenia te charakteryzują się często zasięgiem ogólnopolskim i międzynarodowym, profesjonalną obsługą medialną, a tym samym są rozpoznawalne w kraju i za granicą. W 2025 r. władze województwa, budując jego markę, współpracowały jako partner przy realizacji:

- Międzynarodowego Turnieju Beach Pro Tour Challenge w Starych Jabłonkach,
- eliminacji w Rajcie Polski w Rajdowych Mistrzostwach Europy,
- Motocross European Championships, NE Zone IMN 210/10 - Lidzbark Warmiński,
- Pucharu Europy w Triathlonie w Olsztynie,
- 25 Międzynarodowego Festiwalu Tańca BALTIC CUP oraz Mistrzostw Świata Par Młodzieżowych w tańcach standardowych,
- meczu Reprezentacji Polski w piłce siatkowej mężczyzn Polska – Iran w Olsztynie,
- meczów fazy pucharowej Ligi Mistrzów w tenisie stołowym w Działdowie i zagranicą,
- Klubowych Mistrzostw Europy Sztafet w Triathlonie w Elblągu,
- turnieju finałowego Pucharu Polski Kobiet w Piłce Siatkowej w Elblągu,
- Mistrzostw Polski Polskiego Towarzystwa Tanecznego w Tańcach Latinoamerykańskich w Olsztynie,
- licznych zawodów biegowych: Ultra Wysoczyzna Elbląska, Odlotowa 5 – Lotnisko Olsztyn-Mazury, Warmia Run Challenge, Ultramaratonu Borecka Łękuk Trail, XI Półmaratonu Mikołajkowego, ULTRA MAZURY, Biegu Piekarczyka w Elblągu, Barbarian Race w Sztynorcie, Półmaratonu Ślimaka i IV Nocnego Biegu z Kopernikiem;
- zawodów kolarskich: cyklu wyścigów rowerowych Łąciate Mazury MTB, zawodów Great Lakes Gravel.

Marka Warmia i Mazury promowały się także podczas krajowych i europejskich rozgrywek ligowych i pucharowych, m.in.:

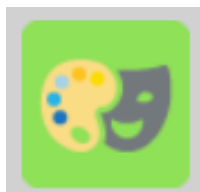
- meczów fazy pucharowej Ligi Mistrzów w tenisie stołowym w Działdowie i za granicą,
- rozgrywek pucharów europejskich EHF European Cup w piłce ręcznej kobiet,
- turnieju finałowego Pucharu Polski Kobiet w Piłce Siatkowej w Elblągu,
- rozgrywek PlusLigi Piłki Siatkowej mężczyzn,
- rozgrywek Superligi Piłki Ręcznej kobiet,
- rozgrywek Ekstraligi Kobiet w piłce nożnej,
- ekstraklasy piłki halowej mężczyzn oraz kobiet,
- rozgrywek ekstraklasy kobiet tenisa stołowego,
- rozgrywek Lotto Superligi tenisa stołowego mężczyzn.

6.3. Kultura i edukacja

Kultura i edukacja mają fundamentalne znaczenie w rozwoju intelektualnym, zdobywaniu wiedzy, kształtowaniu charakteru czy tożsamości regionalnej mieszkańców. Zarówno obecne, jak i przyszłe pokolenia powinny czerpać jak najwięcej korzyści z rozwoju kultury i edukacji, na co wpływa także ochrona i kultywowanie dziedzictwa kulturowego. Przyjmuje się, że dziedzictwo kulturowe stanowi element promocji regionu i może przyczynić się do jego rozwoju gospodarczego. Dlatego też samorząd województwa stale podejmuje szereg działań, które wpływają na dalszy rozwój kultury i edukacji.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

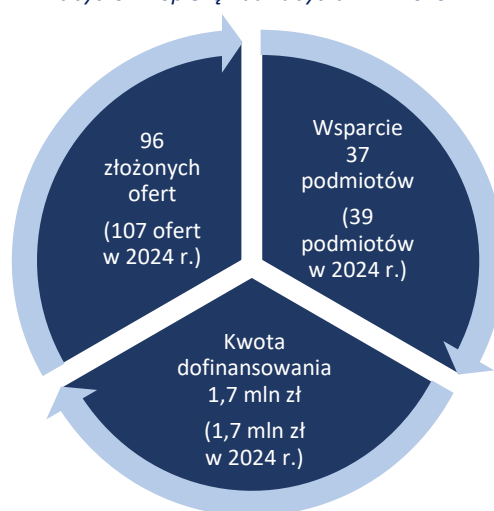

Realizacja działań w sferze kultury opiera się o uchwalony przez zarząd województwa *Program wsparcia rozwoju kultury województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Jego celem jest określenie głównych zadań administracji samorządowej województwa oraz podległych mu jednostek w tej dziedzinie. Program określa podstawowe elementy planistyczne regionalnej polityki kulturalnej. Należy do nich konieczność ochrony dziedzictwa kulturowego i rozwijanie regionalnej tożsamości w oparciu o dorobek pokoleń mieszkańców Warmii i Mazur. Program ma także zwrócić uwagę na potrzebę inspirującego i wspierającego podejścia administracji regionu do aktywności kulturalnej jego mieszkańców, traktowanej także jako jedno z kół zamachowych rozwoju regionu. Priorytetami programu są:

- Opieka nad zabytkami i dziedzictwem kulturowym jako podstawy rozwoju i upowszechniania kultury oraz dostosowanie infrastruktury kulturalnej (a także zarządzania nią) do współczesnych standardów i trendów światowych.
- Rozwój edukacji w zakresie kształtowania kompetencji kulturowych i wspieranie społecznej aktywności kulturalnej rozumianej zarówno jako tworzenie kultury, jak i uczestnictwo w kulturze.
- Promocja województwa poprzez kulturę oraz promocja kultury regionu służąca wzrostowi jego atrakcyjności i konkurencyjności.

W 2025 r. realizowano *Program opieki nad zabytkami województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2024-2027*. Głównym zamierzeniem programu jest wskazanie potencjału dziedzictwa kulturowego regionu jako czynnika wpływającego na realizację planów rozwojowych województwa w zakresie wzrostu konkurencyjności regionu oraz jakości życia mieszkańców. Warunkiem jest jednak zapewnienie i wspomaganie ochrony materialnych elementów dziedzictwa kulturowego, łącznie z ochroną krajobrazu kulturowego. Realizacja programu przyczynia się do stworzenia warunków dla kreowania i realizowania działań z zakresu opieki i ochrony zabytków.

Diagram 28. Wsparcie Samorządu Województwa na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury i Edukacji.

Na zadania z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami samorząd województwa w 2025 r. przeznaczył 1,7 mln zł. Efekty konkursu na wykonywanie w 2025 r. prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru, usytuowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przedstawione zostały na diagramie nr 28.

Rok 2025 obfitował w liczne wydarzenia i przedsięwzięcia kulturalne organizowane w regionie. Były to m.in.:

- *Dni Grunwaldu*, które odbyły się w dniach 9-13 lipca 2025 r. Oprócz XXVII inscenizacji bitwy uczestnicy wydarzenia mogli zwiedzić wioskę średniowieczną, obozy rycerskie, a także zobaczyć turnieje rycerskie oraz posłuchać koncertu muzyki inspirowanej epoką średniowiecza. Organizatorami wydarzenia byli: samorząd województwa (Muzeum Bitwy pod Grunwaldem) i Fundacja Grunwald.

W wydarzeniu wzięło udział około 80 tys. osób i 1 300 rekonstruktorów.

- *III Warmiński Plener Malarski*. Inicjatywa jest kontynuacją rozpoczętego w 2009 r. pleneru malarskiego *Grunwald-Art*. Część obrazów stworzonych podczas 15 lat trwania inicjatywy *Grunwald-Art* zostało wystawionych w *Galerii Sztuki Grunwaldzkiej* (w dawnym budynku Muzeum Bitwy pod Grunwaldem). W ten sposób został zakończony etap tworzenia grunwaldzkiej kolekcji dzieł przedstawiających bitwę lub nią inspirowanych. III edycja *Warmińskiego Pleneru Malarskiego* odbyła się w zrewitalizowanym przedzamczu rezydencji Biskupów Warmińskich oraz pośród murów Hotelu Krasicki w Lidzbarku Warmińskim. W plenerze wzięło udział dziesięciu artystów. Wystawa poplenerowa miała miejsce w Hotelu Krasicki, a następnie została zaprezentowana w *Galerii Marszałkowskiej*.

- *IX edycja Arena Festival film&music 2025*, odbyła się w dniach 30-31 maja 2025 r. w Hali Widowiskowo-Sportowej URANIA w Olsztynie. Jest to największy cykliczny festiwal muzyki filmowej organizowany przez dwie instytucje kultury Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Warmińsko-Mazurską

Filharmonię im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie oraz Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie. Pierwszego dnia festiwalu zaprezentowano koncert *Polskie kino w piosence*, obejmujący największe przeboje polskiego kina – od lat 30-tych, przez złote lata 60-te i 70-te, aż po współczesność. Wśród wykonawców znaleźli się tacy soliści jak: Kasia Cerekwiczka, Anna Jurkiewicz, Rafał Szatan czy Łukasz Zagrobelny. Drugiego dnia miał miejsce koncert *Akademia Pana Kleksa*, który łączył ulubione piosenki z filmów o Panu Kleksie zarówno w klasycznej, jak i we współczesnej odsłonie. Wokalistom obydwu koncertów towarzyszyła orkiestra symfoniczna Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii pod kierownictwem prof. Piotra Sułkowskiego.

- *12. Edycja WAMA Film Festival*, która odbyła się w dniach 9-13 września 2025 r. Głównymi organizatorami wydarzenia byli Instytut Kosmopolis oraz Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie. Podstawowym założeniem festiwalu było promowanie wartości

związanych ze wspólnym funkcjonowaniem różnych grup etnicznych, społecznych czy religijnych. W ramach festiwalu odbyły się m.in.: pokazy filmów *Święta noc* i *1863* oraz *Za wolność naszą i waszą* (film ukazujący walkę narodu polskiego o odzyskanie niepodległości podczas powstania styczniowego).

- Funkcjonowanie *Galerii Marszałkowskiej* znajdującej się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego przy ul. E. Plater 1 w Olsztynie oraz terminalu Portu Lotniczego w Szymanach. *Galeria* jest wyjątkowym miejscem łączącym artystów z odbiorcami sztuki, a równocześnie strefą promocji sztuki współczesnej we wszystkich jej przejawach i formach. Tworzy własną przestrzeń artystyczną służącą artystom i odbiorcom, a jednocześnie wpływa pozytywnie na wizerunek Urzędu Marszałkowskiego. W 2025 r. zaprezentowano 11 wystaw (malarstwo, fotografia, rysunek, dzieła plenerowe). Dzięki specyfice galerii prace artystów naszego regionu mogły także obejrzeć osoby przychodzące do urzędu w celu załatwiania spraw. Wystawy prezentowane w terminalu Portu Lotniczego Szymany były natomiast dostępne dla podróżnych z kraju i ze świata.

- *Warmińsko-Mazurski Fundusz Filmowy (WMFF)* to z jednej strony odpowiedź na oczekiwania środowiska twórców, bardzo często goszczących w naszym regionie i realizujących tu filmy fabularne, seriale telewizyjne, filmy dokumentalne i animacje. Z drugiej strony fundusz umożliwia promocję województwa wśród turystów oraz inwestorów polskich i zagranicznych, a przede wszystkim wśród filmowców, przyczyniając się także do poprawy atrakcyjności Warmii i Mazur. Celem ubiegłorocznego konkursu było wspieranie produkcji filmowych, które swoją tematyką lub miejscem obejmowały województwo warmińsko-mazurskie, bądź też, których twórcy związani byli z naszym regionem. Wsparcie otrzymują najlepsze projekty wyłonione przez komisję konkursową. W dziesiątym konkursie ogłoszonym przez WMFF dofinansowano na łączną kwotę 760 tys. zł następujące filmy: *Śłońca blask*, *Bajdewind*, *Ta która wie*, *Mistrzostwa świata w rzucie młotkiem do telewizora*, *Archiwum Kopernika*, *Jeden dzień*, *A jednak po nas coś zostanie*. WMFF, wspierając finansowo poszczególne filmy, jest również ich koproducentem.

- *XXX Dni Bretanii na Warmii i Mazurach*, które odbyły się w dniach 14-28 listopada 2025 r. Dni Bretanii to cykl spotkań promujących bogactwo kulturowe i przyrodnicze Bretanii, a w szczególności partnerskiego Centrum Polsko-Francuskiego Côtes d'Armor Warmia i Mazury w Olsztynie. W przestrzeniach centrum odbył się wernisaż wystawy Serja Philouze'a – *Czepce z głów*. *Bretońskie stroje ludowe* oraz spotkanie degustacyjne: *Smaki Bretanii-podróż przez cydry Morbihan*, a także *Atelier Bretońskich Smaków* – spotkanie kulinarne z Dominique'em Chesnais. Odbył się koncert poświęcony tradycyjnej muzyce bretońskiej w wykonaniu duetu Wiktor Bartczak i Jan Kłoczko. Zrealizowano również dwa spotkania: z Kazimierzem Brakonieckim, poświęcone Louisowi Guilloux – francuskiemu pisarzowi z Bretanii, jednemu z najważniejszych francuskich powieściopisarzy XX w. oraz

spotkanie poświęcone Bretanii widzianej oczami ornitologów i pasjonatów pn. *Przyptywy, odpływy i skrzydła-Bretania ludzi i ptaków*. Miały również miejsce wydarzenia cykliczne tj. *Ciné club, Café français* (klub konwersacyjny) czy *AmStramGram* (zajęcia kulturowo-edukacyjne dla dzieci) połączone z premierą bajki Aleksandry Szuszkiewicz *Zaginiony kapeluszyk*.

- *XXV Ogólnopolski Konkurs Ceramiczny CERAMIONY*, zorganizowany w listopadzie 2025 r. przez Centrum Spotkań Europejskich *Światowid* w Elblągu. *CERAMIONY* od lat zajmują wyjątkowe miejsce w kalendarzu wydarzeń artystycznych, nieustannie przyciągając miłośników i twórców ceramiki z całej Polski. To konkurs, który z roku na rok podkreśla znaczenie pracy twórczej, otwartości na różnorodne techniki oraz zaangażowania osób w każdym wieku. *CERAMIONY* po raz kolejny stały się miejscem prezentacji dorobku dzieci, młodzieży, dorosłych oraz osób z niepełnosprawnościami, które od lat rozwijają swoje talenty w dziedzinie ceramiki.

W 2025 r. na konkurs nadesłano 140 prac, reprezentujących wysoki poziom artystyczny i szeroki wachlarz technik – od form pełnoplastycznych, przez płaskorzeźby, po naczynia użytkowe i dekoracyjne.

- *25. edycja Międzynarodowego Festiwalu Tańca Baltic Cup*. W dniach 24-26 października 2025 r. w Elblągu odbyła się Jubileuszowa edycja Międzynarodowego Festiwalu Tańca BALTIC CUP. Impreza, jak co roku, zgromadziła najlepszych tancerzy z całej Europy, którzy rywalizowali ze sobą podczas trzech turniejowych dni. W ramach wydarzenia przeprowadzone zostały rankingowe turnieje WDSF Standard i Latin. Oprócz tego rozegrane zostały towarzyszące festiwalowi turnieje w różnych klasach tanecznych i kategoriach wiekowych. W imprezie wzięło udział 1 283 widzów i 782 zawodników.

- *Festiwal Teatr Jaracza w zabytkach Warmii i Mazur*. Odbywał się w dniach 8 czerwca – 12 października 2025 r. i obejmował 14 pokazów w 13 miejscach regionu: na zamku w Lidzbarku Warmińskim, w ruinach zamku w Szczytnie, w Stodole Kultury w Dobrym Mieście, Muzeum w Ogródku, Regionalnym Parku Edukacji Kultury i Turystyki w Rynie, Stajni Pańskiej w Popowej Woli, Amfiteatrze w Lidzbarku Welskim, Skarbcu Kultury w Barczewie, Muzeum historycznym w Ełku, spichlerzu w Sztynorcie. Zaprezentowano 7 spektakli własnych Teatru im. Stefana Jaracza: *Warmia i Mazury*, *Ballada o miłości*, *Sztuka kochania Polaków*, *Wszystko na darmo*, *Sztuka*, *Jak płakać w miejscach publicznych*, *Lekarz na telefon* oraz *Nie smućcie się. Ja zawsze będę z Wami*. Spektakle Teatru Jaracza w niecodziennych przestrzeniach były ofertą atrakcyjną zarówno dla mieszkańców regionu, jak i turystów. Zapewniły dostęp do propozycji kulturalnych na wysokim poziomie artystycznym i stanowiły uatrakcyjnienie oferty turystycznej. Łączna frekwencja wyniosła 98%, a we wszystkich pokazach festiwalowych uczestniczyło 2 095 widzów.

- W 2025 r. w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie uruchomiono edukacyjny program pilotażowy pn. *Teatr osiągalny. Teatr Jaracza dla szkół Warmii i Mazur*. Program miał na celu ułatwienie dostępu do spektakli uczniom z regionu poprzez dofinansowanie zakupu biletów wstępu przez samorząd województwa. Koszt biletu, który opłacał uczeń wynosił symboliczne 1 zł. Program skierowany był do zorganizowanych grup uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz ich opiekunów. Z programu skorzystały szkoły z 66 miejscowości. W programie zaprezentowano 49 spektakli w ramach 14 tytułów własnych Teatru: *Balladyna*, *Baśń o pięknej Parysadzcie i o ptaku Bulbulezarze*, *Jak płakać w miejscach publicznych*, *Mewa*, *Mireczek*, *Mitologia*. *Nie-boginie*, *Prawiek i inne czasy*, *Sztuka*, *W 80 dni dookoła świata*, *Złoty smok*, *Krzyżacy*, *Wesele*, *Wszyscy jesteście Belén*, *Smacznego*, *proszę Wilka!* Z programu wsparcie finansowe otrzymało 9 311 uczniów i opiekunów.

- W 2025 r. Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie obchodził jubileusz 100-lecia funkcjonowania oraz 80-lecia sceny polskiej w Olsztynie. Rok jubileuszowy rozpoczął się od sylwestrowo-noworocznego pokazu spektaklu *Setka Jaracza, czyli (prawie) sto sposobów na setne urodziny* w reżyserii Rafała Szumskiego według scenariusza Szymona Jachimka (stworzonego na zamówienie teatru). Scenariusz odwołuje się do historii i dorobku artystycznego Teatru. Spektakl był zabawną opowieścią o środowisku artystów, problemach, z którymi się borykają, o postaciach związanych z miastem i teatrem. Jubileusz stał się też tematem przewodnim Gali zorganizowanej 27 marca 2025 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru. Podczas uroczystości uhonorowano odznaczeniami państwowymi i nagrodami 14 zasłużonych pracowników Teatru. Tego samego dnia odbył się wernisaż fotografii *Zdemaskowani* – 29 nowych portretów aktorek i aktorów Teatru Jaracza wykonanych przez Łukasza Pepola. Wystawa wisiała w foyer Dużej Sceny. Ponadto 13 września 2025 r. przygotowano premierę adaptacji *Krzyżaków* Henryka Sienkiewicza w reżyserii Jana Klaty. Premierę *Krzyżaków* zaplanowano w miesiącu, w którym przypadała również setna rocznica pierwszej premiery w olsztyńskim Teatrze: *Faust* Goethego. Spektakl w reżyserii Jana Klaty już przed premierą okrzyknięto jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w kraju, zapowiadano go w mediach regionalnych i ogólnopolskich. Po premierze ukazało się wiele pozytywnych recenzji, a o Teatrze mówiono w całym kraju. Dodatkowo Teatr przygotował szereg wydarzeń cyklicznych i jednorazowych, które oscylowały wokół historii instytucji i miasta, aktywizowały środowisko artystyczne i zachęcały widzów z Polski i regionu do wizyt w olsztyńskim Teatrze, w tym m.in. Ogólnopolski Konkurs Literacki SZPRAJSA na tekst nawiązujący do działalności Teatru w Olsztynie oraz wydanie książki *Cały świat to ściema*, która ukazała się w wersji drukowanej, a także jako audiobook i ebook.

TEATR WARMII I MAZUR od 1925

- *Europejskie Dni Dziedzictwa* odbyły się w dniach 13-14 i 20-21 września 2025 r. pod hasłem przewodnim *W stronę architektury. Młode dziedzictwo*. Ubiegłoroczne hasło zachęcało do celebrowania dziedzictwa architektonicznego w jego

różnych wymiarach, podtytuł *Młode dziedzictwo* podkreślił potrzebę zwrócenia uwagi na młodsze obiekty, często niedoceniane i pomijane w powszechnej świadomości. W ramach *Europejskich Dni Dziedzictwa* w całym województwie odbyło się 25 wydarzeń, w tym spacery tematyczne, prelekcje, wystawy i warsztaty, podczas których mieszkańcy i turyści mogli poznać architekturę Warmii i Mazur. Wojewódzkie podsumowanie Europejskich Dni Dziedzictwa odbyło się 3 listopada 2025 r. w Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku. W spotkaniu uczestniczyli organizatorzy i współorganizatorzy wydarzeń na Warmii i Mazurach. Uczestnicy spotkania wysłuchali wykładu dr. Wojciecha Wólkowskiego pt. *Młode dziedzictwo na zamkach Warmii i Mazur*, poświęconego zamkom w kontekście modernizmu oraz obejrzeni pokaz walk rycerskich. Organizatorów wydarzeń Europejskich Dni Dziedzictwa na Warmii i Mazurach uhonorowano dyplomami uznania.

- *IX Forum Kultury Warmii i Mazur „...po słonecznej stronie ulicy”*, które odbyło się 18 września 2025 r. Do udziału w forum zapraszani są artyści i ludzie związani z kulturą, sztuką i edukacją, którzy dzięki swojej działalności rozślawiają Warmię i Mazury. Głównym punktem IX edycji *Forum Kultury* był benefis Romana Polańskiego – jednego z najwybitniejszych polskich reżyserów światowej sławy.

- *51. Ogólnopolskie Spotkania Zamkowe Śpiewajmy Poezję* zorganizowano w dniach 26-28 czerwca 2025 r. Głównym celem Spotkań Zamkowych jest edukacja artystyczna młodzieży, promocja różnorodnych form twórczości poetyckiej i ich związków z muzyką, inspiracja młodych talentów do poszukiwań artystycznych oraz rozwijanie umiejętności młodych wykonawców. Ubiegłoroczny festiwal aktywnie włączył się w program Międzynarodowego Święta Muzyki. W 2025 r. koncerty i wydarzenia odbywały się w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii, Amfiteatrze im. Czesława Niemena oraz w Auli Widowiskowo-Konferencyjnej im. Anny Wasilewskiej. Do konkursu zgłosiła się rekordowa ilość chętnych: 61 wykonawców, spośród których 11 zostało zaproszonych przez jury do udziału w finale.
- *Warmińsko-Mazurskie Dożynki Wojewódzkie*, odbyły się 21 września 2025 r. Wydarzenie organizowano w Muzeum Budownictwa Ludowego - Parku Etnograficznym w Olsztynku. Ideą

inicjatywy była popularyzacja dziedzictwa kulturowego i tradycji regionalnych oraz najciekawszych dziedzin plastyki ludowej, a także prezentacja bogactwa plonów oraz promocja dorobku kulturowego wsi województwa warmińsko-mazurskiego. Rozstrzygnięto konkursy na najpiękniejszy wieniec dożynkowy oraz stoisko dożynkowe kół gospodyń wiejskich. Wydarzeniu towarzyszyły kiermasz tradycyjnej żywności i rękodzieła oraz degustacje potraw regionalnych.

- 48. *Międzynarodowy Jarmark Folkloru*, odbył się w dniach 2-3 sierpnia 2025 r. w Węgorzewie. Była to największa impreza folklorystyczna w Polsce północno-wschodniej, prezentująca różnorodność kulturową tej części Europy. Organizatorem wydarzenia było Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Jarmark zgromadził wielbicieli kultury ludowej z Polski i zagranicy – twórców, rzemieślników i rękodzielników, śpiewaków i muzykantów. Swój kunszt śpiewaczy, taneczny, muzyczny prezentowali wykonawcy z Polski oraz państw ościennych. Podczas wydarzenia typowane były zespoły i soliści z województwa warmińsko-mazurskiego na *Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą*. W przeglądzie zespołów, kapel i solistów z województwa warmińsko-mazurskiego wzięło udział 47 podmiotów wykonawczych, w tym 13 zespołów śpiewaczych, 6 kapel, 17 solistów śpiewaków, 7 solistów instrumentalistów oraz 4 wykonawców w kategorii Mistrz-Uczeń.

- 24 października 2025 r. w Teatrze im. Aleksandra Sewruka w Elblągu została zorganizowana *Wojewódzka Inauguracja Roku Kulturalnego*. Wydarzenie zostało połączone z przypadającym jubileuszem 50-ciecia powstania Teatru. Podczas uroczystości zaprezentowano premierę spektaklu pn. *Jak Wam się podoba* połączoną z jubileuszową galą. Zaprezentowano krótkometrażowy film prezentujący historię instytucji oraz przegląd najważniejszych spektakli, które miały premierę na deskach Teatru w Elblągu. Ponadto zorganizowano i udostępniono widzom wystawę fotograficzną dokumentującą najważniejsze wydarzenia z jego historii.

Oprócz wydarzeń kulturalnych, samorząd województwa podjął również szereg działań mających na celu rozwój/modernizację infrastruktury kulturalnej. W 2025 r. województwo dofinansowało inwestycje realizowane przez samorządowe instytucje kultury, dzięki czemu:

- Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie rozpoczęła w 2025 r. realizację inwestycji pn. *Projekt i budowa organów*. Przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz samorządu województwa zadanie ma zostać ukończone w 2027 r.
- W 2025 r. Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu złożył wniosek o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEniKS 2021-

2027) projektu *Rozbudowa, przebudowa i remont Teatru im. Aleksandra Sewruka w Elblągu od ul. Karowej*.

- Zakupiono samochód na potrzeby Teatru im. Aleksandra Sewruka w Elblągu.
- Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie realizowało projekty:
  - Wykonanie aktualizacji wielobranżowych dokumentacji projektowych budowlano-wykonawczych oraz dokumentacji do programu FEnIKS 2021-2027,
  - Dostosowanie zamku kapituły warmińskiej w Olsztynie do obowiązujących wymogów z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz wykonanie centralnej serwerowni Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie,
  - Modernizacja infrastruktury teleinformatycznej Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie,
  - Wykonanie nowego przyłącza energetycznego budynku Magazynu Muzealiów,
  - Rozwój infrastruktury Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie,
  - Ludowe herbarium Warmii i Mazur,
  - Prace konserwatorskie i budowlane reliktyw pałacu Dohnów przy ul. Dąbrowskiego 54 w Morągu.
- Kontynuowano realizację projektu *Utworzenie Europejskiego Centrum Copernicus we Fromborku*. Przedsięwzięcie to realizowane przez Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku jest finansowane ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. *Centrum Copernicus* ma zdefiniować nową kategorię instytucji muzealnej, zarówno opowiadającej historię, jak i w historię aktywnie się angażującej oraz edukującej poprzez kulturę i rozrywkę.
- Rozpoczęto realizację projektu *Mała Litwa – Mazury. Lokalne dziedzictwo – transregionalna współpraca*. Przedsięwzięcie realizuje Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku przy dofinansowaniu ze środków Programu Interreg *Litwa-Polska 2021-2027*. Zadanie ma na celu popularyzację dziedzictwa kulturowego Małej Litwy i Mazur w społecznościach lokalnych po obu stronach granicy. Projekt zakłada budowę brakujących obiektów litewskich z zagrody prusko-litewskiego rolnika i rybaka: stajni, stodoły, piwnicy ziemnej z Pempen i chałupy rybackiej z Gilge oraz translokację stajni z Gilge. Nowo wybudowane obiekty będą dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami. W wyniku realizacji projektu powstanie także sieć dziedzictwa i współpracy: *Transgraniczny szlak Małej Litwy. Historia – kultura – architektura* będąca bazą informacji o miejscach kultury (muzea, izby, zabytki, wydarzenia) związanych z dziedzictwem Litwy Pruskiej.
- Rozpoczęto realizację inwestycji *Remont i modernizacja sali widowiskowej wraz z otoczeniem w budynku CEiIK przy ul. Parkowej 1 w Olsztynie*. Modernizacja obok robót remontowych, zapewni przystosowanie pomieszczeń do aktualnych potrzeb. Roboty remontowo – adaptacyjne nie zmienią sposobu użytkowania placówki, tylko poprawią jakość świadczonych usług kulturalnych. Nowa sala będzie miała około 190 miejsc siedzących na widowni ruchomej rozkładanej, około 40 krzeseł dostawianych oraz około 20 miejsc na balkonie/antresoli.

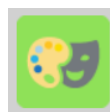
Na realizację zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego realizowanych w 2025 r. przeznaczono 540 tys. zł. Na konkurs wpłynęło łącznie 155 ofert, z czego do dofinansowania wybrano 44 zadania na kwotę 510 tys. zł. W 2024 r. były to natomiast 43 zadania na kwotę 500 tys. zł.

Na zadania z zakresu działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych przeznaczono 310 tys. zł. łącznie wpłynęło 38 ofert, z czego do dofinansowania wybrano 24 zadania na kwotę 300 tys. zł. Zrealizowano dodatkowo 1 zadanie w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2024 r. przeznaczono 150 tys. zł na realizację zadań z zakresu mniejszości narodowych i etnicznych. łącznie wpłynęły 22 oferty, z czego do dofinansowania wybrano 16 zadań na kwotę 150 tys. zł.

W 2025 r. samorząd województwa ufundował również liczne stypendia artystyczne i naukowe, a także przyznał nagrody w dziedzinie kultury. Były to m.in.:

- *Nagroda Naukowa Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego* przyznawana jest pracownikom naukowym uczelni wyższych, jednostek naukowych, instytucji badawczych oraz innych podmiotów realizujących zadania o charakterze badawczo-rozwojowym oraz zrzeszających środowisko naukowe, mających swoje siedziby lub oddziały na terenie województwa, za realizację projektu badawczego na terenie województwa lub dotyczącego zamieszkującego je społeczeństwa, a także zjawisk i procesów występujących na jego terytorium lub mające związek z województwem i jego społeczeństwem. W 2025 r. nagrodę przyznano zespołowi naukowemu w składzie: prof. dr hab. inż. Jerzy Juśkiewicz i dr hab. Bartosz Fotschki za innowacyjne podejście do badań naukowych, ich interdyscyplinarność oraz promowanie dzięki nim regionu.
- *Stypendia artystyczne Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, które przyznawane są w trybie konkursowym osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami. Wsparcie finansowe, przyznawane jest na określone projekty artystyczne, a kwota stypendium wynosi 8 tys. zł. W 2025 r. w ramach konkursu wpłynęło 98 wniosków, a stypendium przyznano 17 osobom na łączną kwotę 136 tys. zł. Dla porównania w 2024 r. przyznano również 17 stypendiów na łączną kwotę 136 tys. zł.

Diagram 29. Konkurs na realizację zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego

44 zadania

510 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury i Edukacji.

Diagram 30. Informacja o stypendiach artystycznych Marszałka Województwa

98 złożonych wniosków
Stypendium dla 17 osób
po 8 000 zł

136 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury i Edukacji.

- *Stypendia naukowe Marszałka Województwa za bardzo dobre wyniki w nauce oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne* przyznawane studentom w następujących dziedzinach:
  - nauk społecznych: ekonomia i finanse,
  - nauk ścisłych i przyrodniczych,
  - nauk medycznych i nauk o zdrowiu,
  - nauk inżynieryjno-technicznych,
  - pozostałych dziedzinach nauki/sztuki, w tym pozostałe dyscypliny nauki w dziedzinie nauk społecznych.

Na konkurs stypendialny w 2025 r. wpłynęły 124 wnioski. Przyznano 23 stypendia Marszałka Województwa. Ich łączna wartość wyniosła 200 tys. zł. Dla porównania, w 2024 r. przyznano 27 stypendiów, a ich łączna wysokość wyniosła 162 tys. zł.

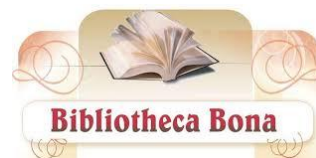
Diagram 31. Informacja o stypendiach naukowych Marszałka Województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury i Edukacji.

- *Nagrody Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury.* Nagroda ma na celu wyróżnienie i uhonorowanie osób i podmiotów w uznaniu ich dorobku, oryginalnego charakteru osiągnięć lub wspieranie i promocję istotnej działalności dla twórczości artystycznej w sposób szczególny przyczyniający się do upowszechniania lub ochrony kultury. W 2025 r. przyznano 14 nagród na łączną kwotę 154 tys. zł (w 2024 r. przyznano 15 nagród na kwotę 153,5 tys. zł).

- *Bibliotheca Bona* – nagroda pod patronatem marszałka województwa przyznawana od 2009 r. najlepszym bibliotekom publicznym w województwie, w kategorii bibliotek miejskich, miejsko-gminnych i gminnych. Jest symbolem pomysłowości i kreatywności dyrektorów bibliotek, których działalność zasługuje na wyróżnienie. W 2025 r. nagrodę *Bibliotheca Bona* za 2024 r. otrzymała Biblioteka Publiczna Gminy Braniewo im. Marii Zientary-Malewskiej.

- 21. Gala wręczenia *Literackiej Nagrody Warmii i Mazur - Wawrzyn*, która odbyła się 27 maja 2025 r. w Olsztynie we współpracy z Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych. Nagrodę Czytelników oraz Nagrodę Główną zdobyła Eliza Kącka za książkę *Wczoraj byłaś zła na zielono*, która została również laureatką ogólnopolskiej *Nagrody Literackiej Nike 2025* w obu wymienionych kategoriach. Po raz pierwszy – dzięki dodatkowemu wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego – wręczono też *Nagrodę Specjalną Wawrzyn*, którą otrzymała Joanna Wilengowska za książkę *Król Warmii i Saturna*.

- Laur *Najlepszym z Najlepszych* to wyróżnienie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przyznawane osobom, instytucjom, organizacjom lub firmom z regionu, które wyróżniły się na forum krajowym lub międzynarodowym, osiągnęły sukces i zostały docenione przez niezależne gremia lub przyczyniły się do promocji regionu w kraju oraz na świecie. W 2025 r. podczas 22. gali wręczono wyróżnienia w siedmiu kategoriach oraz dwa diamentowe laury za ponadprzeciętne osiągnięcia i inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego. Diamentowe laury otrzymały: Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie oraz Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu. W kategorii *Kultura* wyróżnienia otrzymały: Honorata Mierzejewska-Mikosza (reżyserka i aktorka teatru lalek), Marcelina Rucińska (skrzypaczka) oraz Elżbieta Grad (aktorka, lalkarz teatru lalek). W sumie w 2025 r. wyróżniono 20 podmiotów.

Oprócz przedsięwzięć kulturalnych, samorząd województwa podejmuje również działania na rzecz rozwoju edukacji w regionie. Przykładem tego jest współorganizacja wydarzeń naukowych z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim. Realizowana jest ona zgodnie z *Porozumieniem o współpracy* pomiędzy Województwem Warmińsko-Mazurskim a Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, zawartym 8 listopada 2021 r.

Samorząd województwa wspiera rozwój edukacji w regionie przez działalność szkół, dla których jest organem prowadzącym, a także realizując przedsięwzięcia z zakresu doskonalenia zawodowego kadry nauczycielskiej, edukację ekologiczną oraz lekcje biblioteczne. W 2025 r. w ramach powyższych działań podjęto następujące inicjatywy:

- **Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie:**
  - Zakończenie realizacji projektu pn. *Medyk niezmiennie na najwyższym poziomie* realizowanego w okresie 1 lutego 2024 r. do 31 lipca 2025 r. w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W ramach projektu zrealizowano szkolenia dla słuchaczy oraz szkolenia dla nauczycieli, a także unowocześniono kierunek technik usług kosmetycznych poprzez utworzenie nowoczesnej pracowni. Ponadto zmodernizowano pozostałe kierunki nauczane w szkole poprzez zakup urządzeń do pracowni szkolnych oraz dodatkowe wyposażenie wykorzystywane w procesie dydaktycznym.
  - Kontynuacja projektu KPO pt. *Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie*. Celem projektu jest lepsze dopasowanie kształcenia do rynku pracy oraz upowszechnianie uczenia się przez całe życie poprzez stworzenie w naszym województwie zaplecza instytucjonalnego na rzecz koordynacji ww. obszarów. Ponadto realizowano wsparcie we wdrażaniu, koordynacji i monitorowaniu Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na poziomie województwa poprzez realizację zoperacjonalizowanych programów wdrożeniowych.
  - Rozpoczęcie realizacji projektu pn. *Dodatkowe umiejętności zawodowe w Medyku* (okres realizacji 1 sierpnia 2025 r. – 31 lipca 2026 r.) w ramach programu regionalnego Fundusze

Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Celem projektu jest wsparcie na rzecz szkolnictwa średniego prowadzące do zdobycia umiejętności, kompetencji i/lub kwalifikacji zawodowych zgodnych z aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniem na regionalnym rynku pracy.

- **Szkoła Policealna im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu:**
  - Współrealizowanie projektu *Wyposażenie słuchaczy Szkoły Policealnej im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu w dodatkowe umiejętności zawodowe, poszerzenie posiadanych oraz zdobycie nowych kwalifikacji w obszarze kształcenia zawodowego*. Projekt realizowany jest przez Fundację Elbląg Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 w okresie 1 marca 2024 r. – 28 lutego 2026 r. Projekt dla słuchaczy Szkoły obejmuje realizację różnego rodzaju warsztatów zawodowych. Z kolei nauczycielom oferuje szkolenia związane z uzyskaniem lub doskonaleniem umiejętności zawodowych oraz warsztaty m.in. z zakresu *Skuteczna komunikacja z uczniem oraz Wypalenie zawodowe*.
  - Realizacja projektu pn. *DAJEMY SKRZYDŁA – wyposażenie słuchaczy Szkoły Policealnej im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu w dodatkowe umiejętności zawodowe, poszerzenie posiadanych oraz zdobycie nowych kwalifikacji w obszarze kształcenia zawodowego*. Projekt realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 w okresie 1 marca 2025 r. – 28 lutego 2027 r. Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji/kompetencji słuchaczy kształcących się w zawodach zgodnie z obecnymi kierunkami, zdobycie nowych kompetencji zawodowych nauczycieli oraz unowocześnienie bazy sprzętowej szkoły poprzez doposażenie pracowni podologicznej.
- **Szkoła Policealna im. Mikołaja Kopernika w Ełku:**
  - Organizacja 10. edycji wieczoru popularnonaukowego *Medyk Nocą*, podczas którego mieszkańcy Ełku mogli wysłuchać inspirujących wykładów z różnych dziedzin oraz bezpłatnie skorzystać z porad i usług przygotowanych w szkolnych pracowniach.
  - Udział w *Ełckim Festiwalu Zdrowia „600 powodów do zdrowia!”* zorganizowanym przez Urząd Miasta Ełku. Wydarzenie miało na celu przypomnieć wszystkim, jak ważne jest dbanie o kondycję zarówno fizyczną, jak i psychiczną. Na stoisku przygotowanym przez szkołę osoby chętne mogły skorzystać z bezpłatnych pomiarów ciśnienia krwi i saturacji, konsultacji stomatologicznych, instruktażu higieny jamy ustnej czy masaży dłoni. Można było też sprawdzić swoją wiedzę nt. profilaktyki i promocji zdrowia w quizie z nagrodami oraz poznać ofertę edukacyjną placówki i określić swoje preferencje zawodowe.
  - Organizacja cyklicznych bezpłatnych branżowych szkoleń dla mieszkańców Ełku i słuchaczy, mających na celu podniesienie umiejętności zawodowych słuchaczy i absolwentów szkoły oraz jej promocję na ełckim rynku usług z branży medycznej i usługowo-pielęgnacyjnej.
- **Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim:**
  - Nadanie z dniem 28 marca 2025 r. Szkole Podstawowej z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim oraz Liceum Ogólnokształcącemu z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim (wchodzącym w skład Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim z siedzibą przy ul. Szkolnej 6, 11-220 Górowo Iławeckie) imienia Mirona Sycza.

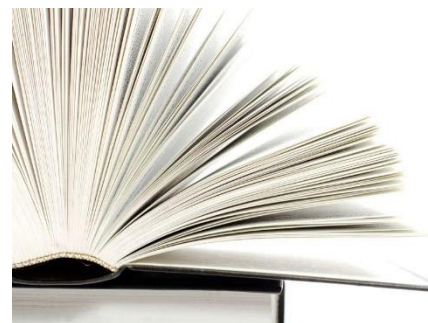
- Nadanie z dniem 26 maja 2025 r. sztandaru Zespołowi Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim.

Samorząd województwa wspiera rozwój edukacji w regionie również poprzez doskonalenie zawodowe kadry nauczycielskiej, edukację ekologiczną oraz lekcje biblioteczne przeprowadzane dla nauczycieli przedmiotów i nauczycieli bibliotekarzy.

- **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie** w ramach zadań statutowych realizował wiele przedsięwzięć, wśród których znalazły się m.in.:
  - Realizacja jako partner stowarzyszony projektu *BRIDGE Kulturalna i turystyczna edukacja mostem dla międzynarodowej współpracy sieciowej i budowy powiązań między partnerami* współfinansowany ze środków Programu INTERREG Południowy Bałtyk 2021-2027. Zamierzeniem projektu jest stworzenie sieci łączącej partnerów z Polski, Szwecji i Litwy, współpracujących w działaniach mających na celu wzmocnienie roli młodzieży jako twórców i odbiorców dziedzictwa kulturowego obszaru Południowego Bałtyku. Partnerami oraz partnerami stowarzyszonymi projektu są m.in. Stowarzyszenie gmin *Polskie zamki gotyckie*, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz pomorskiego.
  - Realizacja projektu *Profesjonalny rozwój nauczycieli Warmii i Mazur w obszarze kompetencji językowych* dofinansowanego przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+.
  - Organizacja doradztwa metodycznego.
  - Realizacja projektu pn. *Odkrywanie natury Warmii i Mazur*, którego celem była popularyzacja problematyki ekologii, geografii i historii regionu Warmii i Mazur wśród małych i dużych pasjonatów nauk przyrodniczych. W ramach projektu odbyły się: zielone lekcje dla nauczycieli i dzieci, konkursy oraz powstał materiał dydaktyczny - gra *Wędrówki palcem po mapie Warmii i Mazur*.
- **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu** w 2025 r. realizował m.in.:
  - Wyjazd edukacyjny propagujący edukację poza murami szkoły oraz sposoby dbania o środowisko naturalne i kulturę pn. *Natura i kultura III, czyli jak połączyć dbałość o czyste powietrze z dbałością o dziedzictwo kulturowe (cykl wyjazdów edukacyjnych dla nauczycieli)*.
  - Liczne szkolenia, warsztaty, webinary i konferencje dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniami.
  - Przebudowę budynku z dobudową windy zewnętrznej w ramach kompleksowego remontu budynku przy ul. Saperów 14F w Elblągu przeznaczonego na siedzibę Warmińsko - Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu oraz Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu. Inwestycja jest w całości finansowana z budżetu województwa. Planowany termin zakończenia to III kwartał 2026 r.
- W ramach finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli ze szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez samorząd województwa, przekazano w 2025 r. 4 szkołom i 4 placówkom oświatowym środki w kwocie niemal 132,9 tys. zł. Środki te zostały wydatkowane w 99,3%.
- W placówkach oświatowych naszego województwa realizowano zadania z zakresu edukacji ekologicznej. Działania te prowadziły Olsztyńskie i Elbląskie Centra Edukacji Ekologicznej, funkcjonujące w strukturach ośrodków doskonalenia nauczycieli. Przedsięwzięcia były możliwe

dzięki dotacjom z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie oraz współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.

- **Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie** w 2025 r. podejmowała wiele różnorodnych działań na rzecz wspomaganie pracy szkół i nauczycieli regionu. Były to m.in. spotkania, wystawy i warsztaty edukacyjne skierowane do uczniów, nauczycieli, rodzin i seniorów, takie jak:
  - *Spotkajmy się po pracy* – cykl spotkań realizowanych w formie koncertów, spotkań czytelniczych, wykładów, podczas których prezentowane są sylwetki i twórczość różnorodnych autorów: pisarzy, piosenkarzy, tancerzy itp.
  - *Warsztaty rodzinne* – literacko-plastyczne warsztaty adresowane są do dzieci w wieku 4-6 lat i ich rodziców.
  - *Kącik czytelniczy dla dzieci* – w jego ramach najmłodszy czytelnicy wraz z rodzicami/opiekunami mogą odkryć wartościowe książki dla dzieci i młodzieży, a także spędzić wtorkowe poranki z książką (podczas których odbywa się głośne czytanie dzieciom).
  - Warsztaty metodyczne dla nauczycieli.
  - *Wojewódzki Konkurs Pięknego Czytania Biblii 2025* – jego celami są: popularyzacja tekstu biblijnego, rozwijanie umiejętności recytacji i interpretacji tekstów kultury, doskonalenie dykcji i operowania głosem oraz promowanie idei pięknego czytania. Adresatami konkursu są uczniowie szkół ponadpodstawowych województwa warmińsko-mazurskiego.
- **Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Karola Wojtyły w Elblągu** w 2025 r. kontynuowała nieodpłatnie edukacyjne działania e-learningowe na platformie moodle w Bibliotecznym Centrum Zdalnej Edukacji. Kadra biblioteki prowadziła atrakcyjne, bezpłatne zajęcia edukacyjne – oferta była adresowana zarówno do przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, jak i do innych grup zorganizowanych. Proponowane zajęcia edukacyjne zapewniały uczestnikom rozwój kompetencji kluczowych i wpisują się w kierunki realizacji polityki oświatowej państwa. Biblioteka prowadziła również szkolenia dla nauczycieli, podczas których dążono do zainspirowania ich do szukania nowych pomysłów na pracę z uczniami. Tematyka tych spotkań była różnorodna i promowała zachowanie w procesie dydaktycznym równowagi pomiędzy nowoczesnością a tradycyjnymi formami pracy. W ofercie znajdują się formy prezentujące narzędzia TIK i pomysły na ich wykorzystanie podczas lekcji oraz warsztaty dotyczące nowych metod pracy z książką, edukacyjnych walorów gier planszowych czy zabaw podwórkowych. Celem jest wspieranie nauczycieli na każdym etapie pracy zawodowej.

Wśród działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rzecz kultury i edukacji jest również udzielanie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w ramach udzielanych dotacji celowych.

- W 2025 r. samorząd województwa przekazał 726 tys. zł (tj. o 211 tys. zł więcej niż w 2024 r.) 16 jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowych na realizację zadań z zakresu kultury. Większość udzielonych przez samorząd dotacji wspiera cyklicznie corocznie powtarzające się imprezy kulturalne oraz działania związane z kulturą. Wspierane są działania bibliotek, centrów kultury, centrów sztuki, orkiestr kameralnych, muzeów oraz zespołów pieśni i tańca.
- Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazał dotację dla 13 Powiatowych Bibliotek Pedagogicznych oraz Miejskiej Biblioteki Pedagogicznej, która wyniosła łącznie 2,3 mln zł.
- W związku z pożarem, jaki miał miejsce w Szkole Podstawowej im. ks. Jana Twardowskiego w Szkotowie, pomoc finansową z budżetu samorządu województwa w wysokości 14 194 zł otrzymała również Gmina Kozłowo. Pozwoliło to na dofinansowanie wyposażenia szkoły, zapewniając uczniom oraz nauczycielom ciągłość edukacji w odpowiednich warunkach.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego niezmiennie nadzoruje 12 instytucji kultury, których wykaz przedstawiono na diagramie nr 32.

Diagram 32. Instytucje kultury nadzorowane przez Samorząd Województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury i Edukacji.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego nieprzerwanie nadzoruje 8 jednostek oświaty, których wykaz przedstawiono na diagramie nr 33.

Diagram 33. Jednostki oświaty nadzorowane przez Samorząd Województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury i Edukacji.

6.4. Zdrowie

Stan zdrowia mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego jest kluczowym czynnikiem determinującym jakość życia, rozwój społeczno-gospodarczy regionu oraz efektywność systemu ochrony zdrowia. Polityka samorządu województwa nakierowana jest na działania sprzyjające rozwojowi nowoczesnej i dostępnej dla każdego opieki zdrowotnej, uwzględniającej strukturę demograficzną społeczeństwa, w tym problem starzejącego się społeczeństwa. Dostęp do opieki zdrowotnej, profilaktyka chorób, promocja zdrowego stylu życia oraz czynniki środowiskowe mają istotne znaczenie dla kształtowania sytuacji życiowej mieszkańców Warmii, Mazur i Powiśla.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

W celu podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa w budżecie województwa w 2025 r. zaplanowano 980 tys. zł na realizację zadań z zakresu edukacji, promocji i profilaktyki zdrowotnej (tj. o 115 tys. zł więcej niż w 2024 r.). O przyznanie dotacji z budżetu województwa na działania obejmujące edukację, promocję i profilaktykę zdrowotną wśród mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego ubiegały się organizacje pozarządowe oraz podmioty lecznicze, dla których organem tworzącym jest samorząd województwa. Z 60 złożonych ofert dotacje zostały przyznane 22 podmiotom na realizację 50 programów zdrowotnych. W 2025 r. na ten cel wydatkowano łącznie 837,5 tys. zł. Dla porównania, w 2024 r. z 62 złożonych ofert, dotacje na kwotę 716 tys. zł przyznane zostały 22 podmiotom na realizację 51 programów zdrowotnych.

Diagram 34. Realizacja zadań z zakresu edukacji, promocji i profilaktyki zdrowotnej

**50 programów
zdrowotnych
(22 podmioty)**

837,5 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Zdrowia.

W 2025 r. opracowano projekt *Programu Polityki Zdrowotnej dla aktywnych zawodowo mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego*, koncentrujący się na profilaktyce i rehabilitacji leczniczej związanej z przewlekłym bólem kręgosłupa. Dokument został przygotowany na podstawie Rekomendacji nr 70/2025 z 31 października 2025 r., wydanej przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, dotyczącej zalecanych technologii medycznych, działań realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków ich wdrażania w zakresie profilaktyki przewlekłych bólów kręgosłupa. Projekt *Programu* zostanie poddany konsultacjom z gminami i powiatami województwa, a po ich zakończeniu nastąpi jego wdrożenie. Termin realizacji programu planowany jest na lata 2026–2028, a jego finansowanie zostało zabezpieczone ze środków europejskich oraz budżetu państwa w kwocie 9 665 tys. zł. Program ukierunkowany został na rehabilitację leczniczą jako kluczowy element profilaktyki ułatwiający powrót do pracy lub utrzymanie zatrudnienia. Skierowany jest do osób pracujących narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, potrzebujących świadczeń rehabilitacyjnych w celu podjęcia lub powrotu do zatrudnienia.

W poprzednim roku opracowano także *Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030* dla województwa warmińsko-mazurskiego. Dokument stanowi kontynuację Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia na lata 2019-2022 dla województwa warmińsko-mazurskiego, co pozwala

w dalszym ciągu prowadzić prozdrowotną politykę ochrony zdrowia psychicznego w sposób umożliwiający i ułatwiający mieszkańcom województwa warmińsko-mazurskiego podejmowanie działań ukierunkowanych na ochronę, wzmocnienie i zwiększenie potencjału zdrowia psychicznego.

W 2025 r. Departament Zdrowia podjął się realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej pn. *Zdrowie na Warmii i Mazurach*. Kampania polegała na podniesieniu świadomości i wiedzy mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego na temat szerokokorozumianej profilaktyki zdrowotnej oraz zasobów ochrony zdrowia na Warmii i Mazurach. W ramach kampanii wyprodukowano oraz wyemitowano w paśmie telewizyjnym o zasięgu regionalnym, a także na stronie internetowej nadawcy 8 odcinków audycji telewizyjnej. Materiał skupiał się na przedstawieniu mieszkańcom województwa warmińsko-mazurskiego wysokospecjalistycznych usług medycznych świadczonych przez podmioty lecznicze, dla których Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest organem tworzącym, w zakresie najistotniejszych problemów zdrowotnych oraz działań profilaktycznych realizowanych na terenie województwa. Ponadto w ramach kampanii został przygotowany i opublikowany cykl 8 artykułów edukacyjno-profilaktycznych, udostępnionych na stronie internetowej i w mediach społecznościowych wydawcy.

We wrześniu 2025 r. odbyło się szkolenie wyjazdowe z zakresu funkcjonowania administracji samorządowej w obszarze zdrowia w świetle obowiązujących i zapowiadanych regulacji prawnych. Szkolenie zorganizowane zostało dla przedstawicieli podmiotów leczniczych (szpitali) z województwa warmińsko-mazurskiego oraz pracowników Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Jeden z wykładów pt. *Elastyczne Przekształcenia Szpitali, Konsolidacja i Nowe Świadczenia – Perspektywa Ministerstwa Zdrowia*, wygłosił przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia. Tego typu inicjatywa w regionie odbyła się po raz trzeci i spotkała się z dużym zadowoleniem uczestników.

Samorząd województwa, realizując zadanie dotyczące kształcenia podyplomowego lekarzy i lekarzy dentyistów oraz organizacji i nadzoru nad przebiegiem staży podyplomowych, zawarł w 2025 r. 43 umowy na realizację staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów z podmiotami do tego uprawnionymi (w 2024 r. zawarto 46 umów). Zapewniono także, zgodnie z ramowym programem stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentyisty, realizację szkoleń z zakresu transfuzjologii klinicznej, profilaktyki zakażeń HIV, diagnostyki i leczenia AIDS, profilaktyki onkologicznej i leczenia bólu, orzecznictwa lekarskiego, bioetyki i prawa medycznego oraz komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, zdrowia publicznego w tym profilaktyki dotyczącej szczepień ochronnych.

Na terenie województwa w 2025 r. staż podyplomowy odbywało łącznie 247 stażystów, w tym: 224 lekarzy i 23 lekarzy dentyistów (w 2024 r. staż odbyło 262 stażystów, w tym: 237 lekarzy i 25 lekarzy dentyistów). Na podstawie uzyskanych danych z podmiotów leczniczych aktualizowano listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyistów. Na koniec 2025 r. na ww. liście wpisanych było 56 podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży z 292 miejscami stażowymi.

Diagram 35. Realizacja staży w województwie warmińsko-mazurskim

**43 umowy
na realizację staży**

**224 lekarzy i 23
lekarzy dentyistów**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Zdrowia.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego po raz kolejny podjął decyzję o wspieraniu finansowym studentów kształcących się na kierunku lekarskim na IV, V, VI roku udzielając im stypendium w wysokości 2500 zł miesięcznie przez 9 miesięcy w roku akademickim 2024/2025. W budżecie województwa na 2025 r. na stypendia przeznaczono 225 tys. zł dla dziesięciu studentów deklarujących, że po ukończeniu studiów rozpoczną jedną z deficytowych specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, psychiatrii dzieci i młodzieży, geriatry, neurologii, neurologii dziecięcej, onkologii klinicznej, medycyny ratunkowej oraz położnictwa i ginekologii (określonych przez zarząd województwa na każdy rok akademicki). W roku akademickim 2024/2025 udzielono stypendium sześciu studentom i wydatkowano na przyznane stypendia łącznie 135 tys. zł (w roku akademickim 2023/2024 udzielono stypendium czterem studentom, na łączną kwotę 85 tys. zł).

W 2025 r. wydano X zaktualizowane opracowanie *Przewodnika o dostępnych formach: opieki zdrowotnej, pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej i opieki w stanach kryzysu psychicznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin oraz ofiar sytuacji kryzysowych w województwie warmińsko-mazurskim*. Wersja elektroniczna przewodnika została zamieszczona na stronie internetowej urzędu.

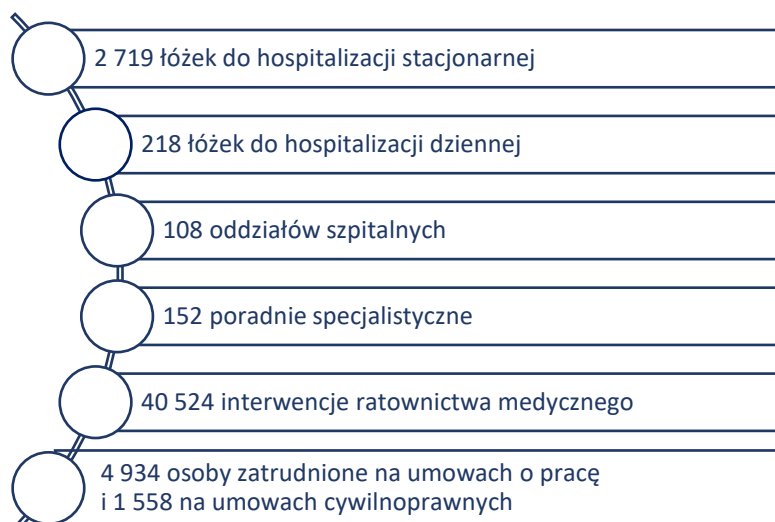
Samorząd województwa prowadzi 14 podmiotów leczniczych w formie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, wśród których są:

4 szpitale specjalistyczne	3 szpitale psychiatryczne	2 szpitale rehabilitacyjne	5 jednostek niebędących szpitalami
<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie • Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu • Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie • Warmińsko-Mazurskie Centrum Chorób Płuc w Olsztynie 	<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie • Szpital Psychiatryczny Samodzielny Publiczny ZOZ w Węgorzewie • Szpital Psychiatryczny św. Antoniego Wielkiego we Fromborku 	<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Górowie Iławeckim • Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Ameryce 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych Doren w Różewcu • Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Reszlu • Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny dla Dzieci i Młodzieży w Elblągu • Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Olsztynie • Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Olsztynie

Diagram 36 przedstawia dane dotyczące działalności wojewódzkich jednostek ochrony zdrowia w 2025 r.

W ubiegłym roku zrealizowano szereg inwestycji, dzięki którym w znaczący sposób poprawiły się warunki i możliwości leczenia pacjentów. Nakłady inwestycyjne w wojewódzkich jednostkach ochrony zdrowia pochodzące z budżetu samorządu województwa przekroczyły w 2025 r. wartość 25,2 mln zł. Zrealizowano następujące inwestycje:

Diagram 36. Dane dotyczące wojewódzkich jednostek ochrony zdrowia w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Zdrowia.

- *Zakup sprzętu medycznego do zabiegów operacyjnych ratujących życie dzieci.* Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie zapewnił najwyższe standardy w zakresie leczenia operacyjnego przy użyciu nowego sprzętu medycznego. Dofinansowanie wyposażenia sali operacyjnej ze środków samorządu województwa wsparło zakup lamp operacyjnych, stanowisk do znieczulania, respiratorów, inkubatora operacyjnego, materacy grzewczych i defibrylatora z kardiowerterem.
- *Zakup bronchoskopów do bronchonawigacji wraz z procesorem wideo.* Samorząd województwa zakupił dwa bronchoskopy do bronchonawigacji dla Warmińsko-Mazurskiego Centrum Chorób Płuc w Olsztynie, które pozwalają zajrzeć w obszar płuca aż do opłucnej, głębiej niż robi to zwykły bronchoskop. Przy jego pomocy można skutecznie diagnozować małe zmiany, kwalifikujące się do leczenia operacyjnego czy innych form leczenia radykalnego. Nowy sprzęt pozwoli na wykonywanie dokładniejszych badań i zminimalizowanie kosztów wykonywanych procedur medycznych.
- *Zakup aparatu do znieczulania dla Warmińsko-Mazurskiego Centrum Chorób Płuc w Olsztynie.* Nowy aparat zapewniający pracę w większości warunków przestrzennych oraz wspierający wentylację chroniącą płuca. Aparat posiada nowoczesne rozwiązania anestezyjologiczne, jest precyzyjny i wspiera bezpieczną, sprawną i skupioną na pacjencie opiekę.

Dodatkowo w 2025 r. w podmiotach leczniczych kontynuowano lub uruchomiono realizację następujących projektów inwestycyjnych:

- Budowa budynku na potrzeby Centrum Urazowego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego (WSS) w Olsztynie polegająca na utworzeniu Szpitalnego Klinicznego Oddziału Ratunkowego (SKOR). Jest to strategiczna inwestycja dla regionu Warmii i Mazur, która ma na celu stworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawę funkcjonowania publicznego systemu ratownictwa medycznego przez usprawnienie działania wszystkich obszarów udzielania pomocy medycznej w zakresie niezbędnym do stabilizacji funkcji życiowych osób, u których wystąpiło nagłe zachorowanie lub pogorszenie stanu zdrowia. Nowy SKOR stanie się nowoczesnym publicznym ośrodkiem szybkiego diagnozowania i terapii, spełniającym wymogi określone przez Ministra Zdrowia w zakresie szpitalnego oddziału ratunkowego. Inwestycja o wartości ok. 90 mln zł realizowana jest w ramach

Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych (dofinansowanie 65 mln zł). Nowy trzykondygnacyjny budynek o powierzchni ok. 3 500 m² powstaje na terenie szpitala. W 2025 r. kontynuowano prace budowlane.

- *SYGNAŁ PIERWSZY - SYGNAŁ OSTATNI: Budowa Północnego Centrum Psychiatrii Dziecięcej.* Zadanie realizowane jako kolejny etap wieloletniego projektu, który jest dofinansowany z programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. Projekt stanowi realizację strategicznego z punktu widzenia regionu przedsięwzięcia dotyczącego zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Rok 2025 przyniósł dwa przełomowe wydarzenia:

- W maju 2025 r. uruchomiono Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży (30 miejsc) oraz Poradnię Zdrowia Psychicznego w Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Ameryce, korzystając z dostosowanej istniejącej infrastruktury szpitalnej. Uruchomienie oddziału stanowi odpowiedź na pilne potrzeby regionu w zakresie opieki psychiatrycznej nad najmłodszymi mieszkańcami.

- 9 października 2025 r. Komitet Sterujący przy Ministerstwie Zdrowia zatwierdził plan finansowy inwestycji na kwotę 165 mln zł. Docelowo w Ameryce powstanie Północne Centrum Psychiatrii Dziecięcej z min. 180 miejscami hospitalizacji stacjonarnej, hostelem terapeutycznym oraz oddziałem psychiatrii sądowej dla nieletnich – jedno z największych tego typu centrów w Polsce.

- Utworzenie Centrum Leczenia Wad Twarzoczaszki, Mózgoczaszki i Chorób Rzadkich - to największa inwestycja w regionie dla najmłodszych mieszkańców i będzie pierwszym tego typu ośrodkiem w Polsce. Centrum stanie się miejscem, gdzie dzieci i młodzież cierpiący na przewlekłe i wymagające leczenia operacyjnego schorzenia znajdą kompleksową pomoc. W planach jest także utworzenie Centrum Chorób Serca u Dzieci, które odpowie na rosnące potrzeby zdrowotne najmłodszych pacjentów.

17 kwietnia 2025 r. podpisano umowę z firmą Budimex S.A. na budowę siedmiokondygnacyjnego budynku (D3) w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie. Całkowita wartość programu inwestycyjnego wynosi 181,3 mln zł i jest w 100% finansowana z Funduszu Medycznego. W nowym budynku zaplanowano m.in. 4 sale operacyjne, Oddział Neurochirurgii Dziecięcej oraz Oddział Neurogenetyki i Chorób Rzadkich. Planowane zakończenie budowy to czerwiec 2027 r.

- Modernizacja opieki onkologicznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu. W 2025 r. kontynuowano dwa komplementarne projekty modernizacji infrastruktury onkologicznej:

- Modernizacja z Rządowego Funduszu Polski Ład (25,7 mln zł) – przebudowa II piętra budynku wielofunkcyjnego na potrzeby Oddziału Onkologicznego z Pododdziałem Chemioterapii oraz III piętra na potrzeby Diennej Chemioterapii w celu ograniczenia transmisji zakażeń i poprawy warunków leczenia pacjentów onkologicznych. W grudniu 2025 r. zakończono roboty budowlane.

- Modernizacja i rozwój opieki onkologicznej z KPO (90,6 mln zł) – w dniu 23 maja 2025 r. podpisano umowę na realizację projektu z Ministerstwem Zdrowia. W dniu 14 lipca 2025 r. podpisano umowę na dobudowę nowego pięciokondygnacyjnego skrzydła onkologicznego (wartość robót budowlanych: 43,9 mln zł). W ramach projektu przewidziano również zakup systemu robotycznego oraz automatu do przygotowywania leków cytostatycznych o łącznej wartości 17,3 mln zł.

- Modernizacja Zakładu Patomorfologii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie. Projekt o wartości ponad 43,2 mln zł (dofinansowanie z Krajowego Planu Odbudowy: 20,5 mln zł) obejmujący dobudowę nowoczesnych laboratoriów, przebudowę istniejącej infrastruktury z wymianą instalacji oraz cyfryzację obrazów mikroskopowych. W marcu 2025 r. ogłoszono przetarg na modernizację. Prace budowlane prowadzone są bez przerywania bieżącego funkcjonowania zakładu.
- Rozwój kardiologii i kardiochirurgii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie. Projekt *Zakupy dla serca* o wartości 30,8 mln zł (dofinansowanie z KPO: 28,6 mln zł) obejmujący zakup specjalistycznego sprzętu kardiologicznego i kardiologicznego: pompy do krążenia pozaustrojowego, ECMO, echokardiografu 3D, stołu operacyjnego, defibrylatorów, angiografów i aparatury monitorującej. W 2025 r. szpital uzyskał przyznanie dofinansowania. Realizacja zakupów zaplanowana do 30 czerwca 2026 r.

Kluczowe projekty inwestycyjne realizowane w 2025 r. w podmiotach leczniczych samorządu województwa:

Projekt	Wartość	Źródło finansowania	Kamienie milowe 2025 r.
Centrum Wad Czaszki i Chorób Rzadkich (Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy - Olsztyn)	181,3 mln zł	Fundusz Medyczny (100%)	Umowa z Budimex S.A. (17.04.2025)
Centrum Psychiatrii Dziecięcej (Ameryka)	165 mln zł	FEWiM, budżet państwa, wkład własny	Uruchomienie oddziału (V.2025), zatwierdzenie planu fin. (9.10.2025)
Onkologia (Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu)	90,6 mln zł	KPO	Umowa z MZ (23.05), umowa na budowę (14.07.2025)
Centrum Urazowe / Szpitalny Kliniczny Oddział Ratunkowy (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie)	90 mln zł	Polski Ład (65 mln zł)	Kontynuacja prac budowlanych
Patomorfologia (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie)	43,2 mln zł	KPO (20,5 mln zł)	Przetarg (III.2025), rozbudowa trwa
Kardiologia (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie)	30,8 mln zł	KPO (28,6 mln zł)	Przyznanie dofinansowania
Onkologia (Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu)	25,7 mln zł	Polski Ład (21 mln zł)	Zakończenie robót (XII.2025)

6.5. Bezpieczeństwo publiczne

Samorząd województwa konsekwentnie inwestuje w bezpieczeństwo publiczne w regionie. Poprawa infrastruktury, wyposażenie w sprzęt i środki transportu, a także działania służące wzrostowi efektywności i skuteczności służb wpływają pozytywnie na wysoki poziom zapewniania bezpieczeństwa mieszkańcom Warmii i Mazur.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

W 2025 r. samorząd województwa przekazał 200 tys. zł na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na pokrycie kosztów związanych z zakupem nieoznakowanego samochodu wraz z wideo-rejestratorem na potrzeby warmińsko-mazurskiego garnizonu Policji. Na wsparcie Komendy Wojewódzkiej Policji w 2024 r. przekazano taką samą kwotę.

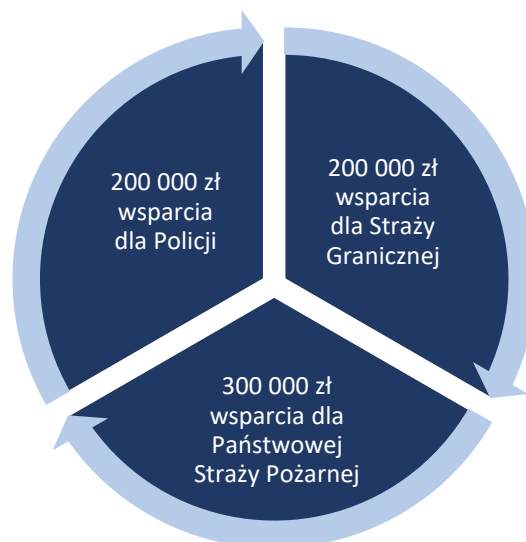

Na Fundusz Wsparcia Straży Granicznej w 2025 r. przekazano 200 tys. zł. na zakup 3 pojazdów typu ATV (quad) wraz z wyposażeniem oraz bezzałogowego statku powietrznego (drona) wraz z oświetleniem i akcesoriami. Analogiczną kwotę na wsparcie Straży Granicznej przekazano także w 2024 r.

Na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej (PSP) samorząd województwa przekazał 300 tys. zł. Środki te przeznaczone na zakup 6 lekkich samochodów rozpoznawczo-ratowniczych dla jednostek PSP z województwa warmińsko-mazurskiego. W 2024 r. wsparcie to wyniosło 200 tys. zł.

Diagram 37. Wsparcie Samorządu Województwa dla służb bezpieczeństwa publicznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biuro ds. Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego.

W 2025 r. udzielono również wsparcia finansowego w wysokości 1,85 mln zł 36 jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) z 32 gmin województwa warmińsko-mazurskiego. Pozwoliło to na doposażenie jednostek w sprzęt przeciwpożarowy oraz budowę i modernizację obiektów. Ponadto około 25 tys. zł wydatkowano na zakup nagród konkursowych w ramach zawodów OSP.

W 2025 r. dotacje w łącznej wysokości 820 tys. zł z przeznaczeniem na budowę i modernizację remiz strażackich otrzymało 19 gmin (20 jednostek OSP). Natomiast 7 gmin otrzymało dotacje o łącznej wysokości 180 tys. zł na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Dodatkowo dzięki dotacjom o łącznej wysokości 350 tys. zł 8 gmin zakupiło samochody ratowniczo-gaśnicze. Ponadto gmina wiejska Nowe Miasto Lubawskie (obecnie gmina Bratian) otrzymała 500 tys. zł na budowę kompleksu szkoleniowo-treningowego dla Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w miejscowości Gwiździny.

W 2025 r. dofinansowano również zadanie z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizowane przez Powiat Giżycki, przekazując środki w wysokości 30 tys. zł. Zadanie obejmowało zakup drona służącego

do lokalizacji osób zaginionych na wodzie i lądzie, monitorowania sytuacji kryzysowych (m.in. pożarów, powodzi i wypadków) oraz wsparcia działań służb ratowniczych i porządkowych.

Niezależnie od działań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zarząd województwa w 2025 r. realizował również zadania z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. W ramach tych działań zakupiono dwa agregaty prądotwórcze oraz jeden miernik do wykrywania promieniowania/skażeń dla podmiotów leczniczych województwa warmińsko-mazurskiego. Agregat prądotwórczy o wartości blisko 900 tys. zł trafił do Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Olsztynie. Drugi agregat o wartości 150 tys. zł przekazano Szpitalowi Rehabilitacyjnemu w Górowie Iławeckim. Natomiast dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie zakupiono sprzęt do wykrywania skażeń o wartości 18 tys. zł.

W 2025 r. zarząd województwa udzielił organizacjom pozarządowym 7 dotacji z zakresu ratownictwa wodnego. Ich celem było zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych Warmii i Mazur (na Wielkich Jeziorach Mazurskich, Zalewie Wiślanym, akwenach powiatu ełckiego, iławskiego, ostródzkiego, mrągowskiego, braniewskiego i in.). Dotacje celowe w łącznej wysokości 540 tys. zł przeznaczone na wsparcie realizacji następujących zadań:

- zapewnienie stanu gotowości ratowniczej:
  - pełnienie stałych dyżurów ratowników wodnych,
  - prowadzenie patroli na obszarach wodnych,
  - utrzymanie i funkcjonowanie pracy biura koordynującego działania ratowników,
  - ubezpieczenie ratowników zatrudnionych w organizacjach ratowniczych oraz ratowników wolontariuszy, sprzętu, mienia,
  - opłaty za media,
  - doposażenie grup ratowniczych w środki transportu lądowego i wodnego, sprzęt i ekwipunek niezbędny do prowadzenia działań ratowniczych,
  - prowadzenie dokumentacji technicznej,
  - aktualizacja i doskonalenie wiedzy i umiejętności ratowników w zakresie wykonywanych zadań związanych z ratownictwem wodnym – doskonalenie kadry ratowniczej,
- prowadzenie działań ratowniczych,
- utrzymanie gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego,
- prowadzenie dokumentacji wypadków.

Diagram 38. Wsparcie zadań z zakresu ratownictwa wodnego

**7 dotacji
na realizację 7 zadań**

540 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

WSPÓŁPRACA

7. Współpraca

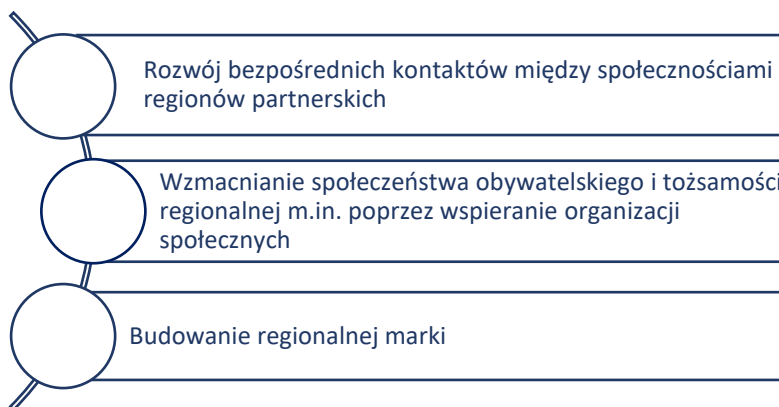
7.1. Współpraca międzynarodowa

Efektywna współpraca międzynarodowa stanowi jeden z priorytetów działalności samorządu województwa. Poszukiwanie synergii w relacjach międzyludzkich, jak i międzyinstytucjonalnych jest naturalnym sposobem wzmacniania zasobów każdego człowieka oraz każdej organizacji. Dlatego też zarząd województwa podejmuje szereg działań, mających na celu budowanie szeroko pojętego współdziałania.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Za koordynację realizacji *Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego* (uchwała nr XX/324/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 grudnia 2025 r.) odpowiada Biuro Współpracy Międzynarodowej Gabinetu Marszałka Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Uwarunkowania oraz cele współpracy międzynarodowej wymagają bezpośredniej realizacji wielu przedsięwzięć, a także współdziałania na licznych płaszczyznach z innymi komórkami urzędu marszałkowskiego oraz jednostkami organizacyjnymi województwa. Wybrane cele realizacji zadań wynikających z *Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego* przedstawione zostały na diagramie nr 39.

Diagram 39. Cele realizacji zadań wynikających z Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Międzynarodowej Gabinetu Marszałka.

W 2025 r. trwały prace nad aktualizacją *Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, dla których tło stanowiły między innymi: zerwanie stosunków międzyregionalnych z obwodem królewieckim Federacji Rosyjskiej, nowa forma prawna Euroregionu Bałtyk, współpraca samorządowa z regionem Dolj w Rumunii czy rozwijające się kontakty gospodarcze z Republiką Korei. Na potrzebę aktualizacji wpływ miała także aktualna sytuacja geopolityczna, która spowodowała przesunięcie akcentu we współpracy zagranicznej w stronę kwestii bezpieczeństwa i odporności społecznej.

W marcu 2025 r. odbyła się konferencja *Granica UE-Rosja: wyzwania i perspektywy dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. Wzięli w niej udział parlamentarzyści i samorządowcy. Tematem wydarzenia była trudna sytuacja regionów przygranicznych w obliczu agresji Rosji na Ukrainę. Podkreślano, że Warmia i Mazury, które mają ponad dwustukilometrową granicę z Federacją Rosyjską, szczególnie mocno odczuwają aktualną sytuację geopolityczną. Podczas wydarzenia samorządowcy i politycy

z województwa warmińsko-mazurskiego wystosowali petycję do Przewodniczącej Komisji Europejskiej, Ursuli von der Leyen. W dokumencie podpisanym przez marszałka województwa, starostów, prezydentów, burmistrzów i wójtów z naszego regionu czytamy m.in.: *...Wyjątkowe wyzwania wymagają wyjątkowych działań. Dlatego wzywamy Komisję Europejską do stworzenia specjalnych instrumentów finansowych ukierunkowanych na politykę spójności UE w sposób, który umożliwi skuteczną odbudowę gospodarczą, zatrzymanie odpływu ludności i wzmocnienie lokalnych społeczności wschodnich regionów granicznych. Jeśli Europa naprawdę wierzy w solidarność i odporność, musi działać teraz, aby chronić tych, którzy stoją na pierwszej linii frontu tego kryzysu. Regiony te muszą posiadać nie tylko środki bezpieczeństwa, ale także silne gospodarki, stabilne społeczności i perspektywy dla przyszłych pokoleń...* Ponadto podczas konferencji zaprezentowany został raport pt. *Dostosowanie polityk do radzenia sobie z wyzwaniami rozwoju regionalnego spowodowanymi agresją Rosji na Ukrainę*, wypracowany w ramach międzynarodowego projektu *Regio-Silience*, którego Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego był liderem. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Europejskiego Komitetu Regionów.

W maju 2025 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizował czwartą edycję konferencji dotyczącej współpracy ponadnarodowej organizacji pozarządowych. Tematem była *Granica we współpracy międzynarodowej – szansa czy bariera rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego*. Wydarzenie składało się z dwóch części. Podczas pierwszego bloku przedstawiciele wybranych organizacji pozarządowych opowiedzieli o tym, jak sytuacja po 24 lutego 2022 r. przeorientowała współpracę regionalnych organizacji pozarządowych z partnerami z obwodu królewieckiego na współpracę z organizacjami z innych regionów. Podczas drugiego bloku, mającego formę panelu dyskusyjnego, zaproszeni goście opowiedzieli o swoich doświadczeniach w zakresie współpracy ponadnarodowej z organizacjami pozarządowymi w kontekście zmienionego otoczenia międzynarodowego.

Z kolei pod patronatem Polskiej Prezydencji w Radzie UE, 21 maja 2025 r. w Brukseli, odbyło się seminarium *Shielding EU democracy from malign interference and disinformation. Perspective of frontline border regions (Ochrona demokracji UE przed złośliwą ingerencją i dezinformacją. Perspektywa regionów przygranicznych na pierwszej linii frontu)*. Wydarzenie zorganizowane zostało z inicjatywy województwa warmińsko-mazurskiego w ramach planu działań Domu Polski Wschodniej w Brukseli

na 2025 r., a partnerem wydarzenia było Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE. W wydarzeniu wzięli udział samorządowcy i eksperci.

Województwo jest aktywne także w obszarze bałtyckim. Od 1999 r. jest członkiem Euroregionu Bałtyk (ERB). Od swoich początków ERB dąży do osiągnięcia celów takich jak: poprawa warunków życia mieszkańców, promocja związków i kontaktów wśród lokalnych społeczności oraz podejmowanie działań na rzecz bardziej zrównoważonego rozwoju w regionie.

Po 1 stycznia 2025 r. w skład Euroregionu Bałtyk wchodziło 7 organizacji członkowskich z 3 krajów położonych nad Morzem Bałtyckim: Danii, Polski i Szwecji. Pod koniec 2024 r. z udziału w organizacji zrezygnowało Stowarzyszenie Region Kłajpeda (Litwa). W dalszym ciągu zawieszony w prawach członka organizacji pozostawał obwód królewiecki (Federacja Rosyjska). W 2025 r. organizacje członkowskie przeprowadziły procedury wypowiedzenia umowy o utworzeniu Euroregionu Bałtyk z 1998 r., a 28 października 2025 r. odbyło się posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk, które podjęło decyzję o rozwiązaniu organizacji po upływie 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Zaplanowane rozwiązanie Euroregionu Bałtyk miało związek z procesem tworzenia nowej organizacji, która zastąpiła istniejącą dotychczas strukturę. Nowa formuła – Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk – zapewnia organizacji osobowość prawną. 6 czerwca 2025 r. Minister Spraw Zagranicznych RP wyraził zgodę na utworzenie ww. ugrupowania oraz zatwierdził jego Konwencję i Statut. Podobne procedury w swoich krajach przeprowadzili pozostali członkowie założyciele z Danii i Szwecji. 15 stycznia 2026 r. MSZ wydał decyzję o wpisaniu Ugrupowania do rejestru Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej.

Od 26 stycznia 2025 r. do grona 21 przedstawicieli Polski w Europejskim Komitecie Regionów należy Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Marcin Kuchciński. Europejski Komitet Regionów to unijna instytucja, która została powołana do życia w 1994 r. na mocy Traktatu z Maastricht. W jego skład wchodzi 329 przedstawicieli europejskich regionów i miast. Komitet wpływa na ustawodawstwo UE poprzez wydawanie opinii na temat propozycji legislacyjnych Komisji Europejskiej. Członkowie Komitetu mają również uprawnienia do wyrażania opinii z własnej inicjatywy, które przekładane są Radzie, Komisji i Parlamentowi Europejskiemu. Marszałek uczestniczy w pracach Komisji Obywatelstwa, Sprawowania Rządów, Spraw Instytucjonalnych i Zewnętrznych (CIVEX) oraz Zasobów Naturalnych (NAT). Ponadto, marszałek województwa jest zastępcą członka Konferencji Władz Regionalnych i Lokalnych na rzecz Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP). Został również członkiem Grupy roboczej ds. Mołdawii, której celem jest wspieranie mołdawskich władz lokalnych i regionalnych w przygotowaniach do członkostwa w UE. Jest to wyraz zainteresowania samorządu województwa budowaniem kontaktów z partnerami mołdawskimi – zwłaszcza w kontekście planowanego zaangażowania podmiotów z Mołdawii w realizację przyszłych projektów międzynarodowych.

Od 2023 r. województwo warmińsko-mazurskie współpracuje z rumuńskim Okręgiem Dolj. W 2025 r. regiony wspólnie pracowały nad aplikacją projektową do Funduszu Współpracy Inicjatywy Środkowoeuropejskiej (CEI). Wniosek został zatwierdzony do realizacji. Projekt zakłada wymianę wiedzy specjalistycznej i doświadczeń między partnerami oraz podnoszenie świadomości pracowników samorządowych i mieszkańców regionów: województwa warmińsko-mazurskiego, okręgu Dolj i obwodu rówieńskiego, na temat nowych mechanizmów manipulowania informacjami oraz narzędzi służących do weryfikacji wiarygodności informacji. Wybrani przedstawiciele władz regionalnych uczestniczący w wizytach studyjnych i konferencji, będą dzielić się zdobytą wiedzą ze swoimi

współpracownikami i partnerami z innych regionów. Mieszkańcy trzech regionów będą mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat zagrożeń związanych z rozpowszechnianiem fałszywych czy zmanipulowanych informacji. Przyczyni się to do budowania odporności społecznej na współczesne zagrożenia hybrydowe.

We wrześniu 2025 r. marszałek województwa spotkał się (online) z Oleksandrem Kowalem, Przewodniczącym Rówieńskiej Obwodowej Administracji Państwowej. Rozmowa dotyczyła między innymi aktualnej sytuacji na Ukrainie i w partnerskim Obwodzie Rówieńskim. Ukraiński szef regionu przede wszystkim wyraził wdzięczność władzom i mieszkańcom naszego województwa oraz Polski za wsparcie narodu ukraińskiego – zarówno tych, którzy walczą w obronie swojego kraju, jak i tych, którzy znaleźli schronienie w Polsce po wybuchu konfliktu. Wskazał także, z jakimi wyzwaniem mierzy się obecnie administracja i mieszkańcy Obwodu.

W październiku 2025 r. z inicjatywy Związku Ukraińców w Polsce zorganizowano spotkanie dla przedstawicieli samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych ze wschodnich obwodów Ukrainy, którzy zainteresowani byli doświadczeniami naszego województwa w realizacji polityki regionalnej oraz współpracą województwa z organizacjami

pozarządowymi. Podczas wizyty ukraińscy partnerzy wysłuchali prezentacji Pełnomocnik Marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, która zaprezentowała ponad 20-letnie doświadczenia w budowaniu kontaktów samorządu z organizacjami społecznymi w regionie. W drugiej części spotkania wizję rozwoju regionalnego województwa zaprezentował Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej. Ukraińscy urzędnicy byli pod wrażeniem programów i narzędzi wsparcia, z których korzystają samorządy lokalne na Warmii i Mazurach, a także wpływu funduszy europejskich na ich rozwój.

Samorząd województwa wspiera także samorządy i organizacje społeczne w rozwijaniu kontaktów międzynarodowych. Wyrazem tego są konkursy:

- Konkurs pn. *WM dla WM. Wsparcie współpracy międzynarodowej JST w województwie warmińsko-mazurskim*. Celem konkursu jest wspieranie zaangażowania samorządów lokalnych z województwa w realizację przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym, w szczególności budujących nowe i wzmacniających już istniejące międzynarodowe partnerstwa samorządowe. W ramach konkursu wybrano do dofinansowania 21 projektów na łączną kwotę 120 tys. zł, z czego zrealizowano 20 projektów na kwotę 112,9 tys. zł (w 2024 r. zrealizowano 10 projektów na kwotę 54,7 tys. zł).

Diagram 40. Projekty zrealizowane w ramach Konkursu pn. *WM dla WM. Wsparcie współpracy międzynarodowej JST w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r.*

20 projektów

112,9 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Międzynarodowej Gabinetu Marszałka.

- Otwarty konkurs ofert w obszarze integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami na wykonanie zadań samorządu województwa warmińsko-mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Konkurs jest doskonałym narzędziem intensyfikacji aktywności lokalnych społeczności z Warmii i Mazur na arenie międzynarodowej. Dzięki wsparciu samorządu województwa realizowane są projekty m.in. z obszaru współpracy organizacji z zakresu kultury i edukacji oraz sportu. Projekty angażują różne grupy, w tym w szczególności kobiety, osoby starsze, młodzież, zarówno z obszarów miejskich, jak i wiejskich. Na realizację 14 projektów przeznaczono kwotę 130 tys. zł, z czego zrealizowano 13 projektów na łączną kwotę 114,8 tys. zł (w 2024 r. zrealizowano 11 projektów na kwotę 90 tys. zł).

Diagram 41. Wsparcie integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych

13 projektów

114,8 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Współpracy Międzynarodowej Gabinetu Marszałka.

Szczegółowe dane dotyczące współpracy międzynarodowej województwa dostępne są w *Informacji o realizacji współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r.* – corocznym materiale informacyjnym, podsumowującym działania samorządu województwa podjęte w danym roku na arenie międzynarodowej⁴.

Na skuteczną współpracę międzynarodową wpływa funkcjonowanie Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli. Podstawowymi celami działania Biura Regionalnego są: ochrona interesów regionu Warmii i Mazur w instytucjach Unii Europejskiej, promocja regionu oraz działanie na rzecz integracji regionu ze strukturami Unii Europejskiej.

W swojej działalności Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli koncentruje się na zadaniach informacyjnych, kontaktach z instytucjami Unii Europejskiej, wspieraniu władz lokalnych i regionalnych, wspieraniu instytucji i podmiotów oraz organizowaniu wizyt studyjnych, konferencji, obsłudze delegacji oraz działaniach w ramach inicjatywy Dom Polski Wschodniej w Brukseli (DPW).

W ramach realizacji zadań informacyjnych, prowadzona jest – wspólnie przez wszystkie biura działające w strukturze DPW – strona internetowa www.eastpoland.eu. Znajdują się tam informacje na temat bieżącej działalności instytucji unijnych, a także działań DPW podejmowanych na forum europejskim. Ponadto od 2017 r. Dom Polski Wschodniej publikuje średnio raz w miesiącu newsletter dotyczący aktualnych wydarzeń w Brukseli oraz kwartalne monitoringi legislacyjne monitorujące następujące

⁴ Dokument dostępny jest na stronie internetowej: https://warmia.mazury.pl/images/Departamenty/Departament_Wspolpracy_Miedzynarodowej/Informacja_o_realizacji_wsp%C3%B3lpracy_mi%C4%99dzynarodowej_WW-M_w_2025.pdf

polityki: przemysłową, rozwoju obszarów wiejskich, zdrowotną, badań i innowacji oraz polityki spójności. Adresatami newslettera są instytucje z województw Polski Wschodniej. Newsletter przekazywany jest w formie elektronicznej (e-mail), a swoim zasięgiem obejmuje kilkuset odbiorców. W 2025 r. przygotowano i rozesłano 9 newsletterów. Dodatkowo Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r. na bieżąco monitorowało następujące zagadnienia: przedsiębiorczość, Wspólna Polityka Rolna, Polityka Spójności, nauka, badania i rozwój, obronność. W 2025 r. przygotowano 17 monitoringów dotyczących następujących polityk: polityka badań i innowacji, polityka spójności, polityka zdrowotna, polityka przemysłowa, polityka rozwoju obszarów wiejskich.

Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli w 2025 r. skupiło swoją działalność na następujących obszarach:

1. Promocja sektora turystycznego:

- Targi rowerowe *Bike Brussels* – 21-23 marca

Województwo Warmińsko-Mazurskie po raz kolejny pokazało się na międzynarodowej scenie. Biuro w Brukseli zaprezentowało bogatą ofertę turystyki rowerowej oraz malownicze szlaki, które przyciągają miłośników dwóch kółek z całego świata. To była doskonała okazja, by pokazać, jak piękne i dostępne są nasze regiony dla rowerzystów.

- Europejski Komitet Regionów – wydarzenie promujące Polskę i jej regiony (w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE) – 2 kwietnia

Kilkuset samorządowców z całej Unii Europejskiej miało okazję cieszyć się smakami Polski, degustując regionalne przysmaki oraz poznając naszą tradycyjną kuchnię, a także zapoznać się z ofertą turystyczno-kulturalną m.in. województwa warmińsko-mazurskiego.

- Weekend Polski w parku miniatur Mini-Europe w Brukseli (w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE) – 26-27 kwietnia

Przez dwa dni odwiedzający park korzystali z różnorodnego programu atrakcji z wielu zakątków Polski, a także zobaczyli dwie nowe miniatury z Warszawy – Pałac na Wyspie oraz Pomnik Fryderyka Chopina z parku Muzeum Łazienki Królewskie. Na to wydarzenie Województwo Warmińsko-Mazurskie zaprosiło do Brukseli w formie rekonstrukcji historycznej, postać Mikołaja Kopernika, który opowiadał o swoich niezwykłych odkryciach, o życiu na Warmii oraz ciekawostkach z regionu. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 4 000 osób z całego świata.

2. Współpraca z NGO

Jednym z priorytetowych projektów we współpracy z innymi biurami regionalnymi w Brukseli jest organizacja seminariów w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast #EURegionsWeek, którego 23. edycja odbyła się w dniach 13-15 października 2025 r. Województwo Warmińsko-Mazurskie wzięło udział w konglomeracie zbudowanym wspólnie z biurami następujących regionów: Umbria (Włochy), Kastylija-La Mancha (Hiszpania), Turyngia (Niemcy), Obwód Rówieński (Ukraina). Myślą przewodnią konglomeratu było *Prawo do pozostania odblokowujące potencjał każdego terytorium*. Wspólnie zorganizowane wydarzenie *We say we stay* odbyło się 15 października. Nasze województwo zaprezentowało projekt realizowany przez Federację Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-

Mazurskiego FOSA: *Regionalna Strefa Pomocy – Centrum Informacji i Koordynacji na rzecz osób niesamodzielnych i ich rodzin.*

W ramach funkcjonowania Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli zorganizowano również dwa przedsięwzięcia wspierające samorządy lokalne:

- Wizyta studyjna w Brukseli dla starostów z Warmii i Mazur – 18-21 lutego

Podczas pobytu uczestnicy mieli okazję zapoznać się z funkcjonowaniem Biura Regionalnego w Brukseli, instytucji wspierających rozwój regionalny oraz możliwościami współpracy na arenie międzynarodowej.

- Wizyta w Brukseli burmistrzów miast z Warmii i Mazur zrzeszonych w międzynarodowej sieci Cittaslow – 25-27 marca

Program spotkań przygotowany przez Biuro Regionalne w Brukseli obejmował kluczowe zagadnienia dotyczące współpracy międzynarodowej, finansowania unijnego oraz priorytetów rozwoju europejskich miast i miasteczek.

3. Wsparcie uczelni wyższych

- Spotkanie w Brukseli z przedstawicielkami Europejskiej Akademii Medycznych i Społecznych Nauk Stosowanych z Olsztyna – 3 kwietnia

Dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli opowiedziała o funkcjonowaniu biur regionalnych w Brukseli, a także zorganizowała spotkanie z zakresu programu Erasmus+ oraz programów związanych ze zdrowiem i zdrowym starzeniem się. Goście odwiedzili także Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Brukseli.

- Wizyta studyjna w Brukseli studentów Akademii Finansów i Biznesu Vistula Filia w Olsztynie – 24-26 czerwca

Goście zapoznali się funkcjonowaniem Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oraz DPW, poznali założenia i wszechstronne działania, jakie mogą zostać sfinansowane w ramach programu Erasmus+.

W ramach funkcjonowania Domu Polski Wschodniej w Brukseli, czyli działalności 5 województw Polski Wschodniej: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, w 2025 r. zorganizowano również szereg przedsięwzięć i inicjatyw, tj.:

- Organizacja 8 spotkań eksperckich z cyklu *Kawa z ekspertem* adresowanych do odbiorców z regionów Polski Wschodniej, dotyczących następujących zagadnień:
  - *Skuteczne poszukiwanie partnerów do konsorcjum w programie Horyzont Europa* – 18 lutego,
  - *Clean Industrial Deal – nowy kierunek dla europejskiej gospodarki* – 12 marca,
  - *Zostań ekspertem oceniającym wnioski w Horyzoncie Europa* – 14 marca,

- *Program Badawczo-Szkoleniowy Euratom: Innowacje, Bezpieczeństwo i Zrównoważony Rozwój* – 24 marca,
  - *Rola i znaczenie Społecznego Funduszu Klimatycznego* – 15 kwietnia,
  - *Zostań i rozwijaj się – jak UE wspiera młodych w regionach Polski* – 24 czerwca,
  - *Zastosowanie wodoru i atomu w kontekście technologii podwójnego zastosowania* – 9 lipca,
  - *Europejska Rada Innowacji w akcji – szanse dla naukowców i przedsiębiorców* – 25 września.
- Organizacja 6 konferencji merytorycznych na następujące tematy:
    - *Rozwój systemów żywnościowych w Europie. Badania i innowacje na rzecz zdrowszej, zrównoważonej i odpornej przyszłości* – 17 marca,
    - *Europejskie Fundusze w Praktyce: Polska Wschodnia i Europa* – 7 kwietnia,
    - *Ochrona demokracji UE przed złośliwą ingerencją i dezinformacją. Perspektywa regionów przygranicznych na pierwszej linii frontu* – 21 maja,
    - *Współpraca transgraniczna – wyzwania dla bezpieczeństwa i rozwoju* – 27 czerwca,
    - *Dolina Wodorowa – przekrojowa perspektywa dla rozwoju Europy i Polski Wschodniej* – 30 września,
    - *Trzy wymiary Inicjatywy Trójmorza – regionalny, naukowy i parlamentarny* – 2 października.
  - Organizacja w Brukseli jednej wspólnej wizyty studyjnej *Polityka Spójności w Transformacji – Perspektywa Regionów Polski Wschodniej* (8-9 grudnia), która skierowana była do pracowników urzędów marszałkowskich zajmujących się zagadnieniem.
  - Organizacja i współorganizacja 6 wydarzeń promocyjnych i kulturalnych:
    - Targi *Fiets en Wandelbeurs* w Utrechcie – 14-16 lutego

Jest to jedno z najważniejszych wydarzeń branżowych w Europie, które łączy miłośników turystyki rowerowej, pieszej i aktywnej. Jednym z wystawców, którzy zaprezentowali swoje atrakcje była Polska, a pośród nich Dom Polski Wschodniej, który na swoim stoisku podczas tych prestiżowych targów, aktywnie promował trasy rowerowe oraz inne unikalne atrakcje turystyczne wszystkich regionów działających w ramach DPW.
    - Dzień Polski w Brukseli – 28 czerwca

Piknikowa prezentacja m.in. regionów Polski oraz sponsorów wydarzenia w przestrzeni publicznej w Brukseli, która odbyła się pod egidą Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE na zakończenie polskiej prezydencji w Radzie UE. Województwa Polski Wschodniej zaprezentowały swoje atrakcje pod jednym namiotem. Prezentację Warmii i Mazur przygotowały wspólnie Departamenty: Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa oraz Turystyki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a gościem specjalnym była postać w formie rekonstrukcji historycznej Mikołaja Kopernika.

- *Polish BBQ – Bez krawata i bez szpilek* – 3 lipca

Dom Polski Wschodniej wziął udział w wydarzeniu, zorganizowanym przez *Business & Science Poland* z okazji zakończenia polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, gdzie na stoisku Domu Polski Wschodniej promował bogactwo i różnorodność regionów Polski Wschodniej.

- 9. edycja zawodów biegowych *Polish Run* w Brukseli na dystansie 10 km zorganizowana przez Dom Polski Wschodniej w Brukseli – 6 września

Przygotowania do tego wydarzenia koordynowała dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli. Ta edycja cieszyła się rekordową frekwencją zarówno w biegu na 10 km, jak i w biegu dla dzieci. Na linii startu w brukselskim hipodromie stanęło 2 000 biegaczy, by wziąć udział w zawodach Europa Trail – Brussels 10 km, z czego aż 613 osób pobiegło w *Polish Run*. Organizatorem wydarzenia był Dom Polski Wschodniej w Brukseli, a partnerami m.in. Polska Organizacja Turystyczna, Stałe Przedstawicielstwo RP przy NATO, Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE oraz czasopismo *Zatopek*. Wydarzenie skierowane było do mieszkańców Belgii i krajów sąsiadujących, przedstawiciele instytucji europejskich oraz dyplomatów.

- Klub Przyjaciół DPW: Szlakiem Pisarzy Polski Wschodniej – 15 października

Celem wydarzenia była promocja w Brukseli regionów Domu Polski Wschodniej poprzez ukazanie, jak literatura kształtuje naszą kulturę, łączy historię i współczesność oraz wzmacnia poczucie tożsamości i dumy z dziedzictwa regionów Polski Wschodniej. Spotkanie stanowiło również okazję do zaprezentowania dorobku literackiego pisarzy związanych z województwami Polski Wschodniej oraz do promocji działań Domu Polski Wschodniej podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli. W spotkaniu wzięło udział 35 osób – w tym przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, przedstawiciele regionów Polski w Brukseli, partnerzy zagraniczni i polscy działający w Brukseli, przedstawiciele polskich instytucji i organizacji. Zadbano o możliwość bezpośrednich rozmów i nawiązania kontaktów między uczestnikami, w tym nawiązania współpracy kulturalnej i edukacyjnej.

- Koncert młodych talentów z Polski Wschodniej oraz Wigilia (10 grudnia), podczas której nastąpiło przekazanie koordynacji nad działaniami wspólnymi Domu Polski Wschodniej w Brukseli przez Województwo Warmińsko-Mazurskie Województwu Lubelskiemu. Wydarzenie było skierowane m.in. do przedstawicieli Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE, Europejskiego Komitetu Regionów, Ambasady RP w Królestwie Belgii, przedstawicielstw instytucji polskich w Brukseli, przedstawiciele NATO, delegacji rządów marszałkowskich województw Polski Wschodniej oraz biur regionalnych w Brukseli. W wydarzeniu uczestniczyło ok. 120 osób.
- W 2025 r. odbyły się dwa posiedzenia Grupy Roboczej Domu Polski Wschodniej w Brukseli. Uczestniczyli w nich przedstawiciele Domu Polski Wschodniej oraz pracownicy rządów marszałkowskich województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego

i warmińsko-mazurskiego. Celem pierwszego spotkania (18 marca) było m.in. omówienie sprawozdania z działalności Domu Polski Wschodniej w Brukseli za 2024 r. oraz Planu Działań DPW na 2025 r. Drugie posiedzenie odbyło się w dniach 27-29 sierpnia w Sułcu. Jego celem było m.in. omówienie sprawozdania z realizacji i aktualizacja Planu Działań Domu Polski Wschodniej w Brukseli w 2025 r., przedstawienie propozycji oraz dyskusja na temat Planu Działań na 2026 r. W każdym z posiedzeń uczestniczyło po ok. 20 osób.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli prezentowane są w corocznym sprawozdaniu zatwierdzanym przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Sprawozdanie z działalności Biura za okres listopad 2024 r.–październik 2025 r. zostało przyjęte podczas sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 16 grudnia 2025 r.

7.2. Dialog społeczny i współpraca z organizacjami pozarządowymi

Samorząd województwa od początku swojego funkcjonowania współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przy realizacji zadań publicznych (podmioty zwane w dalszej treści łącznie: organizacjami pozarządowymi).

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Olsztynie, według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowanych było ogółem 5 838 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 1 138 fundacji – łącznie 6 976 podmiotów (o 192 więcej niż w 2024 r.). Po uwzględnieniu Kościoła katolickiego (646), innych kościołów i związków wyznaniowych (120), liczba podmiotów społecznych w regionie wyniosła ponad 7,7 tys.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywała się na podstawie uchwalonych przez sejmik województwa programów współpracy. W 2025 r. obowiązywały:

- 1) *Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025* przyjęty uchwałą nr V/116/24 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 września 2024 r.,
- 2) *Program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2027* przyjęty uchwałą nr XXXII/480/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 listopada 2021 r.

W 2025 r. współpraca samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi odbywała się w siedemnastu obszarach tematycznych (priorytetach):

- 1) Edukacja, profilaktyka i promocja zdrowia publicznego,

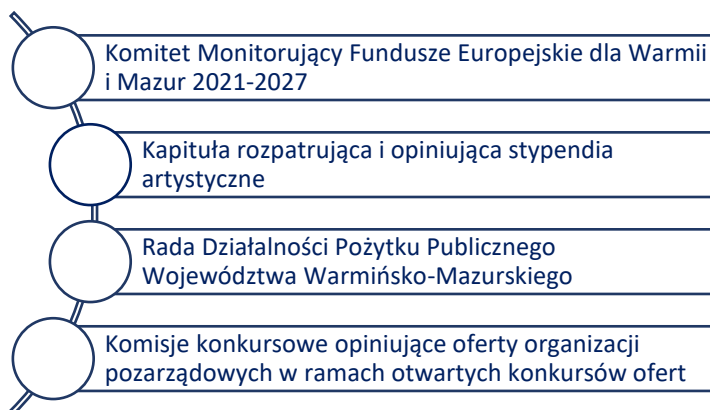
- 2) Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy,
- 3) Rozwój kultury fizycznej,
- 4) Integracja europejska i współpraca międzynarodowa,
- 5) Upowszechnianie i ochrona praw konsumenta,
- 6) Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego,
- 7) Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- 8) Rozwój turystyki,
- 9) Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych,
- 10) Aktywizacja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich,
- 11) Polityka społeczna,
- 12) Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży,
- 13) Rozwój sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego,
- 14) Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 15) Żywność i ochrona dziedzictwa kulinarnego,
- 16) Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej oraz pielęgnowanie polskości,
- 17) Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych.

Współpraca ta odbywa się na następujących trzech płaszczyznach:

1) *Włączanie organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych*

Organizacje pozarządowe, najczęściej poprzez swoich przedstawicieli, biorą aktywny udział w tworzeniu i monitorowaniu realizacji dokumentów wojewódzkich, uczestnicząc w pracach różnego rodzaju grup/zespołów roboczych – opiniujących, doradczych, a także konsultacyjnych. Przykłady gremiów, w których w 2025 r. uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawione zostały na diagramie nr 42.

Diagram 42. Przykłady gremiów z udziałem organizacji pozarządowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego powołuje również grupy robocze do opracowania i monitoringu programów współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi w poszczególnych obszarach tematycznych (np. sport, współpraca międzynarodowa, turystyka, obszary wiejskie). W ich skład wchodzi przedstawiciele administracji samorządowej oraz organizacji pozarządowych. W 2025 r., tak jak rok wcześniej, funkcjonowało 14 grup roboczych powołanych uchwałą nr 25/465/25/VII Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 czerwca 2025 r. Na 106 ich członków, 58 to przedstawiciele organizacji pozarządowych – ponad 54%. Dodatkowo w 2025 r. działała również *Wojewódzka Rada Sportu w Olsztynie* powołana uchwałą

nr 40/743/24/VII Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 września 2024 r. – na 16 członków, 11 to przedstawiciele NGO.

Szczególną platformą współpracy międzysektorowej jest Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powołana w 2011 r. przez marszałka województwa w celu praktycznej realizacji dialogu obywatelskiego. Rada składa się z 20 członków (10 przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz 10 przedstawicieli administracji, w tym przedstawiciela wojewody oraz 2 przedstawicieli sejmiku województwa). Rozpoczynając funkcjonowanie w marcu 2025 r. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego VI kadencji (2025-2028) odbyła łącznie 4 posiedzenia. Przedstawiciele Rady aktywnie brali udział w spotkaniach ogólnopolskiego Konwentu Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego.

W 2025 r. samorząd województwa, podobnie jak w latach poprzednich, współpracował

RADA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z Radą Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, będącą wojewódzką, ponadbranżową reprezentacją sektora pozarządowego w regionie. Współpraca miała charakter bieżący, zgodny z potrzebami sektora pozarządowego, a także dotyczyła ustalania form wsparcia rozwoju potencjału organizacji pozarządowych, planowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), w tym w szczególności wolontariatu.

Organizacje pozarządowe uczestniczyły również przy wyborze ofert konkursowych do dofinansowania z budżetu województwa, składanych przez organizacje w ramach otwartych konkursów ofert organizowanych przez zarząd województwa na realizację zadań samorządu województwa. W 2025 r. zarząd województwa powołał 19 komisji konkursowych, w składzie których na 144 członków, 24 osoby zostały wskazane przez organizacje pozarządowe (16,7%).

Inną formą włączania organizacji pozarządowych w tworzenie polityk publicznych są konsultacje społeczne, stanowiące ważny element podejmowania decyzji odpowiadających potrzebom mieszkańców. Najczęściej organizacje pozarządowe uczestniczą w pracach (w tym w konsultacjach) nad opracowaniem programów współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi.

W 2025 r. samorząd województwa ogłosił 18 konsultacji (umieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce *Konsultacje społeczne*), które dotyczyły projektów uchwał oraz programów i dokumentów o charakterze wojewódzkim.

Diagram 43. Aktywność organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych

18 konsultacji społecznych samorządu województwa (wobec 6 w 2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

W procesie konsultacji społecznych w 2025 r. uwagi zgłosiły 4 organizacje pozarządowe i podmioty, w skład których wchodzi przedstawiciele III sektora. łącznie mieszkańcy

i organizacje pozarządowe w konsultacjach społecznych organizowanych przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego przekazali 6 uwag.

2) *Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych*

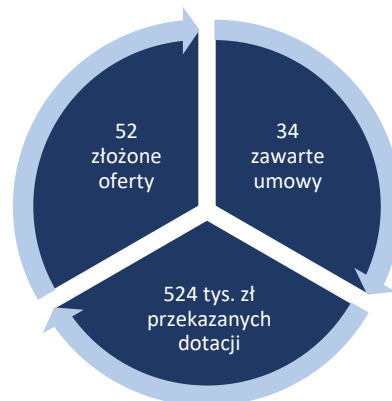
Współpraca w tym obszarze odbywa się przede wszystkim poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym zadań publicznych samorządu województwa wymienionych w rocznym programie współpracy, głównie po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert.

Udział organizacji pozarządowych w realizacji zleconych zadań publicznych samorządu województwa, mających szczególny wpływ na rozwój społeczeństwa obywatelskiego regionu – w zakresie rozwoju sektora pozarządowego, w tym wolontariatu, promocji wolontariatu, działań na rzecz młodzieży oraz pielęgnowania polskości i tradycji narodowej – przedstawia diagram nr 44.

Organizacje pozarządowe realizując zadania publiczne samorządu województwa wnoszą swój udział własny w postaci wolontariatu, pracy społecznej członków organizacji, który co roku stanowi ok. 10% wartości zrealizowanych przez NGO zadań zleconych, a także środków finansowych pozyskanych z innych źródeł – publicznych lub prywatnych. Innym rodzajem wkładu jest włączenie do zadania zasobów materialnych organizacji, pomieszczeń, urządzeń itp. Jest to, oprócz najważniejszego aspektu społecznego zlecenia zadań publicznych JST organizacjom obywatelskim, ważny ekonomiczny argument podejmowania współpracy z NGO przez samorządy.

Zlecenie zadań publicznych przez samorząd województwa jest najpopularniejszą, jednak nie jedyną formą współpracy z partnerami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wykonywania zadań własnych JST. Realizując zadania publiczne z zakresu podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej oraz pielęgnowania polskości, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego współpracuje z organizacjami kombatanckimi i zrzeszającymi osoby represjonowane z regionu, a także organizacjami patriotyczno-historycznymi oraz młodzieżą szkolną, samorządami lokalnymi oraz służbami mundurowymi.

Diagram 44. Realizacja konkursów dla organizacji pozarządowych w 2025 r. w zakresie zadań Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

18 stycznia 2025 r. zorganizowano po raz piąty uroczyste obchody Dnia Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach. Odbyły się one w Działdowie z dużym zaangażowaniem miejskiego i powiatowego samorządu oraz Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej. Obchody zostały ustanowione uchwałą nr XVI/294/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego corocznego czczenia pamięci ofiar tragedii spowodowanych przez oba totalitaryzmy, do jakich doszło w regionie, w szczególności w latach 1939-1956,

w tym w formie honorowania Dnia Pamięci Ofiar Obu Totalitaryzmów na Warmii i Mazurach.

Samorząd województwa realizuje także szereg zadań na rzecz seniorów, m.in. w zakresie wsparcia organizacji senioralnych i funkcjonowania reprezentacji seniorów w regionie. Od 2016 r. samorząd województwa pomaga przy organizacji i funkcjonowaniu inicjatywy obywatelskiej jaką jest Ogólnopolski Parlament Seniorów – delegatura warmińsko-mazurska. Spotkania członków parlamentu, którzy są reprezentantami organizacji senioralnych naszego regionu, odbywają się 3-5 razy w roku.

Ponadto w 2025 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie organizowano zbiórki darów w ramach akcji przedsięwziętych Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa pn. *FOSa dzieciom i seniorom*.

3) *Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie infrastruktury współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności*

Oprócz zlecania zadań publicznych i udzielania na ten cel dotacji, współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się poprzez wspólne wydarzenia, inicjatywy, konferencje, szkolenia itp., przyczyniające się do zwiększenia potencjału organizacji. Przedsięwzięcia organizacji pozarządowych są obejmowane honorowym patronatem marszałka województwa. Samorząd również, w miarę możliwości, bezpłatnie użycza swoich pomieszczeń na działalność organizacji, przekazuje materiały promocyjne, uczestniczy w organizowanych przez nie wydarzeniach, umieszcza informacje na swojej stronie internetowej www.warmia.mazury.pl oraz na profilu Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, w serwisie społecznościowym Facebook. Wzajemne wsparcie i współpraca odbywają się praktycznie na co dzień. Tworzą one również warunki do rozwoju społecznej aktywności. Jednym z takich wspólnych przedsięwzięć, mającym znaczenie dla promocji działalności obywatelskiej i pozarządowej, jest coroczny konkurs *Godni Naśladowania*.

W 2025 r. odbyła się 22. edycja konkursu *Godni Naśladowania* organizowanego przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z samorządem województwa na podstawie umowy partnerskiej i pod honorowym patronatem marszałka województwa. Konkurs odbył się w czterech kategoriach przedstawionych na diagramie nr 45. Przyjęto 33 zgłoszenia, z czego nagrodzono i wyróżniono 16 nominowanych. Przyznano 5 statuetek oraz 11 wyróżnień (w tym jedno wyróżnienie specjalne).

Diagram 45. Wyniki konkursu *Godni Naśladowania*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

Kolejnym ważnym zagadnieniem mającym wpływ na rozwój sektora pozarządowego naszego regionu jest wsparcie rozwoju wolontariatu. Bez osób zaangażowanych społecznie, wrażliwych i gotowych do bezpłatnej pracy na rzecz innych oraz swojego środowiska lokalnego, nie byłoby organizacji pozarządowych. W 2025 r. z budżetu województwa przekazano 210 tys. zł (o 105 tys. zł więcej niż w 2024 r.) bezpośrednio na rozwój wolontariatu, w wyniku czego wsparto 6 zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym. Ich tematyka dotyczyła rozwoju wolontariatu, jego promocji oraz szkoleń dla wolontariuszy i koordynatorów wolontariatu.

Trzy z tych zadań obejmowały promocję i rozwój wolontariatu w województwie warmińsko-mazurskim poprzez subregionalne ośrodki/centra wolontariatu na łączną kwotę 150 tys. zł.

Jak co roku samorząd województwa wsparł i włączył się w organizację obchodów *Międzynarodowego Dnia Wolontariusza*. Podczas uroczystości Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu uhonorowało wolontariuszy z Warmii i Mazur, laureatów regionalnego etapu konkursu *Barwy Wolontariatu*. W 2025 r. odbyła się XXV edycja konkursu. Zgłoszono do niego 50 wolontariuszy (osób indywidualnych lub grup wolontariuszy, np. kół wolontariatu), a kapituła wyłoniła 10 laureatów. Finał konkursu odbył się 5 grudnia 2025 r. podczas *Gali Wolontariatu Województwa Warmińsko-Mazurskiego*, w której wzięło udział 250 osób z różnych środowisk związanych z wolontariatem. Ważnym elementem spotkania było przedstawienie dobrych praktyk wolontarystycznych i rozmowy o wolontariacie, a także inauguracja Międzynarodowego Roku Wolontariatu.

Mając na uwadze kluczowe znaczenie udziału młodzieży w rozwoju Warmii i Mazur, samorząd województwa podejmuje działania mające na celu włączenie tego środowiska w działalność lokalną i regionalną. Od 2015 r. przyznawane są organizacjom pozarządowym dotacje na realizację programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w województwie warmińsko-mazurskim. W 2025 r. przekazano na ten cel 129 tys. zł (o 79 tys. zł więcej niż w 2024 r.), wspierając 7 zadań (o 3 więcej niż w poprzednim roku).

Odbyło się również VI Forum Młodzieży Warmii i Mazur w Iławie, na którym obecni byli przedstawiciele różnych środowisk młodzieżowych (m.in. harcerzy, szkolnych klubów wolontariatu, samorządów uczniowskich), prezentując swoją dotychczasową działalność i realizowane inicjatywy. Forum zostało zorganizowane z inicjatywy Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych przy współpracy Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego. Podczas spotkania zaprezentowano drugą edycję konkursu grantowego *Warmińsko-Mazurski Fundusz Inicjatyw Młodzieżowych*, odbyła się również część warsztatowa tego spotkania. W VI Forum Młodzieży wzięło udział 60 osób – głównie młodzież szkół średnich.

Diagram 46. Wsparcie rozwoju wolontariatu

6 zleconych zadań

210 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

Diagram 47. Wsparcie inicjatyw młodzieżowych

7 zleconych zadań

129 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

Kolegialnym organem o charakterze inicjatywnym, konsultacyjno-doradczym i wnioskodawczym, głównie dla organów samorządu województwa, jest Młodzieżowy Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Jego cele i zadania są wskazane w statucie, ustanowionym uchwałą nr XXXIII/500/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2021 r. Są to działania obejmujące opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży, udział w opracowaniu dokumentów strategicznych województwa na rzecz młodzieży, monitorowanie polityki młodzieżowej, promowanie idei samorządności oraz wspieranie aktywności oraz edukacji społecznej i obywatelskiej, ekologicznej, kulturalnej, reprezentowanie młodzieży w debatach i dyskusjach związanych z problematyką młodego pokolenia. Aktualnie w skład Młodzieżowego Sejmiku wchodzi 28 członków w wieku 13-21 lat reprezentujących prawie wszystkie powiaty województwa warmińsko-mazurskiego. W 2025 r. Młodzieżowy Sejmik obradował 5 razy, w tym 2 sesje odbyły się w formie online. Jedną z sesji odbyła się w Urzędzie Miejskim w Szczytnie, a także w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie. Młodzieżowy Sejmik organizuje i włącza się w różnego rodzaju wydarzenia. W 2025 r. zorganizowano m.in. konkurs plastyczny dla młodzieży szkolnej pn. *Część leczenia zależy od woli wyleczenia* oraz konkurs fotograficzny pn. *Przez obiektyw, w głąb przyrody*. Młodzieżowy Sejmik włączył się również w kampanię *Safe Bike*, realizowaną wspólnie z Zarządem Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, a także w ogólnopolską kampanię *Dzieciństwo bez Przemocy*, poruszającą istotny i trudny temat przeciwdziałania przemocy wobec dzieci i młodzieży. Członkowie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego angażowali się ponadto w spotkania z Minister Edukacji, podczas których omawiano stan przestrzegania praw dziecka w Polsce. Dodatkowo młodzież uczestniczyła w akcji sadzenia lasów w Nadleśnictwie Miłomłyn.

Kolejnym działaniem samorządu województwa, mającym na celu wsparcie sektora pozarządowego, jest akcja społeczna *Wspieram Region – mój 1,5% dla organizacji pożytku publicznego z Warmii i Mazur*. Propaguje ona możliwość przekazania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacjom pożytku publicznego (OPP) z Warmii i Mazur. W ramach działań podejmowanych w 2025 r. przeprowadzono kampanię informacyjno-promocyjną w mediach społecznościowych oraz umieszczono treści zachęcające do wsparcia OPP na stronie wspieram.warmia.mazury.pl, na której m.in. znajduje się aktualna baza OPP z województwa warmińsko-mazurskiego. W 2025 r. Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego kontynuował w mediach społecznościowych promocję znaczenia działalności organizacji pozarządowych podczas Światowego Dnia NGO, przypadającego 27 lutego.

Samorząd województwa podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi w różnych formach i zakresach. Szczegółowy jej opis jest przedstawiany w corocznych sprawozdaniach z realizacji programów współpracy, przekazywanych przez zarząd województwa sejmikowi województwa.

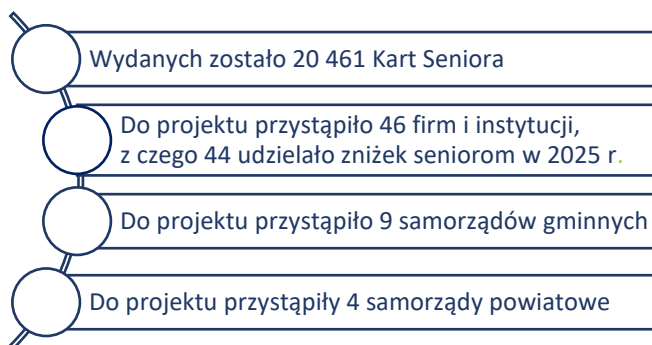
Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego kontynuował realizację projektu pn. *Warmińsko-Mazurska Karta Seniora*, przyjętego 17 kwietnia 2018 r. uchwałą nr 18/384/18/V. Warmińsko-Mazurska Karta Seniora jest przeznaczona dla osób powyżej 60. roku życia. Projekt ma na celu:

- zwiększenie dostępu seniorom do usług kulturalnych, edukacyjnych, zdrowotnych, rehabilitacyjnych, sportowych, socjalnych, turystyczno-rekreacyjnych oraz innych dedykowanych im usług i produktów przez partnerów projektu,
- promowanie przedsiębiorców i instytucji jako przyjaznych seniorom (*srebrna gospodarka*),
- zwiększenie dostępu seniorom do usług i produktów sprzedawanych przez instytucje i przedsiębiorstwa w całej Polsce, m.in. we współpracy z innymi samorządami województw,
- wsparcie seniorów poprzez wzmocnienie ich kondycji finansowej,
- promocję województwa warmińsko-mazurskiego jako przyjaznego seniorom.

Do końca 2025 r. wydano łącznie 20 461 kart. W ramach projektu zniżek seniorom udzielają 44 firmy, a w zakresie rozpowszechniania karty współpraca odbywa się z 9 samorządami gminnymi i 4 powiatowymi. Polega ona na udzielaniu informacji zainteresowanym osobom na temat Warmińsko-Mazurskiej Karty Seniora, udostępnianiu, przyjmowaniu i przekazywaniu wniosków o wydanie Karty do Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego, podejmowaniu działań mających na celu poszerzenie kręgu Partnerów projektu pn. *Warmińsko-Mazurska Karta Seniora*.

Diagram 48. Realizacja projektu Warmińsko-Mazurska Karta Seniora

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (WRDS WM) jest regionalną instytucją dialogu społecznego. Powołana została 7 grudnia 2015 r. zarządzeniem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. WRDS WM to 36 przedstawicieli: ze strony pracowników i pracodawców (po 15 osób) oraz rządowej i samorządowej (po 3 osoby). WRDS WM powołała 4 zespoły robocze do spraw ochrony zdrowia, dialogu i polityki społecznej, gospodarki i polityki regionalnej oraz oświaty. WRDS spełnia funkcję doradczą-opiniotwórczą, promując regularny i merytoryczny dialog w sprawach społeczno-gospodarczych o zasięgu wojewódzkim. Do zadań WRDS WM należy:

- wyrażanie opinii i podejmowanie stanowisk w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa,
- rozpatrywanie spraw społecznych lub gospodarczych powodujących konflikty między pracodawcami i pracownikami,
- wyrażanie opinii i stanowisk w sprawach o zasięgu wojewódzkim, przekazanych do rozpatrzenia przez Radę Dialogu Społecznego,

- opiniowanie dokumentów wojewódzkich i sprawozdań z ich realizacji.

W 2025 r. odbyło się 5 posiedzeń plenarnych oraz 5 posiedzeń Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Zajmowano się m.in.: sprawą dotyczącą sytuacji Poczty Polskiej S.A., oceną przestrzegania praw pracowniczych w województwie warmińsko-mazurskim na podstawie działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie,

projektowanymi aktami prawnymi z zakresu prawa pracy istotnymi z punktu widzenia dialogu społecznego, omówieniem sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim oraz nowych rozwiązań wprowadzonych ustawą z dnia 20 marca 2025 r. *o rynku pracy i służbach zatrudnienia*, zagadnieniami związanymi z kształtowaniem wynagrodzeń w sektorze publicznym w 2026 r. oraz wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę, a także kreatywnością w biznesie. Odbyło się również szkolenie dla przedstawicieli WRDS WM, na którym omówiono tematy:

- Wpływ sztucznej inteligencji na rynek pracy,
- Psychologia w zarządzaniu – skuteczna komunikacja w grupie, rozwiązywanie konfliktów, motywowanie siebie i innych do działania, mobbing i stres w miejscu pracy – sposoby radzenia sobie z nimi,
- Formy działalności prewencyjno-promocyjnej Państwowej Inspekcji Pracy dla stron dialogu społecznego,
- Zatrudnienie pracownicze, a niepracownicze – pułapki.

W ramach działalności WRDS WM podjęto 12 uchwał oraz przygotowano stanowiska, które zostały przekazane do Prezesa Rady Ministrów, Ministra Finansów i Gospodarki, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Aktywów Państwowych, Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Przewodniczącego Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, a także Rady Dialogu Społecznego oraz 15 wojewódzkich rad dialogu społecznego. Szeroka debata przedstawicieli różnych środowisk na temat regulacji prawnych, programów czy strategii pozwala zwrócić uwagę na aktualne potrzeby województwa, potencjalne zagrożenia oraz szanse rozwoju, a w konsekwencji uzyskać lepsze rozwiązania w obszarze polityki społeczno-gospodarczej. Dialog społeczny oraz obywatelski powinien być więc jak najszerszej wykorzystywany, jako jedno z ważniejszych narzędzi rozwoju silnego kapitału społecznego zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym oraz krajowym.

W 2025 r. kontynuowano realizację dwóch projektów strategicznych. Jednym z nich jest, przyjęty do realizacji uchwałą nr 51/863/24/VII Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 listopada 2024 r., projekt strategiczny *Wsparcie Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego*

i Partnerów Społecznych, współfinansowany z EFS+ w ramach programu regionalnego FEWiM 2021-2027. Wartość całkowita projektu wynosi ok. 25,8 mln zł, z czego dofinansowanie z UE (95%) stanowi ponad

24,5 mln zł, a wkład własny JST (5%) blisko 1,3 mln zł.

W 2025 r. przeprowadzono pierwszy otwarty nabór wniosków o udzielenie grantów. W jego wyniku przyznano łącznie 12 grantów na sumę prawie 1,3 mln zł, z czego 10 grantów w łącznej wysokości

ok. 970,4 tys. zł trafiło do Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego (OSO), a 2 granty w kwocie ok. 282,7 tys. zł przekazano Partnerom Społecznym (PS).

Głównym założeniem projektu, realizowanym w perspektywie do czerwca 2028 r., jest wzmocnienie potencjału 20 partnerów społecznych oraz 200 organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Działania koncentrują się na obszarach polityki zatrudnienia, kształcenia oraz włączenia społecznego (zgodnie z interwencją EFS+). Wsparcie skierowane jest do 2 400 osób dorosłych (1 800 z OSO oraz 600 z PS), a w przypadku grantów dla organizacji, środki muszą zostać przeznaczone na co najmniej jeden z poniższych obszarów: standardy i procedury zarządcze, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług oraz współpraca międzysektorowa. Premiowane są działania przyczyniające się do podnoszenia kompetencji kadr, wdrażania innowacyjnych metod pracy lub wprowadzania nowych rodzajów usług.

W celu zapewnienia bezpośredniej pomocy podmiotom aplikującym o granty, powołano trzy ośrodki wsparcia w subregionach: olsztyńskim, ełckim oraz elbląskim (w przypadku subregionu elbląskiego procedurę wyłonienia operatora sfinalizowano w 2026 r.). Do kluczowych zadań ośrodków należy: prowadzenie punktów konsultacyjnych, organizacja szkoleń z zakresu pracy metodą projektową (w tym pozyskiwania i rozliczania środków UE), doradztwo w obszarze księgowości, promocji oraz zarządzania zespołem w organizacjach pozarządowych.

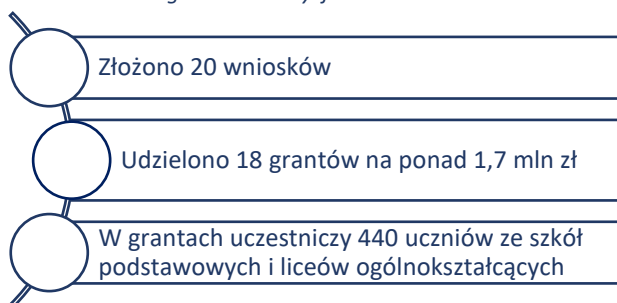
Drugim realizowanym projektem strategicznym jest *POTRAFIĘ – DECYDUJĘ – DZIAŁAM* program wspierania aktywności i inicjatyw młodzieży w województwie warmińsko-mazurskim współfinanso-

wany z EFS+ w ramach programu regionalnego FEWIM 2021-2027. Uchwałę o dofinansowaniu projektu podjął zarząd województwa 18 grudnia 2023 r. Budżet projektu wynosi ponad 6,2 mln zł. Jego celem jest podniesienie kompetencji kluczowych, głównie społecznych i obywatelskich, przez 500 uczniów w wieku 12-19 lat ze szkół prowadzących kształcenie ogólne w województwie warmińsko-mazurskim, których organem prowadzącym jest JST lub NGO.

Zadaniem przedsięwzięcia jest stworzenie warunków do aktywnego, twórczego i partnerskiego udziału w życiu lokalnym, umacniającego ich więzi z miejscem zamieszkania lub nauki, w tym poprzez realizację inicjatyw młodzieży, w ramach 36 grantów udzielonych w 3 cyklach otwartego naboru grantobiorców (tj. w roku szkolnym: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027) działających w 36 lokalnych koalicjach na rzecz młodzieży oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych 72 osób pracujących z młodzieżą (animatorów/opiekunów młodzieży) w zakresie metod kształcenia kompetencji społecznych i obywatelskich – w okresie od 1 października 2023 r. do 31 grudnia 2027 r. Drugi nabór wniosków został rozstrzygnięty w sierpniu 2025 r. Ze złożonych 20 wniosków w otwartym naborze, wyłoniono 18 grantobiorców. Podpisanie i uroczyste przekazanie umów o powierzenie grantów o łącznej wartości ponad 1,7 mln zł nastąpiło 11 września 2025 r.

Diagram 49. II edycja naboru wniosków

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biura Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego.

7.3. Promocja

Promocja regionu jest istotnym elementem kształtującym wizerunek województwa warmińsko-mazurskiego. Buduje markę regionu, poczucie przynależności i dumy wśród jego mieszkańców, generuje ruch turystyczny, wpływa na decyzje zakupowe i inwestycyjne. Dzięki niej możliwe jest wsparcie aktywności regionalnych przedsiębiorców poprzez zaprezentowanie ich firm, usług i produktów. Promocja jest również ważnym elementem działań eksportowych, gdyż dzięki niej możliwa jest ekspansja na rynki międzynarodowe. Niezależnie od tego, czy realizowane działania kierowane są na zewnątrz czy do wewnątrz regionu, ma to wpływ na jego rozwój, wzrost zainteresowania nim jako miejscem do wypoczynku, ale także do pracy i życia.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Promocja województwa warmińsko-mazurskiego odbywa się w trzech aspektach. Przede wszystkim dotyczy realizacji Strategii Marki Województwa Warmińsko-Mazurskiego, promocji gospodarczej regionu oraz informacji i promocji programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027.

Kluczowym dokumentem wytyczającym kierunki działań promocyjnych dla Warmii i Mazur jest *Strategia Marki Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2021+*. Proponowane w strategii mechanizmy, cele oraz działania mają za zadanie poprawę stanu świadomości realizatorów i odbiorców działań promocyjnych, jakości życia mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego, a także szeroko rozumianą promocję województwa w kraju i za granicą.

Diagram 50. Kierunki promocji województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Koordynacji Promocji.

Powyższe cele realizowane były w 2025 r. między innymi poprzez:

- Produkcję 10 odcinków audycji o charakterze informacyjno-promocyjnym związanej z działalnością Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego i ich emisję na antenach regionalnych telewizji, tj. TVP 3, Telewizja Mazury, Telewizja Olsztyn, Truso TV (marzec-grudzień). Celem było informowanie społeczeństwa regionu o realizowanych przez samorząd działaniach.
- Produkcję i emisję 10 odcinków audycji lifestylowych o tematyce obejmującej turystykę, sport, kulturę, tradycje i tożsamość regionu, zdrowy styl życia, edukację, a także inicjatywy lokalne, na antenie telewizji regionalnej TVP 3. Celem cyklu było przedstawienie lokalnych atrakcji, wydarzeń oraz ciekawostek w sposób interesujący i angażujący oraz inspirujący widzów do odkrywania Warmii i Mazur.
- Produkcję i emisję multimedialnego programu radiowo-telewizyjnego dotyczącego najistotniejszych spraw województwa warmińsko-mazurskiego w cyklu *Barwy Warmii i Mazur* (marzec-grudzień). Emisja odbyła się w takich mediach i social mediach jak: Telewizja Kopernik, YouTube na kanale Telewizji Kopernik, Facebook na profilu Telewizji Kopernik, Radio Plus, Radio UWM FM, Meloradio. Celem było informowanie społeczeństwa regionu o działaniach realizowanych na jego rzecz przez samorząd.

- Zakup czasu antenowego na potrzeby przeprowadzenia kampanii informacyjnej na temat walorów województwa warmińsko-mazurskiego w ramach emisji audycji *Pytanie na śniadanie* oraz koncertu na żywo z Giżycka w dniu 26 lipca 2025 r. na antenie TVP2. Kampania kładła nacisk m. in. na rozwój turystyki oraz wzmocnienie atrakcyjności regionu jako miejsca wypoczynku.
- Akcję społeczną *Wspieram Region – mój 1,5% dla organizacji pożytku publicznego z Warmii i Mazur*. Na potrzeby akcji zaktualizowano wykaz Organizacji Pożytku Publicznego działających w województwie. Został on udostępniony na nowej stronie wspieram.warmia.mazury.pl. Akcja miała zwiększać świadomość mieszkańców oraz wpływać na wzrost środków przekazywanych przez podatników z województwa warmińsko-mazurskiego dla organizacji pożytku publicznego z regionu (styczeń-kwiecień).

- Kampanię promocyjną *Lato 2025*, realizowaną od czerwca do sierpnia. Polegała na publikacji 14 artykułów, w których przewijała się idea hasła *#genWarmiiMazur*, promująca województwo warmińsko-mazurskie. To wydanie specjalne

magazynu MADE IN Warmia & Mazury pod tytułem *LATO 2025* oraz promocja magazynu w social mediach. W ramach kampanii powstały również 3 podcasty o Warmii i Mazurach, które zostały udostępnione do bezpłatnego odsłuchu na kanale MADE IN Warmia & Mazury, w platformie Spotify oraz na stronie internetowej magazynu. Kampania miała wywołać zainteresowanie Warmią i Mazurami jako kierunkiem atrakcyjnym pod względem wypoczynkowym – od aktywności wodnych, przez jazdę konną i rowerową, po zwiedzanie miejsc bogatych w historię, zabytki, legendy i dawne wierzenia, miała zachęcać do odkrywania tajemnic oraz doświadczania niepowtarzalnej atmosfery regionu. Dodatkowo, działania promocyjne miały zwiększać świadomość marki regionu i pracować na rzecz jej rozpoznawalności. Kampania wspierała

także budowanie wizerunku województwa warmińsko-mazurskiego jako miejsca, gdzie wysoka jakość życia łączy się z szacunkiem dla przyrody, tradycją zdrowej, ekologicznej żywności, a tym samym jako regionu, którego lokalna społeczność żyje w harmonii z naturą. Wydanie magazynu *LATO 2025* ukazało się w czerwcu w nakładzie 5 tys. egzemplarzy, rozdystrybuowane zostało do 350 punktów w województwie oraz 497 w całej Polsce m.in. w Warszawie, Krakowie, Gdańsku, Gdyni, Białymstoku, Sopocie, Toruniu, Wrocławiu, Rzeszowie, Poznaniu i Katowicach. Magazyn dostępny był także w 2 portach lotniczych tj. Olsztyn-Mazury, Kraków-Balice, a także w wersji elektronicznej na stronie www.madeinwm.pl.

- Kampanię promocyjną województwa warmińsko-mazurskiego w oparciu o przewoźnika lotniczego. Jest to kolejna kampania, wykorzystująca narzędzia przewoźnika lotniczego, która rozpoczęła się w 2025 r., a zakończy w 2028 r. Celem kampanii jest wzrost rozpoznawalności Warmii i Mazur wśród osób korzystających z lotniczych przewozów pasażerskich, ze szczególnym uwzględnieniem osób podróżujących do i z krajów DACHL (Niemcy, Austria, Szwajcaria i Liechtenstein) oraz Skandynawii. Do najważniejszych świadczeń kampanii należą: branding (oznakowanie) oraz ekspozycja 2 samolotów reklamą województwa warmińsko-mazurskiego, emisja spotów reklamowych województwa warmińsko-mazurskiego w strefie typu VIP przewoźnika lotniczego, świadczenia realizowane na stronie oraz w mediach społecznościowych przewoźnika, reklama na zagłówkach samolotów oraz w systemach rozrywki samolotów przewoźnika, a także reklama oraz artykuły o województwie warmińsko-mazurskim w magazynie przewoźnika lotniczego.

- Przeprowadzenie kampanii promocyjnej województwa w regionalnym i ogólnopolskim wydaniu Gazety Wyborczej, w serwisie Wyborcza.pl oraz newsletterze Gazety Wyborczej, poprzez zakup usługi promocyjnej w ramach projektu *Supermiasta i Superregiony* (marzec-grudzień). Z uwagi na rosnącą popularność rowerów, które służą nie tylko rekreacji czy rywalizacji sportowej, ale stały się pełnoprawnym środkiem transportu, poruszono zagadnienia związane z szeroko rozumianym transportem rowerowym. Obejmowały one m.in. zmiany w przestrzeni miejskiej, aspekty zdrowotne i ekologiczne, transformację transportową oraz kwestie bezpieczeństwa. W ramach kampanii realizowane były świadczenia w prasie oraz Internecie. Kampania gwarantowała m.in. 100 tys. odsłon w ogólnopolskim serwisie Wyborcza.pl.

- Przeprowadzenie kampanii promocyjnej regionu w mediach ogólnopolskich (kwiecień-listopad) oraz zakup usługi promocyjnej na rzecz województwa warmińsko-mazurskiego w ramach *Olsztyn Green Festival 2025*. Kampania realizowana była przy współpracy z ogólnopolskim wydawcą (Wyborcza sp. z o.o.). Kampania zawierała szeroki wachlarz kanałów dotarcia do różnorodnego odbiorcy m.in. w prasie, na portalach internetowych, fanpage'ach, mediach społecznościowych. Zarówno kampania, jak i festiwal były świetną okazją do zaprezentowania walorów turystycznych regionu oraz dały możliwość budowania wizerunku województwa jako regionu o wielu możliwościach, szczególnie atrakcyjnego pod względem turystycznym i wyjątkowego miejsca do życia. Liczba uczestników podczas festiwalu w 2025 r. wyniosła ponad 45 tysięcy.

- Przeprowadzenie 13. edycji konkursu PRO WARMIA i MAZURY (nabór styczeń-marzec), którego celem było wyłonienie najlepszych projektów z zakresu promocji, realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim. Główną ideą konkursu jest podnoszenie standardów działań marketingowych z zakresu promocji, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje z województwa warmińsko-mazurskiego. Ma on także inspirować,

upowszechniać dobre praktyki, promować działania zwiększające atrakcyjność turystyczną i gospodarczą regionu oraz poprawiające jakość życia i integrujące jego mieszkańców. Do konkursu w 2025 r. zgłoszonych zostało 10 projektów. W kategorii *promocja gospodarcza* wyróżnienie otrzymał projekt *Warmińskie Forum Gospodarcze Szlaku Świętej Warmii*, zrealizowany przez Stowarzyszenie Miast, Gmin i Powiatów Szlak Świętej Warmii. W kategorii *promocja ogólna* wyróżniony został projekt Dni Gminy Kurzętnik i Grupy Expom S.A. oraz Festiwal Polska Od Kuchni – Promocja Kultury, Tradycji, Przedsiębiorczości, Kulinariów Warmii i Mazur zrealizowany przez Gminę Kurzętnik, a nagrodę główną przyznano Uniwersytetowi Warmińsko-Mazurskiemu w Olsztynie za projekt *Kortowiada 2024 – 63. Edycja Festiwalu studenckiego*.

- Organizację w Kętrzynie 14. edycji *Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur* (listopad). Wydarzenie o charakterze konferencyjno-warsztatowym skierowane było do kadr odpowiedzialnych za promocję w JST (tj. do gmin i powiatów z województwa warmińsko-mazurskiego). W wydarzeniu uczestniczyło blisko 200 osób: przedstawiciele komórek ds. promocji, rozwoju, inwestycji gospodarczych, przedstawiciele instytucji podległych samorządowi, instytucji regionalnych oraz lokalnych instytucji otoczenia biznesu, placówek naukowych, przedsiębiorców oraz laureaci *Nagrody Gospodarczych Żagle Warmii i Mazur* z ubiegłej edycji.
-
- Przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej 13. edycji konkursu PRO WARMIA i MAZURY (luty-marzec), 14. Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur (listopad) oraz V edycji projektu *Nagrody Gospodarcze Żagle Warmii i Mazur* (grudzień) w celu upowszechnienia informacji o nagrodzonych projektach. W toku kampanii przedstawiani byli laureaci konkursu PRO WARMIA i MAZURY oraz podmioty, którym przyznano certyfikaty Laureata Nagrody Gospodarczej. Działania promocyjne będą kontynuowane w 2026 r.
  - Zakup usługi promocyjnej podczas *64. Edycji Juwenaliów Olsztyńskich KORTOWIADA 2025*, odbywających się w Olsztynie (maj). Celem była promocja naszego regionu i budowanie wizerunku województwa jako zaangażowanego w życie społeczne oraz wspierającego działania na rzecz kultury, wzrostu aktywności oraz integracji społecznej. Liczba uczestników wyniosła blisko 50 tysięcy.
  - Zakup usługi promocyjnej podczas *Ostróda Reggae Festival*, który odbył się w Ostródzie (lipiec). Jest to jeden z najbardziej prestiżowych polskich festiwali reggae. Dzięki obecności samorządu województwa na wydarzeniu potwierdzono, że województwo warmińsko-mazurskie jest otwarte, zaangażowane w życie społeczne, wspiera działania na rzecz kultury, wzrostu aktywności oraz integracji społecznej, jednocześnie przyczyniając się do budowania atrakcyjnego wizerunku regionu w oczach ludzi młodych, podejmujących decyzję o tym, gdzie chcą żyć i pracować.
-

- Zakup usługi promocyjnej podczas XI edycji Rodzinnego Pikniku Lotniczego w Gryźlinach (lipiec). Udział w wydarzeniu był okazją do propagowania idei #genWarmiiiMazur oraz promocji naszego regionu i budowania wizerunku województwa jako zaangażowanego w życie społeczne oraz wspierającego działania na rzecz wzrostu aktywności oraz integracji społecznej. W wydarzeniu udział wzięło 30 tys. osób.

- Zakup usługi promocyjnej na rzecz województwa warmińsko-mazurskiego podczas wydarzeń lotniczych w 6 miastach na terenie Polski w okresie czerwiec-wrzesień 2025 r. oraz kampanię promocyjną outdoorową z wykorzystaniem narzędzi air marketingu i reklamy powietrznej w 4 miastach na terenie Polski w okresie kwiecień-sierpień – udział w wydarzeniu był okazją do propagowania idei #genWarmiiiMazur poza granicami regionu. W wydarzeniach udział wzięło łącznie ok. 120 tys. osób.

- Zakup usługi przeprowadzenia kampanii promującej region z wykorzystaniem bezpłatnego magazynu lifestylowego (kwiecień 2025 – styczeń 2026), polegającej na publikacji łącznie

18 artykułów sygnowanych hasłem #genWarmiiiMazur. W ramach kampanii opublikowano treści, które zostały zamieszczone w 3 wydaniach magazynu *MADE IN Warmia & Mazury*, prowadzone były także działania w mediach społecznościowych magazynu. W ramach kampanii powstały również 3 podcasty o Warmii i Mazurach, które zostały udostępnione do bezpłatnego odsłuchu na kanale *MADE IN Warmia & Mazury* w platformie Spotify oraz na stronie internetowej magazynu. Powstały także 3 relacje z wycieczek po wyjątkowych miejscach na Warmii i Mazurach, które zostały opublikowane w mediach społecznościowych i na stronie internetowej magazynu. Realizacja kampanii wpływa na zwiększenie rozpoznawalności regionu, a także poprawę jego wizerunku jako miejsca o wysokiej jakości życia, zrównoważonego rozwoju i atrakcyjnego turystycznie. Materiały promowały lokalne przedsiębiorstwa, nowe „biznesy”, zdrowe życie, kulturę oraz turystykę. Kampania zwiększyła świadomość marki województwa. Każde z wydań miało nakład 4 tys. egzemplarzy i rozdystrybuowane zostało w około 450 punktach w województwie warmińsko-mazurskim oraz 60 punktach w Warszawie, a także zostało opublikowane na stronie internetowej magazynu www.madeinwm.pl.

- Przeprowadzenie, w ramach promocji gospodarczej, piątej edycji projektu *Nagrody Gospodarcze Żagle Warmii i Mazur* (styczeń-listopad). Przyznanie nagród miało na celu wyróżnienie i uhonorowanie podmiotów gospodarczych prowadzących swoją działalność w województwie warmińsko-mazurskim, istotnie przyczyniających się do rozwoju gospodarki regionalnej oraz przestrzegających zasad odpowiedzialnego biznesu, a tym samym promujących pozytywny wizerunek regionu oraz mających kluczowy wpływ na rozwój gospodarki województwa. Zwieńczeniem piątej edycji projektu była uroczysta gala, która odbyła się w listopadzie w Kętrzynie podczas 14. edycji *Festiwalu Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur*.

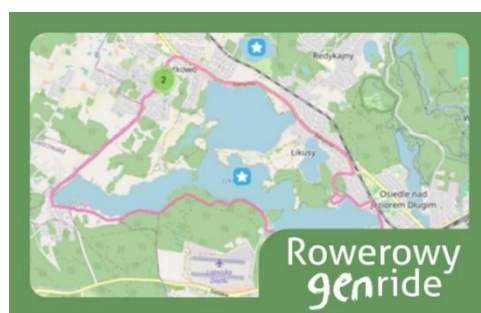

Na gali przedstawieni zostali wyróżnieni laureaci. W 2025 r. przyznano 5 certyfikatów w kategorii *Żagle Warmii i Mazur* oraz 2 certyfikaty w kategorii *Produkt Warmia Mazury*. Certyfikaty w kategorii *Żagle Warmii i Mazur* otrzymali: Stowarzyszenie Sportów Wodnych (mikro przedsiębiorstwo), Gatra Polska sp. z o.o. sp. k. (małe przedsiębiorstwo), Kolster sp. z o.o. (średnie przedsiębiorstwo), Przyszań Restauracja sp. z o.o. sp. k.

(średnie przedsiębiorstwo) i Constract Export Import sp. z o.o. (duże przedsiębiorstwo). W kategorii *Produkt z Warmii i Mazur* certyfikaty otrzymali: Nowy Sztynort sp. z o.o. za *Memuak – Multimedialne Centrum Środowiska i Żeglarsstwa* oraz Cairo Soft sp. z o.o. za *Cairo.WMS / Nowa jakość magazynu*.

- Zorganizowanie po raz pierwszy rajdu rowerowego *Rowerowy GENride* dla mieszkańców regionu, w którym uczestniczyło 30 osób. Trasa rajdu prowadziła od budynku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, mieszczącego się przy ul. Głowackiego 17 przez m.in. Park Centralny, Gutkowo, Łupstych, Słoneczną Polanę i Plażę Miejską, z powrotem do miejsca zbiórki. Podczas wyprawy przewodnik przybliżał uczestnikom legendy Warmii i Mazur, wybrane wątki historyczne oraz zagadnienia związane z ukształtowaniem terenu i wpływem lodowców na lokalne jeziora. Wydarzenie zakończyło się ogniskiem integracyjnym. Pozytywne opinie uczestników oraz duże zainteresowanie potwierdziły zasadność realizacji inicjatywy i wskazują na możliwość jej kontynuacji w kolejnych latach.

- Realizację czterech stacjonarnych spotkań w Olsztynie dla przedsiębiorców z regionu pod nazwą BIZNES WIR w ramach zakupu usługi promocyjnej.

Każde ze spotkań było podzielone na 3 części:

- *Wiedza* – prezentacje szkoleniowe, których celem było przedstawienie lokalnym przedsiębiorcom zagadnienia dotyczącego prowadzenia firmy w odniesieniu do: marketingu, budowania zaangażowanego zespołu, tworzenia modeli biznesowych, działań public relations oraz skutecznego inwestowania;
- *Inspiracje* – luźna, stymulująca rozmowa z przedstawicielami różnorodnych sektorów rynkowych;
- *Relacje* – networking pomiędzy uczestnikami w formie tzw. szybkich randek biznesowych.

Po każdym wydarzeniu publikowany był również materiał prasowy jako relacja ze spotkań, w papierowym wydaniu magazynu MADE IN Warmia & Mazury – łącznie opublikowano 4 artykuły.

- Zakup usługi promocyjnej podczas *X Europejskiego Kongresu Samorządów* w Mikołajkach (marzec) i udział jako Główny Partner w wydarzeniu organizowanym przez Fundację Instytut Studiów Wschodnich (organizatora Forum Ekonomicznego i Forum Regionów). Europejski Kongres Samorządów to platforma wymiany poglądów oraz miejsce spotkań liderów samorządowych, elit regionalnych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych, biznesu i partnerami zagranicznymi.

X edycja wydarzenia odbyła się pod hasłem *Globalne wyzwania – lokalne rozwiązania*. Zróżnicowany program, na który złożyło się siedemnaście ścieżek tematycznych, objął ponad 200 wydarzeń: prezentacje raportów, panele, dyskusje, wykłady oraz uroczystą galę. W wydarzeniu wzięło udział niemal 3 tysiące osób, w tym 71 prezydentów, 113 starostów, 176 wójtów, 186 burmistrzów oraz wielu polityków

z całego świata, wśród których dystrybuowano materiały promocyjne dotyczące województwa. Na stoisku województwa wyświetlane były materiały promujące Warmię i Mazury pod kątem gospodarczym i turystycznym, w tym informacje dotyczące programu regionalnego.

- Zakup usługi promocyjnej podczas *Programu Explory 2025*. Działania promocyjne realizowane były podczas Przystanku Explory Tour, który odbył się w Elblągu (województwo uzyskało tytuł *Partnera Strategicznego Explory Tour*) oraz przystanków Explory Tour w Płocku i Wrocławiu. Region promowany był na stronie internetowej wydarzenia, w mailingu do szkół przesyłanym przez organizatora Explory, w mediach społecznościowych (Facebook, LinkedIn, Instagram), w filmie podsumowującym Explory Tour. Działanie przyczyniło się do wzmocnienia marki regionu i promocji Warmii i Mazur jako miejsca przyjaznego kreatywnej młodzieży, studentom, naukowcom oraz firmom opartym na nowoczesnych technologiach, a także jako atrakcyjnej lokalizacji do organizacji wydarzeń naukowych, kulturalnych, szkoleniowych, biznesowych. Zasięg realizowanych działań przedstawiony został na diagramie nr 51.

Diagram 51. Zakup usług promocyjnych podczas Programu Explory 2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Koordynacji Promocji.

- Wizytę studyjną przedstawicieli koreańskich instytucji w województwie warmińsko-mazurskim (3-7 marca). W ramach działań międzynarodowych zorganizowano wizytę studyjną przedstawicieli 6 instytucji publicznych z Republiki Korei, 3 uczelni oraz 3 firm koreańskich. Delegacja odwiedziła regionalne organizacje wspierające lokalny biznes, gdzie podczas spotkań i prezentacji delegacja zapoznała się z zasadami funkcjonowania wybranych jednostek, realizowanymi projektami oraz narzędziami wspierającymi internacjonalizację przedsiębiorstw. Wzięła także udział w panelu dyskusyjnym *Dlaczego Warmia Mazury? Dlaczego Republika Korei?* w ramach Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach. Wizyta przyniosła wymierne efekty. Dokonano uroczystego otwarcia kontenera do uprawy hydroponicznej, dostarczonego z Azji do Wadąga. Kontener został zakupiony przez Bank Żywności od firmy Cube Farm (obecnej podczas tej wizyty) i aktualnie w ramach polsko-koreańskiego partnerstwa realizowany jest projekt związany z tą technologią. Ponadto ustalono dalsze kierunki współpracy regionu z Koreą Południową, których wdrożenie zaplanowano na 2026 r.

- Wizytę studyjną radców handlowych przy Krajowej Izbie Gospodarczej (14-16 października), zorganizowaną w celu promocji potencjału gospodarczego województwa oraz nawiązania kontaktów międzynarodowych. W wizycie wzięło udział około 20 uczestników, będących przedstawicielami zagranicznych ambasad oraz instytucji wspierających współpracę handlową. W ramach programu wizyty zaprezentowano kluczowe przedsiębiorstwa regionu, w tym: Szynaka Meble, Kaczkan Flooring, Ostróda Yacht, Decorglass, Polyend oraz Port Lotniczy Olsztyn-Mazury w Szymanach. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z profilem działalności firm, ich potencjałem eksportowym, innowacyjnymi rozwiązaniami oraz ofertą inwestycyjną regionu. Wizyta przyczyniła się do promocji województwa na arenie międzynarodowej oraz stworzyła warunki do dalszego rozwoju współpracy gospodarczej i handlowej z partnerami zagranicznymi.

- Wyjazd studyjny przedstawicieli samorządu województwa na międzynarodowe targi nieruchomości i inwestycji Expo Real w Monachium (październik). Celem wyjazdu było zapoznanie się z formułą wydarzenia, zakresem tematycznym targów oraz sposobami prezentacji regionów i podmiotów gospodarczych, a także zdobycie doświadczeń niezbędnych do przygotowania udziału województwa w kolejnych edycjach wydarzenia.

- Zakup usługi promocyjnej w wydawnictwie *Almanach SPP Olsztyn 2025* (wydawnictwo cykliczne ukazujące się od 2015 r. i będące odzwierciedleniem aktywności środowiska pisarskiego zgrupowanego wokół olsztyńskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich).
- Zakup usługi promocyjnej podczas Kongresu Przyszłości w Olsztynie (18 czerwca). Wydarzenie to stanowiło istotną platformę wymiany wiedzy i doświadczeń, a także przyczyniło się do promocji regionu jako miejsca otwartego na nowe idee i współpracę międzysektorową.
- Zakup usługi promocyjnej i tytuł partnera wydarzenia w ramach organizacji obchodów 30-lecia działalności Międzynarodowej Organizacji Soroptimist International Klub w Olsztynie, organizowanych w dniach 6-8 czerwca. Wydarzenie miało charakter ogólnokrajowy i zgromadziło przedstawicielki Klubów Soroptimist z całej Polski oraz lokalnych liderów życia społecznego, kulturalnego i samorządowego.
- Organizacja, we współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, szkolenia dla MŚP pt. *Jak zarządzać wzrostem i zbudować trwale wygrywającą organizację?*, które odbyło się w dniach 2-3 czerwca w Hotelu Omega w Olsztynie. Uczestnicy szkolenia dowiedzieli się m.in. jakie zmiany muszą zajść w organizacji, aby mogła się skutecznie rozwijać, jak zwiększać skalę działalności firmy, planować i wdrażać skuteczne narzędzia generujące wzrost, jak minimalizować ryzyka związane z rozwojem organizacji i uniknąć pułapek hamujących wzrost przedsiębiorstwa. W szkoleniu uczestniczyło 12 firm z województwa warmińsko-mazurskiego.
- Zakup usługi promocyjnej podczas wydarzenia *Warmia Inspiration: Mindset*, które zostało zrealizowane 20 marca w Olsztynie w Hali Urania. Wydarzenie to było podzielone na kilka stref tematycznych: Na zdrówko, Na słówko, Strefa Gospodarcza. Każda ze stref stanowiła odrębną platformę do wymiany wiedzy w ramach danych obszarów tematycznych. Wydarzenie było miejscem spotkań zarówno dla przedsiębiorców, jak i mieszkańców regionu. I edycja *Warmia Inspiration: Mindset* zgromadziła ponad 1 000 uczestników, a także dostarczyła wielu praktycznych wskazówek i inspiracji do rozwoju osobistego oraz zawodowego, łącząc wiedzę, pasję i autentyczne relacje.

Diagram 52. Realizacja projektu *Wsparcie dla sieci centrów obsługi inwestorów i eksporterów*

PRO×Export

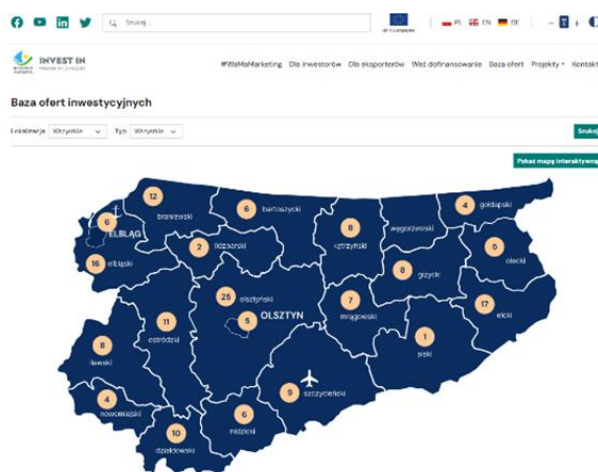
**501 usług
pro-biz**

**1 016 usług
pro-export**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Koordynacji Promocji.

Szczególnym rodzajem promocji jest prowadzenie działań z zakresu polityki inwestycyjnej oraz promocji gospodarczej, podejmowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rzecz ekonomicznego rozwoju regionu. W obszar ten wpisuje się działalność Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE) w zakresie obsługi inwestora pro-biz, która obejmuje obsługę krajowych i zagranicznych inwestorów zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej na Warmii i Mazurach, a także usługi pro-eksport, obejmującej pomoc w nawiązywaniu kontaktów z firmami zagranicznymi. W 2025 r. COIE obsłużyło 11 zapytań inwestycyjnych oraz 16 zapytań eksportowych (wobec odpowiednio 11 i 10 zapytań w 2024 r.).

Warmińsko-Mazurskie Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów prowadzi Regionalną bazę ofert inwestycyjnych, dostępną pod adresem invest.warmia.mazury.pl/tereny. Baza zawiera wykaz terenów inwestycyjnych (greenfield) oraz hal przemysłowych (brownfield) – łącznie ok. 180 ofert inwestycyjnych z całego regionu. Jest ona na bieżąco aktualizowana i wykorzystywana przez pracowników COIE do obsługi wpływających zapytań inwestycyjnych, a także umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego z regionu promocję ich terenów, a przedsiębiorcom zapoznanie się z ofertą inwestycyjną województwa warmińsko-mazurskiego.

Warmińsko-Mazurskie COIE bierze także udział w wydarzeniach zewnętrznych, gdzie udziela informacji na temat narzędzi wsparcia dla MŚP, dzięki którym podmioty mogą rozwinąć swoją działalność, dokonać ekspansji na rynki zagraniczne, a także podnieść kompetencje zawodowe.

Dodatkowo COIE prowadzi konsultacje z obsługi mediów społecznościowych i strategii marki. W indywidualnych spotkaniach udział biorą mikroprzedsiębiorcy w początkowej fazie rozwoju, którym zależy na optymalizacji działań, diagnozie przewag konkurencyjnych i sukcesywnym zwiększaniu swojej pozycji na rynku. W 2025 r. zrealizowano 31 spotkań.

COIE WARMIA I MAZURY – WSPARCIE EKSPORTU I INWESTYCJI

10 GRUDNIA 2025

BIZNES WSPARCIE DLA BIZNESU

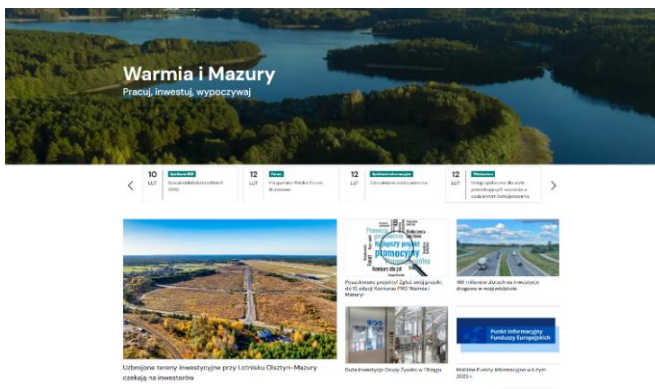
Jak eksportować produkty z Warmii i Mazur, zyskać zagranicznego partnera i pozyskać inwestora? COIE to bezpłatna pomoc dla firm, które chcą zdobywać światowe rynki. Wyobraźmy sobie, że od sposobu wręczenia wizytówki, gestu przy wspólnym lunchu czy koloru długopisu zależy może zawiązanie długiej współpracy biznesowej. Np. koreańscy przedsiębiorcy nie mogą z kolei wyobrazić sobie, by mogłoby być inaczej. Jak wypłynąć z własnym biznesem w świat? Jak zawiązać relacje i budować marketing, jakie targi odwiedzać i jak przetłumać bariery, nawet te kulturowe, by móc o sobie powiedzieć: odnoszę sukcesy na rynkach międzynarodowych.

W grudniu 2025 r. w mediach oraz prasie online opublikowano informacje na temat zakresu usług COIE, w celu dotarcia z bezpłatną ofertą do jak najszerszego grona potencjalnych klientów – inwestorów i eksporterów.

Departament Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie informuje o działaniach Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez obsługę profili urzędu marszałkowskiego na Facebooku (<https://www.facebook.com/WarmiaMazuryCzystyZysk>) z liczbą ok. 37,5 tys. obserwujących), LinkedIn (<https://www.linkedin.com/company/urz%C4%85d-marsza%C5%82kowski-wojew%C3%B3dztwa-warmi%C5%84sko-mazurskiego/>), X (dawnym Twitterze – https://twitter.com/UMWWM_Olsztyn) oraz YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UCT-ke59-d8TMZ3olxKI5VPA>). Ponadto prowadzi dwa kanały informacyjne skierowane do koreańskich odbiorców, gdzie prezentuje atuty gospodarcze Warmii i Mazur: Instagram https://www.instagram.com/warmiamazury_kr/ oraz Naver Blog https://m.blog.naver.com/warmiamazury_kr.

W mediach społecznościowych na bieżąco publikowane są informacje o sytuacji gospodarczej regionu, konferencjach, eventach, grantach, a także aktywności zarządu województwa na rzecz gospodarki i społeczności regionu.

Uzupełniającym kanałem informacyjnym jest strona invest.warmia.mazury.pl, zawierająca zarówno aktualności dotyczące Warmii i Mazur o charakterze gospodarczym, jak również informacje o regionie dla inwestorów, w tym wspomnianą wcześniej bazę terenów inwestycyjnych, a także informacje o szkoleniach, konferencjach czy możliwościach pozyskania dofinansowania. Na bieżąco aktualizowane są również angielskojęzyczna i niemieckojęzyczna wersja strony internetowej.

W województwie warmińsko-mazurskim w latach 2024-2026 realizowany jest projekt *Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+*, który jest dofinansowany ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027. Głównym celem projektu jest wsparcie MŚP z Warmii i Mazur w umiędzynarodowieniu oraz wzrost bezpośrednich inwestycji zewnętrznych (w tym zagranicznych) w regionie.

W ramach projektu w 2025 r. zrealizowano następujące zadania:

- Kampania promocyjna, w tym kampania w mediach (termin realizacji: 31 października 2024 r. – 31 lipca 2026 r.)

Celem jest wsparcie promocyjne dla priorytetowych branż posiadających potencjał eksportowy i wizerunkowy do budowania silnej, rozpoznawalnej marki gospodarki Warmii i Mazur.

W ramach kampanii prowadzone są następujące działania promocyjne:

- badanie ankietowe dotyczące potrzeb promocyjnych firm z regionu, działających w branżach związanych z inteligentnymi specjalizacjami,
- artykuły w prasie tradycyjnej i online (m.in. New Business, Borse Online, Euro am Sonntag, Privata Affarer, Talouselämä, Jyllands-Posten, Luxemburger Wort, Challenges, Cinco Dias),
- promocja w Google (reklamy tekstowe i bannerowe),
- promocja w social mediach (Meta/Facebook, LinkedIn, YouTube),
- spoty promocyjne,
- broszury promocyjne.

Kampania obejmuje swoim zasięgiem Niemcy, Szwecję, Finlandię, Danię, Austrię, Luksemburg, Francję, Hiszpanię i Włochy.

- Pod koniec grudnia 2025 r. ruszyła kampania na rynku koreańskim, której celem jest zwiększenie rozpoznawalności Warmii i Mazur wśród azjatyckich inwestorów i importerów jako regionu oferującego realne możliwości długoterminowej współpracy biznesowej. Do tego celu zostaną wykorzystane: broszury promocyjne, podcasty wideo i audio, kampania wizualna, landing page kampanii, posty w mediach społecznościowych (z naciskiem na platformy koreańskie), publikacje w prasie i mediach online.

- Działania proeksportowe – Start do eksportu dla sektora MŚP

4 czerwca 2025 r. zostało zrealizowane spotkanie informacyjne – *Start do eksportu dla sektora MŚP*, skierowane do przedstawicieli małych i średnich przedsiębiorstw z Warmii i Mazur, którzy planują lub są na początku swoich działań eksportowych. Celem tego zadania było wsparcie przedsiębiorców w internacjonalizacji, co ma bezpośrednie przełożenie na rozwój m.in. inteligentnych specjalizacji, wzmocnienie przedsiębiorczości, wzrost konkurencyjności firm z regionu oraz ocenę ich potencjału eksportowego z punktu widzenia możliwości wprowadzania produktów/usług na rynki zagraniczne. Formuła spotkania składała się z dwóch poddziałań: części merytorycznej pozwalającej na precyzyjne dookreślenie potrzeb przedsiębiorstwa na początkowym etapie eksportu oraz indywidualnych spotkań przedsiębiorców z ekspertem ds. eksportu.

- Działania proinwestycyjne – Invest in Warmia and Mazury

Celem zadania było wsparcie regionalnych JST w poszerzaniu wiedzy i podniesieniu kompetencji pracowników odpowiedzialnych za promocję gospodarczo-inwestycyjną. Udział pracowników urzędów miast i gmin w cyklu szkoleń z zakresu obsługi inwestora i przygotowania oferty inwestycyjnej pozwala na uzyskanie lepszej i sprawniejszej obsługi w urzędach, wpływa na poprawę jakości oferty inwestycyjnej gmin, a tym samym wzrost atrakcyjności całego regionu. Przeszkoleni w zakresie promocji gospodarczo-inwestycyjnej pracownicy będą mogli oferować przedsiębiorcom profesjonalne wsparcie w procesie inwestycyjnym oraz pomoc w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji.

Cały cykl *Invest in Warmia and Mazury* składał się z 5 szkoleń stacjonarnych, które odbyły się w Olsztynie (2 szkolenia w grudniu 2024 r. i 3 szkolenia w I kw. 2025 r.).

W 2025 r. odbyły się szkolenia: *Skuteczne materiały promocyjne* (23 stycznia), w którym wzięło udział 25 uczestników, *Jak przygotować się do obsługi inwestora?* (25 lutego) – 23 uczestników oraz *Media społecznościowe w komunikacji samorządowej* (19 marca) – 29 uczestników. Łącznie w całym cyklu szkoleń uczestniczyło 78 pracowników z 40 jednostek samorządu terytorialnego.

Wydarzeniem podsumowującym cykl szkoleń było *Forum gospodarczo-inwestycyjne*, które odbyło się w Olsztynie 15 października 2025 r. W konferencji poświęconej rozwojowi gospodarstwu i inwestycyjnemu Warmii i Mazur wzięło udział ponad 90 uczestników. Gośćmi wydarzenia byli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, instytucji otoczenia biznesu, przedsiębiorcy, a także Klub Radców Handlowych przy Krajowej Izbie Gospodarczej – delegacja zagranicznych dyplomatów akredytowanych w Polsce, zajmujących się tematyką gospodarczo-handlową. Forum stanowiło przestrzeń do rozmowy o potencjale inwestycyjnym regionu, okazję do zdobycia praktycznej wiedzy, nawiązania wartościowych kontaktów oraz wymiany doświadczeń z przedstawicielami sektora publicznego i prywatnego.

- Otwarcia na Skandynawię

30 października 2025 r. w Olsztynie odbyła się 12. edycja konferencji *Otwarcia na Skandynawię*, która przyciągnęła ponad 100 uczestników. Wśród nich byli przedsiębiorcy ze Szwecji, Norwegii, Danii, Finlandii reprezentujący branżę IT, meblową, budowlaną, metalową, OZE i kosmetyczną. Gościliśmy również przedstawicieli fińskich miast Kajaani oraz Imatra, którzy zainteresowani byli możliwościami współpracy gospodarczej z naszym regionem. W wydarzeniu wzięło udział ponad 60 firm z województwa warmińsko-mazurskiego, a także przedstawiciele regionalnych instytucji otoczenia biznesu, samorządowcy i eksperci zainteresowani współpracą gospodarczą z krajami nordyckimi. Honorowy patronat nad konferencją objęła Ambasada Finlandii.

Celem wydarzenia było zaprezentowanie potencjału inwestycyjnego i możliwości eksportowych województwa warmińsko-mazurskiego przedsiębiorcom ze Skandynawii, a także umożliwienie wymiany doświadczeń i nawiązania kontaktów biznesowych pomiędzy gośćmi z zagranicy a przedstawicielami biznesu z Warmii i Mazur.

- Otwarci na kraje DACHL

Otwarci na kraje DACHL to konferencja networkingowa skierowana do przedsiębiorców z Warmii i Mazur, z czynnym udziałem przedsiębiorców z krajów niemieckojęzycznych z tzw. rejonu DACHL. Celem wydarzenia jest umożliwienie przedsiębiorcom z Warmii i Mazur nawiązania aktywnej współpracy

gospodarczej z przedsiębiorcami z państw niemieckojęzycznych. W edycji 2025, która miała miejsce w dniach 17-19 września w Olsztynie, wzięło udział ponad 50 uczestników – przedstawicieli firm z Warmii i Mazur oraz przedstawicieli firm z Austrii i Niemiec. Spotkania networkingowe, które miały miejsce podczas wydarzenia zakończyły się deklaracją dalszego dialogu biznesowego, co jest najlepszym wyznacznikiem efektywności takich przedsięwzięć.

- Szkolenie na temat rynku koreańskiego

Celem szkoleń było wyposażenie uczestników misji gospodarczych do Republiki Korei w syntetyczną wiedzę na temat kultury biznesowej, aspektów prawno-eksportowych oraz marketingu na rynku koreańskim, a także zapoznanie uczestników z podstawami języka koreańskiego.

W 2025 r. odbyły się dwa szkolenia (16 kwietnia oraz 10 września), w których udział wzięli przedsiębiorcy z Warmii i Mazur oraz przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu zainteresowani nawiązywaniem współpracy z rynkiem azjatyckim.

- Misje gospodarcze do Republiki Korei połączone z udziałem w międzynarodowych targach

W dniach 8-14 czerwca 2025 r. pięć firm z regionu Warmii i Mazur

uczestniczyło w targach *Seoul Food & Hotel 2025*, największym wydarzeniu branży spożywczej w Azji. W targach wzięło udział ponad 1 600 wystawców z 51 krajów, a liczba odwiedzających przekroczyła 53 000 osób. W trakcie wydarzenia

zorganizowano 89 spotkań B2B dla MŚP z Warmii i Mazur z przedsiębiorcami m.in. z Korei Południowej, Japonii, Chin, Indii, Filipin, Mongolii i Singapuru. Udział w misji umożliwił lokalnym

firmom prezentację oferty eksportowej oraz stworzył realne szanse na nawiązanie współpracy i zawarcie kontraktów handlowych.

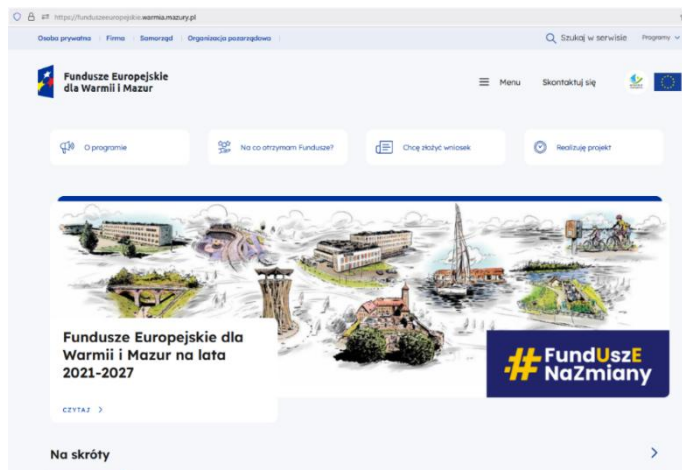
Druga misja odbyła się w dniach 27 października – 2 listopada 2025 r. i była połączona z udziałem w targach *Food Week Korea 2025* w Seulu. Wydarzenie zgromadziło 1 532 wystawców z 42 krajów, a liczba odwiedzających przekroczyła 55 000 osób. Pięciu przedsiębiorców z regionu przeprowadziło 149 rozmów biznesowych, w tym 13 spotkań z importerami zainteresowanymi artykułami spożywczymi z Warmii i Mazur. W trakcie wydarzenia miała miejsce promocja produktów regionalnych, a przedsiębiorcy aktywnie udzielali się w mediach, gdzie prezentowali walory Warmii i Mazur oraz prowadzoną tam działalność gospodarczą.

Realizowano również działania promocyjne w zakresie Funduszy Europejskich:

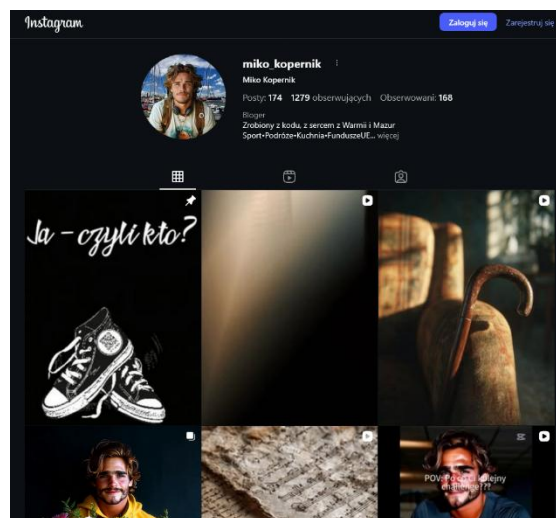
- Administrowanie serwisem www.funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl, który jest podstawowym źródłem wiedzy o programie Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (FEWiM 2021-2027) dla mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego.

Serwis ten był pierwszym w Polsce programem uruchomionym w tej perspektywie finansowej przez Instytucję Zarządzającą FEWiM 2021-2027. W 2025 r. odnotował ok. 1,3 mln wyświetleń i ok. 484 tys. sesji. Na stronach internetowych serwisu umieszczano m.in. harmonogramy naborów, informacje o naborach ogłaszanych w ramach FEWiM, konferencjach, spotkaniach informacyjnych i szkoleniach dla beneficjentów.

- Prowadzenie na Instagramie profilu *Miko_Kopernik*, który promuje Fundusze Europejskie i województwo warmińsko-mazurskie.

Miko Kopernik to wirtualny influencer stworzony przy pomocy sztucznej inteligencji. Jego postać nawiązuje do historycznego Mikołaja Kopernika, ale w nowoczesnym wydaniu. Miko to 22-letni bloger i student, który pasjonuje się astronomią, ekonomią, sportem i kulturą regionu. Jego profil na Instagramie prezentuje uroki Warmii i Mazur poprzez relacje z podróży, spotkań, wydarzeń i codziennych aktywności. Można go zobaczyć na rowerze, z książką, gitarą czy na tle malowniczych krajobrazów oraz miejsc i wydarzeń w regionie dofinansowanych z Funduszy Europejskich.

Dzięki sztucznej inteligencji Miko zawsze zachowuje spójny przekaz, unika kontrowersji i dynamicznie dostosowuje treści do potrzeb działań promocyjnych. Jest ambasadorem Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur, pokazując, jak środki unijne wpływają na rozwój regionu. Jego zadaniem jest nie tylko przyciągnięcie turystów, ale też budowanie wizerunku Warmii i Mazur jako miejsca pełnego możliwości i inspiracji.

Miko ma niemal 1 300 obserwujących i zyskuje coraz większą popularność. Twórcy projektu liczą na dalszy rozwój jego społeczności i zwiększenie zasięgu promocyjnego regionu.

- Prowadzenie fanpage'a na Facebooku *Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur* oraz konta *Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur* w serwisie YouTube, jako uzupełniających kanałów informacji o regionalnych Funduszach Europejskich.

- Dostarczanie kompleksowej wiedzy 1 470 osobom, zainteresowanym aplikowaniem i realizującym projekty z Funduszy Europejskich, poprzez szkolenia online, na poziomie podstawowym i zaawansowanym, z następujących tematów:
  - ✓ Zasada konkurencyjności przy realizacji projektów współfinansowanych z FEWiM 2021-2027,
  - ✓ Kwalifikowalność wydatków przy realizacji projektów współfinansowanych z FEWiM 2021-2027,
  - ✓ Obowiązki informacyjne i promocyjne beneficjentów przy realizacji projektów współfinansowanych z FEWiM 2021-2027,
  - ✓ Przygotowanie wniosku o dofinansowanie przy realizacji projektów współfinansowanych z EFS+ w ramach FEWiM 2021-2027 w systemie SOWA,
  - ✓ Przygotowanie wniosku o dofinansowanie przy realizacji projektów współfinansowanych z EFRR w ramach FEWiM 2021-2027 w systemie WOD,
  - ✓ Przygotowanie wniosku o płatność przy realizacji projektów współfinansowanych z EFS+ w ramach FEWiM 2021-2027 w systemie SL2021,
  - ✓ Przygotowanie wniosku o płatność przy realizacji projektów współfinansowanych z EFRR w ramach FEWiM 2021-2027 w systemie SL2021,
  - ✓ Stosowanie ustawy PZP przy realizacji projektów współfinansowanych z FEWiM 2021-2027,
  - ✓ Spełnienie zasad horyzontalnych przy realizacji FEWiM 2021-2027,
  - ✓ Prowadzenie ewidencji księgowej przy realizacji projektów EFS+ w ramach FEWiM 2021-2027,
  - ✓ Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* przy realizacji projektów współfinansowanych z FEWiM 2021-2027.
- Utrwalanie w formie wideo tzw. dobrych praktyk, pokazujących korzyści, jakie Fundusze Europejskie przynoszą regionowi i jego mieszkańcom. W 2025 r. wyprodukowano 5 materiałów promocyjnych (2 spoty promocyjne oraz 3 krótkie pionowe filmy *shorts*), prezentujących interesujące projekty finansowane z Funduszy Europejskich. Emisja minireportaży odbyła się w telewizji regionalnej, w najatrakcyjniejszym dla widzów czasie (*prime time*) w terminie od 27 października do 21 grudnia, oraz na kanale YouTube *Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur* (ponad 4 300 subskrybentów), które to dodatkowo zostały objęte także płatnymi działaniami reklamowymi w Internecie (w serwisach Facebook i Google).
- Organizacja konferencji pn. *Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur w praktyce – wyzwania i możliwości*. Uczestniczyło w niej ponad 160 osób. Konferencja skierowana była głównie do beneficjentów, którzy na co dzień mierzą się z realizacją projektów i którzy są obecni na etapie prowadzonej w projekcie kontroli. Podczas konferencji dwóch ekspertów zewnętrznych wyjaśniało aspekty związane z prawidłowym zamykaniem projektu i zasadą konkurencyjności. Ponadto zorganizowano panel, podczas którego pracownicy różnych biur związanych z kontrolowaniem projektów, opowiedzieli, jak prawidłowo realizować projekt, żeby uniknąć naliczenia kar.

- Prowadzenie licznych kampanii internetowych, m.in. kampanii display, kampanii w wyszukiwarce Google, promocji wideo na YouTube, promocji postów graficznych i wideo w środowisku Meta (na Facebooku i Instagramie). Dotyczyły one m.in. promocji dobrych praktyk z Funduszy Europejskich i promocji naborów. Koncentrowały się na konkretnych grupach docelowych województwa warmińsko-mazurskiego. O szerokim zasięgu kampanii świadczą osiągnięte wyniki – 1,21 mln wyświetleń w Google ADS (display, wyszukiwarka, YouTube) oraz 9,85 mln wyświetleń w Meta (Facebook, Instagram).
- Współorganizacja przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wraz z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Dni Funduszy Europejskich mających na celu promowanie efektów realizacji projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej. Inicjatywa miała charakter otwarty i skierowana była do szerokiego grona odbiorców – mieszkańców regionu, którzy mieli możliwość bezpłatnego skorzystania z wybranych atrakcji turystycznych i kulturalnych, które powstały lub zostały zmodernizowane dzięki wsparciu Funduszy Europejskich. Darmowe bilety umożliwiały wejścia do muzeów, centrum nauki czy obiektu sportowo-rekreacyjnego. Bilety były dystrybuowane w formie elektronicznej – poprzez rejestrację na stronie wydarzenia. Ich liczba była ograniczona, a o przyznaniu decydowała kolejność zgłoszeń.

Innym zadaniem, wpisującym się w szeroko rozumiane działania promocyjne i wpływającym na rozwój Warmii i Mazur, jest upowszechnianie wśród mieszkańców regionu, w tym przedsiębiorców, informacji o możliwościach aplikowania o środki z Funduszy Europejskich. Działanie to jest możliwe dzięki funkcjonowaniu sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE), które w 2025 r. realizowały swoje zadania w ramach umowy dotacyjnej z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, tj. umowy nr DKP/BDG-II/PTFE/24/23.

- W 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowały dwa Punkty Informacyjne, tj. Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Olsztynie oraz Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Elblągu. Każdy z tych punktów świadczył bezpłatne usługi informacyjne w odniesieniu do wszystkich programów finansowanych z Funduszy Europejskich w szczególności z:
  - Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
  - Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego+,
  - Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji,
  - Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury,
  - Funduszu Spójności,
  - Programów Komisji Europejskiej na lata 2021-2027.

Działania i formy świadczenia usług przez ww. Punkty Informacyjne przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Działania i formy świadczenia usług przez Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Olsztynie oraz Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Elblągu w 2025 r.

Lp.	Aktywności Sieci PIFE w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r.	Wartość osiągniętego wskaźnika
1	Liczba konsultacji (osobiste + telefoniczne + mailowe + indywidualne)	4 447
2	Liczba Mobilnych Punktów Informacyjnych i całodziennych dyżurów	36
3	Liczba spotkań informacyjnych i szkoleń	58
4	Liczba spotkań informacyjnych w szkołach ponadpodstawowych	38
5	Liczba uczestników spotkań i szkoleń	3 578
6	Liczba stoisk informacyjnych	34
7	Liczba przeprowadzonych prelekcji	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Koordynacji Promocji.

Konsultantki PIFE 9 razy wystąpiły w roli prelegentek podczas kluczowych wydarzeń na terenie województwa. Regularne zaproszenia do udziału w kolejnych inicjatywach potwierdzają, że prelekcje cieszą się dużym zainteresowaniem i uznaniem uczestników. Wiele z tych wystąpień stało się punktem wyjścia do nawiązania dalszej współpracy. Kooperacja z instytucjami otoczenia biznesu poszerza perspektywę działań i ułatwia klientom PIFE znalezienie wsparcia najlepiej dopasowanego do ich potrzeb.

Na terenie całego województwa zorganizowano 36 Mobilnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich. Dzięki temu dotarto również do mniejszych miejscowości i gmin, zapewniając ich mieszkańcom bezpośredni kontakt ze specjalistkami PIFE. Konsultantki przekazywały kompleksową wiedzę na temat dostępnych możliwości oraz zasad ubiegania się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Wszystkie działania realizowano we współpracy z lokalnymi samorządami.

Zorganizowano 58 spotkań informacyjnych w formule stacjonarnej oraz online, wychodząc naprzeciw zróżnicowanym potrzebom uczestników. Spotkania prowadzone były przez specjalistki PIFE, które dzieliły się praktyczną wiedzą i pomagały skutecznie sięgnąć po unijne wsparcie. Dbając o najwyższą jakość merytoryczną, zapraszano również ekspertów z innych instytucji czy z poszczególnych Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

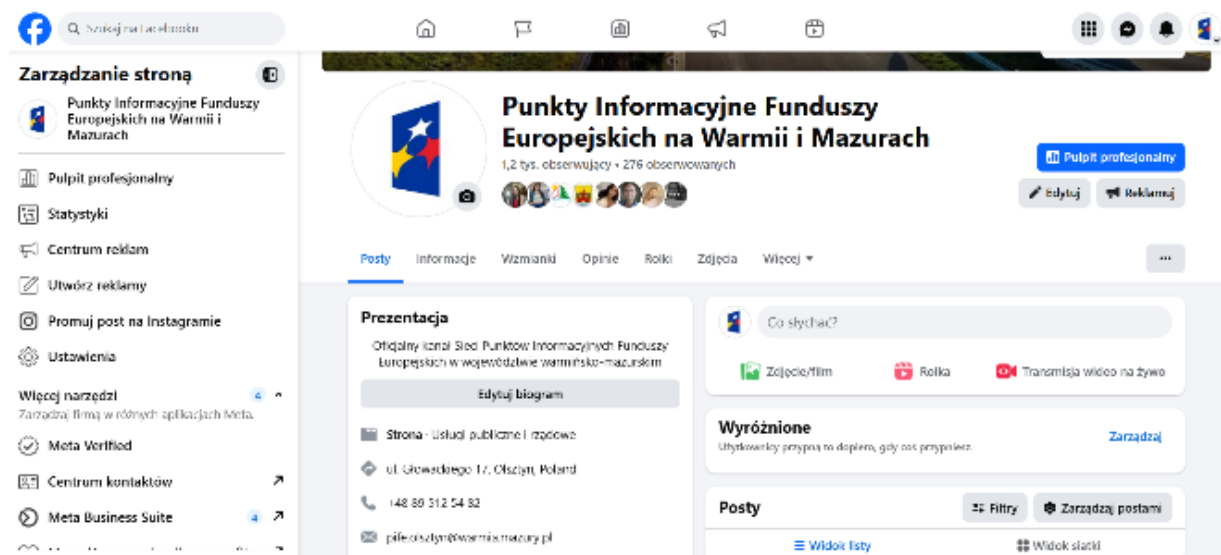

Przeprowadzono 38 spotkań informacyjnych w szkołach ponadpodstawowych na terenie Warmii i Mazur, skierowanych do uczennic i uczniów. Podczas zajęć łączono przekaz merytoryczny dotyczący Funduszy Europejskich z interaktywnymi formami pracy oraz inspirującymi dyskusjami, zachęcając młodzież do aktywnego i świadomego działania.

PIFE uczestniczyło w 34 wydarzeniach na terenie całego województwa: targach, konferencjach i imprezach plenerowych, organizując tam stoiska informacyjno-promocyjne. Tym samym dbano o komfort i dostępność usług związanych z informowaniem o Funduszach Europejskich.

Dodatkowym kanałem komunikacji był fanpage *Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich na Warmii i Mazurach* na Facebooku, który obserwuje 1 203 użytkowników. Za jego pośrednictwem przekazywano informacje o działaniach PIFE oraz praktyczne wskazówki dotyczące Funduszy Europejskich.

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

8. Infrastruktura i środowisko

8.1. Planowanie przestrzenne

Organy samorządu województwa sporządzają plan zagospodarowania przestrzennego województwa oraz audyt krajobrazowy, a także prowadzą analizy i studia oraz opracowują koncepcje i programy odnoszące się do obszarów i problemów zagospodarowania przestrzennego.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

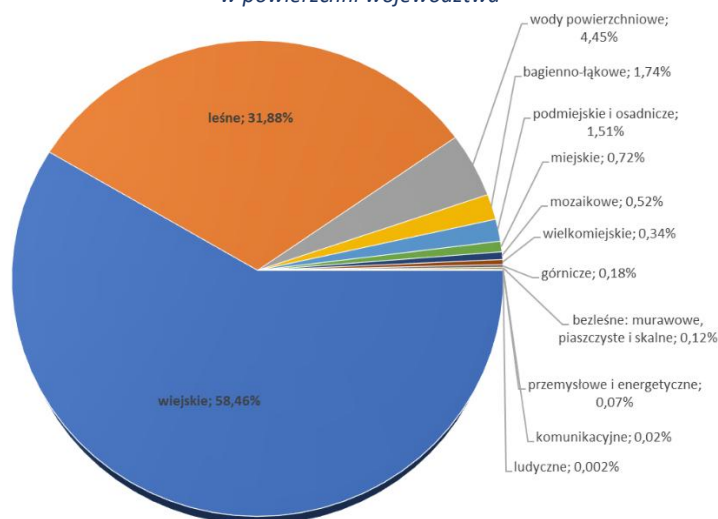
Jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego odpowiedzialną za planowanie przestrzenne jest Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie.

W dniu 25 marca 2025 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął uchwałę w sprawie uchwalenia *Audytu krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego*. Audyt opracowywany był dla obszaru województwa przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, na podstawie art. 38a i 38b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych.

Audyt krajobrazowy województwa warmińsko-mazurskiego jest dokumentem określającym zasady ochrony i kształtowania krajobrazu oraz kierunki działań w tym zakresie. *Audyt krajobrazowy* identyfikuje krajobrazy w województwie, wskazuje zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów chronionych, a także wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące ich kształtowania i ochrony.

W województwie warmińsko-mazurskim wyznaczono 1 659 krajobrazów, w 13 typach i 29 podtypach, w zależności od zróżnicowania pokrycia i użytkowania terenu oraz charakteru czynników dominujących w krajobrazie. W regionie przeważają krajobrazy wiejskie i leśne. Zgodnie z kryteriami określonymi w ww. rozporządzeniu Rady Ministrów spośród wyznaczonych krajobrazów zostały wskazane 103 krajobrazy priorytetowe.

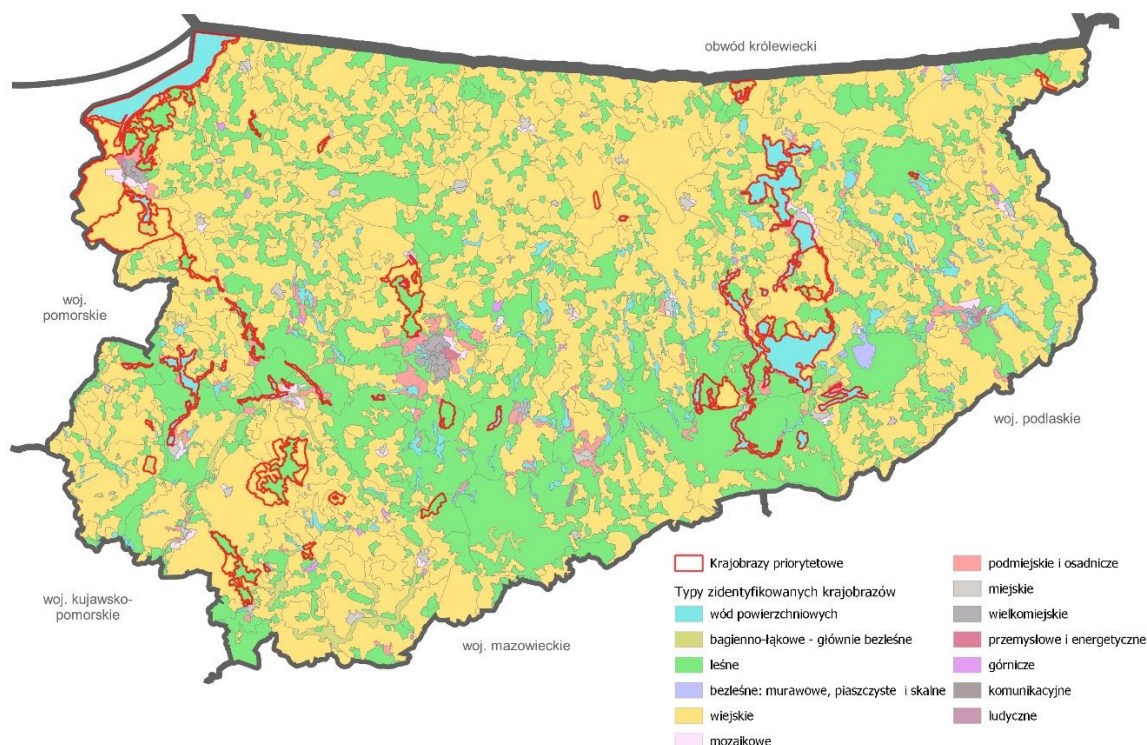
Diagram 53. Udział poszczególnych typów krajobrazów w powierzchni województwa

Źródło: opracowanie własne Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2025.

Diagram 54. Mapa zidentyfikowanych typów krajobrazów

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Mapa zidentyfikowanych krajobrazów

Źródło: opracowanie własne Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2025.

Rekomendacje i wnioski, a także wyznaczone krajobrazy priorytetowe, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, podlegają uwzględnieniu w gminnych dokumentach planistycznych. Stanowią one również podstawę do opiniowania i uzgadniania projektów tych dokumentów przez zarząd województwa, co ma na celu zapewnienie spójności działań samorządów w zakresie ochrony krajobrazu.

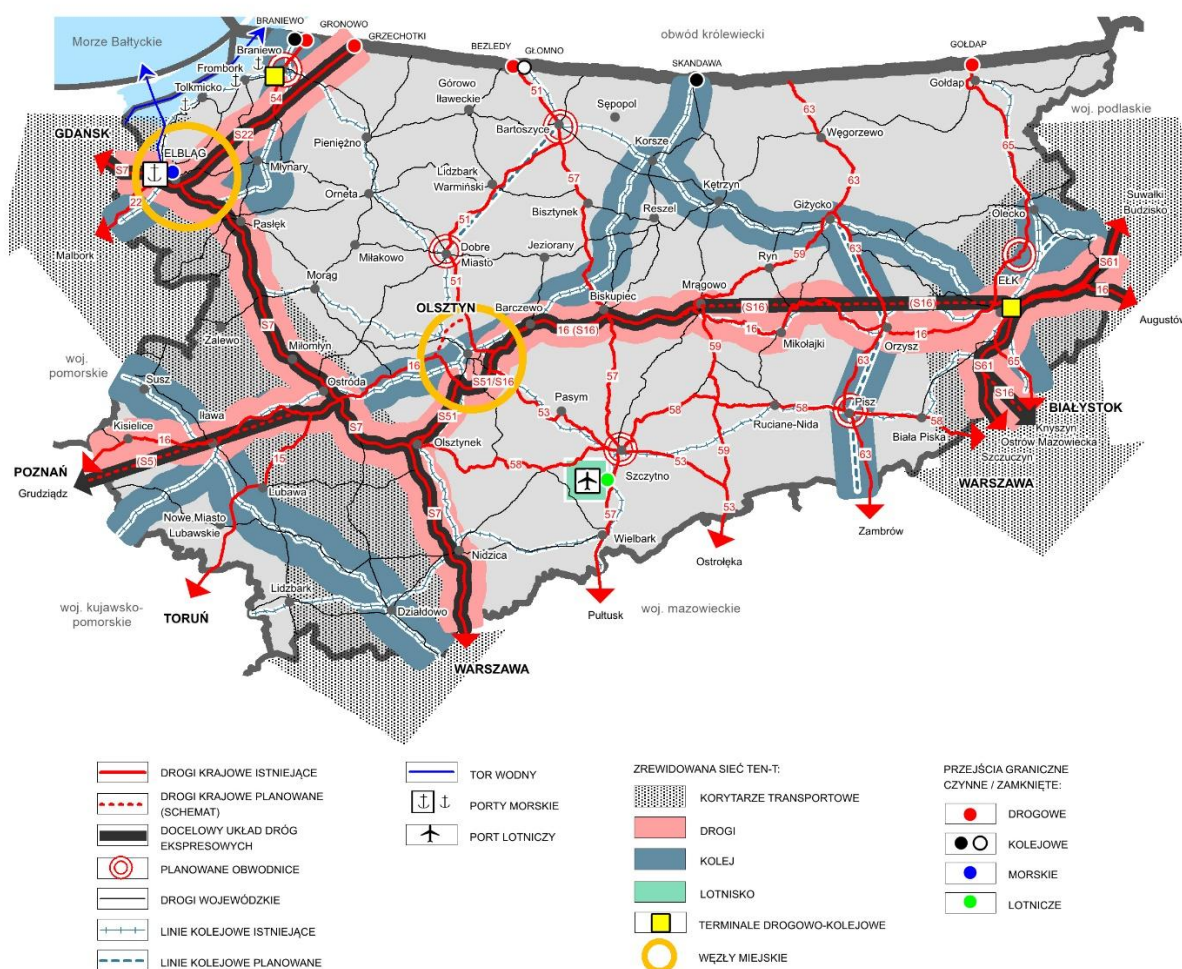
Zgodnie z przyjętym przez zarząd województwa *Rzeczowym programem prac Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie na 2025 r.* sporządzano opracowania o charakterze studialno-analitycznym, odnoszące się do bieżącej problematyki regionu z zakresu gospodarki przestrzennej i powiązanych z nią zagadnień związanych z infrastrukturą techniczną, gospodarką, ochroną środowiska. W 2025 r. w Biurze zostały wykonane następujące opracowania:

- *Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa warmińsko-mazurskiego*

Temat stanowi dalszy etap prac rozpoczętych w 2024 r. Opracowanie realizuje ujęcie wymiaru przestrzennego w Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa, określonego w art. 11 ust. 1c pkt 4 i 5 ustawy z dnia 5 marca 1998 r. o samorządzie województwa. Zadanie to obejmuje sporządzenie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa oraz sformułowanie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki rozwoju.

W toku prowadzonych prac zaktualizowano opracowaną w 2024 r. syntetyczną diagnozę uwarunkowań w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz kluczowych elementów zagospodarowania przestrzennego na poziomie regionalnym. Uwzględniając wyniki diagnozy oraz projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju pn. *Strategia Rozwoju Polski do 2035* (przekazany we wrześniu 2025 r. do społecznych konsultacji) sporządzono projekt modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Model oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa muszą być spójne z dokumentami strategicznymi kraju, w tym uwzględniać krajowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje zawarte ww. Strategii.

Diagram 55. Schemat systemów transportowych w województwie

Źródło: opracowanie własne Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2025.

• *Monitorowanie zmian zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego*

Rozbudowa wewnętrznej bazy danych – pozyskiwanie i aktualizacja danych i informacji, w tym danych do monitorowania zmian w zakresie infrastruktury transportowej i technicznej, odnawialnych źródeł energii, obszarów przyrodniczych prawnie chronionych. W pracach wykorzystano opracowaną w 2024 r. koncepcję *Regionalnego monitoringu przestrzennego*. Celem monitoringu będzie dostarczanie informacji w określonych przedziałach czasowych na temat stanu i zachodzących w województwie procesów oraz zmian w zakresie gospodarki przestrzennej.

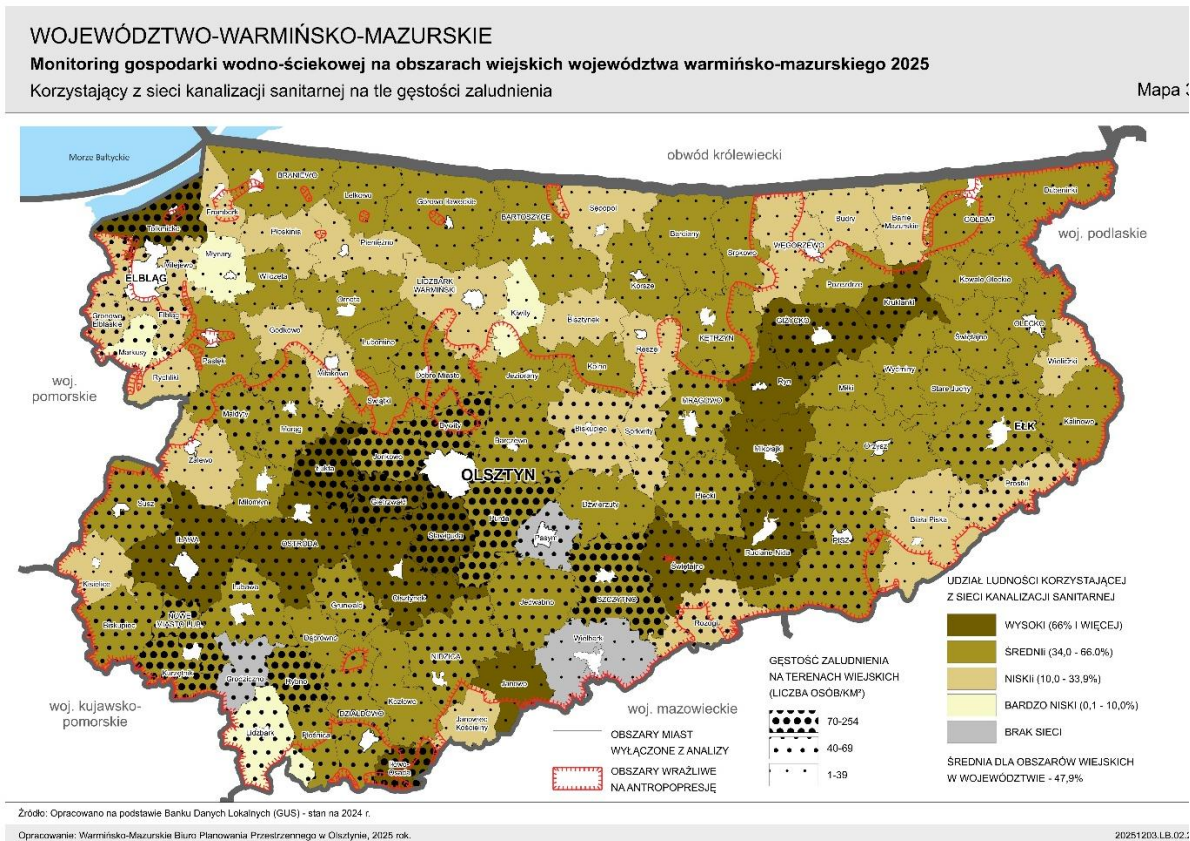

Prace nad koncepcją monitoringu obejmowały ustalenie zakresu merytorycznego, w tym m.in. wybór zagadnień, cech, wskaźników oraz elementów do identyfikacji przestrzennej. Opracowano schemat monitoringu – opis zjawisk wraz z przypisanymi wskaźnikami, powiązanie monitorowanych zjawisk z celami *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego*. Przygotowano zestaw arkuszy dla każdej branży oraz rozpoczęto

zbieranie wskaźników (ankietyzacja jednostek, dane ze statystyki publicznej), uzupełnianie przygotowanych arkuszy.

- *Monitoring gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego (2025 r.)*

Diagram 56. Korzystający z sieci kanalizacji sanitarnej na tle gęstości zaludnienia

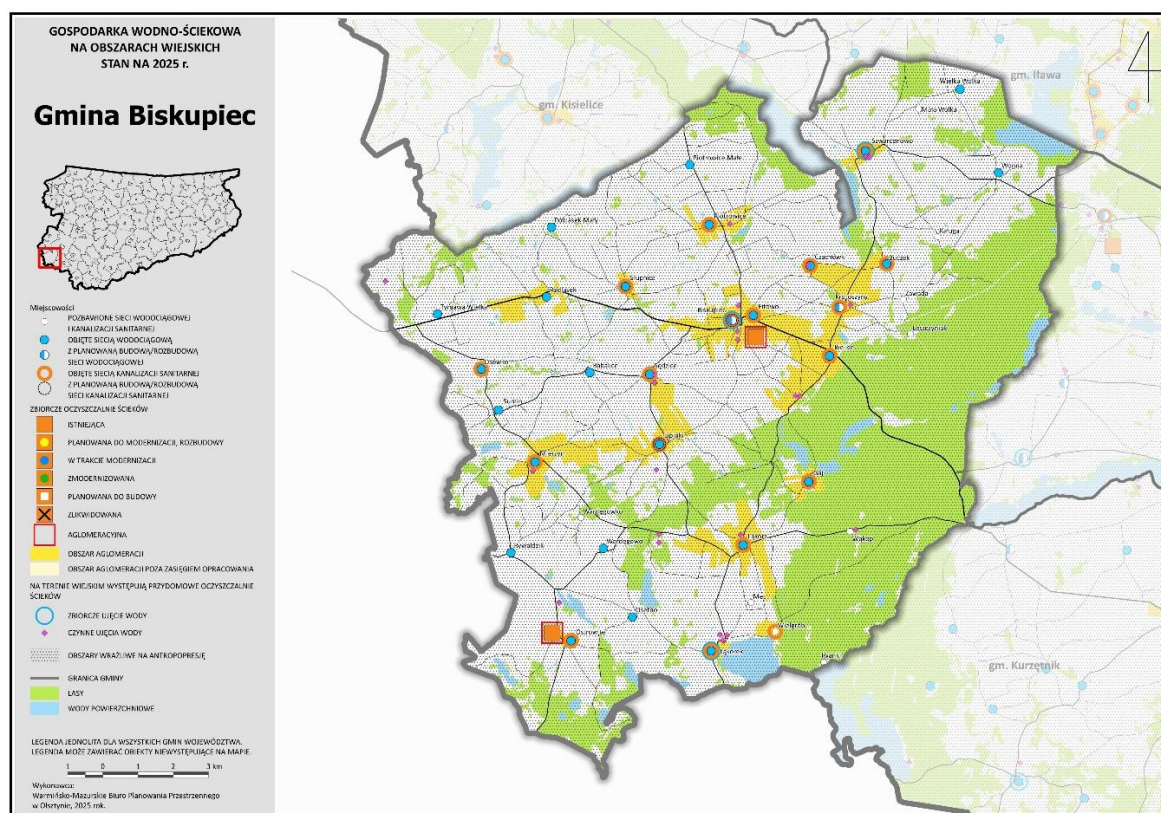

Źródło: opracowanie własne Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2025

Opracowanie cykliczne, sporządzane corocznie od 2020 r., którego celem jest aktualizowanie kompleksowej bazy danych dotyczącej istniejących i planowanych rozwiązań infrastruktury technicznej w zakresie poboru i zaopatrzenia w wodę oraz utylizacji ścieków sanitarnych na obszarach wiejskich województwa. Podstawę prowadzenia monitoringu w przedmiotowym zakresie stanowi ankietyzacja jednostek samorządu terytorialnego. Dla pełnej i kompleksowej oceny pozyskane dane od jednostek, uzupełniono o dane statystyczne. Opierając się na zgromadzonych informacjach dokonano analizy i oceny zmian w przedmiotowym zakresie, jakie zaszły w 2024 r.

Ponadto dla poszczególnych gmin opracowano karty, zawierające część opisową i graficzną, w zakresie opisu stanu gospodarki wodno-ściekowej.

Diagram 57. Przykładowa karta sporządzona w ramach Monitoringu gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego – gmina Biskupiec

Źródło: opracowanie własne Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie, 2025.

W 2025 r. realizowano również bieżące zadania w zakresie nadawania numerów drogom powiatowym i gminnym. Sporządzano projekty uchwał zarządu województwa w sprawie nadawania numerów drogom oraz prowadzono rejestry dróg. Zarząd województwa, na podstawie art. 10 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w 2025 r. podjął 38 uchwał w sprawie nadawania numerów drogom gminnym i powiatowym (35 uchwał w 2024 r.).

Ponadto prowadzono sprawy w zakresie sporządzania odpowiednio wniosków, opinii i uzgodnień do

aktów planowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych. Wobec powyższych spraw zarząd województwa zajmuje stanowisko w postaci postanowienia uzgadniającego, wyrażenia opinii lub złożenia wniosków.

Informacje o liczbie sporządzonych w 2025 r. przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego informacji, uzgodnień lub opinii przedstawione zostały na diagramie nr 58.

Diagram 58. Uzgodnienia, opinie, informacje sporządzone przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

<p>Plany ogólne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaopiniowanie 40 projektów planów (10 w 2024 r.) 	<p>Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzgodnienie 2 projektów studiów (2 w 2024 r.) 	<p>Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzgodnienie 298 projektów planów (174 w 2024 r.)
<p>Zintegrowane plany inwestycyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzgodnienie 11 projektów planów (1 w 2024 r.) 	<p>Inwestycje drogowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaopiniowanie 143 projekty (92 w 2024 r.) 	<p>Inwestycje kolejowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaopiniowanie 6 projektów (8 w 2024 r.)
<p>Wnioski o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaopiniowanie 13 projektów (2 w 2024 r.) 	<p>Inwestycje towarzyszące inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaopiniowanie 1 projektu (3 w 2024 r.) 	<p>ficzne inwestycje w zakresie sieci przesyłowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaopiniowanie 6 projektów (2 w 2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie.

8.2. Infrastruktura

Infrastruktura jest jednym z fundamentów rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego. Jej transformacja integruje zagadnienia społeczne i społeczno-gospodarcze z zagadnieniami środowiskowymi. Konieczność dalszego rozwoju szeroko rozumianej infrastruktury wynika z oceny aktualnego stanu spójności przestrzennej Warmii i Mazur z otoczeniem oraz spójności wewnętrznej. Nowoczesnej infrastruktury wymagają mieszkańcy chcący aktywnie uczestniczyć w globalnej wymianie wiedzy oraz pragnący swobodnie przemieszczać się zarówno wewnątrz regionu, jak i poza nim.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Transport kolejowy

Zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 285 z późn. zm.), organizatorem publicznego transportu zbiorowego, w zależności od zasięgu przewozów, jest gmina, związek międzygminny, powiat (miasto na prawach powiatu), związek powiatów, województwo lub minister właściwy do spraw transportu.

Kierunki działań samorządu województwa w tym zakresie reguluje *Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego* uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego (uchwała nr XXX/582/2013 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 września 2013 r.).

Aktualizacja *Planu* została uchwalona w dniu 26 sierpnia 2015 r. uchwałą nr IX/2015/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Kolejna aktualizacja *Planu* miała miejsce w 2023 r., kiedy to 7 listopada 2023 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął uchwałę nr LIV/826/23 w sprawie przyjęcia Aktualizacji nr II *Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego*. Aktualne zamierzenia Województwa w zakresie rozwoju oferty przewozowej w regionie determinują kolejną aktualizację *Planu transportowego*, która została zaplanowana na 2026 r.

Zarząd województwa w 2025 r. podjął działania w zakresie rozwoju publicznego transportu kolejowego na Warmii i Mazurach, angażując w ten proces zarządcę infrastruktury (PKP PLK S.A.), operatora krajowego przewozów międzywojewódzkich (PKP Intercity S.A.) oraz samorządy lokalne zainteresowane rozwojem kolei na ich obszarze. Województwo, jako organizator wojewódzkich przewozów kolejowych planowało w 2025 r. rozszerzenie oferty przewozowej dążąc do ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego, w szczególności w rejonach, gdzie obecnie nie funkcjonuje pasażerski transport kolejowy.

Z inicjatywy zarządu województwa opracowane zostało w 2025 r. *Stanowisko Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 października 2025 r. w sprawie rozwoju kolei w województwie warmińsko-mazurskim*, koncentrujące się na przywróceniu połączeń kolejowych na obszarach wykluczonych komunikacyjnie, rewitalizacji linii wyłączonych z eksploatacji do miast i powiatów odciętych od kolei i ich kluczowym znaczeniu dla dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa. Zgodnie ze stanowiskiem samorząd województwa prowadził w 2025 r. dialog

z interesariuszami na rzecz przywrócenia połączeń kolejowych na liniach obecnie wyłączonej z użytkowania z uwagi na zły stan infrastruktury kolejowej.

Działania Organizatora koncentrowały się na dialogu z zarządcą infrastruktury oraz samorządami lokalnymi celem inwentaryzacji stanu infrastruktury kolejowej wyłączonej z użytkowania oraz prognozie możliwości przywrócenia ruchu na wybranych liniach kolejowych. W ramach powyższych działań z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odbyła się we wrześniu 2025 r. w Mrągowie konferencja dotycząca przywrócenia ruchu pasażerskiego na linii kolejowej 223 (Czerwonka-Mrągowo-Mikołajki-Orzysz-Ełk). W rezultacie podjętych działań i współpracy z PKP PLK S.A. Organizator planuje wprowadzenie od czerwca 2027 r. do oferty przewozowej bezpośredniego połączenia między Olsztynem a Mrągowem, a w kolejnym etapie do Mikołajek (czerwiec 2028 r.) po przeprowadzeniu niezbędnych prac przez zarządcę infrastruktury. W wyniku działań podjętych w 2025 r. najbliższe plany Organizatora obejmują również uruchomienie połączeń kolejowych na linii nr 41 w relacji Ełk-Olecko, a w przyszłości, po przeprowadzeniu remontu przez właściciela infrastruktury, również do Gołdapi. Dialog podjęty z inicjatywy Zarządu Województwa podejmuje również działania mające na celu możliwie szybką reaktywację połączeń:

- na linii kolejowej 254 Braniewo-Tolkmicko-Elbląg (w tym celu planowane są rozmowy z JST zlokalizowanymi w obszarze ciężenia linii nr 254 oraz PKP PLK S.A.),
- linii kolejowej 259 Węgorzewo-Kętrzyn (zaplanowane spotkanie z JST, PKP PLK S.A, PKP S.A.),
- linii kolejowej 208 Działdowo-Brodnica (odbyły się też wstępne rozmowy z przedstawicielami Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie reaktywacji połączeń, uzgodnień wymaga remont linii przez PKP PLK S.A.),
- w planach są spotkania poświęcone linii kolejowej 41 Olecko-Gołdap oraz linii nr 225 Nidzica-Wielbark.

Wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie w 2025 r. w ramach publicznego transportu zbiorowego przedstawione zostały w tabeli 2.

Tabela 2. Wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie w ramach publicznego transportu zbiorowego

Lp.	Plan Transportowy wg II Aktualizacji (2023 r.) Planowane linie komunikacyjne w sieci połączeń kolejowych o charakterze użyteczności publicznej	Ilość poc.	Realizacja przewozów w 2025 r. zgodnie z Umową IG-I.1/2021-2026 z dnia 23 listopada 2020 r. w ramach środków finansowych przewidzianych w Wieloletniej Prognozie Finansowej	Ilość poc.
1.	Linia Nr 9 odcinek Iława – Działdowo, Iława – Malbork	20	Linia Nr 9 odcinek Iława – Działdowo, Iława – Malbork	20
2.	Linia Nr 38 odcinek Ełk – Grajewo (Białystok)	8	Linia Nr 38 odcinek Ełk – Grajewo (Białystok)	8
3.	Linia Nr 216 odcinek Olsztyn – Działdowo	10	Linia Nr 216 odcinek Olsztyn – Działdowo	14
4.	Linia Nr 219 odcinek Olsztyn – Szczytno – Pisz – Ełk	14	Linia Nr 219 odcinek Olsztyn – Szczytno – Pisz – Ełk	16
5.	Linia Nr 220/221 odcinek Olsztyn – Gutkowo – Braniewo	10	Linia Nr 220/221 odcinek Olsztyn – Gutkowo – Braniewo	10

Lp.	Plan Transportowy wg II Aktualizacji (2023 r.) Planowane linie komunikacyjne w sieci połączeń kolejowych o charakterze użyteczności publicznej	Ilość poc.	Realizacja przewozów w 2025 r. zgodnie z Umową IG-I.1/2021-2026 z dnia 23 listopada 2020 r. w ramach środków finansowych przewidzianych w Wieloletniej Prognozie Finansowej	Ilość poc.
6.	Linia Nr 220/204 odcinek Olsztyn – Bogaczewo – Elbląg	16	Linia Nr 220/204 odcinek Olsztyn – Bogaczewo – Elbląg	18
7.	Linia Nr 353 odcinek Olsztyn – Iława – Toruń – (Bydgoszcz)	19	Linia Nr 353 odcinek Olsztyn – Iława – Toruń – (Bydgoszcz)	19
8.	Linia Nr 353/38 odcinek Olsztyn – Korsze – Ełk	16	Linia Nr 353/38 odcinek Olsztyn – Korsze – Ełk	16
9.	Linia Nr 353/9 odcinek Olsztyn – Iława – Gdańsk – Gdynia Główna	2	Linia Nr 353/9 odcinek Olsztyn – Iława – Gdańsk – Gdynia Główna	2
10.	Linia Nr 219/35/724 odcinek Olsztyn – Szczytno – Szymany Lotnisko	6	Linia Nr 219/35/724 odcinek Olsztyn – Szczytno – Szymany Lotnisko	6
11.	Linia Nr 219/35 odcinek Olsztyn – Szczytno – Wielbark – Chorzele-Ostrołęka	8	Linia Nr 219/35 odcinek Olsztyn – Szczytno – Wielbark – Chorzele-Ostrołęka	8
12.	Linia Nr 221/220/219/35 odcinek Braniewo – Olsztyn Gł. - Chorzele	4	Linia Nr 221/220/219/35 odcinek Braniewo – Olsztyn Gł. – Chorzele	4

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

Kolejowe przewozy wojewódzkie realizowane są w oparciu o zawartą 23 listopada 2020 r. przez Województwo Warmińsko-Mazurskie, jako organizatora publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, z Operatorem POLREGIO S.A. Umowę IG-I.1/2021-2026 o wykonywanie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich w ramach świadczenia usług publicznych na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego i województw sąsiednich w latach 2021-2026. Całkowita, planowana wartość umowy wynosi 491,3 mln zł z możliwością jej waloryzacji. Elastyczna metodologia określenia ilości połączeń kolejowych zaplanowanych do realizacji w oparciu o *Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego* wynikają z corocznego konstruowania optymalnego Roczego Rozkładu Jazdy (RRJ) pociągów w ramach środków finansowych określonych w budżecie województwa, łączenia relacji w ciągu linii kolejowych a także zmiany oterminowania pociągów.

W 2025 r. działania Województwa koncentrowały się również na przygotowaniu założeń planowanej oferty wojewódzkich przewozów kolejowych, która będzie obowiązywała po zawarciu nowej umowy na świadczenie usług przewozowych po wygaśnięciu obowiązującej do końca 2026 r. umowy z aktualnym Operatorem. Przewidywany jest wzrost liczby połączeń kolejowych w ramach istniejącej siatki oraz jej rozszerzenia na aktualnie wyłączone z użytkowania linie kolejowe w regionie.

Transport autobusowy

W 2025 r. funkcjonowało 14 wojewódzkich linii komunikacyjnych, na których wykonywano przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej, z dofinansowaniem ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. Przewozy autobusowe realizowano na następujących trasach:

- Gołdap – Ełk przez Olecko,
- Iława – Kurzętnik przez Lubawę,
- Węgorzewo – Giżycko przez Kruklanki,
- Biskupiec – Kętrzyn przez Reszel,
- Ełk – Giżycko przez Ranty,
- Braniewo – Bartoszyce przez Lelkowo,
- Szymany – Mikołajki przez Mrągowo,
- Gołdap – Węgorzewo przez Banie Maz.,
- Olsztyn – Ełk przez Mrągowo,
- Działdowo – Ostróda przez Dąbrówno,
- Olsztyn – Lidzbark przez Ostródę,
- Olsztyn – Szczytno przez Dźwierzuty,
- Giżycko – Pisz przez Orzysz,
- Braniewo – Elbląg przez Tolkmicko.

Celem tego działania jest przywracanie komunikacji autobusowej w relacjach o niskiej rentowności oraz sukcesywne usuwanie komunikacyjnych białych plam dostępności transportowej, czyli miejsc, do których dziś transport publiczny nie dociera lub gdzie istniejąca oferta przewozowa jest na tyle uboga, że nie zaspokaja potrzeb społecznych w oczekiwanym stopniu. Wojewódzkie połączenia autobusowe stanowią uzupełnienie sieci istniejących połączeń kolejowych. Celem uruchomienia autobusowych linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej jest zapewnienie bezpośrednich połączeń pomiędzy sąsiadującymi ze sobą miastami powiatowymi oraz pomiędzy miastami powiatowymi i stolicą województwa – przede wszystkim tam, gdzie połączenia takiego nie zapewniają przewozy kolejowe. Wojewódzkie połączenia autobusowe o charakterze użyteczności publicznej w założeniu stanowią uzupełnienie sieci połączeń kolejowych. Na liniach autobusowych, przebiegających po trasach równoległych do przebiegu linii kolejowych, połączenia o charakterze użyteczności publicznej wykonywane są w godzinach uzupełniających ofertę kolejową, w sposób niezagrażający funkcjonowaniu połączeń kolejowych i nie wpływający negatywnie na ich zasadność oraz rentowność (lukę finansowania).

Infrastruktura drogowa

Zadania w zakresie administrowania siecią dróg wojewódzkich wykonuje Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie (ZDW). W 2023 r. zaczęła obowiązywać *Strategia rozwoju Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie na lata 2023-2030*, która stanowi kontynuację poprzedniej strategii, przewidzianej na lata 2015-2022. Wpisuje się ona w *Plan rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2012-2020 z perspektywą do roku 2030*. Wyznacza ona cztery główne cele strategiczne oraz programy i działania określające sposoby osiągnięcia tych celów.

• *Cel 1: Przywrócenie pełnej przejezdności sieci dróg wojewódzkich*

Zakłada realizację działań mających na celu wyeliminowanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężarowych i wielkogabarytowych przez podnoszenie nośności dróg i obiektów inżynierskich oraz likwidację ograniczeń skrajni (szczególnie na mostach). W 2025 r. w tym obszarze realizowano:

- dwa zadania, uzyskując dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg:
  - *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odc. Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy (DOL) – Wielbark.* W 2025 r. kontynuowano przygotowania do realizacji budowy dróg serwisowych DOL wraz z infrastrukturą towarzyszącą (dokumentacja projektowa).
  - *Rozbudowa drogi wojewódzkiej 513 Lidzbark Warmiński – Wozławki.* W 2025 r. zakończono realizację robót budowlanych.
- pięć zadań w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027:
  - *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 527 na odcinku Morąg – Łukta: etap II odcinek Bramka – Florczaki.* W 2025 r. zakończono realizację robót budowlanych i rozliczono zadanie.
  - *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 527 na odcinku od ul. Dybowskiego na terenie m. Olsztyna do Węzła Olsztyn Południe w podziale na etapy: etap I od granicy miasta Olsztyna do Węzła Olsztyn Południe.* W 2025 r. kontynuowano realizację robót budowlanych. Planowane zakończenie robót budowlanych w 2027 r.
  - *Budowa obwodnicy m. Nidzica w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545.* W październiku 2025 r. podpisano umowę i rozpoczęto realizację robót budowlanych. Planowane zakończenie robót budowlanych w 2027 r.
  - *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 651 na odcinku Gołdap – granica województwa w podziale na dwa zadania: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 651 na odcinku Gołdap – Dubeninki i Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 651 na odcinku Dubeninki – granica województwa.* W kwietniu 2025 r. podpisano umowę i rozpoczęto realizację robót budowlanych. Planowane zakończenie robót budowlanych w 2027 r.
  - *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 507 na odcinku Pieniężno – Orneta.* W 2025 r. rozpoczęto procedurę przetargową na roboty budowlane, inżyniera kontraktu i nadzór autorski.
- zadanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027:
  - *Rozbudowa międzyregionalnego ciągu komunikacyjnego Kętrzyn – wschodnia granica województwa, na odcinkach DW 592, DW 655, DW 653, w którego skład wchodzi podzadania:*
    - a. *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 592 na odcinku Kętrzyn – Giżycko.* W 2025 r. kontynuowano roboty budowlane; planowane zakończenie robót budowlanych w 2027 r.
    - b. *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 655 na odcinku Mazuchówka – Olecko.* W 2025 r. kontynuowano roboty budowlane; planowane zakończenie robót budowlanych w 2027 r.

c. *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 653 na odcinku Olecko – granica województwa.* W 2025 r. kontynuowano roboty budowlane; planowane zakończenie robót budowlanych w 2026 r.

- *Budowa drogi wojewódzkiej (w ciągu DW 592) stanowiącej obejście miejscowości Kętrzyn.* W kwietniu 2025 r. podpisano umowę i rozpoczęto realizację robót budowlanych. Planowane zakończenie robót budowlanych w 2028 r.

W 2025 r. działania obejmowały przebudowę dziesięciu przepustów oraz realizowano inwestycję:

- Rozbiórka istniejących i budowa nowych wiaduktów w km 1+273 i 1+360 drogi wojewódzkiej nr 536 w miejscowości Ława – zakończenie w maju 2027 r. Na to zadanie uzyskano dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości 5,0 mln zł.

Równolegle prowadzone są działania związane z przygotowaniem dokumentacyjnym dla małych i dużych zadań inwestycyjnych, planowanych do realizacji w najbliższej przyszłości.

• *Cel 2: Poprawa bezpieczeństwa*

- Program budowy i utrzymania parkingów

Program ten powstał z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa podróżnym. Parkingi stworzone przy drogach wojewódzkich pozwalają na korzystanie z uroków natury podczas odpoczynku w czasie podróży, co w znacznym stopniu zwiększa poziom bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich. W ramach programu powstało 31 takich miejsc na terenie całego województwa. W 2025 r. działania w tym zakresie polegały na utrzymaniu dobrego stanu technicznego, ładu i estetyki na istniejących parkingach.

- Program budowy chodników przy drogach wojewódzkich

Diagram 59. Program budowy chodników przy drogach wojewódzkich

W 2025 r. kontynuowano realizację Programu budowy chodników przy drogach wojewódzkich, który zakłada budowę chodników przede wszystkim w małych miejscowościach, gdzie występuje pilna potrzeba zwiększenia bezpieczeństwa przez oddzielenie ruchu pieszego od samochodowego. W programie przyjęto 50-procentowy udział finansowy jednostek samorządu terytorialnego, na których terenie jest realizowane zadanie. W 2025 r. zrealizowano 4 zadania, obejmujących 2,53 km chodników, 5 zatok autobusowych/peronów. Ich łączna wartość to ponad 10,4 mln zł, z czego 30 tys. zł stanowiły dotacje jednostek samorządu terytorialnego. Dla porównania, w 2024 r. zrealizowano 7 takich inwestycji, a ich koszt wyniósł ponad 13 mln zł.

4 inwestycje

ponad 10,4 mln zł

Źródło: opracowanie własne
Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

- Program *budowy stanowisk do ważenia pojazdów*

Na drogach wojewódzkich dostępnych jest 19 miejsc do kontroli, a docelowo zlokalizowanych ma być 26 takich miejsc, których wykonanie planuje się do końca 2030 r. Do wykonania pozostały stanowiska do ważenia na odcinkach planowanych przebudów tj. skrzyżowanie DW 590/592 obręb Korsze; DW 651 obręb Żytkiejmy, DW 655 obręb Wydminy, natomiast

pozostałe 4 miejsca (DW 538 Biskupiec, DW 507/DK51 Dobre Miasto, DW 537/542 Frygnowo, DW 593/595 Jeziorany) stanowią rezerwowo dodatkowe lokalizacje.

– *Program Zielona Droga*

Celem programu jest odtwarzanie i pielęgnowanie zieleni, a także ratowanie historycznych alei przydrożnych. Ponadto w ramach bieżącego utrzymania dróg oraz realizacji inwestycji drogowych dokonuje się wielu nasadzeń drzew, które nie są formalnie objęte programem *Zielona Droga*. Nowych nasadzeń zawsze dokonuje się w bezpiecznej odległości od drogi. Poza programem, w ramach bieżącego utrzymania dróg oraz inwestycji drogowych w 2025 r. posadzono kolejne 7 578 drzew (wobec 3 386 w 2024 r.).

Diagram 60. Program Zielona Droga

**Nasadzenia
i pielęgnacja
7 578 drzew**

Źródło: opracowanie własne
Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

– *Program odnowy nawierzchni*

W ramach tego programu realizowano w 2025 r. odnowy nawierzchni na kolejnych najbardziej zniszczonych odcinkach dróg wojewódzkich o łącznej długości 95,16 km za kwotę 89 mln zł. Kontynuacja programu w następnych latach jest w dalszym ciągu niezbędna, ale zależy będzie od możliwości finansowych.

Diagram 61. Program odnowy nawierzchni dróg

95,16 km dróg

89 mln zł

Źródło: opracowanie własne
Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

• *Cel 3: Nowoczesne zarządzanie posiadanymi zasobami*

– *Standaryzacja bieżącego utrzymania dróg*

W związku z przejęciem przez Województwo Warmińsko-Mazurskie nowych odcinków dróg, będących starodrożami dróg krajowych, oraz zmieniającym się natężeniem ruchu zwłaszcza na przebudowanych odcinkach dróg, w 2025 r. przygotowano aktualizację standardów zimowego i letniego utrzymania dróg wojewódzkich. Aktualizacja objęła zarówno nowo przejęte odcinki, jak i odcinki przebudowane w latach poprzednich. Uchwała zarządu województwa w tej sprawie zostanie podjęta w 2026 r., po zakończeniu sezonu zimowego. Ewentualne kolejne zmiany standardów, wynikające m.in. z wyników pomiaru ruchu w 2025 r. będą procedowane nie częściej niż raz w roku kalendarzowym.

– *Program nowoczesnej ewidencji*

W ramach programu nowoczesnej ewidencji korzysta się z wdrożonego przed laty systemu ewidencji obejmującego całą sieć dróg wojewódzkich naszego regionu. Podstawą systemu jest bieżąca aktualizacja danych na odcinkach, których zagospodarowanie uległo zmianie wskutek budowy, przebudowy lub remontu, a także wprowadzanie danych dla nowych dróg wojewódzkich „otrzymanych” od GDDKiA. System aktualizacji opiera się na mapach powykonawczych zakończonych zadań, przy jednoczesnym wsparciu fotorejestracją pasa drogowego. W 2024 r. otrzymano dofinansowanie z programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 projektu pn. *Wdrożenie platformy e-usług publicznych w ZDW w Olsztynie,*

którego jednym z celów będzie usprawnienie pozyskania informacji przez pozostałe jednostki oraz obywateli. Realizacja projektu planowana jest na lata 2026-2028.

– *Program nowoczesnej diagnostyki*

W 2025 r. rozpoczęto trzecią kampanię diagnostyczną stanu nawierzchni dróg (interwał co 5 lat), której zakończenie przewidziane jest na kolejny rok. Profesjonalnymi pomiarami objęta zostanie cała sieć dróg wojewódzkich, a dostarczone dane będą podstawą do dalszych analiz stanu administrowanych dróg.

– *Laboratorium drogowe*

W 2025 r. w laboratorium ZDW prowadzono intensywne badania laboratoryjne i polowe dotyczące jakości wykonywanych robót i wbudowywanych materiałów przy realizacji inwestycji na drogach wojewódzkich. Zakończono etap projektowania nowego budynku laboratorium drogowego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w celu rozszerzenia zakresu badań dotyczących jakości wykonywanych robót budowlanych.

– *Zmiany w strukturze organizacyjnej*

ZDW stale dostosowuje swoją strukturę organizacyjną, aby zoptymalizować skuteczność swych działań i realizację celów. Stan zatrudnienia w 2025 r. wynosił 237 etatów. Wszyscy pracownicy delegowani są na liczne kursy, szkolenia i warsztaty w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych i poszerzania wiedzy. Z uwagi na znacznie zwiększony budżet na najbliższe lata i związane z tym zwiększenie ilości zadań i projektów, ZDW przewiduje zmiany organizacyjne i wzmocnienie kadrowe w 2026 r.

– *Poprawa warunków pracy*

ZDW prowadzi sukcesywne działania w celu poprawy warunków pracy, stawiając na ekonomiczne oraz ekologiczne rozwiązania. W 2025 r. kontynuowano gruntowną modernizację budynku administracyjno-biurowego ZDW oraz modernizację budynków biurowych Rejonów Dróg Wojewódzkich i Obwodów Drogowych.

• *Cel 4: Budowa alternatywnego układu drogowego dla urządzeń transportu osobistego (UTO)*

– *Kompleksowa budowa sieci tras rowerowych i UTO w województwie warmińsko-mazurskim*

Od 2021 r. realizowany jest program *Kompleksowa budowa sieci tras rowerowych i UTO w województwie warmińsko-mazurskim*, który zorientowany jest na poprawę bezpieczeństwa na drogach publicznych i zrównoważony rozwój województwa, a w szczególności poprawę klimatu akustycznego, zmniejszenie

ślądu węglowego w transporcie kołowym oraz eliminację ubóstwa komunikacyjnego występującego w regionie. Celem programu jest rozwój spójnej sieci odseparowanych tras służących komunikacji rowerem, urządzeniami transportu osobistego oraz hulajnogą w celu odbywania codziennych podróży, takich jak dojazd do pracy, szkoły, miejsc użyteczności publicznej, węzłów przesiadkowych itp. Poprzez poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz podniesienie standardu jakości infrastruktury rowerowej nastąpi zwiększenie wykorzystania

zeroemisyjnych środków transportu. W ramach działań inwestycyjnych planuje się budowę przeszło 2 tysięcy km dróg dla rowerów w ciągach dróg publicznych różnych kategorii za kwotę ok. 4 mld zł.

Podstawowym działaniem promocyjno-edukacyjnym realizowanym w ramach programu rowerowego dla użytkownika budowanej infrastruktury rowerowej jest kampania *SafeBike – kampania na kółkach* prowadzona wolontaryjnie przez pracowników ZDW.

Poniżej wskazano najważniejsze efekty działań w 2025 r.:

1. Do dnia 02.12.2025 r. oddano do użytkowania około 20 km dróg dla rowerów wybudowanych w powiecie nidzickim oraz kętrzyńskim, realizowanych na podstawie umowy o dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jako zadanie wojewódzkie pod nazwą:

Budowa dróg dla rowerów przy drogach wojewódzkich:

- południowej na odcinku Kozłowo – Nidzica w ciągach DW545, 604, 538,
- północnej na odcinku Nowa Różanka – Solanka w ciągu DW650.

Wartość całkowita zadania: 39 666,26 tys. zł.

Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: 15 000,00 tys. zł.

Wkład własny Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego: 24 666,26 tys. zł.

2. 19.09.2025 r. podpisano umowę na roboty budowlane dla zadania *Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 598 w zakresie budowy drogi dla rowerów: Zadanie 2 – budowa drogi dla rowerów w granicach administracyjnych gmin Stawiguda i Purda od km około 10+519,50 do km około 31+041,90 (obwodnica Olsztyna - Zgniłocha)*. Termin realizacji robót: 15 miesięcy od dnia zawarcia umowy z wyłączeniem okresów zimowych, liczonych od 15 grudnia do 15 marca. Wartość robót budowlanych w całości finansowanych ze środków własnych województwa: 29 681,37 tys. zł.
3. Podpisano 8 porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego regulujących zasady współpracy, wspólnego finansowania i realizacji nowych odcinków ponad 23 km dróg dla rowerów w pasach dróg wojewódzkich.
4. W grudniu 2025 r. wykonano aktualizację mapy dróg dla rowerów w województwie warmińsko-mazurskim.
5. We wrześniu 2025 r. na odcinkach dróg dla rowerów zlokalizowanych w ciągu DW650 oraz DW591 między miejscowościami Kętrzyn i Węgorzewo we współpracy partnerskiej z firmą zewnętrzną wykonano diagnostykę stanu nawierzchni istniejącej infrastruktury rowerowej innowacyjnym systemem ASPEN.
6. Prezentacja założeń polityki rowerowej województwa warmińsko-mazurskiego na listopadowej sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
7. W listopadzie 2025 r. Ogólnopolski Konwent Współpracy Międzysektorowej i innowacji przyznał ZDW tytuł honorowy: *Patron bezpiecznych dróg 2024* – za program rowerowy oraz realizowaną z nim równolegle kampanię promocyjno-edukacyjną *SafeBike*.
8. Działania podjęte przez ZDW w ramach kampanii *SafeBike – kampania na kółkach*:

- a) Wyznaczono grupę docelową na rok 2025 tj. osoby pracujące, które dojeżdżają rowerem/hulajnogą do pracy. W wyniku działań powstał nowy spot kampanii dedykowany dla tej grupy użytkowników.
- b) W czerwcu 2025 r. zorganizowano konferencję podsumowującą ubiegłoroczne działania kampanii SafeBike wraz z premierą nowego spotu oraz rajdem rowerowym na terenie Olsztyna.
- c) Dnia 30.05.2025 r. podpisano porozumienie z Komendą Wojewódzką Policji w Olsztynie o współpracy w zakresie organizowania i przeprowadzania działań edukacyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W ramach deklarowanych działań ZDW współuczestniczyło w konkursie dla placówek edukacyjnych *Odblaskowa szkoła*.
- d) Kontynuacja działań w zakresie promocji założeń programu rowerowego oraz kampanii SafeBike w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, TikTok).
- e) Udział w wydarzeniach, na których propagowane były założenia kampanii SafeBike – kampania na kółkach oraz edukacja w zakresie bezpiecznego poruszania się rowerami oraz UTO (m.in. wydarzenia w szkołach podstawowych, konferencja i rajd rowerowy w Olsztynie, Piknik Love Rower, Piknik Lotniczy w Gryźlinach, Dni Bezpieczeństwa w Bartoszczycach, Odblaskowy Święty Mikołaj w Domu dla dzieci w Gryźlinach).

Infrastruktura lotnicza

W 2025 r. kontynuowano działania ukierunkowane na rozwój Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury w Szymanach, zarządzanego przez spółkę Warmia i Mazury Sp. z o.o. Działania te obejmowały poszerzenie oferty siatki połączeń lotniczych, utrzymanie stabilności operacyjnej oraz maksymalizację wykorzystania infrastruktury portu w celu dywersyfikacji przychodów i stopniowego ograniczania luki finansowej. Spółka konsekwentnie wdrażała rozwiązania zwiększające efektywność, bezpieczeństwo i jakość usług, wzmacniając rolę

lotniska jako jedyne portu użytku publicznego w północno-wschodniej Polsce i kluczowego elementu infrastruktury transportowej Warmii i Mazur, istotnego dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

W 2025 r., w warunkach utrzymujących się wyzwaniach rynkowych związanych z presją kosztową, ograniczoną dostępnością floty części przewoźników oraz zmiennymi trendami popytu w transporcie lotniczym, spółka Warmia i Mazury Sp. z o.o. realizowała działania ukierunkowane na długofalową stabilność i rozwój Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury. Kluczowe kierunki aktywności obejmowały:

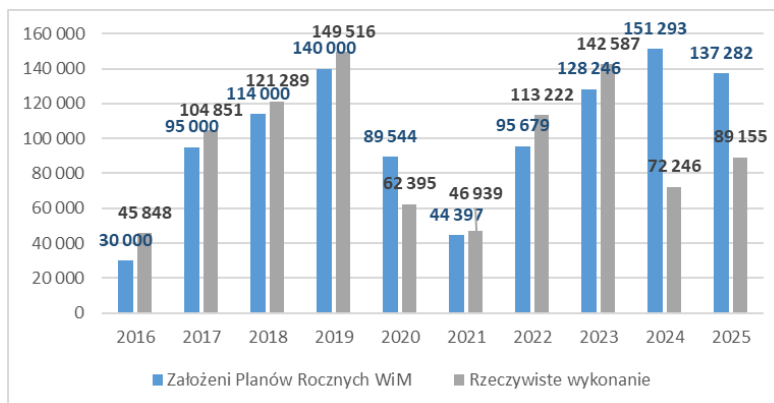
- rozwój i odbudowę siatki połączeń pasażerskich, zarówno w ruchu regularnym, jak i czarterowym,
- pogłębianie współpracy z przewoźnikami lotniczymi oraz touroperatorami w celu zwiększenia dostępności komunikacyjnej regionu,
- konsekwentną rozbudowę sektora cargo w oparciu o projekty Special Trade Zone oraz Olsztyn-Mazury Food Cluster,
- realizację inwestycji infrastrukturalnych podnoszących poziom bezpieczeństwa operacyjnego i efektywność zarządzania ruchem lotniczym,

- działania optymalizacyjne i proekologiczne, wpisujące się w strategię *zielonego lotniska* oraz zmierzające do ograniczania kosztów stałych i dywersyfikacji źródeł przychodów.

Oferta połączeń lotniczych Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury w 2025 r. była systematycznie rozwijana i dostosowywana do potrzeb mieszkańców regionu oraz uwarunkowań rynkowych. Lotnisko utrzymało całoroczne połączenie rejsowe z Krakowem realizowane przez PLL LOT, zapewniające ważne krajowe połączenie przesiadkowe, a także całoroczne rejsy do Londynu Stansted obsługiwane przez linię lotniczą Ryanair, których częstotliwość została zwiększona w sezonie letnim. Istotnym wzmocnieniem siatki połączeń było uruchomienie w letnim rozkładzie lotów nowej trasy do Düsseldorf-Weeze, otwierającej region na jeden z kluczowych obszarów gospodarczych Europy Zachodniej (Niemiec i Holandii) i zwiększającej potencjał ruchu zarówno turystycznego, jak i biznesowego. Ważnym elementem odbudowy oferty przewozowej było również ogłoszenie wznowienia przez linię Wizz Air połączenia do Dortmundu od wejścia w życie zimowego rozkładu lotów 2025/2026, co potwierdziło stopniową stabilizację sytuacji flotowej przewoźnika i rosnącą atrakcyjność Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury jako regionalnego węzła komunikacyjnego. Równolegle rozwijano segment czarterowy – po bardzo udanym debiucie pierwszego w historii lotniska, zimowego połączenia do egipskiego Marsa Alam, charakteryzującego się bardzo wysokim poziomem obłożenia, w sezonie letnim 2025 r. kontynuowano współpracę z touroperatorem Itaka, realizując bezpośrednie połączenia wakacyjne do tureckiej Antalyi. Wysokie zainteresowanie ofertą czarterową z wylotem z Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury przełożyło się na decyzję o powrocie zimowych rejsów do Marsa Alam na kolejny sezon, które zostały ponownie uruchomione w grudniu 2025 r., umacniając pozycję lotniska w obsłudze ruchu turystycznego także poza sezonem letnim.

W 2025 r. odprawiono 89 155 pasażerów (wobec 72 246 pasażerów w 2024 r.) oraz obsłużono 4 901 operacji lotniczych. Od uruchomienia portu w 2016 r. skorzystało z niego łącznie ponad 950 tysięcy podróżnych. Jak wynika z danych przedstawionych na diagramie 62, po okresie pandemii COVID-19 w latach 2020-2022 ruch pasażerski w Porcie Lotniczym Olsztyn-Mazury wszedł w fazę wyraźnej

Diagram 62. Ruch lotniczy w latach 2016-2025

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

odbudowy. Proces ten został czasowo spowolniony w 2024 r. na skutek ograniczeń w dostępności floty wybranych przewoźników lotniczych, w szczególności problemów technicznych linii Wizz Air, które wymusiły redukcję liczby połączeń i przełożyły się na spadek wolumenu obsłużonych pasażerów. W 2025 r., wraz ze stopniową stabilizacją sytuacji flotowej przewoźników oraz odbudową i rozszerzaniem siatki połączeń, ruch pasażerski na lotnisku Olsztyn-Mazury ponownie wszedł na ścieżkę wzrostu i konsekwentnie zwiększał się w kolejnych miesiącach ubiegłego roku.

Statystyka połączeń lotniczych w 2025 r. przedstawiona została na diagramie nr 63.

Diagram 63. Statystyki połączeń lotniczych Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury

Wizzair: 38 operacji 5 230 pasażerów obciążenie 72,1%:	Dortmund: 38 operacji / 5 230 pasażerów / obciążenie 72,1%;	Ryanair: 406 operacji 63 923 pasażerów obciążenie 83,9%:	Londyn Stansted: 236 operacji / 39 086 pasażerów / obciążenie 87,8%;
LOT: 208 operacji 9 862 pasażerów obciążenie 55,8%:	Kraków: 208 operacji / 9 862 pasażerów / obciążenie 55,8%;	ITAKA (LOT/ Corendon Airlines/ Electra Airways) 50 operacji 8 039 pasażerów obciążenie 90,4%:	Antalya: 32 operacje / 5 128 pasażerów / obciążenie 89,3%;
GA: 4 199 operacji 2 101 pasażerów	Loty komercyjne: 4 199 operacji / 2 101 pasażerów;		Marsa Alam: 18 operacji / 2 911 pasażerów / obciążenie 91,6%

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

Poza ruchem pasażerskim, obsługa lotów General Aviation stanowi jeden z kluczowych obszarów działalności Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury. Lotnisko oferuje dogodne warunki dla prywatnych i biznesowych lotów, a także dla lotów treningowych, realizowanych zarówno przez szkoły pilotażu, jak i linie lotnicze w ramach programów szkolenia pilotów. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze oraz dogodnemu położeniu, port stanowi idealne miejsce do prowadzenia szkoleń lotniczych, przyciągając zarówno doświadczonych pilotów, jak i osoby dopiero rozpoczynające swoją karierę w lotnictwie.

Port Lotniczy Olsztyn-Mazury kontynuuje również kompleksową obsługę ruchu wojskowego. W 2025 r. obsłużono 396 operacji wojskowych w ramach których odprawiono łącznie 792 żołnierzy i 72 926 kg ładunku cargo.

W 2025 r. Port Lotniczy Olsztyn-Mazury konsekwentnie rozwijał sektor cargo, wzmacniając rolę lotniska jako zaplecza logistycznego dla przedsiębiorców i producentów rolno-spożywczych z północno-wschodniej Polski. W oparciu o projekty Special Trade Zone oraz Olsztyn-

Mazury Food Cluster port pełnił funkcję platformy eksportowej, w szczególności dla produktów ekologicznych i bio, wspierając internacjonalizację lokalnych firm i dywersyfikację źródeł przychodów lotniska. łącznie, w 2025 r. odprawiono ponad 220 ton cargo z segmentu *fresh*, co stanowi 104% wzrost w stosunku do 2024 r. Były to m.in. produkty nabiałowe, spożywcze, kawior i owoce, kierowane do

Zjednoczonych Emiratów Arabskich, USA, Arabii Saudyjskiej, Chin, Wielkiej Brytanii, Kataru oraz innych krajów Azji, a także do Kanady, przy współpracy operatorów spedycyjnych (m.in. Raben, Raben Fresh, Hellman). Działania te wzmacniały konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw oraz podkreślały znaczenie lotniska jako narzędzia rozwoju gospodarczego regionu.

Równoległe Spółka realizowała kluczowe inwestycje wzmacniające długofalowy rozwój Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury, łączące cele środowiskowe, technologiczne i społeczne, przy istotnym wsparciu środków Unii Europejskiej. Najważniejszym przedsięwzięciem był projekt *Flight Eco Center*, uznany za projekt strategiczny województwa i współfinansowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027. Wartość inwestycji przekracza 100 mln zł netto, z czego blisko

połowę stanowią środki unijne, co potwierdzono podpisaniem umowy o dofinansowanie 30 grudnia 2025 r. Projekt zakłada utworzenie certyfikowanego ośrodka demontażu, recyklingu i utylizacji statków powietrznych, funkcjonującego w oparciu o zasady gospodarki o obiegu zamkniętym, z odzyskiem ponad 90% surowców, a także rozwój usług technicznych typu MRO. Operatorem przedsięwzięcia będzie AMS Poland Sp. z o.o. z grupy Poente Technical.

Inwestycja posiada istotny wymiar społeczny – wraz z jej realizacją planowane jest utworzenie około 150 wyspecjalizowanych miejsc pracy, głównie dla kadry technicznej. Równoległe lotnisko rozwija współpracę z lokalnymi szkołami i inicjatywy edukacyjne, tworząc młodym mieszkańcom Warmii i Mazur realne perspektywy rozwoju zawodowego i ograniczając odpływ wykwalifikowanej kadry z regionu.

Drugim kluczowym projektem inwestycyjnym jest *CAWOK – bezpieczeństwo w strefie RESA*, obejmujący wdrożenie innowacyjnego systemu Zdalnej Wieży Lotniskowej AFIS (Remote AFIS), realizowanego przy wsparciu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Projekt zwiększa poziom bezpieczeństwa operacji lotniczych, obniża koszty funkcjonowania infrastruktury. Jednocześnie stanowi pierwsze tego typu rozwiązanie w Polsce dedykowane małym i średnim lotniskom. W dniu 31 grudnia 2025 r. dokonano wyboru wykonawcy tj. SAVICON Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Uzupełnieniem powyższych działań były inne inwestycje wpisujące się w strategię „zielonego lotniska”, w tym rozwój elektromobilności i modernizacja zaplecza operacyjnego. Całość przedsięwzięć wzmacnia strategiczną rolę Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury jako nowoczesnego elementu infrastruktury transportowej regionu oraz katalizatora jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

W 2025 r. spółka Warmia i Mazury Sp. z o.o. realizowała szeroko zakrojone działania reklamowe, stanowiące istotny element strategii promocyjnej Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury i wspierające rozwój ruchu pasażerskiego, czarterowego oraz działalności cargo. Kampanie komunikacyjne były projektowane w sposób komplementarny, z wykorzystaniem zarówno narzędzi cyfrowych, jak i tradycyjnych form reklamy, co pozwalało na skuteczne dotarcie do zróżnicowanych grup odbiorców.

Szczególny nacisk położono na media społecznościowe, w tym Facebook i Instagram, gdzie prowadzono kampanie wizerunkowe i sprzedażowe promujące aktualną siatkę połączeń, sezonowe kierunki czarterowe oraz hasła komunikacyjne podkreślające bliskość i dostępność lotniska dla mieszkańców regionu. Działania te były uzupełniane reklamą internetową w sieci Google (kampanie display oraz remarketing), a także publikacjami i artykułami sponsorowanymi na portalach regionalnych, ogólnopolskich i branżowych, budującymi świadomość marki lotniska i jego roli w rozwoju Warmii i Mazur.

Równolegle wykorzystywano tradycyjne kanały komunikacji, w tym kampanie radiowe realizowane na antenach lokalnych i regionalnych stacji, które skutecznie wspierały promocję połączeń wakacyjnych oraz bieżącej oferty portu. Istotnym elementem były również działania w przestrzeni publicznej – reklama wielkoformatowa w centrach miast, przy głównych ciągach komunikacyjnych oraz w pobliżu węzłów transportowych, a także ekspozycja reklam na pojazdach komunikacji miejskiej, zapewniające wysoką widoczność przekazu i stałą obecność marki lotniska w świadomości mieszkańców regionu.

Uzupełnieniem kampanii były działania bezpośrednie, takie jak akcje promocyjne w galeriach handlowych, dystrybucja materiałów drukowanych, organizacja spotkań z biurami podróży, hotelami i touroperatorami oraz udział w targach turystycznych i wydarzeniach branżowych. Spółka prowadziła także działania informacyjne i promocyjne skierowane do sektora cargo oraz potencjalnych inwestorów zainteresowanych terenami okołolotniskowymi.

W 2025 r. Spółka Warmia i Mazury Sp. z o.o. zgłosiła akces do następujących programów finansowania, w tym m.in.:

- Tarcza Wschód,
- Connecting Europe Facility (CEF),
- Fundusze Spójności,
- Pomorze Środkowe.

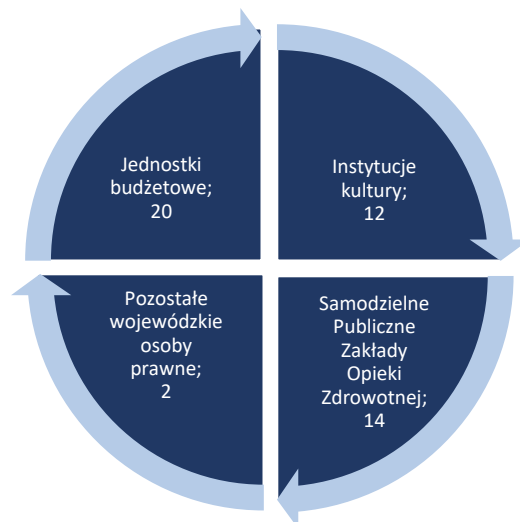
W ramach powyższych programów zgłoszono m.in. następujące projekty inwestycyjne:

1. Budowa magazynu materiałów wysokiego ryzyka, przeznaczonego do bezpiecznego składowania oraz obsługi materiałów niebezpiecznych, w tym materiałów wybuchowych i uzbrojenia.
2. Zakup i modernizacja systemów kontroli bezpieczeństwa, obejmujących urządzenia oraz systemy kontroli bagażowej, umożliwiające skrócenie czasu odprawy oraz obsługę ruchu specjalnego, w szczególności rotacji wojskowych i operacji ewakuacyjnych.
3. Wdrożenie systemu monitoringu wizyjnego, obejmującego kamery panoramiczne oraz kamery typu PTZ, wyposażone w zaawansowaną analitykę zdarzeń oraz zintegrowane z istniejącą infrastrukturą teleinformatyczną, w celu zwiększenia świadomości sytuacyjnej przy prowadzeniu ruchu mieszanego (cywilno-wojskowego).
4. Budowa dwóch hangarów operacyjnych, przeznaczonych do obsługi statków powietrznych wojska, służb oraz bezzałogowych statków powietrznych (BSP).
5. Zakup urządzenia typu High Loader o udźwigu 14 ton, stanowiącego wyposażenie strefy cargo, przeznaczonego do obsługi lotniczych jednostek ładunkowych (ULD) oraz palet, zwiększającego efektywność załadunku oraz poziom gotowości operacyjnej w zakresie transportów specjalnych i medycznych.

Mienie województwa

Stosownie do ustawy o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 581 z późn. zm.) mieniem województwa jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez województwo lub inne wojewódzkie osoby prawne, czyli samorządowe jednostki organizacyjne, którym ustawy wprost nadają taki status oraz te osoby prawne, które mogą być tworzone na podstawie odrębnych ustaw wyłącznie przez województwo. Nabycie mienia województwa następuje na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym i innych ustawach, a także w drodze przekazania mienia Skarbu Państwa oraz mienia Skarbu Państwa będącego we władaniu państwowych osób prawnych. Przekazanie województwu mienia Skarbu Państwa oraz mienia Skarbu Państwa będącego we władaniu państwowych osób prawnych, służącego realizacji zadań województwa następowało na podstawie decyzji administracyjnej wojewody. Liczba wojewódzkich jednostek organizacyjnych przedstawiona została na diagramie nr 64.

Diagram 64. Liczba wojewódzkich jednostek organizacyjnych

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

Ogółem powierzchnia nieruchomości gruntowych będących w zasobie samorządu województwa na koniec 2025 r. wynosi 5 012,8106 ha (tj. o 2% mniej niż w 2024 r.). Nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego obejmują:

Diagram 65. Powierzchnia nieruchomości Województwa

5 012,8106 ha
powierzchni w zasobie
Województwa

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

- nieruchomości stanowiące drogi wojewódzkie: 4 393,8130 ha,
- pozostałe nieruchomości: 618,9976 ha, w tym w szczególności:
  - Zdrowie (nieruchomości samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej) – 58,0222 ha,
  - Inne Jednostki (Wojewódzki Urząd Pracy, Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego, Warmińsko-Mazurskie Centrum Nowych Technologii) – 0,1095 ha,
  - Edukacja (Szkoły Policealne w Olsztynie, Elblągu i Ełku, Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim, Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Olsztynie, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie) – 5,9375 ha,
  - Parki Krajobrazowe (nieruchomości w zarządzie: Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej w Elblągu, Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej w Żytkiejmach, Mazurskiego Parku Krajobrazowego w Krutyni i Welskiego Parku Krajobrazowego w Jeleniu) – 0,8294 ha,
  - Drogi (nieruchomości w trwałym zarządzie Zarządu Dróg Wojewódzkich) – 7,4790 ha,

- Zarząd (nieruchomości niezagospodarowane przez jednostki organizacyjne samorządu województwa, będące w bezpośrednim zarządzaniu przez Departament Infrastruktury i Geodezji) – 544,5176 ha (w tym grunty dzierżawione i będące w trwałym zarządzie Warmia i Mazury Sp. z o. o. – 467,4727 ha),
- Zarząd po Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych (ZMiUW) (nieruchomości przejęte do bezpośredniego zarządzania przez Departament Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie po zlikwidowanych zarządach melioracji w Olsztynie i Elblągu) – 2,1024 ha.

Nieruchomości te zostały przekazane w trwały zarząd (Edukacja, Drogi, Parki Krajobrazowe, inne jednostki), ustanowiono na nich ograniczone prawo rzeczowe i przekazano je w nieodpłatne użytkowanie SP ZOZ (Zdrowie), bądź są w bezpośrednim zarządzaniu przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (Zarząd, Zarząd po ZMiUW).

Ponadto, w skład mienia województwa warmińsko-mazurskiego wchodzi nieruchomości będące w użytkowaniu wieczystym, o łącznej powierzchni 136,5395 ha (stan na dzień 31.12.2025 r.).

Województwo jest udziałowcem i akcjonariuszem w pięciu spółkach kapitałowych działających na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych. Zestawienie spółek zaprezentowano w tabeli nr 3.

Tabela 3. Spółki kapitałowe, w których województwo warmińsko-mazurskie jest udziałowcem i akcjonariuszem (stan na 31.12.2025 r.)

Lp.	Nazwa jednostki	Wartość udziałów/akcji	w %
1.	Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie, Pl. Bema 3	5 749 000 zł Wartość akcji 1 000 zł	100%
2	Port Lotniczy <i>Mazury</i> sp. z o.o. Szczytno ul. Wielbarska 5	175 200 zł Wartość udziału 300 zł	5,49%
3	Spółka Warmia i Mazury Sp. z o.o. w Szymanach	294 012 000 zł Wartość udziału 1 000 zł	100%
4	Warmińsko-Mazurski Fundusz <i>Poręczenia Kredytowe</i> Sp. z o.o. w Działdowie	500 000 zł Wartość udziału 10 000 zł	7,27%
5	Spółka POLREGIO sp. z o.o. ul. Kolejowa 1 w Warszawie	16 330 400 zł Wartość udziału 200 zł	2,65%
RAZEM		316 591 400 zł bez Spółki – Port Lotniczy <i>Mazury</i> sp. z o.o. – spółka nieaktywna	

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

Działania zarządu województwa koncentrowały się również w 2025 r. na pracach związanych z przygotowaniem oferty sprzedażowej nieruchomości gruntowych położonych na terenach okołolotniskowych w Szymanach k. Szczytna oraz ich komercjalizacją. W 2025 r. rozstrzygnięto przetarg na sprzedaż dwóch działek na terenach inwestycyjnych, a także zawarto warunkowe umowy sprzedaży z dwoma inwestorami. Prowadzono również rozmowy z instytucjami otoczenia biznesu (IOB) celem wypracowania efektywnych rozwiązań na rzecz aktywizacji potencjalnych inwestorów zainteresowanych terenami inwestycyjnymi wokół lotniska, będących własnością Województwa.

Wydatki poniesione w 2025 r. przez samorząd województwa w związku z gospodarowaniem mieniem wyniosły 4,774 mln zł (0,794 mln zł w 2024 r.).

Województwo warmińsko-mazurskie w 2025 r. uzyskało łączny dochód z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych w wysokości 2,697 mln zł (4,857 mln zł w 2024 r.). Na dochód ten składają się m.in.:

- wpływy z tytułu opłat za nieruchomości oddane w trwałą zarząd,
- wpływy z tytułu opłat za użytkowanie i służebności,
- dochody z najmu i dzierżawy,
- dochody z tytułu odpłatnego użytkowania wieczystego nieruchomości,
- dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności.

Szczegółowe informacje dotyczące gospodarowania mieniem województwa warmińsko-mazurskiego zawarte są w *Informacji o stanie mienia Województwa Warmińsko-Mazurskiego za rok 2025*, według stanu na dzień 31.12.2025 r. Dokument ten sporządzono oraz przedłożono Sejmikowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa w zw. z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

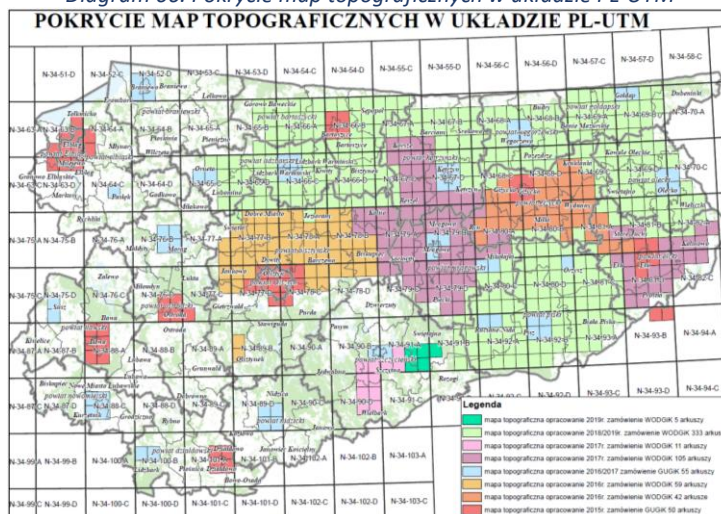
Informacja o stanie mienia, według stanu na dzień 31.12.2025 r., po przedłożeniu sejmikowi województwa, została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Geodezja i kartografia

Wykonano zadania z zakresu geodezji i kartografii na podstawie art. 7c ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U.2024.1151 t.j. ze zm.). Prowadzi i udostępnia wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny w postaci map topograficznych i tematycznych oraz Bazę Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k. Baza ta jest bazą referencyjną dla systemów informacji przestrzennej oraz źródłem danych do standardowych opracowań topograficznych. BDOT10k zawiera 9 podstawowych warstw tematycznych:

- sieć wodna,
- sieć komunikacyjna,
- sieć uzbrojenia terenu,
- pokrycie terenu,
- budynki, budowle i urządzenia,
- kompleksy użytkowania terenu,
- tereny chronione,
- jednostki podziału terytorialnego,
- obiekty inne.

Diagram 66. Pokrycie map topograficznych w układzie PL-UTM

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

Od lipca 2020 r. Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k jest dostępna nieodpłatnie dla wszystkich zainteresowanych i jest do pobrania na portalu pod adresem: <https://wodgik.warmia.mazury.pl/bdot10k.php>.

W 2025 r. wykonano aktualizację i weryfikację Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k) dla powiatów: iławskiego, elbląskiego, bartoszyckiego, braniewskiego, lidzbarskiego, etckiego, giżyckiego, oleckiego, węgorzewskiego, ostródzkiego, olsztyńskiego, nidzickiego, mrągowskiego.

Wykonano i udostępniono analizy struktury agrarnej. Opracowania dostępne są na portalu Atlas Warmii i Mazur pod adresem: <https://atlas.warmia.mazury.pl/index.php/opracowania>.

Wdrożono system do zarządzania wojewódzkim zasobem geodezyjnym i kartograficznym. Informacje o udostępnianym asortymencie map, w tym skorowidze, można znaleźć pod adresem: <https://atlas.warmia.mazury.pl/index.php/wodgik/zamowienia>.

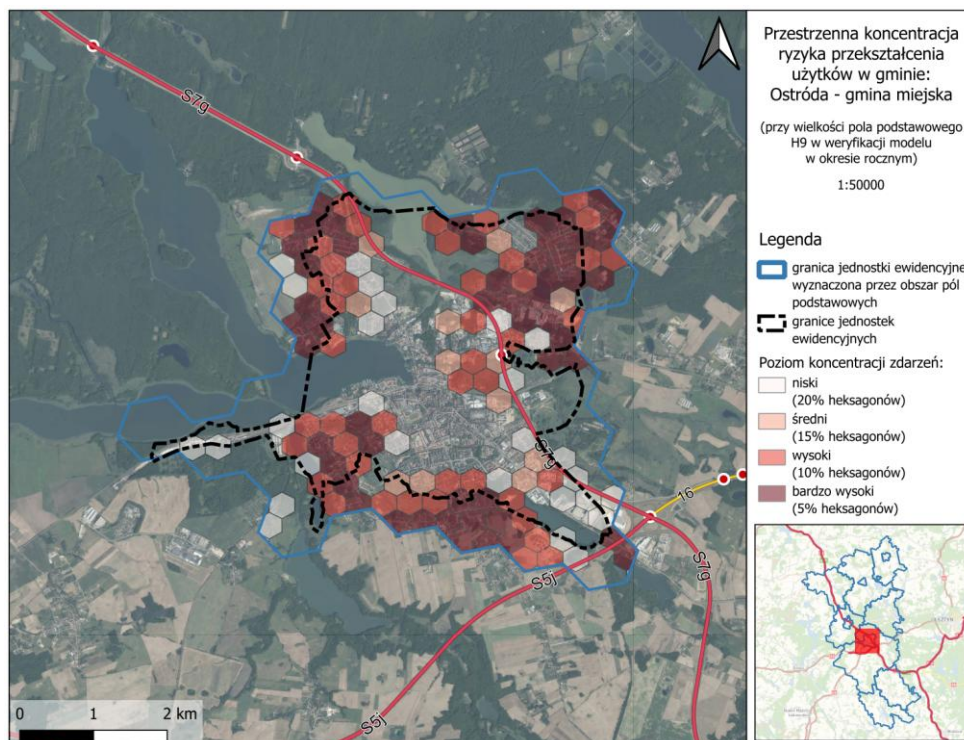
Wykonano ekspertyzę dotyczącą możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) do oceny struktury agrarnej pod kątem optymalizacji użytkowania gruntów dla wybranego powiatu województwa warmińsko-mazurskiego.

Diagram 67. Mapa aktualności Bazy Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10k)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Infrastruktury i Geodezji.

Diagram 68. Przestrzenna koncepcja ryzyka przekształcenia użytków

Źródło: ekspertyza wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) do analizy struktury agrarnej.

8.3. Ochrona Środowiska

Warmia i Mazury zaliczają się do regionów o cennej przyrodzie i atrakcyjnym krajobrazie. W województwie warmińsko-mazurskim znajduje się 11,2% wszystkich krajowych obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych, co daje regionowi pierwsze miejsce w kraju. Jednocześnie obszary te stanowią 46,8% powierzchni województwa.

Działania podejmowane przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

W 2025 r. w zakresie planowania strategicznego w części dotyczącej ochrony środowiska podjęto następujące działania:

- *Opracowanie aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami tj. Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028 (WPGO 2028)*

Plany gospodarki odpadami opracowywane są w celu osiągnięcia założeń polityki ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, zasad samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających

wymagania ochrony środowiska. Plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 6 lat. W imieniu Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego WPGO 2028 został opracowany przez pracowników Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. W trakcie prac korzystano z wiedzy i doświadczenia członków Grupy Roboczej do spraw opracowania projektu WPGO 2028, która została powołana przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. WPGO 2028 jest dokumentem o charakterze strategicznym. Jego celem jest określenie kierunków w zakresie gospodarki odpadami na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, a także działań i inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami. Załącznikiem do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami jest Plan inwestycyjny, który określa potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawaniu tych odpadów oraz gospodarowaniu tymi odpadami, zapewniającą osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach prawa krajowego i unijnego. WPGO 2028 jest zgodny także z zapisami zawartymi w *Krajowym planie gospodarki odpadami 2028* i służy realizacji celów w nim zawartych. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr X/167/25 z dnia 18 lutego 2025 r. uchwalił *Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028*, a uchwałą nr XIV/261/25 z dnia 24 czerwca 2025 r. uchwalił jego zmianę.

- *Opracowanie informacji o stanie realizacji działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów*

W 2025 r. opracowano coroczną informację o stanie realizacji działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów na terenie województwa wraz z oceną ich efektywności za rok poprzedni, którą następnie zarząd województwa przekazał ministrowi właściwemu do spraw

klimatu. Dokument sporządzono na podstawie przyjętych kierunków działań w celu zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym zapobiegania powstawaniu odpadów z produktów oraz działań służących zmniejszeniu stosowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, a także środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów określonych w aktualizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami tj. *Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028*. Zawarte w informacji działania opracowano na podstawie danych zebranych od jednostek samorządu terytorialnego województwa, związków międzygminnych, banków żywności, a także pozyskano z komórek organizacyjnych urzędu marszałkowskiego.

- *Opracowanie Raportu sprawozdawczego za 2024 r. z realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego, określonego uchwałą nr LVIII/934/24 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r.*

Zgodnie z zapisami *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego (POH)*, określonego uchwałą nr LVIII/934/24 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r., Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego monitoruje stopień realizacji zadań wskazanych w ww. programie. Monitoring realizowany jest poprzez analizę sprawozdań, przedkładanych corocznie marszałkowi województwa, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku sprawozdawczym, przez podmioty oraz organy odpowiedzialne za ich realizację wskazane w POH, tj. zarządców głównych dróg i linii kolejowych, starostów oraz prezydentów miast. Raport sprawozdawczy za 2024 r. (okres realizacji działań: od 19 lipca do 31 grudnia 2024 r.), został sporządzony na podstawie danych i informacji przekazanych przez ww. organy i podmioty. *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego* to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

- *Opracowanie sprawozdań okresowych z programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych*

Sprawozdania okresowe z realizacji programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych w 2024 r. zostały opracowane na podstawie art. 94 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2025 r. poz. 647, ze zm.). Sprawozdania okresowe sporządzono w sposób określony w załączniku nr 9 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. poz. 350). Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazał ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska sprawozdania okresowe z realizacji w 2024 r.:

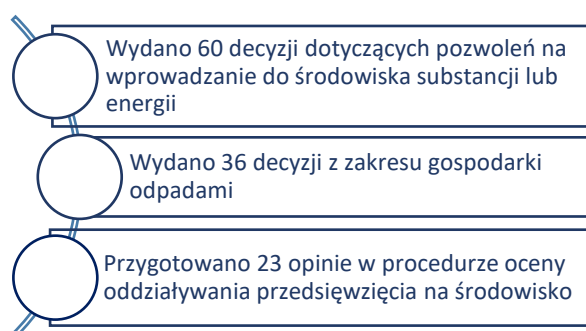
- 1) *Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Olsztyn ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀, określonego Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XIX/446/16 z dnia 30 sierpnia 2016 r.;*

- 2) Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Elbląg ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych, określonego Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XVI/281/20 z dnia 26 maja 2020 r.;
  - 3) Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych, określonej Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr LI/772/23 z dnia 27 czerwca 2023 r.;
  - 4) Planu działań krótkoterminowych dla strefy miasto Olsztyn ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10, określonego Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XVI/283/20 z dnia 26 maja 2020 r.;
  - 5) Planu działań krótkoterminowych dla strefy miasto Olsztyn ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10, określonego Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr XVI/282/20 z dnia 26 maja 2020 r.
- Przygotowanie projektów uchwał sejmiku województwa w sprawach dotyczących obszarów chronionego krajobrazu

Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r. podjął 11 uchwał w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu określają ich położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie do środowiska substancji lub energii wymaga w określonych przypadkach uzyskania pozwolenia. Wydawano pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym m.in. pozwolenia zintegrowane, pozwolenia na wytwarzanie odpadów i pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, dla instalacji kwalifikowanych jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Dodatkowo zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. wydawano decyzje z zakresu gospodarki odpadami, w tym m.in. zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, decyzje dotyczące zamknięcia składowiska odpadów, decyzje zatwierdzające instrukcję prowadzenia składowiska oraz decyzje o uznaniu przedmiotu lub substancji za produkt uboczny. Działania podejmowane w 2025 r. w zakresie pozwoleń środowiskowych przedstawione zostały na diagramie 69.

Diagram 69. Działania w zakresie pozwoleń środowiskowych

Źródło: opracowanie własne
Departamentu Ochrony Środowiska.

W 2025 r. prowadzono rejestr podmiotów gospodarujących odpadami, stanowiący integralną część bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Na koniec 2025 r. w rejestrze

zarejestrowanych było 19,5 tys. podmiotów prowadzących działalność na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Na przestrzeni roku zweryfikowano i zatwierdzono prawie 9,8 tys. sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za lata 2019-2025, przedłożonych przez podmioty zobligowane ustawowo do ich sporządzenia.

Ponadto rozpatrzono około 3,2 tys. wniosków o wpis/aktualizację wpisu/wykreślenie z rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami oraz dokonano 127 wpisów z urzędu o wykreślenie z rejestru i dokonanie zmiany wpisu w rejestrze.

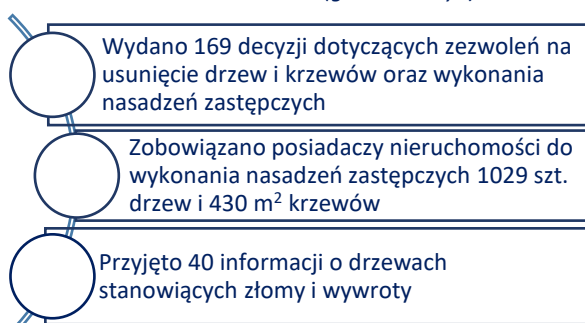
Prowadzono bazę występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (w szczególności azbestu i PCB) poprzez weryfikację i gromadzenie informacji o rodzaju, ilości i miejscach ich występowania. Informacje o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania są gromadzone w Bazie Azbestowej. W 2025 r. zweryfikowano i wprowadzono do bazy 2 127 informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania przesłanych do marszałka województwa przez podmioty prawne.

Zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* wydawano decyzje zezwalające na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy (dotyczy miast na prawach powiatu) oraz nakładających obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych drzew lub krzewów. W ramach posiadanych kompetencji wydano 169 decyzji dotyczących zezwoleń na usunięcie drzew

i krzewów oraz wykonania nasadzeń zastępczych na terenie miasta Olsztyna. Działania podejmowane w 2025 r. w zakresie wydawania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy Olsztyn przedstawione zostały na diagramie 70.

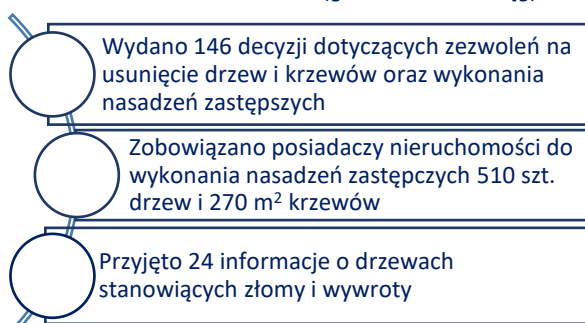
Na terenie miasta Elbląg, Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej prowadzi postępowania administracyjne dotyczące usuwania drzew i krzewów oraz kontrole wykonania nasadzeń zastępczych. W ramach posiadanych kompetencji, w 2025 r., wydano 146 decyzji w sprawie zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów. Działania podejmowane w 2025 r. w zakresie wydawania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy Miasto Elbląg przedstawione zostały na diagramie 71.

Diagram 70. Działania w zakresie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów (gmina Olsztyn)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Ochrony Środowiska.

Diagram 71. Działania w zakresie zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów (gmina Miasto Elbląg)

Źródło: opracowanie własne Departamentu Ochrony Środowiska.

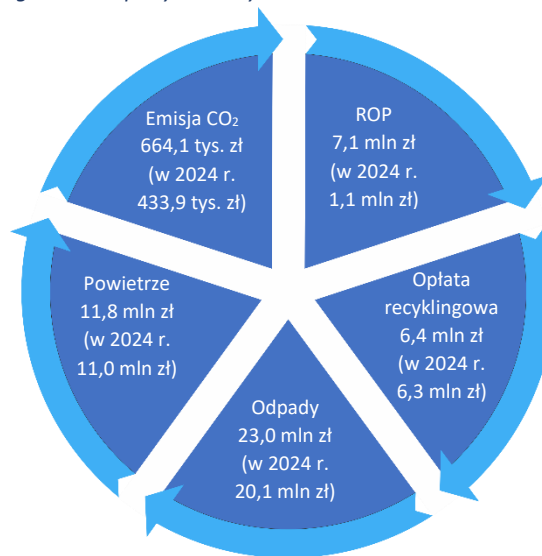
W ramach realizowania zadań w zakresie spraw związanych z opłatami środowiskowymi w 2025 r. zanotowano wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, emisji CO₂, rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), opłaty recyklingowej i składowania odpadów. Wartość opłat środowiskowych przedstawiono na diagramie nr 72.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego kontynuował w 2025 r. działalność w ramach międzynarodowej sieci ENCORE, poświęconej politycznej współpracy pomiędzy regionalnymi ministrami środowiska i innymi liderami politycznymi regionów Europy w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. W 2025 r. przedstawiciele województwa warmińsko-mazurskiego uczestniczyli m.in. w konferencji sieci ENCORE oraz w spotkaniu Grupy Sterującej sieci ENCORE w dniach 22-26 września 2025 r. w Goteborgu (Szwecja) poświęconym tematyce różnorodności biologicznej oraz gospodarki o obiegu zamkniętym.

Od września 2024 r. Województwo Warmińsko-Mazurskie wspólnie z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim bierze udział w realizacji projektu pn. *Zwiększanie odporności na zmianę klimatu poprzez transformacyjną adaptację i budowanie potencjału w regionie Warmii i Mazur w północno-wschodniej Polsce*, dofinansowanym ze środków programu Pathways2Resilience a dotyczącym poprawy adaptacji do zmian klimatu w regionie. W ramach realizacji projektu w 2025 r. przewidziano m.in. opracowanie oceny ryzyka klimatycznego regionu, a także prace pilotażowe nad dokumentami dotyczącymi odporności regionu na zmiany klimatyczne, w tym projektów strategii odporności na zmiany klimatu regionu, planu działań na rzecz odporności na zmiany klimatu i planu inwestycyjnego na rzecz odporności na zmiany klimatu.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wzorem lat ubiegłych, zorganizował w dniach 8-9 maja 2025 r. *XXVI Samorządowe Forum Ekologiczne* pod nazwą: *Gospodarka odpadami – świadomie i skutecznie*. Wydarzenie to było dedykowane przedstawicielom samorządów lokalnych, środowisk naukowych oraz wszelkim instytucjom i organizacjom, którym bliska jest tematyka ochrony środowiska. Forum poświęcone było gospodarce odpadami w kontekście wprowadzonych i oczekiwanych zmian prawnych. Tematem wiodącym *XXVI Samorządowego Forum Ekologicznego* był Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami, a wśród pozostałych tematów znalazły się m.in.: kwestie związane z selektywnym zbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, założenia i wdrażanie systemu kaucyjnego, finansowanie inwestycji w zakresie gospodarki odpadami oraz działania polegające na zapobieganiu powstawania odpadów. Omówiono również zadania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska, a także zmiany klimatyczne w kontekście gospodarki. Uczestnicy mieli okazję poznać rozwiązania w zakresie zagospodarowania odpadów w praktyce. W trakcie Forum rozwiązania w tym zakresie zaprezentowały firmy wystawiając olejomaty służące do zagospodarowania zużytego oleju spożywczego, nowoczesne inteligentne kontenery na selektywnie zbierane odpady komunalne oraz wóz komunalny.

Diagram 72. Opłaty za korzystanie ze środowiska w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Ochrony Środowiska.

W ramach realizacji celu *Prowadzenie spraw związanych ze sprawowaniem administracji w zakresie łowiectwa na terenie województwa* wdrażano dwa zadania:

- Szacowanie szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną na terenie obwodów łowieckich polnych oraz zwierzęta łowne na terenach niewchodzących w skład obwodu łowieckiego

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy (dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny) na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich, a także za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną (łosie) na obszarach obwodów łowieckich polnych odszkodowanie wypłaca zarząd województwa ze środków budżetu państwa. W 2025 r. sporządzono 861 protokołów ostatecznego szacowania szkody na łączną kwotę odszkodowań wynoszącą 8 072,69 tys. zł oraz powierzchnię zredukowaną upraw 1 457,35 ha.

- Przygotowywanie projektów zezwoleń na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie marszałek województwa, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, może zezwolić na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych. Zezwolenie może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych oraz jeżeli nie jest szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji zwierząt łownych. W 2025 r. wydano trzy decyzje na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych.

Podczas obrad Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego przedstawiono informacje o realizacji zadań samorządu województwa w zakresie łowiectwa na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego będących zadaniami z zakresu administracji rządowej jako temat wiodący XII Sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego 29 kwietnia 2025 r.

W 2025 r. dla gmin z województwa warmińsko-mazurskiego zorganizowano po raz czwarty konkurs grantowy pn. *Niebiesko-zielone granty dla Warmii i Mazur*. Jego ideą jest podniesienie jakości życia mieszkańców regionu poprzez poprawę stanu środowiska. Na konkurs wpłynęło 59 wniosków, z czego dofinansowanych z budżetu Województwa Warmińsko-mazurskiego zostały 24 zadania na łączną kwotę dotacji 500 tys. zł (22 zadania na kwotę 500 tys. w 2024 r.).

Diagram 73. Niebiesko-zielone granty dla Warmii i Mazur

24 dofinansowane zadania

500 tys. zł

Źródło: opracowanie własne Departamentu Ochrony Środowiska.

W 2025 r. dla gmin z województwa warmińsko-mazurskiego zorganizowano po raz trzeci konkurs grantowy *Podaj Łapę*. Jego ideą jest zapobieganie oraz zmniejszanie bezdomności zwierząt domowych, ich leczenie i poprawa dobrostanu, a także podnoszenie świadomości mieszkańców województwa w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami i ich humanitarnego traktowania. W ramach konkursu wpłynęło 79 wniosków, z czego dofinansowanych z budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zostało 36 zadań na łączną kwotę dotacji 300 tys. zł (24 zadania na kwotę 300 tys. zł w 2024 r.). W 2025 r. dofinansowane zadania dotyczyły przede wszystkim opieki nad

bezdolnymi zwierzętami, zapobieganiu bezdomności zwierząt, sterylizacji i kastracji psów i kotów oraz na sprawowaniu opieki nad wolno żyjącymi i bezdomnymi kotami.

W 2025 r. w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych samorządu województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dofinansowano 12 zadań na kwotę 275 tys. zł.

Diagram 74. Podaj Łapę

36 dofinansowanych
zadań

300 tys. zł

Źródło: opracowanie własne
Departamentu Ochrony Środowiska.

W dniach 24-25 kwietnia 2025 r. odbył się Finał Wojewódzki XXIV edycji Ogólnopolskiego Konkursu

Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski, objęty honorowym patronatem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty. Do zmagających wojewódzkich, które odbyły się w Zespole Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich, przystąpiło sześć drużyn reprezentujących parki krajobrazowe z naszego regionu. Najlepsza drużyna wzięła udział w finale ogólnopolskim konkursu *Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski*.

W 2025 r. pracownicy parków krajobrazowych województwa warmińsko-mazurskiego pracowali nad przygotowaniem projektu *Parki krajobrazowe – bramy Warmii i Mazur* realizowanego w ramach Priorytetu 2. Środowisko Działania 2.12 Ochrona bioróżnorodności programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur: wykonywano ekspertyzy, pracowano nad dokumentacją techniczną, uzyskiwano opinie, decyzje, pozwolenia na budowę.

W 2025 r. parki krajobrazowe Warmii i Mazur realizowały liczne projekty:

1. Welski Park Krajobrazowy dzięki dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Olsztynie z programu dotacyjnego *Kształtowanie świadomości proekologicznej i ochrona przyrody – edukacja ekologiczna* zrealizował projekt *Zielone łofrowanie – tropem nadwelskiej przyrody*. Projekt przeprowadzono w formie pięciodniowych wakacyjnych półkolonii dla dzieci, w których wzięło udział 15 dzieci w wieku 6-12 lat.

2. Mazurski Park Krajobrazowy prowadził działania w ramach *Czynnej ochrony siedlisk łąkowych i muraw w Mazurskim Parku Krajobrazowym*. Ochrona czynna polega na wykonywaniu określonych zabiegów – takich jak koszenie, usuwanie nalotu drzew, wypas czy zbiór biomasy – które pozwalają utrzymać właściwy stan siedlisk przyrodniczych. Bez takich działań półnaturalne łąki i murawy ulegałyby sukcesji, czyli zarastaniu przez zarośla i lasy. Na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego ochrona czynna prowadzona jest głównie na łąkach świeżych, wilgotnych oraz murawach napiaskowych, położonych m.in. na terenie rezerwatu przyrody *Jezioro Łuknajno* – stanowiącego także obszar Ramsar, obszarów Natura 2000 *Jezioro Łuknajno* i *Puszcza Piska*, a także na użytkach ekologicznych *Osa* i *Polder Woźnice*. Działania te mają szczególne znaczenie dla ochrony rezerwatu „Jezioro Łuknajno” oraz obszaru Ramsar, ponieważ otaczające je łąki pełnią funkcję strefy buforowej, chroniącej ekosystem jeziora przed nadmiernym dopływem biogenów i przekształceniami siedliskowymi. Jednocześnie stanowią one ważną bazę żerowiskową dla wielu gatunków ptaków chronionych, m.in. bielika, orlika krzykliwego czy derkacza, dla których obszar ten jest miejscem odpoczynku i zdobywania pokarmu. W ramach działań wykonano prace:

- łąki świeże: powierzchnia ochrony czynnej łącznie 227,39 ha (w tym 223,75 ha na obszarach Natura 2000 oraz 3,64 ha poza obszarami Natura 2000),
  - łąki wilgotne: powierzchnia ochrony czynnej łącznie 18,79 ha (w tym 6,04 ha na obszarach Natura 2000 oraz 12,75 ha poza obszarami Natura 2000),
  - murawy napiaskowe: powierzchnia ochrony czynnej 2,61 ha.
3. Mazurski Park Krajobrazowy prowadzi systematyczne działania związane z usuwaniem inwazyjnego barszczu Sosnowskiego – obecnie prace prowadzone są na powierzchni ponad 1 ha w obrębie użytku ekologicznego *Osa* i rezerwatu przyrody *Jezioro Łuknajno*, koszonej regularnie 3-4 razy w sezonie.
4. Mazurski Park Krajobrazowy zrealizował projekt *Utrzymanie Ośrodka Okresowej Rehabilitacji Bocianów w Krutyni*. Celem projektu była realizacja zadań związanych z bieżącym funkcjonowaniem ośrodka rehabilitacji działającego przy siedzibie Mazurskiego Parku Krajobrazowego w Krutyni. W szczególności zadanie polegało na zapewnieniu ciągłej i fachowej opieki i obsługi weterynaryjnej, wykonanej przez doświadczonego lekarza weterynarii. W tym, także zakupu odpowiedniego wyposażenia i sprzętu na potrzeby działalności Ośrodka. Działalność Ośrodka jest także wykorzystywana w pracy Służby Parku z dziećmi i młodzieżą, podczas zajęć edukacyjnych oraz w trakcie corocznego święta Dnia Bociana Białego. Dodatkowo, obserwacja bocianów w Ośrodku, jest łatwa i przystępna dla turystów odwiedzających siedzibę Parku oraz odbywa się z zachowaniem odpowiedniego bezpieczeństwa zarówno dla ludzi jak i zwierząt przebywających w ośrodku. Dzięki temu Ośrodek pełni rolę elementu edukacji społeczeństwa w zakresie czynnej ochrony gatunków.
5. Mazurski Park Krajobrazowy zrealizował projekt *Inwentaryzacja florystyczna wysp jeziora Mokrego, poprawa bioróżnorodności lasów oraz wspieranie służby Mazurskiego Parku Krajobrazowego*, polegał na inwentaryzacji florystycznej wysp znajdujących się na j. Mokrym, celem poznania i opisanie składu gatunkowego roślin znajdujących się w ich obrębie. Zakupiony mikroskop wraz z kamerą i wyświetlaczem umożliwi i usprawni badania przyrodnicze wykonywane przez służbę parku. W ramach projektu zostały także zakupione

budki lęgowe dla nietoperzy w celu polepszenia ich warunków lęgowych oraz zwiększenia bioróżnorodności lasów.

6. Mazurski Park Krajobrazowy zrealizował projekt *Działania małej retencji w ramach ochrony mokradeł w obrębie użytku ekologicznego Polder Woźnice*. W ramach projektu zaplanowano i wykonano przebudowę rowów melioracyjnych w celu zatrzymania i spowolnienia spływu wody z terenu zarządzanego przez Mazurski Park Krajobrazowy. W wyniku przeprowadzonych prac wykonano 6 przegród ziemnych i 1 regulowaną przegrodę drewnianą. Bytowanie i wykorzystywanie tej powierzchni przez cenne gatunki są ściśle uzależnione od warunków wodnych gleb oraz utrzymywania się wysokiego poziomu wód gruntowych. W ostatnich latach obserwowano bezśnieżne zimy, a opady w skali roku coraz częściej przybierały charakter nawalny, co skutkowało szybkim odpływem wód do systemu Wielkich Jezior Mazurskich. Dodatkowo, rozbudowana sieć melioracyjna pogłębiała deficyt wody na tym obszarze chronionym. W konsekwencji zasadne i konieczne stało się podjęcie działań mających na celu spowolnienie odpływu wód i poprawę lokalnych warunków wodnych. Wykonane przegrody pozwolą na spowolnienie i utrzymanie w gruncie, wody roztopowej i opadowej na odpowiedniej rzędnej na obszarze około 25 ha.
7. Mazurski Park Krajobrazowy przeprowadził zajęcia edukacyjne, w których łącznie wzięło udział 18 776 osób. Obejmowały one następujące aktywności:
  - zajęcia stacjonarne i w terenie – 6 298 uczestników,
  - wycieczki edukacyjne – 9 761 uczestników,
  - stoiska edukacyjne – 2 038 odwiedzających,
  - konkursy – 679 uczestników.

W ramach prowadzonych zajęć Mazurski Park Krajobrazowy wspólnie z InLife Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk zainicjował najdłuższy festiwal nauki w Polsce – Wakacyjną Akademię Nauk, trwający od końca czerwca do końca lipca 2025 r. Wakacyjna Akademia Nauk to cykl 10 czterogodzinnych bezpłatnych spotkań w formie warsztatów i pokazów skupiających się na zagadnieniach z zakresu przyrody, biotechnologii, leśnictwa, rybactwa, kulturoznawstwa i historii południowych Mazur. Z uwagi na duże zainteresowanie projekt będzie kontynuowany w kolejnych latach.

8. Mazurski Park Krajobrazowy prowadził łącznie 598 spraw administracyjnych dotyczących opiniowania warunków zabudowy na obszarze chronionym, 140 spraw dotyczących opiniowania wycinki drzew, a także 25 spraw z zakresu wykroczeń przeciwko przyrodzie.
9. W Ośrodku Okresowej Rehabilitacji Bocianów funkcjonującym przy siedzibie Mazurskiego Parku Krajobrazowego przyjęto łącznie na leczenie 117 szt. zwierząt, z czego:
  - 100 szt. bociana białego,
  - 17 szt. innych gat. (m.in.: puszczyk, myszołów, bielik, pustułka).
10. Mazurski Park Krajobrazowy objął przewodnictwo w Porozumieniu Parków Krajobrazowych Polski. Porozumienie Parków Krajobrazowych Polski, zostało powołane w dniu 2003 r. na mocy wspólnej deklaracji dyrektorów parków krajobrazowych oraz zespołów parków krajobrazowych. Celem Porozumienia jest m.in. wymiana doświadczeń i wspólna realizacja zadań w zakresie ochrony przyrody, krajobrazu, dóbr kultury oraz edukacji ekologicznej,

wspieranie działań na rzecz popularyzacji i upowszechniania wiedzy o parkach krajobrazowych oraz reprezentacja interesów pracowników parków krajobrazowych.

Ponadto przedstawiciel Mazurskiego Parku Krajobrazowego reprezentuje Park w Lidze Ochrony Przyrody (OT Olsztyn) – najstarszej organizacji ekologicznej w Polsce, Radzie Społecznej Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa UWM Olsztyn, Patronackiej Radzie Programowej Wydziału Biologii i Biotechnologii UWM Olsztyn, Radzie ds. Ratownictwa przy MSWiA w Warszawie, Prezydium Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Olsztynie oraz Radzie Leśnego Kompleksu Promocyjnego *Lasy Mazurskie*.

11. W ramach współpracy międzynarodowej Mazurski Park Krajobrazowy nawiązał współpracę z Narodową Agencją Ochrony Przyrody Islandii i Uniwersytetem Rolniczym Islandii. Efektem była m.in. organizacja wizyty studyjnej w Islandii i prezentacja działań z zakresu ochrony in-situ i ex-situ realizowanej w obrębie naszego regionu jak i samej Islandii.
12. Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zrealizował projekt *Ocena stanu zachowania pomnika przyrody – Alei Kasztanowej na Wysoczyźnie Elbląskiej*. Projekt był dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ramach zadania dokonano oceny wizualnej, sporządzono dokumentację stanu zachowania i wydano zalecenia ochronne dla alei pomnikowej: 97 drzew – kasztanowców zwyczajnych.
13. Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zrealizował projekt *Ochrona mopka zachodniego na Wysoczyźnie Elbląskiej* dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ramach projektu rozwieszono 80 skrzynek szczelinowych dla nietoperzy oraz 10 rejestratorów ultradźwięków, które umożliwią monitorowanie populacji nietoperzy. W trakcie okresu letniego 2025 r. rozwieszono na terenie Parku rejestratory umożliwiające pozyskanie danych, które wzbogacą bazę danych o występowaniu nietoperzy na terenie Parku oraz zostaną wykorzystane przy sporządzaniu nowego planu ochrony Parku.
14. Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zrealizował projekt *Ocena i zachowanie bioróżnorodności na Wysoczyźnie Elbląskiej* dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ramach projektu zakupiono i rozwieszono na terenie Parku 5 budek lęgowych dla trzcza lub gągoła oraz 10 budek dla pliszki górskiej, wykonano wizualną ocenę dendrologiczną stanu 6 pomników przyrody, dębów rosnących w Kadynach, ocenę stanu i prace pielęgnacyjne (z dostępu linowego) pomnika przyrody – buka odmiany zwistej w Łęczu oraz badanie tomografem sonicznym jednego z drzew stanowiących zbiorczy pomnik przyrody – Aleję Kasztanową oraz 4 konarów pomnika przyrody – dębu Hoggo rosnącego w otulinie Parku. Realizacja wydanych dla pomników przyrody zaleceń ochronnych pozwoli na poprawę ich stanu zdrowotnego i poprawi trwałość życia cennych okazów drzew. Rozwieszenie budek dla ptaków stworzyło nowe miejsca lęgowe dla rzadkich i chronionych gatunków.
15. Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej realizował w latach 2024-2025 zadanie pn. *Odkrywamy Krainę Buka – organizacja wydarzeń edukacyjnych w Parku Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej* dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony

Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ramach projektu zaplanowano: warsztaty edukacyjne dla dzieci i dorosłych, wycieczki krajoznawcze dla dzieci i młodzieży na terenie Parku, konkurs wiedzy oraz zakup pomocy dydaktycznych.

16. Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zrealizował projekt *Wszystkie drzewa nasze są – edukacja dendrologiczna dla odwiedzających Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej* z zakresu edukacji ekologicznej dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ramach projektu przeprowadzono spacer edukacyjny dla uczniów szkół podstawowych i Specjalnego Ośrodka Wychowawczego oraz dwa warsztaty terenowe prowadzone przez ekspertów: arborystyczny i mykologiczny.
17. Na terenie Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej została otwarta nowa ścieżka Terapia leśna w Krainie Buki przygotowana przez pracowników Parku, Nadleśnictwa Elbląg oraz członków Polskiego Towarzystwa Kąpieli Leśnych i Terapii Leśnej.
18. Cykl wydarzeń zorganizowanych w ramach obchodów 40-lecia Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. W ramach obchodu jubileuszu Parku odbyły się następujące wydarzenia: wystawa danych pocztówek z terenu Parku, akcja sadzenia drzew 40 buków na 40-lecie PKWE, piknik edukacyjny W Krainie Buki, rajd rowerowy 40 km na 40-lecie PKWE, Europejskie Dni Dziedzictwa w Łęczu, promocja albumu fotograficznego M. Gannona: Żuławy Wiślane i Wysoczyzna Elbląska oczami Irlandczyka, konferencja jubileuszowa, spacer edukacyjny i plener malarski z okazji Dnia Krajobrazu 2025.
19. Prace nad nowym planem ochrony Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. W marcu 2025 r. została podpisana umowa na wykonanie nowego planu ochrony dla Parku. W ramach tego zadania w 2025 r. zrealizowano I i II etap prac, które obejmowały m.in.: prace przygotowawcze (etap I), charakterystykę i diagnozę stanu istniejącego: prace kameralne i terenowe oraz opracowanie wyników tych prac a także baz danych na potrzeby geoportalu (etap II). Prace będą kontynuowane w kolejnych latach (termin realizacji: 27.10.2027 r.).
20. Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich realizował projekt w latach 2024-2025 *Aleje – historia i przyszłość* dofinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. W ramach projektu dokonano pielęgnacji z dostępu linowego odcinka alei pomnikowej, gdzie wyznaczony jest szlak pieszo-rowerowy. Prace polegały na oczyszczeniu drzew z suszu oraz zabezpieczeniu ułamanych gałęzi i konarów. Druga część projektu poświęcona jest edukacji w zakresie znaczenia drzew/alei w środowisku, w tym w oczyszczaniu powietrza i walki z niską emisją.
21. Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich realizował w latach 2024-2025 projekt *Bioróżnorodność w moim ogrodzie* dofinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Projekt edukacyjny nastawiony na uświadamianie dzieci, młodzieży oraz dorosłych, o roli bioróżnorodności w przyrodzie. Dzięki budowanym na zajęciach karmnikom, budkom dla owadów oraz domkom dla jeży, uczestnicy mogą rozpocząć zwiększanie bioróżnorodności w swoim najbliższym otoczeniu.

22. Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej zrealizował projekt *Puls Ziemi Radiowy Magazyn Ekologiczny*. Projekt realizowany we współpracy z Fundacją Puszczy Rominckiej. Przygotowano i wyemitowano w Radiu Olsztyn 15 audycji radiowych poruszających ważne i aktualne tematy ekologiczne.

23. Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej zrealizował projekt *Stop betonozie – szkolne patio zieloną strefą relaksu i edukacji* realizowano we współpracy z Fundacją Puszczy Rominckiej. Przy szkole Podstawowej w Żytkiejmach zagospodarowano patio wprowadzając tam nasadzenia, ustawiając terenowe ławy i stoły. Patio służy do celów edukacyjnych, przeprowadzona na nim szereg zajęć i warsztatów przyrodniczych.

Ponadto w 2025 r. parki krajobrazowe Warmii i Mazur prowadziły współpracę (w tym międzynarodową) w zakresie ochrony środowiska. Węlski Park Krajobrazowy trzykrotnie gościł członków i opiekunki Studenckiego Koła Naukowego Entomologów Pasikonik oraz Naukowego Koła Pszczelarskiego Dzikie Pszczoły, które działają przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Kontynuowane były również badania na terenie Rezerwatu Biosfery Drömling w Niemczech. Partnerem w badaniach jest Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich.

W październiku 2025 r. w Węlskim Parku Krajobrazowym odbyła się wizyta studyjna delegacji z Uniwersytetu w Magdeburgu. Głównym celem spotkania było szczegółowe omówienie prac nad projektem pt. *InsectCare*. Ten międzynarodowy projekt koncentruje się na opracowaniu i testowaniu innowacyjnych metod wykrywania, mapowania i promowania populacji owadów w kontekście ochrony bioróżnorodności, odnowy ekologicznej i ochrony ekosystemów wodnych.

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej zrealizował w partnerstwie z Fundacją Puszczy Rominckiej i ukraińskim Parkiem Narodowym Huculszczyzna dwa projekty. Pierwszy z nich *Ukraina – Park Narodowy „Huculszczyzna”: pozaformalna edukacja prowadzona w oparciu o miejscowe zasoby przyrodnicze i kulturowe – wdrożony w latach 2024-2025*. W jego ramach, m.in. przygotowano zaplecze do edukacji opartej na huculskich koniach – sprzęt, meble, makieta konia, strefa fotografii, różnorodne gadzety edukacyjne, a także zorganizowano dla miejscowych i uchodźczych dzieci cykl zajęć edukacyjnych. Drugim przedsięwzięciem był zaplanowany na lata 2024-2025 projekt *Ukraina: parki narodowe dostępne dla osób z niepełnosprawnością* (dofinansowany przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności). Miał on na celu poprawę dostępności ukraińskich parków narodowych osobom niepełnosprawnym (cała Ukraina). Przygotowane zostały rekomendacje, zawierające różnorodne wskazówki praktyczne dotyczące zagospodarowania obszarów parków, ich udostępniania, budowy infrastruktury. W 2025 r. zakończono opracowanie rekomendacji oraz zorganizowano dużą, pilotażową imprezę integracyjną dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych w Osadzie Świętego Mikołaja.

W 2025 r. Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej przystąpił do przygotowania planu ochrony parku. Prace powinny zakończyć się w 2026 r.

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej pozyskał w 2025 r. grant z Komisji Europejskiej – Program LIFE – na realizację siedmioletniego (2026-2032), międzynarodowego projektu *Wzmacnianie różnorodności biologicznej poprzez zapobieganie wprowadzaniu, wczesne ostrzeżenie i kontrolę inwazyjnych gatunków obcych roślin*.

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej prowadził w 2025 r. szereg różnorodnych działań edukacyjnych: zajęcia terenowe i stacjonarne dla dzieci i młodzieży, konkursy, wystawy, kampanie edukacyjne, w tym

cieszącą się ogromnym zainteresowaniem *Pomagamy Jeżom*. Remontowana była infrastruktura edukacyjna i turystyczna. Pracownicy parku wykonywali także inwentaryzacje przyrodnicze, m.in. bocianów, a także nietoperzy zimujących w bunkrach i piwnicach specjalnie przygotowanych dla nich przez Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej.

W 2025 r. w siedzibie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej zainstalowano duży generator prądu w celu zabezpieczenia obiektu przed przerwami w dostawie energii elektrycznej.

W 2025 r. odbyła się XXX edycja Międzywojewódzkiego Konkursu Wiedzy Przyrodniczo-Ekologicznej. Konkurs organizowany jest dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych nieprzerwanie od momentu utworzenia Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich. Do jubileuszowej edycji w I etapie przystąpiło 260 uczniów z 28 szkół z terenu powiatów: iławskiego, ostródzkiego, sztumskiego oraz kwidzyńskiego. W II etapie wzięło udział 108 uczniów z 27 szkół z 10 gmin: Iława, Miasto Iława, Zalewo, Susz, Lubawa, Ostróda, Miasto Ostróda, Grunwald, Stary Dzierzgoń oraz Prabuty. Do finału przechodzi 10 drużyn, które rywalizują o miejsca na podium. Nagrody dla uczniów i szkół, przyznawane w II etapie oraz finale, finansowane są ze środków Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

RPO WiM
NA LATA 2014-2020

9. Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

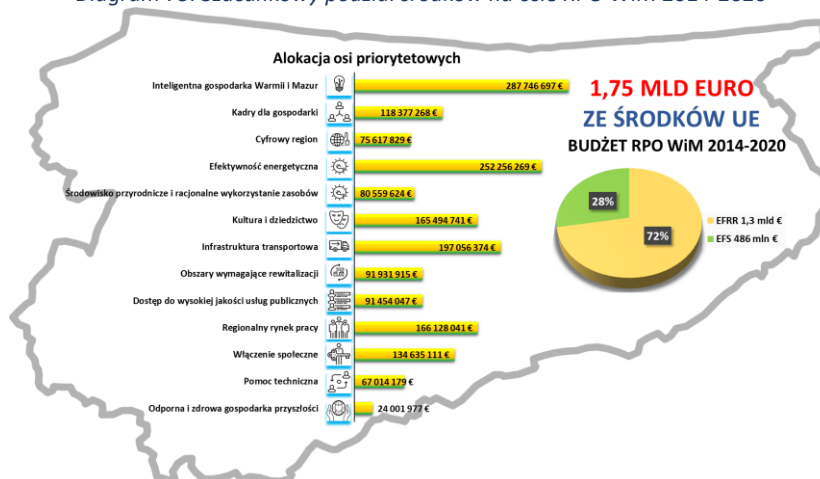
Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM 2014-2020) koncentrował się na wsparciu warmińsko-mazurskiej gospodarki i kształceniu dla niej kadr, poprawie sytuacji na rynku pracy, zwiększeniu dostępności usług publicznych, przełamaniu wykluczenia energetycznego regionu, poprawie jakości

środowiska przyrodniczego, wypełnianiu luk w systemie transportowym, rewitalizacji miast oraz ograniczaniu ubóstwa w regionie.

RPO WiM 2014-2020 był dwufunduszowym programem operacyjnym, finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Łączny nakład środków unijnych wyniósł ok. 1,75 mld euro, z czego 72% (tj. ponad 1,26 mld euro) z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a 28% (tj. ponad 486 mln euro) z Europejskiego Funduszu Społecznego. Instytucją Zarządzającą RPO WiM 2014-2020 był Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Diagram 75. Szacunkowy podział środków na osie RPO WiM 2014-2020

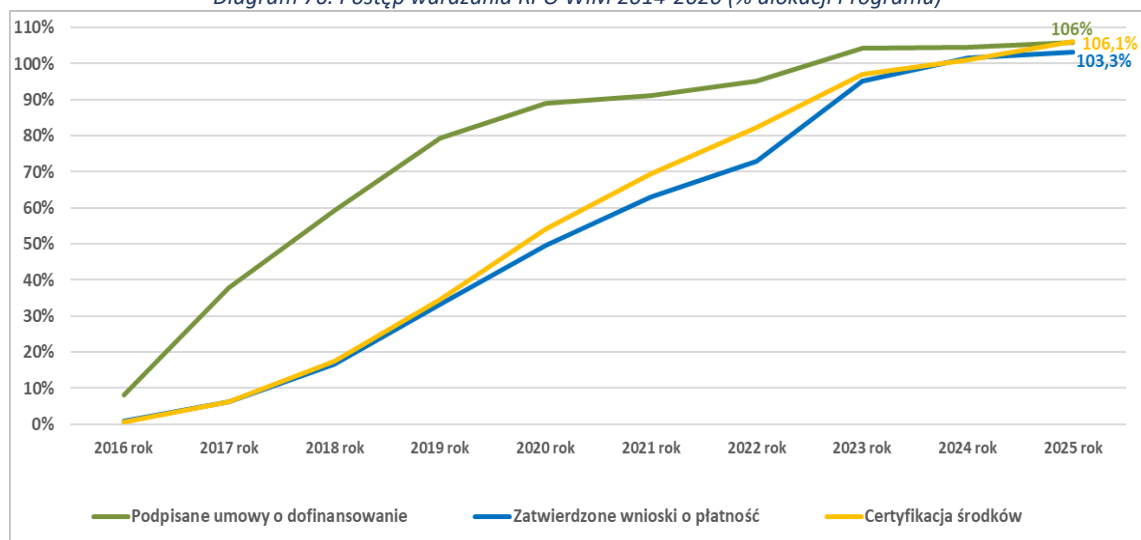

Źródło: opracowanie własne na podstawie RPO WiM 2014-2020, wg stanu na 31.12.2025 r.

W grudniu 2021 r. Komisja Europejska zatwierdziła m.in. wprowadzenie dodatkowej 13 osi priorytetowej pn. *Odporna i zdrowa gospodarka przyszłości* o alokacji przekraczającej 24 mln euro. Szacunkowy podział środków na poszczególne osie priorytetowe Programu, przedstawiono na diagramie 75.

Na koniec 2025 r. wartość podpisanych umów osiągnęła poziom 106% budżetu Programu, wartość zatwierdzonych wniosków o płatność - 103,3% budżetu Programu, natomiast wartość certyfikowanych środków do KE – 106,1% budżetu Programu.

Diagram 76. Postęp wdrażania RPO WiM 2014-2020 (% alokacji Programu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu CST2014, według stanu na 31.12.2025 r.

W ramach RPO WiM 2014-2020:

Podpisano **5 338 umów**, na kwotę dofinansowania UE około **1,9 mld euro**, co stanowi około **106%** budżetu Programu

Beneficjentom wypłacono ponad **1,8 mld euro** środków UE, co stanowi **103,3%** budżetu Programu

Komisja Europejska zatwierdziła około **1,9 mld euro** środków UE, co stanowi **106,1%** budżetu Programu.

FEWiM

NA LATA 2021-2027

10. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

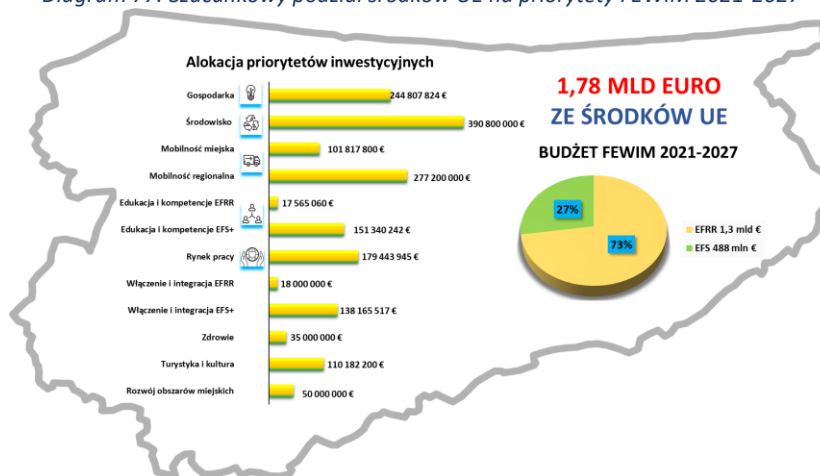
Program Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027 (FEWiM 2021-2027) stanowi odpowiedź na wyzwania opisane w strategii „Warmińsko-Mazurskie 2030”. Jego cele wynikają również z polityk Unii Europejskiej oraz strategii krajowych.

Głównym celem programu jest transformacja regionu przy zapewnieniu przestrzeni dla jego rozwoju, bezpieczeństwa i dobrobytu mieszkańców. Program realizuje 5 celów Polityki Spójności finansowanych przez EFRR i EFS+. Odzwierciedlają one szczególne potrzeby, wyzwania i możliwości stojące przed regionem, wyznaczając drogę do przemyślnych inwestycji w ciągu następnych lat. Wśród priorytetów programu (mapka/wykres poniżej) są: gospodarka i cyfryzacja, energia, środowisko i klimat, transport, edukacja, rynek pracy, włączenie społeczne, zdrowie, kultura i turystyka oraz obszary miejskie. Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur mają się przyczynić do zielonej, cyfrowej i gospodarczej transformacji regionu.

FEWiM 2021-2027 został przyjęty przez Komisję Europejską 5 grudnia 2022 r., a następnie 19 grudnia 2022 r. zatwierdzony przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Oprócz Instytucji Zarządzającej FEWiM 2021-2027 (Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego) w realizacji programu uczestniczą dwie Instytucje Pośredniczące tj. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie. Instytucją Zarządzającą FEWiM 2021-2027 jest Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Szacunkowy podział środków na poszczególne priorytety Programu, przedstawiono na diagramie 77.

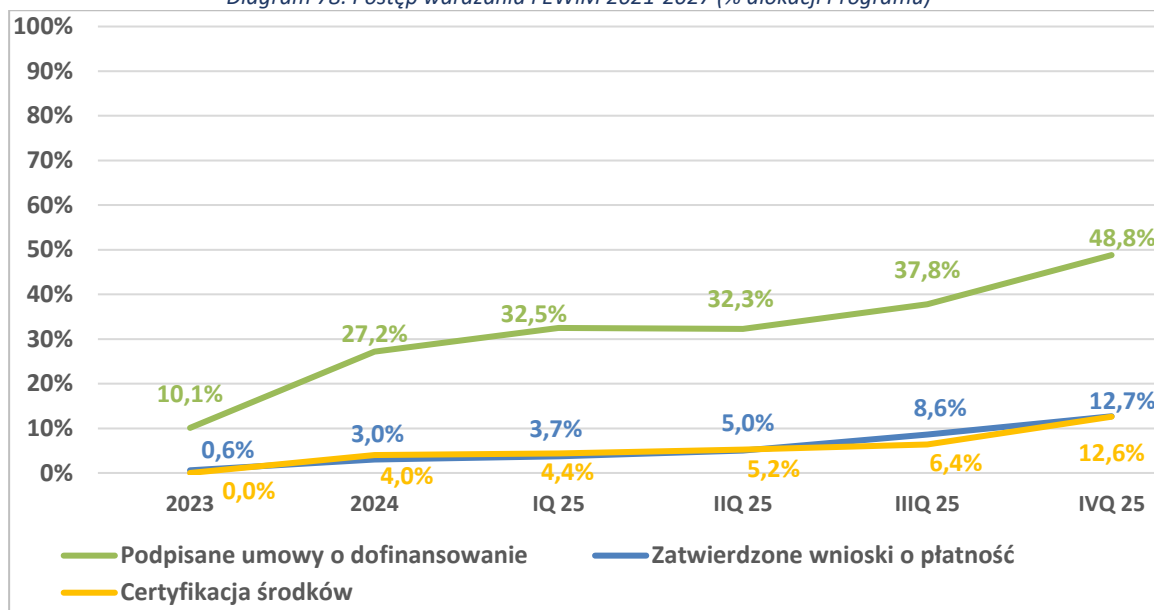
W listopadzie 2025 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął zmiany programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 (FEWiM) w ramach przeglądu śródkresowego.

Diagram 77. Szacunkowy podział środków UE na priorytety FEWiM 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie FEWiM 2021-2027, wg stanu na 31.12.2025 r.

Diagram 78. Postęp wdrażania FEWiM 2021-2027 (% alokacji Programu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu CST2021, według stanu na 31.12.2025 r.

Od początku wdrażania FEWiM 2021-2027:

Ogłoszono **185** naborów o wartości ponad **1,41 mld euro**

Od uruchomienia Programu przeprowadzono łącznie 185 naborów wniosków o dofinansowanie. Większa ich część dotyczyła działań finansowanych z EFRR (128 naborów).

W ramach EFS+ przeprowadzono 57 naborów. Łączna kwota dofinansowania przeznaczona do rozdysponowania beneficjentom wyniosła ponad 1,41 mld euro, z czego ponad 362 mln euro w ramach EFS+ i ok. 1,05 mld euro z EFRR.

Podpisano **1 050** umów, na kwotę dofinansowania UE ok. **874 mln euro**, co stanowi **48,8%** budżetu Programu

Do końca 2025 r. podpisano 1 050 umów o wartości ok. 874 mln euro dofinansowania unijnego (48,8% alokacji FEWiM 2021-2027), w tym: EFRR ok. 601 mln euro (co stanowi 46,2% alokacji EFRR) i EFS+ ok. 273 mln euro (co stanowi 55,7% alokacji EFS+).

Beneficjentom wypłacono ponad **227,5 mln euro** środków UE, co stanowi **12,7%** budżetu Programu

Łączna wartość dofinansowania Unii Europejskiej wydana przez beneficjentów, na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wyniosła ponad 227,5 mln euro (ok. 12,7% alokacji FEWiM 2021-2027). W tym środki pochodzące z EFRR

stanowiące około 8,4 % alokacji funduszu EFRR i środki pochodzące z funduszu EFS+, stanowiące około 24,1% alokacji EFS+.

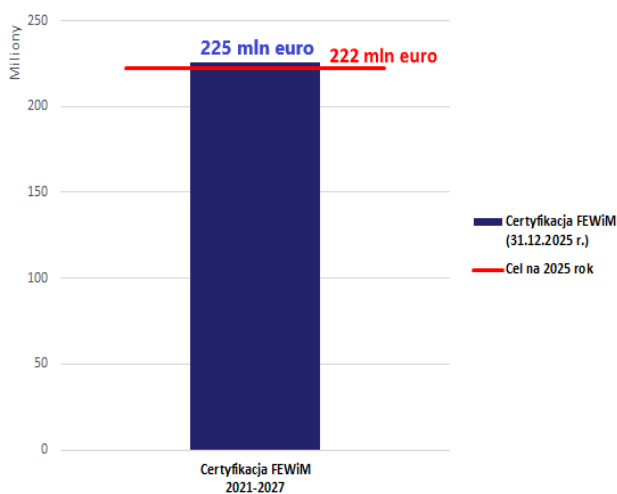

Komisja Europejska zatwierdziła ponad 225 mln euro środków UE, co stanowi 12,6% budżetu Programu

Do końca grudnia 2025 r. w ramach FEWiM 2021-2027 scertyfikowano ponad 225 mln euro, co stanowi 12,6% alokacji Programu.

W ramach FEWiM 2021-2027, cel na 2025 r. wynikający z tzw. „zasady n+2/n+3”, wynosił ponad 222 mln euro. Do końca 2025 r. przekazano do KE środki o łącznej wartości ponad 225 mln euro wkładu unijnego, co stanowiło ok. 101% wyznaczonego celu.

Diagram 79. Postęp wdrażania FEWiM 2021-2027 (% alokacji Programu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych systemu CST2021, według stanu na 31.12.2025 r.

***WYKAZ UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ
SEJMIK WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W 2025 R.***

11. Wykaz uchwał przyjętych przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
1	18.02.2025	X/167/25	Uchwała w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028	Zmieniony	Uchwała zmieniona Uchwałą nr XIV/261/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2025 r.
2	18.02.2025	X/168/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
3	18.02.2025	X/169/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
4	18.02.2025	X/170/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Gronowo Elbląskie	Obowiązujący	Umowa nr ROPS-I.3037.8.2025 z dnia 18 marca 2025 r. przekazano dotację celową w wysokości 4.000 zł Gminie Gronowo Elbląskie.
5	18.02.2025	X/171/25	Uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego rodzaje świadczeń oraz warunki i sposób przyznawania pomocy zdrowotnej przysługującej nauczycielom oraz nauczycielom, którzy przeszli na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek prowadzonych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Zmieniony	Zmieniono uchwałą Nr XI/201/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 marca 2025 r.
6	18.02.2025	X/172/25	Uchwała zmieniająca Uchwałą Nr L/767/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 maja 2023 r.	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła zmianę terminu zaopiniowania projektu budżetu przez

⁵ W wykazie ujęto wyłącznie uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2025 r., których inicjatorem był Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
			w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego		komisje Sejmiku. Zmiana została zatwierdzona i przyjęta do realizacji.
7	18.02.2025	X/176/25	Uchwała w sprawie powołania Komisji konkursowej oceniającej oferty złożone w otwartym konkursie ofert na wykonywanie w 2025 r. zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	Nieobowiązujący	Komisja powołana została na czas określony do 31 grudnia 2025 r.
8	18.02.2025	X/177/25	Uchwała w sprawie zmiany Uchwały nr LV/852/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia Województwa Warmińsko-Mazurskiego do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością Euroregion Bałtyk.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
9	18.02.2025	X/178/25	Uchwała zmieniająca uchwałę nr XIX/389/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Warmińsko-Mazurskie.	Zmieniony	Sejmik zatwierdził zmianę w uchwale określającą wykaz przystanków komunikacyjnych (w marcu Sejmik uchwalił zmianę tej uchwały).
10	18.02.2025	X/180/25	Uchwała w sprawie przekazania przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego danych statystycznych w formie sprawozdania o ochronie przyrody i krajobrazu za 2024 r. (formularz OS-7)	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
11	25.03.2025	XI/183/25	Uchwała w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego.	Obowiązujący	Audyt krajobrazowy województwa warmińsko-mazurskiego jest dokumentem samorządu województwa określającym zasady ochrony i kształtowania krajobrazu. Zawarte w nim rekomendacje i wnioski oraz wyznaczone krajobrazy priorytetowe, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, muszą być uwzględniane w gminnych dokumentach planistycznych i podlegają opiniowaniu lub uzgadnianiu przez zarząd województwa.
12	25.03.2025	XI/184/25	Uchwała w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu aktualizacji strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
13	25.03.2025	XI/185/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
14	25.03.2025	XI/186/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
15	25.03.2025	XI/187/25	Uchwała w sprawie zmian w Statucie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego – Regionalnego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
16	25.03.2025	XI/188/25	Uchwała w sprawie wskazania dodatkowego miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1 i B	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
17	25.03.2025	XI/191/25	Uchwała w sprawie określenia zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2025 r.	Obowiązujący	Podjęcie przedmiotowej uchwały umożliwiło zarządowi województwa podjęcie uchwał w sprawie dofinansowania: - robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów, - kosztów działania zakładów aktywności zawodowej, - zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.
18	25.03.2025	XI/193/25	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Piskiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Muzeum K.I. Gałczyńskiego w Praniu wraz z oddziałem – Muzeum Michała Kajki w Ogródku	Obowiązujący	Dotacja została rozliczona
19	25.03.2025	XI/194/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Olsztyn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie	Obowiązujący	Dotacja została rozliczona

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
			w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez miejskie instytucje kultury		
20	25.03.2025	XI/195/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miastu Ełk pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Ełckie Centrum Kultury	Obowiązujący	Dotacja została rozliczona
21	25.03.2025	XI/196/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie-Miastu Elbląg pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez miejskie instytucje kultury	Obowiązujący	Dotacja została rozliczona
22	25.03.2025	XI/197/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Małydy	Obowiązujący	Umowa nr ROPS-I.3037.11.2025 z dnia 12 maja 2025 r. przekazano dotację celową w wysokości 6.000 zł Gminie Małydy
23	25.03.2025	XI/198/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Pasłęk	Obowiązujący	Umowa nr ROPS-I.3037.13.2025 z dnia 6 maja 2025 r. przekazano dotację celową w wysokości 4.000 zł Gminie Pasłęk
24	25.03.2025	XI/199/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach konkursu <i>Podaj łapę</i> w 2025 r.	Unieważniony	Uchwała została unieważniona.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
25	25.03.2025	XI/200/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/178/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 18 lutego 2025 r. zmieniającą uchwałę nr XIX/389/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Warmińsko-Mazurskie oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę - wprowadzono zmianę w wykazie przystanków.
26	25.03.2025	XI/201/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr X/171/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego rodzaje świadczeń oraz warunki i sposób przyznawania pomocy zdrowotnej przysługującej nauczycielom oraz nauczycielom, którzy przeszli na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek prowadzonych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
27	25.03.2025	XI/202/25	Uchwała w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru	Obowiązujący	W 2025 r. ramach ogłoszonego konkursu złożono 95 ofert (+ 1 oferta, która została złożona po terminie wskazanym w ogłoszeniu konkursowym), z których: 65 ofert spełniło wymogi formalne i merytoryczne, 37 podmiotom udzielono dotacji, z czego 2 podmioty zrezygnowały z otrzymania wsparcia jeszcze przed podpisaniem umowy. Ostatecznie przekazano dotacje na realizację 35 zadań. W budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r. zaplanowano na realizację powyższych zadań kwotę 1 700 000,00 zł, ostatecznie dofinansowano zadania na kwotę 1 635 000,00 zł.
28	29.04.2025	XII/211/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
29	29.04.2025	XII/212/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji, zgłoszono zmiany w planie dochodów i wydatków.
30	29.04.2025	XII/213/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach konkursu <i>Organizacja wydarzeń regionalnych promujących żywność naturalną, tradycyjną i lokalną oraz</i>	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
			<i>dziedzictwo kulinarne Warmii i Mazur w 2025 r.</i>		
31	29.04.2025	XII/214/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach Konkursu pn. Sadzenie drzew i krzewów miododajnych, jako sposób na ochronę bioróżnorodności w województwie warmińsko-mazurskim, w trosce o owady zapylające	Obowiązujący	Udzielono pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację 37 zadań na łączną kwotę 298 768,00 zł
32	29.04.2025	XII/215/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań inwestycyjnych w ramach konkursu <i>Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r.</i>	Obowiązujący	Podpisano 44 umowy na kwotę 900 000,00 zł
33	29.04.2025	XII/216/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych w ramach konkursu <i>Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich w 2025 r.</i>	Obowiązujący	Podpisano 23 umowy na kwotę 199 308,70 zł
34	29.04.2025	XII/217/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowej na dofinansowanie przedsięwzięć międzynarodowych w ramach Konkursu <i>WM DLA WM. WSPARCIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ JST</i>	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
			<i>W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2025 R.</i>		
35	29.04.2025	XII/218/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach konkursu <i>Łączy nas turystyka</i> w 2025 r.	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła udzielenie gminom pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację 12 zadań własnych na łączną kwotę 250 tys. zł w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury turystycznej. Gmina Dywity zrezygnowała z dofinansowania przed podpisaniem umowy. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podpisał 11 umów o dofinansowanie, które zostały rozliczone na łączną kwotę 205 879,33 zł.
36	29.04.2025	XII/219/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Kozłowo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie doposażenia Szkoły Podstawowej im. ks. Jana Twardowskiego w Szkotowie	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
37	29.04.2025	XII/220/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Iława pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Iława	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
38	29.04.2025	XII/221/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Iława pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Iławskie Centrum Kultury	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
39	29.04.2025	XII/222/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Ryn pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Ryn	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
40	29.04.2025	XII/223/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Orzysz pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
41	29.04.2025	XII/224/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Stawiguda pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Stawiguda	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
42	29.04.2025	XII/225/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Sorkwity pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Sorkwicach	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
43	29.04.2025	XII/226/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Lidzbark Warmiński pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Lidzbarski Dom Kultury	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
44	29.04.2025	XII/227/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Pisz pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Pisz	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
45	29.04.2025	XII/228/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miastu Mrągowo pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Mrągowskie Centrum Kultury	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
46	29.04.2025	XII/229/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Gołdap pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Dom Kultury w Gołdapi	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
47	29.04.2025	XII/230/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miasta Braniewa pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Miasta Braniewa	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
48	29.04.2025	XII/231/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach konkursu <i>Podaj łapę</i> w 2025 r.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
49	29.04.2025	XII/232/25	Uchwała w sprawie zawarcia aneksu nr 3 do porozumienia z 25 września 2009 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miejską Kętrzyn zadania zarządcy dróg wojewódzkich w granicach administracyjnych miasta Kętrzyn	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę - zawarto aneks do porozumienia.
50	29.04.2025	XII/233/25	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie Euroregionu Bałtyk	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią, rozwiązano Euroregion Bałtyk.
51	29.04.2025	XII/236/25	Uchwała w sprawie udzielenia gminie Nowe Miasto Lubawskie pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej polegającego na budowie kompleksu (centrum) sportowo-szkoleniowego dla Ochotniczych Straży Pożarnych i Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w miejscowości Gwiździny	Obowiązujący	Wykonano (podpisano umowy - dotacje rozliczono).
52	29.04.2025	XII/237/25	Uchwała w sprawie udzielenia gminom z Województwa Warmińsko-Mazurskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowych na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej	Obowiązujący	Wykonano (podpisano umowy - dotacje rozliczono).
53	27.05.2025	XIII/239/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
54	27.05.2025	XIII/240/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
55	27.05.2025	XIII/241/25	Uchwała w sprawie upoważnienia Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w celu wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Województwa Warmińsko – Mazurskiego za lata 2025, 2026, z możliwością przedłużenia za lata 2027, 2028	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
56	27.05.2025	XIII/242/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Dobre Miasto pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Dobrym Mieście	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
57	27.05.2025	XIII/243/25	Uchwała w sprawie udzielenia Gminie Miasta Braniewa pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie w 2025 r. działań w zakresie kultury realizowanych przez Gminę Miasta Braniewa	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
58	27.05.2025	XIII/244/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Mielno	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
59	27.05.2025	XIII/245/25	Uchwała w sprawie powierzenia Województwu Podlaskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na linii kolejowej nr 38 w okresie od dnia 01.01.2026 r. do dnia 31.12.2030 r.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
60	27.05.2025	XIII/246/25	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku zastosowania przetargowego trybu zawarcia umowy na najem na okres 10 lat części nieruchomości położonej w Piszcu przy ul. Warszawskiej 21	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią. Zawarto umowę najmu na okres od dnia 1 września 2025 r. do dnia 31 sierpnia 2035 r.
61	24.06.2025	XIV/252/25	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego za 2024 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego za 2024 r.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
62	24.06.2025	XIV/254/25	Uchwała w sprawie przyjęcia dokumentu <i>Ocena sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. Realizacja Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.</i>	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
63	24.06.2025	XIV/255/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
64	24.06.2025	XIV/256/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
65	24.06.2025	XIV/257/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Frombork na realizację zadania pod nazwą <i>Turniej Miast Kopernikańskich wraz z panelami dyskusyjnymi</i>	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła udzielenie pomocy finansowej Gminie Frombork w formie dotacji celowej na realizację zadania pod nazwą <i>Turniej Miast Kopernikańskich wraz z panelami dyskusyjnymi</i> na łączną kwotę 40.000 zł. Gmina Frombork zrealizowała zadanie jednak z uwagi na oszczędności podczas realizacji zadania dokonała zwrotu części niewykorzystanej dotacji w wysokości 408,31 zł.
66	24.06.2025	XIV/258/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin i powiatów w ramach konkursu <i>Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r.</i>	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła udzielenie gminom i powiatom pomocy finansowej w formie dotacji celowej na realizację 22 zadań własnych na łączną kwotę 650 tys. zł w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej. Gmina Kisielice oraz Powiat ławski zrezygnowały z dofinansowania po podpisaniu umowy.
67	24.06.2025	XIV/259/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań inwestycyjnych	Obowiązujący	Podpisano 30 umów na łączną kwotę 600 tys. zł.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
			gmin w ramach konkursu <i>Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla w 2025 r.</i>		
68	24.06.2025	XIV/260/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin w ramach konkursu <i>Niebiesko-zielone granty dla Warmii i Mazur w 2025 r.</i>	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
69	24.06.2025	XIV/261/25	Uchwała w sprawie uchwalenia zmiany Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028 uchwalonego uchwałą nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r.	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
70	24.06.2025	XIV/262/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
71	24.06.2025	XIV/263/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Grabowo	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
72	24.06.2025	XIV/264/25	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zamianę działek gruntowych z Gminą Tolkmicko	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę - przeniesiono własność działek na Gminę Tolkmicko.
73	24.06.2025	XIV/265/25	Uchwała w sprawie nadania statutu Warmińsko-Mazurskiemu Biuru Planowania Przestrzennego w Olsztynie	Obowiązujący	Statut W-MBPP obowiązuje do dnia 1.10.2025 roku. Zgodnie ze Statutem w dniu 22.12.2025 r została przyjęta przez zarząd województwa uchwała w sprawie przyjęcia Regulaminu organizacyjnego

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
					W-MBPP w Olsztynie (Uchwała nr 59/999/25/VII z dnia 22.12.2025 r.).
74	24.06.2025	XIV/266/25	Uchwała w sprawie nadania Statutu Wojewódzkiego Urzędu Pracy (WUP) w Olsztynie	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
75	26.08.2025	XV/272/25	Uchwała w sprawie wskazania przedstawicieli Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego do składu zespołu opiniotwórczego Nagrody Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz szczególne zaangażowanie w pracę na rzecz kultury	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
76	26.08.2025	XV/273/25	Uchwała w sprawie pozbawienia kategorii dróg wojewódzkich poszczególnych dróg wojewódzkich o proporcjonalnej długości do odcinków dróg krajowych zastąpionych nowo wybudowanymi odcinkami	Obowiązujący	Sejmik podjął uchwałę - pozbawiono wskazane drogi kategorii dróg wojewódzkich.
77	26.08.2025	XV/274/25	Uchwała w sprawie zmiany uchwały nr XXXI/594/09 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie powierzenia Gminie Łukta, Gminie Morąg, Gminie Orneta, Gminie Miłakowo, Gminie Pastęk, Gminie Gołdap niektórych zadań zarządcy dróg wojewódzkich	Obowiązujący	Sejmik zatwierdził zmianę w uchwale określającą zakres powierzonych zadań zarządcy dróg wojewódzkich Gminie Miłakowo.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
78	26.08.2025	XV/275/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
79	26.08.2025	XV/276/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
80	26.08.2025	XV/277/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Jonkowo	Obowiązujący	Umowa nr ROPS-I.3037.20.2025 z dnia 7 października 2025 r. przekazano dotację celową w wysokości 4 tys. zł Gminie Jonkowo.
81	26.08.2025	XV/278/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury turystycznej	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła dofinansowanie 4 zadań w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury turystycznej na łączną kwotę 97 750 zł. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podpisał 4 umowy o dofinansowanie, które zostały rozliczone w pełnej wysokości.
82	26.08.2025	XV/279/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gmin w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury sportowej	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła dofinansowanie 7 zadań sportowych w kwocie 178 750,00 zł. Gmina Mikołajki zrezygnowała z dofinansowania przed podpisaniem umowy. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podpisał 6 umów o dofinansowanie polegających na modernizacji oraz wyposażeniu obiektów sportowych.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
83	26.08.2025	XV/280/25	Uchwała w sprawie udzielenia gminom z Województwa Warmińsko-Mazurskiego pomocy finansowej w formie dotacji celowych na dofinansowanie zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej	Obowiązujący	Wykonano (podpisano umowy - dotacje rozliczono).
84	23.09.2025	XVII/288/25	Uchwała w sprawie uchwalenia Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 r.	Obowiązujący	Uchwała w trakcie realizacji w 2026 r. przez poszczególne departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.
85	23.09.2025	XVII/290/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
86	23.09.2025	XVII/291/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
87	23.09.2025	XVII/292/25	Uchwała w sprawie udzielenia gminie Tolkmicko pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej polegającego na przebudowie i rozbudowie remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Łęczu	Obowiązujący	Wykonano (podpisano umowy - dotacje rozliczono).
88	23.09.2025	XVII/293/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miasto Mrągowo	Obowiązujący	Zrealizowano: Umowa nr ROPS-I.3037.27.2025 z dnia 6 listopada 2025 r. przekazano dotację celową

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
					w wysokości 4 tys. zł Gminie Miasto Mrągowo
89	23.09.2025	XVII/294/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Tolkmicko	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
90	23.09.2025	XVII/295/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Elbląg	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
91	23.09.2025	XVII/296/25	Uchwała w sprawie ustanowienia stypendium <i>Młody Kopernik</i> oraz stypendium im. Marka Baumana przyznawanych studentom i doktorantom	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
92	28.10.2025	XVIII/298/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2042	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
93	28.10.2025	XVIII/299/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałą zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
94	28.10.2025	XVIII/300/25	Uchwała w sprawie udzielenia Powiatowi Giżyckiemu pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie zakupu drona	Obowiązujący	Wykonano (podpisano umowy - dotacje rozliczono)
95	28.10.2025	XVIII/301/25	Uchwała w sprawie wyboru podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek budżetowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego za	Obowiązujący	Wskazano podmiot uprawniony do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Województwa i wojewódzkich jednostek budżetowych.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
			lata 2025, 2026, z możliwością przedłużenia na lata 2027, 2028		
96	28.10.2025	XVIII/302/25	Uchwała w sprawie ustalenia kryteriów podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatów województwa warmińsko-mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
97	28.10.2025	XVIII/303/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Barciany	Obowiązujący	Umowa nr ROPS-I.3037.32.2025 z dnia 15 grudnia 2025 r. przekazano dotację celową w wysokości 16 tys. zł Gminie Barciany.
98	28.10.2025	XVIII/304/25	Uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Olsztyn na realizację zadania pod nazwą <i>Warmiński Jarmark Świąteczny</i>	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
99	28.10.2025	XVIII/305/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Jarki	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
100	28.10.2025	XVIII/306/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Oświn	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
101	28.10.2025	XVIII/307/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
102	28.10.2025	XVIII/308/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Etckiego	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
103	25.11.2025	XIX/310/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2043	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
104	25.11.2025	XIX/311/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
105	25.11.2025	XIX/312/25	Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na czas oznaczony do 3 lat tj. od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2028 r. w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy najmu części budynku biurowego oraz gruntu zlokalizowanego przy ul. Olsztyńskiej 28 w Nidzicy, z dotychczasowym najemcą	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią. Zawarto umowę najmu na okres od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2028 r.
106	16.12.2025	XX/319/25	Uchwała w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2025-2043	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany dotyczące roku bieżącego i lat kolejnych. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
107	16.12.2025	XX/320/25	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2025 r.	Obowiązujący	Uchwałę zostały zatwierdzone i przyjęte do realizacji zgłoszone zmiany w planie dochodów i wydatków.
108	16.12.2025	XX/321/25	Uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2026-2042	Obowiązujący	Wieloletnia Prognoza Finansowa została zatwierdzona i przyjęta do realizacji. Wskaźniki określone w ustawie o finansach publicznych zostały spełnione.
109	16.12.2025	XX/322/25	Uchwała w sprawie budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2026 r.	Obowiązujący	Budżet na 2026 r. został zatwierdzony i przyjęty do realizacji.
110	16.12.2025	XX/323/25	Uchwała w sprawie wydatków budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, które w 2025 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego	Obowiązujący	Zgłoszone, niezrealizowane wydatki w 2025 r. zostały ujęte w wykazie środków niewygasających z upływem roku

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
					budżetowego. Plan wydatków został zatwierdzony i przyjęty do realizacji.
111	16.12.2025	XX/324/25	Uchwała w sprawie uchwalenia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Obowiązujący	Uchwała wykonana, uchwałę przekazano do akceptacji MSZ, zgoda na przyjęcie priorytetów.
112	16.12.2025	XX/325/25	Uchwała zmieniająca Uchwałę nr XXXII/701/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe w międzynarodowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym	Obowiązujący	Uchwała uwzględniła zmiany wysokości kwot przyznanych stypendiów oraz uporządkowanie i dostosowanie przepisów do aktualnych warunków gospodarczych oraz obowiązujących przepisów prawa, przy jednoczesnym zachowaniu przejrzystości i proporcjonalności wymogów stawianych beneficjentom stypendiów.
113	16.12.2025	XX/326/25	Uchwała w sprawie udzielenia gminie Dźwierzuty pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej polegającego na zakupie używanego lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego (terenowego) dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Linowie	Obowiązujący	Wykonano (podpisano umowy - dotacje rozliczono).
114	16.12.2025	XX/327/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
115	16.12.2025	XX/328/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Krzyżany	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W 2025 ROKU

Lp.	Data podjęcia	Numer Uchwały ⁵	Tytuł	Status	Informacja o stanie realizacji
116	16.12.2025	XX/329/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Boreckiej	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.
117	16.12.2025	XX/330/25	Uchwała w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórz Szeskich	Obowiązujący	Uchwała została zrealizowana zgodnie z treścią.

Zdjęcia przedstawione w *Raporcie o stanie Województwa Warmińsko-Mazurskiego w 2025 r.*, pochodzą ze zbiorów wewnętrznych Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz stron internetowych www.warmia.mazury.pl